# သံယုတ္တနိကာယ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

------

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။


၁ - ခန္ဓသံယုတ်

၂ - ရာဓသံယုတ်

၃ - ဒိဋ္ဌိသံယုတ်

၄ - ဩက္ကန္တသံယုတ်

၅ - ဥပ္ပါဒသံယုတ်

၆ - ကိလေသသံယုတ်

၇ - သာရိပုတ္တသံယုတ်

၈ - နာဂသံယုတ်

၉ - သုပဏ္ဏသံယုတ်

၁၀ - ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ်

၁၁ - ဝလာဟကသံယုတ်

၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ်

၁၃ - ဈာနသံယုတ်


ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် မာတိကာ ပြီး၏။

------

# သံယုတ္တနိကာယ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

------

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

## ၁ - ခန္ဓသံယုတ်

၁ - နကုလပိတုဝဂ်
၂ - အနိစ္စဝဂ်
၃ - ဘာရဝဂ်
၄ - နတုမှာကဝဂ်
၅ - အတ္တဒီပဝဂ်

(၆) ၁ - ဥပယဝဂ်
(၇) ၂ - အရဟန္တဝဂ်
(၈) ၃ - ခဇ္ဇနီယဝဂ်
(၉) ၄ - ထေရဝဂ်
(၁၀) ၅ - ပုပ္ဖဝဂ်

(၁၁) ၁ - အန္တဝဂ်
(၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ်
(၁၃) ၃ - အဝိဇ္ဇာဝဂ်
(၁၄) ၄ - ကုက္ကုဠဝဂ်
(၁၅) ၅ - ဒိဋ္ဌိဝဂ်

## ၂ - ရာဓသံယုတ်

၁ - ပဌမဝဂ်
၂ - ဒုတိယဝဂ်
၃ - အာယာစနဝဂ်
၄ - ဥပနိသိန္နဝဂ်

## ၃ - ဒိဋ္ဌိသံယုတ်

၁ - သောတာပတ္တိဝဂ်
၂ - ဒုတိယဂမနဝဂ်
၃ - တတိယ ဂမနဝဂ်
၄ - စတုတ္ထ ဂမနဝဂ်

## ၄ - ဩက္ကန္တသံယုတ်

## ၅ - ဥပ္ပါဒသံယုတ်

## ၆ - ကိလေသသံယုတ်

## ၇ - သာရိပုတ္တသံယုတ်

## ၈ - နာဂသံယုတ်

## ၉ - သုပဏ္ဏသံယုတ်

## ၁၀ - ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ်

## ၁၁ - ဝလာဟကသံယုတ်

## ၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ်

## ၁၃ - ဈာနသံယုတ်

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် မာတိကာ ပြီး၏။

------

# သံယုတ္တနိကာယ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

------

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

## ၁ - ခန္ဓသံယုတ်

## ၁ - နကုလပိတုဝဂ်


၁ - နကုလပိတုသုတ်

၂ - ဒေဝဒဟသုတ်

၃ - ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ်

၄ - ဒုတိယ ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ်

၅ - သမာဓိသုတ်

၆ - ပဋိသလ္လာဏသုတ်

၇ - ဥပါဒါပရိတဿနာသုတ်

၈ - ဒုတိယ ဥပါဒါပရိတဿနာသုတ်

၉ - ကာလတ္တယအနိစ္စသုတ်

၁၀ - ကာလတ္တယဒုက္ခသုတ်

၁၁ - ကာလတ္တယအနတ္တသုတ်


## ၂ - အနိစ္စဝဂ်


၁ - အနိစ္စသုတ်

၂ - ဒုက္ခသုတ်

၃ - အနတ္တသုတ်

၄ - ယဒနိစ္စသုတ်

၅ - ယံဒုက္ခသုတ်

၆ - ယဒနတ္တာသုတ်

၇ - သဟေတုအနိစ္စသုတ်

၈ - သဟေတုဒုက္ခသုတ်

၉ - သဟေတုအနတ္တသုတ်

၁၀ - အာနန္ဒသုတ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၁ - ခန္ဓသံယုတ်

### ၃ - ဘာရဝဂ်


၁ - ဘာရသုတ်

၂ - ပရိညသုတ် (ပရိညာသုတ်)

၃ - အဘိဇာနသုတ်

၄ - ဆန္ဒရာဂသုတ်

၅ - အဿာဒသုတ်

၆ - ဒုတိယအဿာဒသုတ်

၇ - တတိယ အဿာဒသုတ်

၈ - အဘိနန္ဒနသုတ်

၉ - ဥပ္ပါဒသုတ်

၁၀ - အဃမူလသုတ်

၁၁ - ပဘင်္ဂုသုတ်


### ၄ - နတုမှာကဝဂ်


၁ - နတုမှာကသုတ်

၂ - ဒုတိယ နတုမှာကသုတ်

၃ - အညတရဘိက္ခုသုတ်

၄ - ဒုတိယ အညတရဘိက္ခုသုတ်

၅ - အာနန္ဒသုတ်

၆ - ဒုတိယ အာနန္ဒသုတ်

၇ - အနုဓမ္မသုတ်

၈ - ဒုတိယ အနုဓမ္မသုတ်

၉ - တတိယ အနုဓမ္မသုတ်

၁၀ - စတုတ္ထ အနုဓမ္မသုတ်


### ၅ - အတ္တဒီပဝဂ်


၁ - အတ္တဒီပသုတ်

၂ - ပဋိပဒါသုတ်

၃ - အနိစ္စသုတ်

၄ - ဒုတိယ အနိစ္စသုတ်

၅ - သမနုပဿနာသုတ်

၆ - ခန္ဓသုတ်

၇ - သောဏသုတ်

၈ - ဒုတိယ သောဏသုတ်

၉ - နန္ဒိက္ခယသုတ်

၁၀ - ဒုတိယ နန္ဒိက္ခယသုတ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၁ - ခန္ဓသံယုတ်

### (၆) ၁ - ဥပယဝဂ်


၁ - ဥပယသုတ်

၂ - ဗီဇသုတ်

၃ - ဥဒါနသုတ်

၄ - ဥပါဒါနပရိပဝတ္တနသုတ်

၅ - သတ္တဋ္ဌာနသုတ်

၆ - သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုတ်

၇ - အနတ္တလက္ခဏသုတ်

၈ - မဟာလိသုတ်

၉ - အာဒိတ္တသုတ်

၁၀ - နိရုတ္တိပထသုတ်


### (၇) ၂ - အရဟန္တဝဂ်


၁ - ဥပါဒိယမာနသုတ်

၂ - မညမာနသုတ်

၃ - အဘိနန္ဒမာနသုတ်

၄ - အနိစ္စသုတ်

၅ - ဒုက္ခသုတ်

၆ - အနတ္တသုတ်

၇ - အနတ္တနိယသုတ်

၈ - ရဇနီယသဏ္ဌိတသုတ်

၉ - ရာဓသုတ်

၁၀ - သုရာဓသုတ်


### (၈) ၃ - ခဇ္ဇနီယဝဂ်


၁ - အဿာဒသုတ်

၂ - သမုဒယသုတ်

၃ - ဒုတိယ သမုဒယသုတ်

၄ - အရဟန္တသုတ်

၅ - ဒုတိယ အရဟန္တသုတ်

၆ - သီဟသုတ်

၇ - ခဇ္ဇနီယသုတ်

၈ - ပိဏ္ဍောလျသုတ်

၉ - ပါလိလေယျသုတ်

၁၀ - ပုဏ္ဏမသုတ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၁ - ခန္ဓသံယုတ်

### (၉) ၄ - ထေရဝဂ်


၁ - အာနန္ဒသုတ်
၂ - တိဿသုတ်
၃ - ယမကသုတ်
၄ - အနုရာဓသုတ်
၅ - ဝက္ကလိသုတ်
၆ - အဿဇိသုတ်
၇ - ခေမကသုတ်
၈ - ဆန္နသုတ်
၉ - ရာဟုလသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ ရာဟုလသုတ်


### (၁၀) ၅ - ပုပ္ဖဝဂ်


၁ - နဒီသုတ်
၂ - ပုပ္ဖသုတ်
၃ - ဖေဏပိဏ္ဍူပမသုတ်
၄ - ဂေါမယပိဏ္ဍသုတ်
၅ - နခသိခါသုတ်
၆ - သုဒ္ဓိကသုတ်
၇ - ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ်
၈ - ဒုတိယ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ်
၉ - ဝါသိဇဋသုတ်
၁၀ - အနိစ္စသညာသုတ်


### (၁၁) ၁ - အန္တဝဂ်


၁ - အန္တသုတ်
၂ - ဒုက္ခသုတ်
၃ - သက္ကာယသုတ်
၄ - ပရိညေယျသုတ်
၅ - သမဏသုတ်
၆ - ဒုတိယ သမဏသုတ်
၇ - သောတာပန္နသုတ်
၈ - အရဟန္တသုတ်
၉ - ဆန္ဒပ္ပဟာနသုတ်
၁၀ - ဒုတိယ ဆန္ဒပ္ပဟာနသုတ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၁ - ခန္ဓသံယုတ်

### (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ်

၁ - အဝိဇ္ဇာသုတ်
၂ - ဝိဇ္ဇာသုတ်
၃ - ဓမ္မကထိကသုတ်
၄ - ဒုတိယ ဓမ္မကထိကသုတ်
၅ - ဗန္ဓနသုတ်
၆ - ပရိပုစ္ဆိတသုတ်
၇ - ဒုတိယ ပရိပုစ္ဆိတသုတ်
၈ - သံယောဇနိယသုတ်
၉ - ဥပဒါနိယသုတ်
၁၀ - သီလဝန္တသုတ်
၁၁ - သုတဝန္တသုတ်
၁၂ - ကပ္ပသုတ်
၁၃ - ဒုတိယ ကပ္ပသုတ်

### (၁၃) ၃ - အဝိဇ္ဇာဝဂ်

၁ - သမုဒယဓမ္မသုတ်
၂ - ဒုတိယ သမုဒယဓမ္မသုတ်
၃ - တတိယ သမုဒယဓမ္မသုတ်
၄ - အဿာဒသုတ်
၅ - ဒုတိယ အဿာဒသုတ်
၆ - သမုဒယသုတ်
၇ - ဒုတိယ သမုဒယသုတ်
၈ - ကောဋ္ဌိကသုတ်
၉ - ဒုတိယ ကောဋ္ဌိကသုတ်
၁၀ - တတိယ ကောဋ္ဌိကသုတ်

### (၁၄) ၄ - ကုက္ကုဠဝဂ်

၁ - ကုက္ကုဠသုတ်
၂ - အနိစ္စသုတ်
၃ - ဒုတိယ အနိစ္စသုတ်
၄ - တတိယ အနိစ္စသုတ်
၅ - ဒုက္ခသုတ်
၆ - ဒုတိယ ဒုက္ခသုတ်
၇ - တတိယ ဒုက္ခသုတ်
၈ - အနတ္တသုတ်
၉ - ဒုတိယ အနတ္တသုတ်
၁၀ - တတိယ အနတ္တသုတ်
၁၁ - နိဗ္ဗိဒါ ဗဟုလသုတ်
၁၂ - အနိစ္စာနုပဿီသုတ်
၁၃ - ဒုက္ခာနုပဿီသုတ်
၁၄ - အနတ္တာနုပဿီသုတ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၁ - ခန္ဓသံယုတ်

### (၁၅) ၅ - ဒိဋ္ဌိဝဂ်


၁ - အဇ္ဈတ္တသုတ်

၂ - ဧတံ မမသုတ်

၃ - သောအတ္တာသုတ်

၄ - နောစမေသိယာသုတ်

၅ - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုတ်

၆ - သက္ကာယဒိဋ္ဌိသုတ်

၇ - အတ္တာနုဒိဋ္ဌိသုတ်

၈ - အဘိနိဝေသသုတ်

၉ - ဒုတိယ အဘိနိဝေသသုတ်

၁၀ - အာနန္ဒသုတ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၂ - ရာဓသံယုတ်

### ၁ - ပဌမဝဂ်


၁ - မာရသုတ်

၂ - သတ္တသုတ်

၃ - ဘဝနေတ္တိသုတ်

၄ - ပရိညေယျသုတ်

၅ - သမဏသုတ်

၆ - ဒုတိယ သမဏသုတ်

၇ - သောတာပန္နသုတ်

၈ - အရဟန္တသုတ်

၉ - ဆန္ဒရာဂသုတ်

၁၀ - ဒုတိယ ဆန္ဒရာဂသုတ်


### ၂ - ဒုတိယဝဂ်


၁ - မာရသုတ်

၂ - မာရဓမ္မသုတ်

၃ - အနိစ္စသုတ်

၄ - အနိစ္စဓမ္မသုတ်

၅ - ဒုက္ခသုတ်

၆ - ဒုက္ခဓမ္မသုတ်

၇ - အနတ္တသုတ်

၈ - အနတ္တဓမ္မသုတ်

၉ - ခယဓမ္မသုတ်

၁၀ - ဝယဓမ္မသုတ်

၁၁ - သမုဒယဓမ္မသုတ်

၁၂ - နိရောဓဓမ္မသုတ်


### ၃ - အာယာစနဝဂ်


၁-၁၁ - မာရာဒိသုတ္တ ဧကာဒသကသုတ်

၁၂ - နိရောဓဓမ္မသုတ်


### ၄ - ဥပနိသိန္နဝဂ်


၁-၁၁ - မာရာဒိသုတ္တ ဧကာဒသကသုတ်

၁၂ - နိရောဓ ဓမ္မသုတ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၃ - ဒိဋ္ဌိသံယုတ်

### ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ်


၁ - ဝါတသုတ်
၂ - ဧတံ မမသုတ်
၃ - သောအတ္တာသုတ်
၄ - နောစမေသိယာသုတ်
၅ - နတ္ထိဒိန္နသုတ်
၆ - ကရောတောသုတ်
၇ - ဟေတုသုတ်
၈ - မဟာဒိဋ္ဌိသုတ်
၉ - သဿတဒိဋ္ဌိသုတ်
၁၀ - အသဿတဒိဋ္ဌိသုတ်
၁၁ - အန္တဝါသုတ်
၁၂ - အနန္တဝါသုတ်
၁၃ - တံဇီဝံ တံသရီရံသုတ်
၁၄ - အညံဇီဝံ အညံသရီရံသုတ်
၁၅ - ဟောတိတထာဂတောသုတ်
၁၆ - နဟောတိတထာဂတောသုတ်
၁၇ - ဟောတိစ နစ ဟောတိ တထာဂတောသုတ်
၁၈ - နေဝဟောတိ နနဟောတိ တထာဂတောသုတ်


### ၂ - ဒုတိယဂမနဝဂ်


၁ - ဝါတသုတ်
၁၈ - နေဝဟောတိ နနဟောတိသုတ်
၁၉ - ရူပီအတ္တာသုတ်
၂၀ - အရူပီအတ္တာသုတ်
၂၁ - ရူပီစ အရူပီစ အတ္တာသုတ်
၂၂ - နေဝရူပီ နာရူပီအတ္တာသုတ်
၂၃ - ဧကန္တသုခီသုတ်
၂၄ - ဧကန္တဒုက္ခီသုတ်
၂၅ - သုခဒုက္ခီသုတ်
၂၆ - အဒုက္ခမသုခီသုတ်


### ၃ - တတိယ ဂမနဝဂ်


၁ - န ဝါတသုတ်
၂၆ - အဒုက္ခမသုခီသုတ်


### ၄ - စတုတ္ထ ဂမနဝဂ်


၁ - န ဝါတသုတ်
၂၆ - အဒုက္ခမသုခီသုတ်

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### ၄ - ဩက္ကန္တသံယုတ်

၁ - စက္ခုသုတ်
၂ - ရူပသုတ်
၃ - ဝိညာဏသုတ်
၄ - သမ္ဖဿသုတ်
၅ - သမ္ဖဿဇာသုတ်
၆ - ရူပသညာသုတ်
၇ - ရူပသဉ္စေတနာသုတ်
၈ - ရူပတဏှာသုတ်
၉ - ပထဝီဓာတုသုတ်
၁၀ - ခန္ဓသုတ်

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### ၅ - ဥပ္ပါဒသံယုတ်

၁ - စက္ခုသုတ်
၂ - ရူပသုတ်
၃ - ဝိညာဏသုတ်
၄ - သမ္ဖဿသုတ်
၅ - သမ္ဖဿဇာသုတ်
၆ - သညာသုတ်
၇ - သဉ္စေတနာသုတ်
၈ - တဏှာသုတ်
၉ - ဓာတုသုတ်
၁၀ - ခန္ဓသုတ်

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### ၆ - ကိလေသသံယုတ်

၁ - စက္ခုသုတ်
၂ - ရူပသုတ်
၃ - ဝိညာဏသုတ်
၄ - သမ္ဖဿသုတ်
၅ - သမ္ဖဿဇာသုတ်
၆ - သညာသုတ်
၇ - သဉ္စေတနာသုတ်
၈ - တဏှာသုတ်
၉ - ဓာတုသုတ်
၁၀ - ခန္ဓသုတ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၇ - သာရိပုတ္တသံယုတ်


၁ - ဝိဝေကဇသုတ်
၂ - အဝိတက္ကသုတ်
၃ - ပီတိသုတ်
၄ - ဥပေက္ခာသုတ်
၅ - အာကာသာနဉ္စာယတနသုတ်
၆ - ဝိညာဏဉ္စာယတနသုတ်
၇ - အာကိဉ္စညာယတနသုတ်
၈ - နေဝသညာ နာသညာယတနသုတ်
၉ - နိရောဓသမာပတ္တိသုတ်
၁၀ - သုစိမုခီသုတ်


# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၈ - နာဂသံယုတ်


၁ - သုဒ္ဓိကသုတ်
၂ - ပဏီတတရသုတ်
၃ - ဥပေါသထသုတ်
၄ - ဒုတိယ ဥပေါသထသုတ်
၅ - တတိယ ဥပေါသထသုတ်
၆ - စတုတ္ထ ဥပေါသထသုတ်
၇ - သုတသုတ်
၈ - ဒုတိယ သုတသုတ်
၉ - တတိယ သုတသုတ်
၁၀ - စတုတ္ထ သုတသုတ်
၁၁-၂၀ - အဏ္ဍဇဒါနူပကာရသုတ် ဆယ်သုတ်
၂၁-၅၀ - ဇလာဗုဇာဒိဒါနူပကာရသုတ် သုံးဆယ်


# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၉ - သုပဏ္ဏသံယုတ်


၁ - သုဒ္ဓိကသုတ်
၂ - ဟရန္တိသုတ်
၃ - ဒွယကာရီသုတ်
၄-၆ - ဒုတိယာဒိဒွယကာရီသုတ် သုံးသုတ်
၇-၁၆ - အဏ္ဍဇဒါနူပကာရသုတ် ဆယ်သုတ်
၁၇-၄၆ - ဇလာဗုဇဒါနူပကာရသုတ် (သုံးဆယ်)

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၁၀ - ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ်

၁ - သုဒ္ဓိကသုတ်
၂ - သုစရိတသုတ်
၃ - မူလဂန္ဓဒါတာသုတ်
၄-၁၂ - သာရဂန္ဓာဒိဒါတာသုတ် ကိုးသုတ်
၁၃-၂၂ - မူလဂန္ဓာဒါနူပကာရသုတ် ဆယ်သုတ်
၂၃-၁၁၂ - သာရဂန္ဓာဒိဒါနူပကာရသုတ် ကိုးဆယ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၁၁ - ဝလာဟကသံယုတ်

၁ - သုဒ္ဓိကသုတ်
၂ - သုစရိတသုတ်
၃-၁၂ - သီတဝလာဟကဒါနူပကာရ ဆယ်သုတ်
၁၃-၅၂ - ဥဏှဝလာဟကဒါနူပကာရသုတ်
၅၃ - သီတဝလာဟကသုတ်
၅၄ - ဥဏှဝလာဟကသုတ်
၅၅ - အဗ္ဘဝလာဟကသုတ်
၅၆ - ဝါတဝလာဟကသုတ်
၅၇ - ဝဿဝလာဟကသုတ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ်

၁ - ရူပအညာဏသုတ်

၂ - ဝေဒနာအညာဏသုတ်

၃ - သညာအညာဏသုတ်

၄ - သင်္ခါရအညာဏသုတ်

၅ - ဝိညာဏအညာဏသုတ်

၆-၁၀ - ရူပအဒဿနစသော ငါးသုတ်

၁၁-၁၅ - ရူပအနဘိသမယစသော ငါးသုတ်

၁၆-၂၀ - ရူပအနနုဗောဓစသော ငါးသုတ်

၂၁-၂၅ - ရူပအပ္ပဋိဝေဓစသော ငါးသုတ်

၂၆-၃၀ - ရူပအသလ္လက္ခဏစသော ငါးသုတ်

၃၁-၃၅ - ရူပအနုပလက္ခဏစသော ငါးသုတ်

၃၆-၄၀ - ရူပအပ္ပစ္စုပလက္ခဏစသော ငါးသုတ်

၄၁-၄၅ - ရူပအသမပေက္ခဏစသော ငါးသုတ်

၄၆-၅၀ - ရူပအပ္ပစ္စုပေက္ခဏစသော ငါးသုတ်

၅၁-၅၄ - ရူပအပ္ပစ္စက္ခကမ္မစသော လေးသုတ်

၅၅ - ဝိညာဏအပ္ပစ္စက္ခကမ္မသုတ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၁၃ - ဈာနသံယုတ်


၁ - သမာဓိမူလကသမာပတ္တိသုတ်
၂ - သမာဓိမူလကဌိတိသုတ်
၃ - သမာဓိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ်
၄ - သမာဓိမူလကကလ္လိတသုတ်
၅ - သမာဓိမူလကအာရမ္မဏသုတ်
၆ - သမာဓိမူလကဂေါစရသုတ်
၇ - သမာဓိမူလကအဘိနီဟာရသုတ်
၈ - သမာဓိမူလကသက္ကစ္စကာရီသုတ်
၉ - သမာဓိမူလကသာတစ္စကာရီသုတ်
၁၀ - သမာဓိမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ်
၁၁ - သမာပတ္တိမူလကဌိတိသုတ်
၁၂ - သမာပတ္တိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ်
၁၃ - သမာပတ္တိမူလကကလ္လိတသုတ်
၁၄ - သမာပတ္တိမူလကအာရမ္မဏသုတ်
၁၅ - သမာပတ္တိမူလကဂေါစရသုတ်
၁၆ - သမာပတ္တိမူလကအဘိနီဟာရသုတ်
၁၇ - သမာပတ္တိမူလကသက္ကစ္စသုတ်
၁၈ - သမာပတ္တိမူလကသာတစ္စသုတ်
၁၉ - သမာပတ္တိမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ်
၂၀-၂၇ - ဌိတိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ်စသော ရှစ်သုတ်
၂၈-၃၄ - ဝုဋ္ဌာနမူလကကလ္လိတသုတ်စသော ခုနစ်သုတ်
၃၅-၄၀ - ကလ္လိတမူလကအာရမ္မဏသုတ်စသော ခြောက်သုတ်
၄၁-၄၅ - အာရမ္မဏမူလကဂေါစရသုတ်စသော ငါးသုတ်
၄၆-၄၉ - ဂေါစရမူလကအဘိနီဟာရသုတ်စသော လေးသုတ်
၅၀-၅၂ - အဘိနီဟာရမူလကသက္ကစ္စစသော သုံးသုတ်
၅၃-၅၄ - သက္ကစ္စမူလကသာတစ္စကာရီစသော နှစ်သုတ်
၅၅ - သာတစ္စမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ်


**ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် မာတိကာ ပြီး၏။**

# သံယုတ္တနိကာယ်

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

------

**နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။**

## ၁ - ခန္ဓသံယုတ်

## === ၁ - နကုလပိတုဝဂ် ===

## ၁ - နကုလပိတုသုတ်

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဂ္ဂတိုင်း သုသုမာရဂိရမြို့ဝယ် သားတို့ကို ဘေးမဲ့ပေးရာ ဘေသကဠာတော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ နကုလပိတာသူကြွယ်သည် မြတ်စွာ ဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် အိုမင်းပါပြီ၊ အရွယ်ကြီးပါပြီ၊ အသက်ကြီးပါပြီ၊ အရွယ်သုံးပါးသို့ ရောက်ပါပြီ၊ နောက်ဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ပါပြီ၊ နာကျင်သော ကိုယ်ရှိပါ၏၊ မပြတ်နာကျင်၍ နေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းတော်တို့ကို လည်းကောင်း အမြဲတစေ မဖူးမြင်နိုင် တော့ပါ။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဆုံးမတော်မူပါ၊ ကံမြစ်တော်မူပါ၊ ယင်းအဆုံးအမတော်သည် အကျွန်ုပ်အား ကြာမြင့်စွာ သော ကာလပတ်လုံး စီးပွါးချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်ရာပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

သူကြွယ် ဤစကားသည် မှန်၏၊ သူကြွယ် ဤစကားသည် ဟုတ်၏၊ သူကြွယ် ဤကိုယ်သည် နာကျင်သည်သာတည်း၊ ဥကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ အရေပါးတို့ဖြင့် မြေးယှက်ထားအပ်၏၊ သူကြွယ် တစ်ဦး တစ်ယောက်သော သူသည် ဤကိုယ်ကို ရွက်ဆောင် နေရလျက် တစ်ခဏမျှသော်လည်း အနာ ကင်းခြင်းကို ဝန်ခံပါလျှင် ထိုသူ့အား မိုက်သည့်အဖြစ်မှ တစ်ပါး အခြား မရှိတော့ချေ၊ သူကြွယ် ထို့ကြောင့် ဤအရာဝယ် "ငါသည် နာကျင်သော ကိုယ်ရှိသူ ဖြစ်လျက် ငါ၏ စိတ်သည် နာကျင်မှု ကင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့ သင် ကျင့်အပ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထို့နောက် နကုလပိတာသူကြွယ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက် လျက် နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုး၍ အရိုအသေ ပြုပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာ ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော နကုလပိတာသူကြွယ်အား အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို ဆို၏- "သူကြွယ် သင်၏ ဣန္ဒြေ တို့သည် အလွန်ကြည်လင်ကုန်၏၊ မျက်နှာအဆင်းသည်လည်း စင်ကြယ်၏၊ ဖြူစင် တောက်ပ၏၊ ယနေ့ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ တရားစကားကို နာခဲ့ရပါသလော" ဟု ဆို၏။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်မှာ မနာရဘဲ ရှိပါမည်နည်း၊ အသျှင်ဘုရား ယခုပင် အကျွန်ုပ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တရား စကားတည်းဟူသော အမြိုက်ရေဖြင့် သွန်းလောင်းလိုက်ပါ၏ဟု လျှောက်၏။

သူကြွယ် သင့်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားတည်းဟူသော အမြိုက်ရေဖြင့် အဘယ်သို့ သွန်းလောင်းလိုက်ပါ သနည်းဟု မိန့်၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ပါ၏- "အကျွန်ုပ်သည် အိုမင်းပါပြီ၊ အရွယ်ကြီးပါပြီ၊ အသက်ကြီးပါပြီ၊ အရွယ် သုံးပါးသို့ ရောက်ပါပြီ၊ နောက်ဆုံးအရွယ်သို့ ရောက်ပါပြီ၊ နာကျင်သောကိုယ် ရှိပါ၏၊ မပြတ်နာကျင်၍ နေပါ၏၊ အသျှင် ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို လည်းကောင်း၊ စိတ်နှလုံးကို ပွါးစေတတ်သော ရဟန်းတော်တို့ကို လည်းကောင်း အမြဲတစေ မဖူးမြင်နိုင်တော့ပါ။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဆုံးမတော်မူပါ၊ ကံမြစ်တော်မူပါ၊ ယင်းအဆုံးအမတော်သည် အကျွန်ုပ်အား ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး စီးပွါးချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်ရာပါ၏" ဟု လျှောက်ပါ၏၊ ဤသို့ လျှောက်လတ်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို မိန့်တော်မူပါ၏-

သူကြွယ် ဤစကားသည် မှန်၏၊ သူကြွယ် ဤစကားသည် ဟုတ်၏၊ သူကြွယ် ဤကိုယ်သည် နာကျင်သည် သာတည်း၊ ဥကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ အရေပါးတို့ဖြင့် မြေးယှက်ထားအပ်၏၊ သူကြွယ် တစ်ဦး တစ်ယောက်သော သူသည် ဤကိုယ်ကို ရွက်ဆောင်နေရပါလျက် တစ်ခဏမျှသော်လည်း အနာ ကင်းခြင်းကို ဝန်ခံပါလျှင် ထိုသူ့အား မိုက်သည့်အဖြစ်မှ တစ်ပါး အခြား မရှိတော့ချေ၊ သူကြွယ် ထို့ကြောင့် ဤအရာဝယ် "ငါသည် နာကျင်သော ကိုယ်ရှိသူ ဖြစ်လျက် ငါ၏ စိတ်သည် နာကျင်မှု ကင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့ သင် ကျင့်အပ်၏၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားတည်း ဟူသော အမြိုက်ရေဖြင့် သွန်းလောင်းလိုက်ပါ၏ဟု လျှောက်၏။

သူကြွယ် "မြတ်စွာဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် နာကျင်သောကိုယ် ရှိသူဖြစ်၍ နာကျင်သော စိတ်ရှိသူလည်း ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှဖြင့် နာကျင်သောကိုယ် ရှိသူသာ ဖြစ်၍ နာကျင်သော စိတ်မရှိသူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု ထို့ထက်အလွန် မြတ်စွာ ဘုရားအား ပြန်လျှောက်ရန် သင့်ဉာဏ်၌ မထင်ပြီလောဟု မိန့်၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏အထံ၌ ဤစကား၏ အနက်ကို သိရန် အဝေးကြီးမှ သော်လည်း လာရပါကုန်၏၊ တောင်းပန်ပါ၏၊ ဤစကား၏ အနက်ကို အသျှင်သာရိပုတြာ ၏ ဉာဏ်၌သာလျှင် ထင်စေတော်မူပါလော့ ဟု လျှောက်၏။

သူကြွယ် သို့ဖြစ်လျှင် နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့၊ ဟောကြားအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု နကုလပိတာသူကြွယ်သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်ကြား လျှောက်ထား၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤသို့ ဟောတော်မူ၏-

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် နာကျင်သောကိုယ် ရှိသူ ဖြစ်၍ နာကျင်သော စိတ်ရှိသူလည်း ဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ အကြားအမြင် မရှိသော, အရိယာတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော, အရိယာတရား၌ မလိမ္မာသော, အရိယာ တရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မလိမ္မာသော, သူတော် ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ် ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍သော် လည်းကောင်း ရှု၏။ "ငါသည် ရုပ်ဖြစ်၏၊ ရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏ " ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်၏၊ "ရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏ " ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော ထိုသူ၏ ထိုရုပ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏။

ထိုသူအား ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ဝေဒနာရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝေဒနာဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း၊ ဝေဒနာ၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။ "ဝေဒနာသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာသည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏" ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်၏၊ "ဝေဒနာသည် ငါဖြစ်၏၊ ဝေဒနာသည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏" ဟု ထကြွ လွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော ထိုသူ၏ ထိုဝေဒနာသည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏။ ထိုသူအား ဝေဒနာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

သညာကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ သညာရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ သညာဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ သညာ၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။ "သညာသည် ငါ ဖြစ်၏၊ သညာသည်ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏" ဟု ထကြွ လွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်၏၊ "သညာသည် ငါ ဖြစ်၏၊ သညာသည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏" ဟု ထကြွ လွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော ထိုသူ၏ ထိုသညာသည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏။ ထိုသူအား သညာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု တို့ သည် ဖြစ်ကုန်၏။

သင်္ခါရတို့ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ သင်္ခါရရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ သင်္ခါရတို့ဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း၊ သင်္ခါရတို့၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။ "သင်္ခါရတို့သည် ငါ ဖြစ်၏၊ သင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏ "ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်၏၊ "သင်္ခါရတို့သည် ငါ ဖြစ်၏၊ သင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏" ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော ထိုသူ၏ ထိုသင်္ခါရတို့သည် ဖောက်ပြန်ကုန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူအား သင်္ခါရတို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။ "ဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏" ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်၏၊ "ဝိညာဏ်သည်ငါ ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏" ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော ထိုသူ၏ ထိုဝိညာဏ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏။ ထိုသူအား ဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းတစ်မျိုး တစ်ဖုံဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏၊ သူကြွယ် ဤသို့လျှင် နာကျင်သော ကိုယ်ရှိသူ ဖြစ်၍ နာကျင်သော စိတ်ရှိသူလည်း ဖြစ်၏။

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် နာကျင်သောကိုယ် ရှိသူသာ ဖြစ်၍ နာကျင်သော စိတ်ရှိသူ မဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ အကြားအမြင်ရှိသော, အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော, အရိယာတရား၌ လိမ္မာသော, အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ လိမ္မာသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ် ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မရှု။ "ရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏ "ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မတည်၊ "ရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏" ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မတည်သော ထိုသူ၏ ထိုရုပ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏။ ထိုသူအား ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။

ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ ဝေဒနာရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝေဒနာဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း၊ ဝေဒနာ၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မရှု။ "ဝေဒနာသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာသည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏" ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မတည်၊ "ဝေဒနာသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဝေဒနာသည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏" ဟု ထကြွ လွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မတည်သော ထိုသူ၏ ထိုဝေဒနာသည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏။ ထိုသူအား ဝေဒနာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။

သညာကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ သညာရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ သညာဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ သညာ၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မရှု။ "သညာသည် ငါ ဖြစ်၏၊ သညာသည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏ " ဟု ထကြွ လွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မတည်၊ "သညာသည် ငါ ဖြစ်၏၊ သညာသည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏" ဟု ထကြွ လွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မတည်သော ထိုသူ၏ ထိုသညာသည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏။ ထိုသူအား သညာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှု တို့သည် မဖြစ်ကုန်။

သင်္ခါရတို့ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ သင်္ခါရရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ သင်္ခါရတို့ဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း၊ သင်္ခါရတို့၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မရှု။ "သင်္ခါရတို့သည် ငါ ဖြစ်၏၊ သင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ် ကုန်၏ " ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မတည်၊ "သင်္ခါရတို့သည် ငါ ဖြစ်၏၊ သင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မတည်သော ထိုသူ၏ ထိုသင်္ခါရတို့သည် ဖောက်ပြန်ကုန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူအား သင်္ခါရတို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။

ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ် ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မရှု။ "ဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏" ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မတည်၊ "ဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏ " ဟု ထကြွလွှမ်းမိုးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မတည်သော ထိုသူ၏ ထိုဝိညာဏ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏။ ထိုသူအား ဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ သူကြွယ် ဤသို့လျှင် နာကျင်သောကိုယ် ရှိသူသာ ဖြစ်၍ နာကျင်သောစိတ် ရှိသူ မဖြစ်။

အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ နကုလပိတာ သူကြွယ်သည် အသျှင် သာရိပုတြာ၏ စကားကို အလွန်နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လေ၏။

**ပဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - နကုလပိတုဝဂ် ===

### ၂ - ဒေဝဒဟသုတ်

၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ဒေဝဒဟမည်သော သာကီဝင်မင်းတို့၏ နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ များစွာသော ပစ္ဆာဘူမဇနပုဒ်သို့ ခရီးသွားလိုသူ ရဟန်း တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင် ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ပစ္ဆာဘူမဇနပုဒ်သို့ သွားလိုပါကုန်၏၊ ပစ္ဆာဘူမဇနပုဒ်၌ နေလိုပါကုန်၏ " ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာကို သင်တို့ ခွင့်ပန်ပြီးကြပြီလော၊ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာကို ခွင့်မပန်ကြရသေးပါ။ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာကို ခွင့်ပန်ကြကုန်ဦးလော့၊ ရဟန်းတို့ သာရိပုတြာသည် ပညာရှိ၏၊ သီတင်း သုံးဖော် ရဟန်းတို့ကို ချီးမြှောက်တတ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် မနီးမဝေး ဒန့်ကျဲချုံ မဏ္ဍပ်တစ်ခု၌ နေတော်မူ၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကုန်၍ နေရာမှ ထကြကာ ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြု၍ အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကြကုန်ပြီးသော် အသျှင် သာရိပုတြာအား "ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အကျွန်ုပ်တို့သည် ပစ္ဆာဘူမဇနပုဒ်သို့ သွားလိုပါကုန်၏၊ ပစ္ဆာဘူမဇနပုဒ်၌ နေလိုပါ ကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ခွင့်ပန်ပြီးပါပြီ" ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါးသို့ သွားသောရဟန်းအား ပြဿနာမေးတတ်ကုန်သော မင်းပညာရှိ ပုဏ္ဏား ပညာရှိ သူကြွယ်ပညာရှိ ရဟန်းပညာရှိတို့သည် ထင်ရှားရှိကြကုန်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ ပညာရှိကုန်သော လူတို့သည် "အသျှင်တို့ ၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်ဝါဒရှိပါသနည်း၊ အဘယ်ကို ဟောလေ့ရှိပါသနည်း" ဟု စုံစမ်းတတ်ကုန်၏။ အသို့နည်း အသျှင်တို့သည် ယင်းအမေးကို ဖြေဆိုကြသော် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း ဖြစ်နိုင်လောက် အောင် မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သောအားဖြင့် မစွပ်စွဲနိုင်လောက်အောင် တရားတော်အား လျော်သော တရားကို လည်း ဖြေဆိုနိုင်သည် မည်နိုင်လောက်အောင် သင်တို့၏ ဝါဒ, အနုဝါဒတို့သည် အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၍ အကဲ့ရဲ့ ခံရခြင်းသို့ အနည်းငယ်မျှ မရောက်မရှိ နိုင်ကြလောက်အောင် တရားတို့ကို နာဖူးကြ, သင်ယူ ဖူးကြ ပါကုန်၏လော၊ နှလုံးသွင်းဖူး ကြပါကုန်၏လော၊ ဆောင်ဖူးကြ ပါကုန်၏လော၊ ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိကြပါကုန်၏လောဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ အထံ၌ ဤစကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိကြရန် အဝေးကြီးမှပင် လာခဲ့ရပါကုန်၏၊ တောင်းပန်ပါကုန်၏၊ ဤစကား၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အသျှင် သာရိပုတြာ၏ ဉာဏ်၌ သာလျှင် ထင်ပါ စေလော့ဟု လျှောက်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပြပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာအား ပြန်လျှောက်ကြကုန်၏၊ အသျှင် သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို ဟောတော် မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ နိုင်ငံရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါးသို့ သွားသော ရဟန်းကို မင်းပညာရှိ။ပ။ ပြဿနာ မေးတတ်ကြကုန်၏၊ ငါသျှင် တို့ ပညာရှိသော လူတို့သည် "အသျှင်တို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်ဝါဒရှိပါသနည်း။ အဘယ်ကို ဟောလေ့ ရှိပါသနည်း " ဟု စုံစမ်းတတ်ကုန်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့ အမေးခံကြရသော် "ငါတို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရား သည် လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောလေ့ရှိ၏ " ဟု ဤသို့ ဖြေကြားကုန်လော့။ ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ ဖြေသော်လည်း ဤမင်းပညာရှိ။ပ။ ရဟန်းပညာရှိတို့သည် တစ်ဆင့်တက်၍ ပြဿနာကို မေးတတ်ကြ ကုန်၏၊ ငါသျှင်တို့ ပညာရှိသော လူတို့သည် "အသျှင်တို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ပယ်ဖျောက် ခြင်းကို ဟောလေ့ရှိပါသနည်း" ဟု စုံစမ်းတတ်ကုန်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့ အမေးခံကြရသော် "ငါတို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ရုပ်၌ လိုချင် တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောလေ့ရှိ၏၊ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်တပ် မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောလေ့ရှိ၏" ဟု ဤသို့ ဖြေကြား ကုန်လော့။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ ဖြေသော်လည်း ဤမင်းပညာရှိ။ပ။ ရဟန်းပညာရှိတို့သည် တစ်ဆင့်တက်၍ မေးတတ်ကြကုန်၏၊ ငါသျှင်တို့ ပညာရှိသော လူတို့သည် "အသျှင်တို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်အပြစ်ကို မြင်၍ ရုပ်၌ လိုချင် တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောလေ့ရှိပါသနည်း၊ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင် တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောလေ့ရှိပါသနည်း" ဟု စုံစမ်းတတ်ကုန်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့ အမေးခံကြရသော် ငါ့သျှင်တို့ ရုပ်၌ တပ်စွန်းမှု မကင်းသူ, လိုချင်မှု မကင်းသူ, ခင်တွယ်မှု မကင်းသူ, မွတ်သိပ်မှု မကင်းသူ, ပူလောင်မှု မကင်းသူ, တောင့်တမှု မကင်းသူအား ထိုရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ တပ်စွန်းမှု မကင်းသူ။ပ။ တောင့်တမှု မကင်းသူအား ထိုသင်္ခါရတို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိညာဏ်၌ တပ်စွန်းမှု မကင်းသူ, လိုချင်မှု မကင်းသူ, ခင်တွယ်မှု မကင်းသူ, မွတ်သိပ်မှု မကင်းသူ, ပူလောင်မှု မကင်းသူ, တောင့်တမှု, မကင်းသူအား ထိုဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန် ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအပြစ်ကို မြင်၍ ရုပ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောတော်မူလေ့ရှိ၏၊ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင် တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောတော်မူလေ့ရှိ၏ " ဟု ဤသို့ ဖြေကုန်လော့။

ငါ့သျှင်တို့ ဤသို့ ဖြေသော်လည်း မင်းပညာရှိ ပုဏ္ဏားပညာရှိ သူကြွယ်ပညာရှိ ရဟန်းပညာရှိ တို့သည် တစ်ဆင့်တက် ၍ ပြဿနာကို မေးတတ်ကြကုန်၏။ ငါသျှင်တို့ ပညာရှိသော လူတို့သည် "အသျှင်တို့၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်အကျိုးကို မြင်၍ ရုပ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောတော်မူလေ့ ရှိပါသနည်း၊ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒ ရာဂ' ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောတော်မူလေ့ရှိပါသနည်း" ဟု စုံစမ်းတတ်ကုန်၏၊ ငါ့သျှင်တို့ သင်တို့သည် ဤသို့ အမေးခံကြရသော် ရုပ်၌ တပ်စွန်းမှု ကင်းသူ, လိုချင်မှု ကင်းသူ, ခင်တွယ်မှု ကင်းသူ, မွတ်သိပ်မှု ကင်းသူ, ပူလောင်မှု ကင်းသူ, တောင့်တမှု ကင်းသူအား ထိုရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုး တစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ တပ်စွန်းမှု ကင်းသူ, လိုချင်မှုကင်းသူ, ခင်တွယ်မှု ကင်းသူ, မွတ်သိပ်မှု ကင်းသူ, ပူလောင်မှု ကင်းသူ, တောင့်တမှု ကင်းသူအားထိုသင်္ခါရတို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု

ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ဝိညာဏ်၌ တပ်စွန်းမှု ကင်းသူ, လိုချင်မှု ကင်းသူ ,ခင်တွယ်မှု ကင်းသူ, မွတ်သိပ်မှု ကင်းသူ, ပူလောင် မှုကင်းသူ, တောင့်တမှု ကင်းသူအား ထိုဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ငါ့သျှင်တို့ ငါတို့၏ ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကျိုးကို မြင်၍ ရုပ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောတော်မူလေ့ ရှိ၏။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို ဟောတော်မူလေ့ရှိ၏ "ဟု ဤသို့ ဖြေကုန်လော့။

ငါ့သျှင်တို့ အကုသိုလ်တရားတို့သို့ ကပ်ရောက်နေသူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်း ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း မဆင်းရဲ ရခြင်း ပြင်းစွာမပင်ပန်းရခြင်း မပူလောင်ရခြင်းတို့နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌လည်း ကောင်းသော လားရာကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့ပါမူ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကုသိုလ်တရားတို့ကို ဤသို့ ပယ်ခြင်းကို ချီးမွမ်းတော်မမူရာ၊ ငါ့သျှင်တို့ အကုသိုလ်တရားတို့သို့ ကပ်ရောက်နေသူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်း ဆင်းရဲစွာ နေရခြင်း မချမ်းမသာ နေရခြင်းပြင်းစွာ ပင်ပန်းရခြင်း ပူလောင်ရခြင်းတို့နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌လည်း မကောင်းသော လားရာကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်ခြင်းကြောင့်သာ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်းကို ချီးမွမ်းတော်မူ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ်တရားတို့သို့ ကပ်ရောက်နေသူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်း ဆင်းရဲစွာ နေရခြင်း မချမ်းမသာ နေရခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းရခြင်း ပူလောင်ရခြင်းတို့နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌လည်း မကောင်းသော လားရာကို (မချွတ် ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့ပါမူ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤကုသိုလ်တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ချီးမွမ်းတော်မမူရာ၊ ငါ့သျှင်တို့ ကုသိုလ် တရားတို့သို့ ကပ်ရောက်နေသူအား မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်း ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း မဆင်းရဲရခြင်း ပြင်းစွာမပင်ပန်းရခြင်း မပူလောင်ရခြင်းတို့နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌လည်း ကောင်းသောလားရာကို (မချွတ်ရလိမ့်မည်ဟု) မျှော်လင့်နိုင်ရသောကြောင့်သာ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုသိုလ်တရားနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကို ချီးမွမ်းတော်မူ၏။

အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်သာရိပုတြာ၏ စကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြလေကုန်၏။

**ဒုတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - နကုလပိတုဝဂ် ===

### ၃ - ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ်

၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် အဝန္တိတိုင်း ကုလဃရမြို့ တောင်ကမ်းပါးပြတ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဟာလိဒ္ဒိကာနိ သူကြွယ်သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် ဤစကားကို လျှောက်၏၊ "အသျှင်ဘုရား အဋ္ဌကဝဂ်၌ လာသော မာဂဏ္ဍိယပြဿနာဝယ်-

"အမြဲနေရာ အိမ်ကို ပယ်၍ ယာယီအိမ်တည်းဟူသော တည်ရာ မရှိသော၊ ရွာ၌ အကျွမ်းဝင်မှုတို့ကို မပြုသော၊ ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်သော၊ (ဝဋ်ကို) ရှေ့သွား မပြုသော ရဟန်းသည် လူတို့နှင့် ငြင်းခုံ၍ စကားပြောမှုကို မပြုရာ" ဟု-

ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောထားပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းဟောထားသော ဤစကား၏ အကျယ်အနက်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်း" ဟု လျှောက်၏။

သူကြွယ် ဖောက်ပြန်မှု ရုပ်ဓာတ်သည် သိမှုဝိညာဏ်၏ အိမ်မည်၏၊ ဖောက်ပြန်မှု ရုပ်ဓာတ်၌ တပ်မက်မှုဖြင့် ဖွဲ့စပ်နေသော ဝိညာဏ် ကိုမူကား "အိမ်ဟူသော တည်ရာရှိ၏" ဟု ဆိုရ၏။ သူကြွယ်ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဓာတ်သည် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ၏ အိမ်မည်၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဓာတ်၌ တပ်မက်မှုဖြင့် ဖွဲ့စပ်နေသော ဝိညာဏ်ကိုမူကား "အိမ်ဟူသော တည်ရာရှိ၏" ဟု ဆိုရ၏။ သူကြွယ် မှတ်သားမှု 'သညာ' ဓာတ်သည် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ၏ အိမ်မည်၏၊ မှတ်သားမှု 'သညာ' ဓာတ်၌ တပ်မက်မှု ဖြင့် ဖွဲ့စပ်နေသော ဝိညာဏ်ကိုမူကား "အိမ် ဟူသော တည်ရာရှိ၏" ဟု ဆိုရ၏။ သူကြွယ် ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ဓာတ်သည် သိမှု 'ဝိညာဏ်' ၏ အိမ်မည်၏၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ဓာတ်၌ တပ်မက်မှုဖြင့် ဖွဲ့စပ်နေသော ဝိညာဏ်ကိုမူကား "အိမ်ဟူသော တည်ရာရှိ၏" ဟု ဆိုရ၏။ သူကြွယ် ဤသို့လျှင် အမြဲနေရာ အိမ်ဟူသော တည်ရာရှိသူဖြစ်၏။

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် အမြဲနေအိမ်ဟူသော တည်ရာ မရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ဖောက်ပြန်မှု ရုပ်ဓာတ်၌ စိတ်၏ တည်ရာ အမှားနှလုံးသွင်းရာ ကိန်းဝပ်ရာ ဖြစ်ကုန်သော လိုချင်မှု စွဲမက်မှု ချစ်သက်မှု တပ်မက်မှု ကပ်ရောက်မှု စွဲလမ်းမှုတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ နောက်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘော မရှိကုန်၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို "အမြဲနေအိမ် ဟူသော တည်ရာ မရှိသူ" ဟု ဆိုရ၏။ သူကြွယ် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဓာတ်၌ ။ မှတ်သားမှု 'သညာ' ဓာတ်၌ ။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ဓာတ်၌ ။ သိမှု 'ဝိညာဏ' ဓာတ်၌ စိတ်၏ တည်ရာ အမှားနှလုံးသွင်းရာ ကိန်းဝပ်ရာ ဖြစ်ကုန်သော လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှု ကပ်ရောက်မှု စွဲလမ်းမှုတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ နောက်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို "အမြဲနေရာ အိမ်ဟူသော တည်ရာ မရှိသူ" ဟု ဆိုရ၏။ သူကြွယ် ဤသို့လျှင် အမြဲနေအိမ် ဟူသော တည်ရာ မရှိသူ ဖြစ်၏။

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် ယာယီအိမ်ဟူသော တည်ရာရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ရူပါရုံတည်း ဟူသော (ကိလေသာ ဖြစ်ကြောင်း) ယာယီအိမ်၌ ကိလေသာ ပျံ့နှံ့ ဖွဲ့စပ်သူတို့ကို "ယာယီအိမ် ဟူသော တည်ရာ ရှိသူ" ဟု ဆိုရ၏။ သဒ္ဒါရုံ။ပ။ ဂန္ဓာရုံ။ ရသာရုံ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ဓမ္မာရုံ တည်းဟူသော

(ကိလေသာဖြစ်ကြောင်း) အိမ်၌ ကိလေသာ ပျံ့နှံ့ ဖွံ့စပ်သူတို့ကို "ယာယီအိမ်ဟူသော တည်ရာရှိသူ" ဟုဆိုရ၏။ သူကြွယ် ဤသို့လျှင် ယာယီအိမ် ဟူသော တည်ရာရှိသူ ဖြစ်၏။

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် ယာယီအိမ် ဟူသော တည်ရာမရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ရူပါရုံ တည်းဟူသော ယာယီ အိမ်၌ ကိလေသာ ပျံ့နှံ့ ဖွံ့စပ်မှုတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်အပ်ကုန်ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ နောက်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို "ယာယီအိမ်ဟူသော တည်ရာမရှိသူ" ဟု ဆိုရ၏။ သဒ္ဒါရုံ။ ဂန္ဓာရုံ။ ရသာရုံ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ဓမ္မာရုံ တည်းဟူသော ယာယီအိမ်၌ ကိလေသာ ပျံ့နှံ့ ဖွံ့စပ်မှုတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပယ်အပ်ကုန် ပြီ၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ကုန် ပြီ၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ ဇနာက်တစ်ဖန် မဖြစ်ခြင်းကို ပြုအပ်ကုန်ပြီ၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိကုန်၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို "ယာယီအိမ် ဟူသော တည်ရာ မရှိသူ" ဟု ဆိုရ၏။ သူကြွယ် ဤသို့လျှင် ယာယီအိမ် ဟူသော တည်ရာမရှိသူ ဖြစ်၏။

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် ရွာ၌ အကျွမ်းဝင်မှုရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သူသည် လူတို့နှင့် ပေါင်းသင်း၍ နေ၏၊ တကွ နှစ်သက်ခြင်းရှိ၏၊ တကွ စိုးရိမ်ခြင်းရှိ၏၊ လူတို့ ချမ်းသာကြသော် ချမ်းသာ၏၊ လူတို့ ဆင်းရဲကြသော် ဆင်းရဲ၏၊ ကိစ္စကြီးငယ်တို့ ဖြစ်လာကုန်လတ်သော် ထိုကိစ္စကြီးငယ်တို့၌ ကိုယ်တိုင် အားထုတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ သူကြွယ် ဤသို့လျှင် ရွာ၌ အကျွမ်းဝင်မှု ရှိသူဖြစ်၏။

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် ရွာ၌ အကျွမ်းဝင်မှု မရှိသူ ဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် လူတို့နှင့် မပေါင်းသင်းဘဲ နေ၏၊ တကွ နှစ်သက်ခြင်း မရှိ၊ တကွ စိုးရိမ်ခြင်း မရှိ၊ လူတို့ ချမ်းသာကြသော် မချမ်းသာ၊ လူတို့ ဆင်းရဲကြသော် မဆင်းရဲ၊ ကိစ္စကြီးငယ်တို့ ဖြစ်လာကုန်လတ်သော် ထိုကိစ္စကြီးငယ်တို့၌ ကိုယ်တိုင် အားထုတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ သူကြွယ် ဤသို့လျှင် ရွာ၌ အကျွမ်းဝင်မှု မရှိသူ ဖြစ်၏။

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် ကာမတို့မှ မကင်းဆိတ်သူ ဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သူသည် ကာမတို့၌ စွဲမက်မှု မကင်း၊ လိုချင်မှု မကင်း၊ ခင်တွယ်မှု မကင်း၊ မွတ်သိပ်မှု မကင်း၊ ပူလောင်မှု မကင်း၊ တပ်မက်မှု မကင်း။ ဤသို့ လျှင် ကာမတို့မှ မကင်းဆိတ်သူ ဖြစ်၏။

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်သူ ဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သူသည် ကာမတို့၌ စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ လိုချင်မှု ကင်း၏၊ ခင်တွယ်မှု ကင်း၏၊ မွတ်သိပ်မှု ကင်း၏၊ ပူလောင်မှု ကင်း၏၊ တပ်မက်မှု ကင်း၏။ ဤသို့လျှင် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်သူ ဖြစ်၏။

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် (ဝဋ်ကို) ရှေ့သွားပြုသူ ဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သူအား "အနာဂတ် ကာလ၌ ဤသို့ ရုပ်ရှိသူ ဖြစ်ရလို၏၊ အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ရှိသူ ဖြစ်ရလို၏၊ အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ မှတ်သားမှု 'သညာ' ရှိသူ ဖြစ်ရလို၏၊ အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ရှိသူ ဖြစ်ရလို၏၊ အနာဂတ် ကာလ၌ ဤသို့ သိမှု'ဝိညာဏ်' ရှိသူ ဖြစ်ရလို၏" ဟု စိတ်ဖြစ်၏။ သူကြွယ် ဤသို့လျှင် (ဝဋ်ကို) ရှေ့သွားပြုသူ ဖြစ်၏။

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် (ဝဋ်ကို) ရှေ့သွား မပြုသူ ဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ အချို့သူအား "အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ ရုပ်ရှိသူ ဖြစ်ရလို၏၊ အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ရှိသူ ဖြစ်ရလို၏၊ "အနာဂတ် ကာလ၌ ဤသို့ မှတ်သားမှု 'သညာ' ရှိသူ ဖြစ်ရလို၏၊ အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ရှိသူ ဖြစ်ရလို၏၊ အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့သိမှု 'ဝိညာဏ် ' ရှိသူ ဖြစ်ရလို၏" ဟု စိတ်မဖြစ်။ သူကြွယ် ဤသို့လျှင် (ဝဋ်ကို) ရှေ့သွား မပြုသူဖြစ်၏။

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် လူတို့နှင့် ငြင်းခုံ၍ စကားပြောတတ်သူ ဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ဤလောက၌ အချို့သူသည် ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို ဆိုတတ်၏- "သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယကို မသိ၊ ငါသည် ဤဓမ္မဝိနယကို သိ၏၊ သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယကို အသို့ သိနိုင်အံ့နည်း၊ သင်သည် မှားသော အကျင့်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ငါသည် မှန်သော အကျင့်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ရှေ့ဆို သင့်သည်ကို နောက်မှ ဆို၏၊ နောက်မှ ဆိုသင့်သည်ကို ရှေ့ဆို၏၊ ငါ၏ စကားသည် ပြေပြစ်၏၊ သင်၏ စကား သည် မပြေပြစ်၊ သင်၏ ကြာမြင့်စွာ လေ့လာထားသော စကားသည် သင့်ဆီသို့ ပြန်လှည့်၍ တည်လေပြီ၊ သင့်အယူ၌ ရှိသော အပြစ်ကို ငါ တင်ပြပြီ၊ သင် အရေးနိမ့်ပြီ၊ ငါ တင်ပြသော အပြစ်မှ လွတ်မြောက်ရန် ရှာကြံချေဦးလော့၊ သင့်ကို နှိမ် အပ်ပြီ၊ စွမ်းနိုင်လျှင် ဖြေဦးလော့" ဟု ဤသို့လျှင် လူတို့နှင့် ငြင်းခုံ၍ ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို ပြောတတ်သူ ဖြစ်၏။

သူကြွယ် အဘယ်သို့လျှင် လူတို့နှင့် ငြင်းခုံ၍ စကားပြောတတ်သူ မဖြစ်သနည်း။ သူကြွယ် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကို မပြောတတ်- "သင်သည် ဤဓမ္မဝိနယကိုမသိ။ပ။ စွမ်းနိုင်လျှင် ဖြေဦးလော့" ဟု ဤသို့လျှင် လူတို့နှင့် ငြင်းခုံ၍ ဤသို့ သဘောရှိသော စကားကိုပြောတတ်သူ မဖြစ်။

သူကြွယ် ဤသို့ အဋ္ဌကဝဂ်၌ လာသော မာဂဏ္ဍိယပြဿနာဝယ်-

"အမြဲနေရာ အိမ်ကို ပယ်၍ ယာယီအိမ်ဟူသော တည်ရာ မရှိသော၊ ရွာ၌ အကျွမ်းဝင် မှုတို့ကို မပြုသော၊ ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်သော၊ (ဝဋ်ကို) ရှေ့သွား မပြုသော ရဟန်းသည် လူတို့နှင့် ငြင်းခုံ၍ စကားပြောမှုကို မပြုရာ" ဟု-

မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်း ဟောထားတော်မူသော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ မှတ်အပ်၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - နကုလပိတုဝဂ် ===

## ၄ - ဒုတိယ ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ်

၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်မဟာကစ္စည်းသည် အဝန္တိတိုင်း ကုလဃရမြို့ တောင်ကမ်းပါးပြတ်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ဟာလိဒ္ဒိကာနိ သူကြွယ်သည် အသျှင်မဟာကစ္စည်း ထံသို့။ပ။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ဤစကားကို လျှောက်၏၊ "အသျှင်ဘုရား သက္ကပဉှာသုတ်၌ 'တဏှာကုန်သဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် စင်စစ် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ စင်စစ် ယောဂကုန်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ စင်စစ် မြတ်သော အကျင့်ရှိကုန်၏၊ စင်စစ် သံသရာအဆုံး ရှိကုန်၏၊ နတ်, လူတို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ကုန်၏' ဟူသော ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတော်မူ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အကျဉ်း ဟောထား သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို အဘယ်သို့ မှတ်ရပါမည်နည်း" ဟုလျှောက်၏။

သူကြွယ် ရုပ်ဓာတ်၌ စိတ်တည်ရာ အမှားနှလုံးသွင်းရာ ကိန်းဝပ်ရာ ဖြစ်ကုန်သော လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှု ကပ်ရောက်မှု စွဲလမ်းမှုတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွန့်ခြင်းကြောင့် မငြိကပ်ခြင်းကြောင့် "စိတ်သည် ကိလေသာတို့မှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်၏" ဟု ဆိုရ၏၊ သူကြွယ် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဓာတ်၌။ပ။ သူကြွယ် မှတ်သားမှု 'သညာ' ဓာတ်၌။ သူကြွယ် ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ဓာတ်၌။ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဓာတ်၌ စိတ်တည်ရာ အမှား နှလုံးသွင်းရာ ကိန်းဝပ်ရာ ဖြစ်ကုန်သော လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှု ကပ်ရောက်မှု စွဲလမ်းမှုတို့ ကုန်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွန့်ခြင်းကြောင့် မငြိကပ်ခြင်းကြောင့် "စိတ်သည် ကိလေသာတို့မှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်၏ " ဟု ဆိုရ၏။

သူကြွယ် ဤသို့လျှင် သက္ကပဉှာသုတ်၌ "တဏှာကုန်သဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် စင်စစ် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏၊ စင်စစ် ယောဂကုန်ခြင်း ရှိကုန်၏၊ စင်စစ် မြတ်သောအကျင့် ရှိကုန်၏၊ စင်စစ် သံသရာအဆုံး ရှိကုန်၏၊ နတ်,လူတို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ကုန်၏ "ဟူသော ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား ဟောထား၏၊ သူကြွယ် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းဟောထားတော် မူသော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ မှတ်အပ်၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - နကုလပိတုဝဂ် ===

## ၅ - သမာဓိသုတ်

၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- သာဝတ္ထိပြည် ထိုအခါ။ပ။ ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ပွါးကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ တည်ကြည်သော ရဟန်းသည် ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိ၏၊ အဘယ်ကို ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိသနည်း။ ရုပ်၏ ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၏ ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၏ ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၏ ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ၏ ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း သိ၏။

ရဟန်းတို့ ရုပ်၏ ဖြစ်ပုံသည် အဘယ်နည်း၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၏ ဖြစ်ပုံသည် အဘယ်နည်း၊ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၏ ဖြစ်ပုံသည် အဘယ်နည်း၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၏ ဖြစ်ပုံသည် အဘယ်နည်း၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ၏ ဖြစ်ပုံသည် အဘယ် နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ရဟန်းသည် နှစ်သက်၏၊ စွဲလမ်းပြောဆို၏၊ လွှမ်းမိုးဆုံးဖြတ်၍ တည်၏။

အဘယ်ကို နှစ်သက်သနည်း၊ စွဲလမ်း ပြောဆိုသနည်း၊ လွှမ်းမိုးဆုံးဖြတ်၍ တည်သနည်း။ ရုပ်ကို နှစ်သက်၏၊ စွဲလမ်း ပြောဆို၏၊ လွှမ်းမိုးဆုံးဖြတ်၍ တည်၏။ ရုပ်ကို နှစ်သက်သော စွဲလမ်းပြောဆိုသော လွှမ်းမိုး ဆုံးဖြတ်၍ တည်သော ထိုသူအား နှစ်သက်မှုသည် ဖြစ်၏၊ ရုပ်၌ နှစ်သက်မှုသည် စွဲလမ်းမှုပင် ဖြစ်၏၊ စွဲလမ်းမှုဟူသော အကြောင်းကြောင့် ထိုသူအား ဘဝဖြစ်၏၊ ဘဝဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဤဆင်းရဲ အစုသည် ဖြစ်၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ကို နှစ်သက်၏။ပ။ မှတ်သားမှု 'သညာ' ကို နှစ်သက်၏။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ကို နှစ်သက်၏။ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ကို နှစ်သက်၏၊ စွဲလမ်းပြောဆို၏၊ လွှမ်းမိုးဆုံးဖြတ်၍ တည်၏။

ဝိညာဏ်ကို နှစ်သက်သော စွဲလမ်းပြောဆိုသော လွှမ်းမိုးဆုံးဖြတ်၍ တည်သော ထိုသူအား နှစ်သက်မှု ဖြစ်၏၊ ဝိညာဏ်၌ နှစ်သက်မှုသည် စွဲလမ်းမှုပင် ဖြစ်၏၊ စွဲလမ်းမှု ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဘဝဖြစ်၏၊ ဘဝ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ဖြစ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှုဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဤဆင်းရဲအစု သည် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား ရုပ်ဖြစ်ပုံတည်း။ ဤကား ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်ပုံတည်း။ ဤကား မှတ်သားမှု 'သညာ' ဖြစ်ပုံတည်း။ ဤကား ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ပုံတည်း။ ဤကား သိမှု 'ဝိညာဏ်' ဖြစ်ပုံတည်း။

ရဟန်းတို့ ရုပ်၏ ချုပ်ပုံသည် အဘယ်နည်း၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၏ ချုပ်ပုံသည် အဘယ်နည်း၊ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၏ ချုပ်ပုံသည် အဘယ်နည်း၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၏ ချုပ်ပုံသည် အဘယ်နည်း၊ သိမှု 'ဝိညာဏ်' ၏ ချုပ်ပုံသည် အဘယ် နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မနှစ်သက်၊ စွဲလမ်း၍ မပြောဆို၊ လွှမ်းမိုး ဆုံးဖြတ်၍ မတည်။ အဘယ်ကို မနှစ်သက် သနည်း၊ စွဲလမ်း၍ မပြောဆိုသနည်း၊ လွှမ်းမိုးဆုံးဖြတ်၍ မတည်သနည်း။ ရုပ်ကို မနှစ်သက်၊ စွဲလမ်း၍ မပြောဆို၊ လွှမ်းမိုး ဆုံးဖြတ်၍ မတည်။ ရုပ်ကို မနှစ်သက်သော စွဲလမ်း၍ မပြောဆိုသော လွှမ်းမိုးဆုံးဖြတ်၍ မတည်သော ထိုသူအား ရုပ်၌ နှစ်သက်မှုသည် ချုပ်၏၊ နှစ်သက်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုသူအား စွဲလမ်းမှု ချုပ်၏၊ စွဲလမ်းမှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဤဆင်းရဲအစု ချုပ်မှု ဖြစ်၏။

ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ကို မနှစ်သက်၊ စွဲလန်း၍ မပြောဆို၊ ထိုလွှမ်းမိုးဆုံးဖြတ်၍ မတည်။ ခံစားမှုကို မနှစ်သက်သော စွဲလန်း၍ မပြောဆိုသော လွှမ်းမိုးဆုံးဖြတ်၍ မတည်သော ထိုသူအား ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၌ နှစ်သက်မှု ချုပ်၏၊ နှစ်သက်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုသူအား စွဲလမ်းမှု ချုပ်၏၊ စွဲလမ်းမှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဘဝချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဤဆင်းရဲအစု ချုပ်မှု ဖြစ်၏။

မှတ်သားမှု 'သညာ' ကို မနှစ်သက်။ပ။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ကို မနှစ်သက်၊ စွဲလမ်း၍ မပြောဆို၊ လွှမ်းမိုးဆုံးဖြတ်၍ မတည်။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ကို မနှစ်သက်သော စွဲလန်း၍ မပြောဆိုသော လွှမ်းမိုး ဆုံးဖြတ်၍ မတည်သော ထိုသူအား ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၌ နှစ်သက်မှု ချုပ်၏၊ နှစ်သက်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုသူအား စွဲလမ်းမှု ချုပ်၏၊ စွဲလမ်းမှု ချုပ်ခြင်း ကြောင့် ဘဝချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဤ ဆင်းရဲအစု ချုပ်မှု ဖြစ်၏။

ဝိညာဏ်ကို မနှစ်သက်၊ စွဲလမ်း၍ မပြောဆို၊ လွှမ်းမိုးဆုံးဖြတ်၍ မတည်။ ဝိညာဏ်ကို မနှစ်သက်သော စွဲလမ်း၍ မပြောဆိုသော လွှမ်းမိုးဆုံးဖြတ်၍ မတည်သော ထိုသူအား ဝိညာဏ်၌ နှစ်သက်မှု ချုပ်၏၊ နှစ်သက်မှု ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုသူအား စွဲလမ်းမှု ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဤဆင်းရဲ အစုချုပ်မှု ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤကား ရုပ်၏ ချုပ်ပုံ တည်း။ ဤကား ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၏ ချုပ်ပုံတည်း။ ဤကား မှတ်သားမှု 'သညာ' ၏ ချုပ်ပုံတည်း။ ဤကား ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၏ ချုပ်ပုံတည်း။ ဤကား ဝိညာဏ်၏ ချုပ်ပုံတည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၁ - နကုလပိတုဝဂ် ===

### ၆ - ပဋိသလ္လာဏသုတ်

၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းမှု၌ အားထုတ်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းသော ရဟန်းသည် ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိ၏၊ အဘယ်ကို ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိသနည်း။ ရုပ်၏ ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၏ ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၏ ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၏ ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ပုံ ချုပ်ပုံကို လည်းကောင်း (သိ၏)။ (ပဌမသုတ်အတူ ချဲ့အပ်၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - နကုလပိတုဝဂ် ===

### ၇ - ဥပါဒါပရိတဿနာသုတ်

၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော တောင့်တခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မစွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော မတောင့်တခြင်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ကြ ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် စွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော တောင့်တခြင်း ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော အရိယာတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော အရိယာတရား၌ မလိမ္မာသော အရိယာတရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော သူတော်ကောင်းတရား၌ မလိမ္မာသော သူတော်ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။

ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း ရှု၏။ ထိုသူ၏ ထိုရုပ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ရုပ်ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရုပ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိညာဏ် ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ရုပ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်း ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တောင့်တမှု အကုသိုလ်တရား အစုတို့သည် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်ကုန်၏၊ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်ခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်ခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ပင်ပန်း ခြင်းရှိသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏၊ စွဲလမ်း၍လည်း တောင့်တ၏။

ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ဝေဒနာရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝေဒနာဟူ၍ သော် လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာ၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။ ထိုသူ၏ ထိုခံစားမှု 'ဝေဒနာ' သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူ၏ ထိုဝေဒနာသည် ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ဝေဒနာ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တောင့်တမှု အကုသိုလ် တရားအစုတို့သည် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်ကုန်၏၊ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်ခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်ခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ပင်ပန်းခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏၊ စွဲလမ်း၍လည်း တောင့်တ၏။

မှတ်သားမှု 'သညာ' ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ပ။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။ ထိုသူ၏ ထိုပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့သည် ဖောက်ပြန်ကုန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုသူ၏ ထိုပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ် လိုက်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန် သော တောင့်တမှု အကုသိုလ် တရားအစုတို့သည် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်ကုန်၏၊ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်ခြင်း ကြောင့် ထိတ်လန့်ခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ပင်ပန်းခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏၊ စွဲလမ်း၍လည်း တောင့်တ၏။

ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။ ထိုသူ၏ ထိုဝိညာဏ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ဝိညာဏ် ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ဝိညာဏ် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တောင့်တမှု အကုသိုလ် တရားအစုတို့သည် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်ကုန်၏၊ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ တည်ခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်ခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ပင်ပန်းခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်လည်း ဖြစ်၏၊ စွဲလမ်း၍လည်း တောင့်တ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် စွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော တောင့်တခြင်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မစွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော မတောင့်တခြင်း ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော အရိယာတရား၌ လိမ္မာသော အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်း တို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော သူတော်ကောင်း တရား၌ လိမ္မာသော သူတော်ကောင်း တရား၌ ယဉ်ကျေးသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မရှု။ ထိုသူ၏ ထိုရုပ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ရုပ်ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရုပ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိညာဏ် မဖြစ်၊ ထိုသူအား ရုပ်ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တောင့်တမှု အကုသိုလ် တရားအစုတို့သည် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်ကုန်၊ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်ခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်ခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ ပင်ပန်းခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ မစွဲလမ်းမူ၍လည်း မတောင့်တ။

ခံစားမှု "ဝေဒနာ" ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ ဝေဒနာရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝေဒနာဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာ၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မရှု။ ထိုသူ၏ ထိုခံစားမှု "ဝေဒနာ" သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ခံစားမှု "ဝေဒနာ" ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု "ဝေဒနာ" ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိညာဏ်သည် မဖြစ်၊ ထိုသူအား ခံစားမှု "ဝေဒနာ" ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက် ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တောင့်တမှု အကုသိုလ်တရား အစုတို့သည် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်ကုန်၊ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်ခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်ခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ ပင်ပန်းခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ မစွဲလမ်းမူ၍လည်း မတောင့်တ။

မှတ်သားမှု "သညာ" ကို။ပ။ ပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့ကို အတ္တဟူ၍ မရှု၊ ပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့၌ အတ္တ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မရှု။ ထိုသူ၏ ထိုပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့သည် ဖောက်ပြန်ကုန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုသူအား ပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက် သော ဝိညာဏ် မဖြစ်၊ ထိုသူအား ပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တောင့်တမှု အကုသိုလ် တရားအစုတို့သည် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်ကုန်၊ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်ခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်ခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ ပင်ပန်းခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ မစွဲလမ်းမူ၍လည်း မတောင့်တ။

ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း။ပ။ မရှု။ ထိုသူ၏ ထိုဝိညာဏ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ဝိညာဏ် ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော ဝိညာဏ်သည် မဖြစ်၊ ထိုသူအား ဝိညာဏ် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော တောင့်တမှု အကုသိုလ်

တရားအစုတို့သည် စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်ကုန်၊ စိတ်ကို သိမ်းကျုံး၍ မတည်ခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်ခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ ပင်ပန်းခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ရှိသည်လည်း မဖြစ်၊ မစွဲလမ်းမူ၍လည်း မတောင့်တ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မစွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော မတောင့်တခြင်း ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - နကုလပိတုဝဂ် ===

## ၈ - ဒုတိယ ဥပါဒါပရိတဿနာသုတ်

၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော တောင့်တခြင်းကို လည်းကောင်း၊ မစွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော မတောင့်တခြင်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရားကိုနာကြ ကုန်လော့။ပ။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် စွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော တောင့်တခြင်း ဖြစ် သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ်တည်း" ဟု ရှု၏၊ ထိုသူ၏ ထိုရုပ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ရုပ်ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ခံစားမှု"ဝေဒနာ" ကို ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏။ပ။ မှတ်သားမှု "သညာ" ကို ဤသညာသည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏။ပ။ ပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့ကို ဤသင်္ခါရတို့ သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်၏။ပ။ ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ်တည်း" ဟု ရှု၏။ ထိုသူ၏ ထိုဝိညာဏ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ဝိညာဏ် ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှု တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် စွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော တောင့်တခြင်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် မစွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော မတောင့်တခြင်း ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ် သည် ငါ၏ကိုယ် မဟုတ်" ဟု ရှု၏။ ထိုသူ၏ ထိုရုပ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ရုပ်ဖောက် ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့ မဖြစ်ကုန်။ ခံစားမှု"ဝေဒနာ" ကို ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်။ပ။ မှတ်သားမှု "သညာ" ကို ဤသညာသည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့ကို ဤ သင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်ကုန်။ ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ဥစ္စာ မဟုတ်။ ဤ ဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် မဟုတ်" ဟု ရှု၏။

ထိုသူ၏ ထိုဝိညာဏ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ဝိညာဏ် ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့ မဖြစ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မစွဲလမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်သော မတောင့်တခြင်း ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - နကုလပိတုဝဂ် ===

## ၉ - ကာလတ္တယအနိစ္စသုတ်

၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော ရုပ်သည် မမြဲ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်၏ မမြဲခြင်း၌ကား အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာ တပည့်သည် အတိတ် ဖြစ်သော ရုပ်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ရုပ်ကိုမနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏။

အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခံစားမှု "ဝေဒနာ" တို့သည် မမြဲကုန်။ပ။ မှတ်သားမှု "သညာ" တို့သည် မမြဲကုန်။ပ။ "သင်္ခါရ" တို့သည် မမြဲ ကုန်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့၌ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏။ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်၏ မမြဲခြင်း၌ကား အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည် နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - နကုလပိတုဝဂ် ===

## ၁၀ - ကာလတ္တယဒုက္ခသုတ်

၁၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အတိတ်အနာဂတ်ဖြစ်သော ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်၏ ဆင်းရဲခြင်း ၌ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်တို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ်ဖြစ် သော ရုပ်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ရုပ်ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက် ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏။ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' သည် ဆင်းရဲ၏။ မှတ်သားမှု 'သညာ ' သည် ဆင်းရဲ၏။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏၊ ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဝိညာဏ် ၏ ဆင်းရဲခြင်း၌ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာ တပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - နကုလပိတုဝဂ် ===

### ၁၁ - ကာလတ္တယအနတ္တသုတ်

၁၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အတိတ်အနာဂတ်ဖြစ်သော ရုပ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်၏ အတ္တ မဟုတ်ရာ၌ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်သော ရုပ်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း၏၊ အနာဂတ် ဖြစ်သော ရုပ်ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏။

အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' သည် အတ္တမဟုတ်။ မှတ်သားမှု 'သညာ' သည် အတ္တမဟုတ်။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်။ ဝိညာဏ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော ဝိညာဏ်၏ အတ္တ မဟုတ်ခြင်း၌ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိမည်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် အတိတ်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်ကိုမနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ကောဒသမသုတ်**

**ရှေးဦးစွာသော နကုလပိတုဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - အနိစ္စဝဂ် ===

### ၁ - အနိစ္စသုတ်

၁၂။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- သာဝတ္ထိပြည်၌ ။ ထိုအခါ။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် မမြဲ၊ ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ သညာသည် မမြဲ၊ သင်္ခါရတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် တပ်မက်မှု ကင်း၏၊ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်သော် (ကိလေသာမှ) လွတ်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်၏၊ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ် ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ ‘မဂ်ကိစ္စ’ အလို့ငှါ တစ်ပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏” ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - အနိစ္စဝဂ် ===

### ၂ - ဒုက္ခသုတ်

၁၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲ၏၊ သညာသည် ဆင်းရဲ၏၊ သင်္ခါရတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏၊ ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - အနိစ္စဝဂ် ===

### ၃ - အနတ္တသုတ်

၁၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ ဝေဒနာသည် အတ္တမဟုတ်၊ ဥညာသည် အတ္တမဟုတ်၊ သင်္ခါရ တို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်၊ ဝိညာဏ်သည် အတ္တမဟုတ်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာ တပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် တပ်မက်မှု ကင်း၏၊ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်သော် (ကိလေသာမှ) လွတ်ပြီဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - အနိစ္စဝဂ် ===

### ၄ - ယဒနိစ္စသုတ်

၁၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ရုပ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော ရုပ်ကို " ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ မမြဲသော ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ဝေဒနာသည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော ဝေဒနာကို " ဤဝေဒနာသည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝေဒနာ သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ သညာသည် မမြဲ။ပ။ သင်္ခါရတို့သည် မမြဲကုန်။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော ဝိညာဏ်ကို " ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်၊ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - အနိစ္စဝဂ် ===

### ၅ - ယံဒုက္ခသုတ်

၁၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ရုပ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော ရုပ်ကို “ ဤရုပ်သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲ၏၊ သညာသည် ဆင်းရဲ၏။ သင်္ခါရတို့သည် ဆင်းရဲကုန်၏။ ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော ဝိညာဏ်ကို “ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်။ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - အနိစ္စဝဂ် ===

### ၆ - ယဒနတ္တာသုတ်

၁၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော ရုပ်ကို “ ဤရုပ်သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဝေဒနာသည် အတ္တမဟုတ်။ သညာသည် အတ္တမဟုတ်။ သင်္ခါရတို့သည် အတ္တ မဟုတ်ကုန်။ ဝိညာဏ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော ဝိညာဏ်ကို “ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - အနိစ္စဝဂ် ===

### ၇ - သဟေတုအနိစ္စသုတ်

၁၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် မမြဲ၊ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ သည်လည်း မမြဲ၊ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ်သည်ကား အဘယ်မှာ မြဲလိမ့်မည်နည်း။ ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့သည်လည်း မမြဲ၊ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သော ဝေဒနာသည် အဘယ်မှာ မြဲလိမ့် မည်နည်း။ သညာသည် မမြဲ။ သင်္ခါရတို့သည် မမြဲကုန်၊ သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ သည်လည်း မမြဲ၊ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော သင်္ခါရ တရားတို့သည်ကား အဘယ်မှာ မြဲကုန်လိမ့်မည်နည်း။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ သည်လည်း မမြဲ၊ ရဟန်းတို့ မမြဲသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိညာဏ်သည်ကား အဘယ်မှာ မြဲလိမ့်မည်နည်း။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - အနိစ္စဝဂ် ===

### ၈ - သဟေတုဒုက္ခသုတ်

၁၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ သည်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ်သည် အဘယ်မှာ ချမ်းသာနိုင်အံ့နည်း။ ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲ၏။ သညာသည် ဆင်းရဲ၏။ သင်္ခါရတို့သည် ဆင်းရဲ ကုန်၏၊ ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့ သည်လည်း ဆင်းရဲ၏၊ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ သော ဝိညာဏ်သည် အဘယ်မှာ ချမ်းသာနိုင်ပါအံ့နည်း။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၂ - အနိစ္စဝဂ် ===

### ၉ - သဟေတုအနတ္တသုတ်

၂၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့သည်လည်း အတ္တမဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ အတ္တမဟုတ်သော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရုပ်သည် အဘယ်မှာ အတ္တဖြစ်လိမ့်မည် နည်း။ ဝေဒနာသည် အတ္တမဟုတ်။ သညာသည် အတ္တမဟုတ်။ သင်္ခါရတို့သည် အတ္တမဟုတ်ကုန်။ ဝိညာဏ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့သည်လည်း အတ္တမဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ အတ္တမဟုတ်သော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိညာဏ်သည် အဘယ်မှာ အတ္တဖြစ်လိမ့်မည်နည်း။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤ (မဂ်ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟုသိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၂ - အနိစ္စဝဂ် ===

### ၁၀ - အာနန္ဒသုတ်

၂၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် "မြတ်စွာဘုရား 'ချုပ်မှု ချုပ်မှု' ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်တရားတို့၏ ချုပ်မှုကို ချုပ်မှုဟု ဆိုရပါသနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ ရုပ်သည် မမြဲ၊ အပြုပြင်ခံရ၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ကုန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ထိုရုပ်၏ ချုပ်မှုကို ချုပ်မှုဟုဆိုရ၏။ ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ အပြုပြင် ခံရ၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ကုန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်းသဘော ရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ထိုဝေဒနာ၏ ချုပ်မှုကို ချုပ်မှုဟု ဆိုရ၏၊ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည် မမြဲကုန် အပြုပြင်ခံရကုန်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ကုန်၏၊ ကုန်ခြင်း သဘော ရှိကုန်၏၊ ပျက်ခြင်း သဘေ ရှိကုန်၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏ ချုပ်မှုကို ချုပ်မှုဟု ဆိုရ၏။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ အပြုပြင်ခံရ၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်၏၊ ကုန်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ကင်းပြတ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏၊ ထိုဝိညာဏ်၏ ချုပ်မှုကို ချုပ်မှုဟု ဆိုရ၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားတို့၏ ချုပ်မှုကို ချုပ်မှုဟု ဆိုရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

နှစ်ခုမြောက် အနိစ္စဝဂ် ပြီး၏။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၃ - ဘာရဝဂ် ===

### ၁ - ဘာရသုတ်

၂၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ၊ ရဟန်းတို့ ဝန်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝန်ဆောင်သမားကို လည်းကောင်း၊ ဝန်ယူရကြောင်း ကို လည်းကောင်း၊ ဝန်ချထားခြင်းကို လည်းကောင်း သင်တို့အား ဟောကြားအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ဝန် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ "ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့" ဟု ဆိုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ် ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝန်ဟု ဆိုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဝန်ဆောင်သမားဟူသည် အဘယ်နည်း။ "ပုဂ္ဂိုလ်" ဟု ဆိုအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဤအသျှင်ကား ဤသို့ အမည်ရှိ၏၊ ဤသို့ အနွယ်ရှိ၏ ဟု ဆိုရသော ပုဂ္ဂိုလ်ပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝန်ဆောင်သမားဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဝန်ယူရကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကာမ၌ တပ်မက်မှု 'ကာမတဏှာ'၊ ဘဝ၌ တပ်မက်မှု 'ဘဝတဏှာ'၊ ဘဝပြတ်ခြင်း၌ တပ်မက်မှု 'ဝိဘဝတဏှာ' ဟူသော ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သော နှစ်သက် စွဲမက်မှုနှင့်တကွဖြစ်သော ထိုထိုဖြစ်ရာ အာရုံတို့ကို အလွန် နှစ်သက်တတ်သော တဏှာပင်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတဏှာကို ဝန်ယူရကြောင်းဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဝန်ချထားခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ထိုတပ်မက်မှု 'တဏှာ' ၏သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ကင်းပြတ်ချုပ်ငြိမ်း ခြင်း စွန့်ခြင်း မကပ်ငြိခြင်း လွတ်ခြင်း မတွယ်တာခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝန်ချထားခြင်းဟု ဆိုရ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးနောက် တစ်ပါးသော ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူပြန်၏-

"ခန္ဓာငါးမျိုးတို့သည် စင်စစ် ဝန်တို့တည်း။ ပုဂ္ဂိုလ်ကား ဝန်ဆောင်သမားတည်း။ ဝန်ကိုယူရခြင်းသည် လောက၌ ဆင်းရဲ၏၊ ဝန်ကို ချထားခြင်းသည် ချမ်းသာ၏။

လေးသောဝန်ကို ချထားပြီးလျှင် တစ်ပါးသော ဝန်ကို မယူမူ၍ အမြစ်ရင်းနှင့်တကွ တဏှာကို နုတ်ပယ်ပြီးလျှင် ဆာလောင်မှု 'တဏှာ' ကင်းသည်ဖြစ်၍ အေးငြိမ်းရ၏ " ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဌမသုတ်။**

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၃ - ဘာရဝဂ် ===

### ၂ - ပရိညသုတ်

၂၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ပိုင်းခြားသိသင့်သော တရားတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပိုင်းခြားသိမှုကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ပိုင်းခြားသိသင့်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ပိုင်းခြားသိသင့်သော တရား တည်း၊ ဝေဒနာသည် ပိုင်းခြားသိသင့်သော တရားတည်း၊ သညာသည် ပိုင်းခြားသိသင့်သော တရားတည်း၊ သင်္ခါရတို့သည် ပိုင်းခြားသိသင့်သော တရားတို့တည်း၊ ဝိညာဏ်သည် ပိုင်းခြား သိသင့်သော တရားတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို ပိုင်းခြား သိသင့်သော တရားတို့ဟူ၍ ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ပိုင်းခြားသိမှုဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ စွဲမက်မှု "ရာဂ"၏ ကုန်ခြင်း၊ အမျက်ထွက်မှု"ဒေါသ" ၏ ကုန်ခြင်း၊ တွေဝေမှု "မောဟ"၏ ကုန်ခြင်းပေတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပိုင်းခြားသိမှုဟု ဆိုရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၃ - ဘာရဝဂ် ===

### ၃ - အဘိဇာနသုတ်

၂၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ကို အထူး မသိသည်ရှိသော် ပိုင်းခြား မသိသည်ရှိသော် စွဲမက်မှု မကင်းသည် ရှိသော် မပယ်သည်ရှိသော် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်။ ဝေဒနာကို အထူး မသိသည်ရှိသော် ပိုင်းခြား မသိသည်ရှိသော် စွဲမက်မှု မကင်းသည်ရှိသော် မပယ်သည်ရှိသော် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်။ သညာကို အထူး မသိသည်ရှိသော်။ သင်္ခါရတို့ ကို အထူး မသိသည်ရှိသော် ပိုင်းခြား မသိသည်ရှိသော် စွဲမက်မှု မကင်းသည်ရှိသော် မပယ်သည်ရှိသော် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်။ ဝိညာဏ်ကို အထူးမသိသည် ရှိသော် ပိုင်းခြား မသိသည်ရှိသော် စွဲမက်မှု မကင်းသည်ရှိသော် မပယ်သည်ရှိသော် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ မထိုက်။

ရဟန်းတို့ ရုပ်ကို အထူး သိသည်ရှိသော် ပိုင်းခြား သိသည်ရှိသော် စွဲမက်မှု ကင်းသည်ရှိသော် ပယ်စွန့်သည်ရှိသော် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ဝေဒနာကို အထူးသိသည်ရှိသော်။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အထူးသိသည် ရှိသော် ပိုင်းခြား သိသည်ရှိသော် စွဲမက်မှု ကင်းသည်ရှိသော် ပယ်စွန့်သည်ရှိသော် ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ထိုက်၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

တတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၃ - ဘာရဝဂ် ===

## ၄ - ဆန္ဒရာဂသုတ်

၂၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်၌ လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ဤသို့ ပယ်သည်ရှိသော် ထိုရုပ်သည် ပယ်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့။ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့။ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ နောက်ထပ်မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝေဒနာ၌ လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ပယ်ကြကုန်လော့။ ဤသို့ ပယ်သည်ရှိသော် ဝေဒနာသည် ပယ်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့။ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ နောက်ထပ်မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ သညာ၌ လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ပယ်ကြကုန်လော့။ ဤသို့ ပယ်သည်ရှိသော် ထိုသညာသည် ပယ်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ နောက်ထပ်မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ သင်္ခါရတို့၌ လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ပယ်ကြကုန်လော့။ ဤသို့ ပယ်သည်ရှိသော် ထိုသင်္ခါရတို့သည် ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီး ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီး ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့၊ နောက်ထပ် မဖြစ်အောင် ပြုပြီးဖြစ်ကုန် လတ္တံ့၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်သည် ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒ ရာဂ" ကို ပယ်ကြကုန်လော့။ ဤသို့ ပယ်သည်ရှိသော် ထိုဝိညာဏ်သည် ပယ်ပြီးဖြစ်လတ္တံ့၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးဖြစ်လတ္တံ့၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုပြီးဖြစ်လတ္တံ့၊ နောက်ထပ်မဖြစ်အောင် ပြုပြီး ဖြစ်လတ္တံ့၊ နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘော မရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၃ - ဘာရဝဂ် ===

## ၅ - အဿာဒသုတ်

၂၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ငါသည် (သစ္စာလေးပါးကို) မသိမီ သစ္စာလေးပါးကို မသိသေးသော ဘုရားလောင်း ဖြစ်စဉ် ဤသို့ အကြံဖြစ်၏-"ရုပ်၏ သာယာဖွယ်ကား အဘယ်နည်း၊ အပြစ်ကား အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာကား အဘယ်နည်း။ ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်ကား အဘယ်နည်း၊ အပြစ်ကား အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာကား အဘယ်နည်း။ သညာ၏ သာယာဖွယ်ကား အဘယ်နည်း၊ အပြစ်ကား အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာကား အဘယ်နည်း။ သင်္ခါရတို့၏ သာယာဖွယ် ကား အဘယ်နည်း၊ အပြစ်ကား အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာကား အဘယ်နည်း။ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ် ကား အဘယ်နည်း၊ အပြစ်ကား အဘယ်နည်း၊ ထွက်မြောက်ရာကား အဘယ်နည်း" ဟု ( ဤသို့ အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုငါ့အား ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိုယ်ချမ်းသာမှု စိတ်ချမ်းသာမှုသည် ရုပ်၏ သာယာဖွယ် တည်း၊ ရုပ်၏ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်သော သဘောသည် ရုပ်၏ အပြစ်တည်း၊ ရုပ်၌ လိုချင် စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ပယ်ခြင်းသည် ရုပ်၏ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ ဝေဒနာကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိုယ်ချမ်းသာမှု စိတ်ချမ်းသာမှုသည် ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်တည်း၊ ဝေဒနာ၏ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်သော သဘောသည် ဝေဒနာ၏ အပြစ်တည်း၊ ဝေဒနာ၌ လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ဖျောက် ခြင်း လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ပယ်ခြင်းသည် ဝေဒနာ၏ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ သညာကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာ သော။ပ။ သင်္ခါရတို့ကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိုယ်ချမ်းသာမှု စိတ်ချမ်းသာမှုသည် သင်္ခါရတို့၏ သာယာဖွယ်တည်း၊ သင်္ခါရတို့၏ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်သော သဘောသည် သင်္ခါရတို့၏ အပြစ်တည်း၊ သင်္ခါရတို့၌ လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ပယ်ခြင်းသည် သင်္ခါရတို့၏ ထွက်မြောက်ရာတည်း။ ဝိညာဏ် ကို အစွဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ် လာသော ကိုယ်ချမ်းသာမှု စိတ်ချမ်းသာမှုသည် ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်တည်း၊ ဝိညာဏ်၏ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်သော သဘောသည် ဝိညာဏ်၏ အပြစ်တည်း၊ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ပယ်ခြင်းသည် ဝိညာဏ်၏ ထွက်မြောက်ရာ တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤဉပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့၏ ဤသို့ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်ဟူ၍ အပြစ်ကို လည်း အပြစ်ဟူ၍ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့် တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ "အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို ရပြီ" ဟု ငါ ဝန်မခံ။ ရဟန်းတို့ ဤဉပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၏ ဤသို့ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်ဟူ၍ အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်ဟူ၍ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာ ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိပြီးသော အခါမှသာလျှင် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ "အတု မရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရပြီ" ဟု ငါ ဝန်ခံခဲ့၏။ ငါ့အား ဉာဏ်အမြင်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ငါ၏ အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်သည် မပျက်စီး၊ ဤဘဝကား နောက်ဆုံးဘဝတည်း၊ နောက်တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်း မရှိတော့ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၃ - ဘာရဝဂ် ===

### ၆ - ဒုတိယအဿာဒသုတ်

၂၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ရုပ်၏ သာယာဖွယ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ဖူးပြီ။ ရုပ်၏သာယာဖွယ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ ရုပ်၏ သာယာဖွယ်ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ငါသည် ရုပ်၏ အပြစ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ဖူးပြီ၊ ရုပ်၏ အပြစ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ ရုပ်၏ အပြစ်ရှိသမျှကိုပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ရုပ်၏ ထွက်မြောက်ရာကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ ဖူးပြီ။ ရုပ်၏ ထွက်မြောက်ရာကို သိခဲ့ပြီ၊ ရုပ်၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဝေဒနာ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် သညာ၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် သင်္ခါရတို့၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ဖူးပြီ၊ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်ကို သိခဲ့ပြီ၊ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ် ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဝိညာဏ် ၏ အပြစ်ကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ပြီ၊ ဝိညာဏ်၏ အပြစ်ကို သိခဲ့ပြီ။ ဝိညာဏ်၏ အပြစ်ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဝိညာဏ်၏ ထွက်မြောက်ရာကို ရှာမှီးလျက် လှည့်လည်ခဲ့ဖူးပြီ၊ ဝိညာဏ်၏ ထွက်မြောက်ရာကို သိခဲ့ပြီ။ ဝိညာဏ်၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိသမျှကို ပညာဖြင့် ငါ ကောင်းစွာ မြင်ခဲ့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ် ဟူ၍ အပြစ်ကိုလည်း အပြစ် ဟူ၍ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာ ဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး အတုမဲ့ သမ္ဗောဓိဉာဏ်ကို ရပြီဟု ငါ ဝန်မခံသေး။ပ။ ဝန်ခံပြီ။ပ။ ငါ့အား ဉာဏ်အမြင်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ငါ၏ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်သည် မပျက်စီး၊ ဤဘဝကား နောက်ဆုံး ဘဝတည်း၊ နောက်ထပ် တစ်ဖန် ဖြစ်ခြင်း မရှိတော့ပြီဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၃ - ဘာရဝဂ် ===

## ၇ - တတိယ အဿာဒသုတ်

၂၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်၏ သာယာဖွယ် မရှိခဲ့ပါလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ရုပ်၌ မစွဲမက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်၏ သာယာဖွယ် ရှိသောကြောင့် သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ရုပ်၌ စွဲမက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရုပ်၏ အပြစ် မရှိခဲ့ပါလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ရုပ်၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်၏ အပြစ် ရှိသောကြောင့် သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ရုပ်၏ ထွက်မြောက်ရာ မရှိခဲ့ပါလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ရုပ်မှ မထွက်မြောက်နိုင်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ရုပ်မှ ထွက်မြောက် ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာ၏။ ရဟန်းတို့ သညာ၏။

ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့၏ ထွက်မြောက်ရာ မရှိခဲ့ပါလျှင် သတ္တဝါတို့သည် သင်္ခါရတို့မှ မထွက်မြောက်နိုင် ကုန်ရာ၊ ရဟန်း တို့ သင်္ခါရတို့၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိသောကြောင့် သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် သင်္ခါရတို့မှ ထွက်မြောက်ကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ် မရှိခဲ့ပါလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဝိညာဏ်၌ မစွဲမက်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ် ရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဝိညာဏ်၌ စွဲမက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်၏ အပြစ် မရှိခဲ့ပါလျှင် သတ္တဝါတို့ သည် ဝိညာဏ်၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်၏ အပြစ် ရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်၏ ထွက်မြောက်ရာ မရှိခဲ့ပါလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဝိညာဏ်၌ မထွက်မြောက်နိုင်ကုန်ရာ၊ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်၏ ထွက်မြောက်ရာ ရှိသောကြောင့်သာလျှင် သတ္တဝါတို့သည် ဝိညာဏ်မှ ထွက်မြောက်ကြ ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့သည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်ဟူ၍ အပြစ်ကိုလည်း အပြစ် ဟူ၍ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကမှ ထွက်မြောက် ကွေကွင်း လွတ်ကင်း ကုန်သည်ဖြစ်၍ အပိုင်းအခြား မရှိသော စိတ်ဖြင့် မနေရကုန်။ ရဟန်းတို့ သတ္တဝါတို့ သည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သာယာဖွယ်ဟူ၍ အပြစ်ကိုလည်း အပြစ်ဟူ၍ ထွက်မြောက်ရာ ကိုလည်း ထွက်မြောက်ရာဟူ၍ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိကြသော အခါမှသာလျှင် နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောကမှ ထွက်မြောက် ကွေကွင်း လွတ်ကင်းကုန် သည် ဖြစ်၍ အပိုင်းအခြား မရှိသော စိတ်ဖြင့် နေနိုင်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၃ - ဘာရဝဂ် ===

### ၈ - အဘိနန္ဒနသုတ်

၂၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ကို နှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်သည် မည်၏။

ဆင်းရဲကို နှစ်သက်သော သူသည် "ဆင်းရဲမှ မလွတ်သေး" ဟူ၍ (ငါ) ဆို၏။ ဝေဒနာကို နှစ်သက်သော သူသည်။ သညာကို နှစ်သက်သော သူသည်။ သင်္ခါရတို့ကို နှစ်သက်သော သူသည်။ ဝိညာဏ်ကို နှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲကို နှစ်သက်သည် မည်၏။ ဆင်းရဲကို နှစ်သက်သော သူသည် "ဆင်းရဲမှ မလွတ်သေး" ဟူ၍ (ငါ) ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ရုပ်ကို မနှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်။ ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်သော သူသည် "ဆင်းရဲမှ လွတ်၏" ဟူ၍ (ငါ) ဆို၏။ ဝေဒနာကို မနှစ်သက်သော သူသည်။ သညာကို မနှစ်သက်သော သူသည်။ သင်္ခါရတို့ကို မနှစ်သက်သော သူသည်။ ဝိညာဏ်ကို မနှစ်သက်သော သူသည် ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်။ ဆင်းရဲကို မနှစ်သက်သော သူသည် "ဆင်းရဲမှ လွတ်၏" ဟု (ငါ) ဆို၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၃ - ဘာရဝဂ် ===

### ၉ - ဥပ္ပါဒသုတ်

၃၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်၏ ဖြစ်ပေါ်မှု တည်မှု အသစ်ဖြစ်မှု ထင်ရှားဖြစ်မှုသည် ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်မှုပင်တည်း၊ ရောဂါတို့၏ တည်မှုပင်တည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်မှုပင်တည်း။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ် ၏ ဖြစ်ပေါ်မှု တည်မှု အသစ်ဖြစ်မှု ထင်ရှားဖြစ်မှုသည် ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်မှုပင်တည်း၊ ရောဂါတို့၏ တည်မှုပင်တည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်မှုပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ ရုပ်၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကင်းမှုသည် ဆင်းရဲ ချုပ်မှုပင်တည်း၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှုပင်တည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း ၏ ကင်းမှုပင်တည်း။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကင်းမှုသည် ဆင်းရဲ ချုပ်မှုပင်တည်း၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှုပင်တည်း၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကင်းမှုပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဘာရဝဂ် ===

## ၁၀ - အဃမူလသုတ်

၃၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲ၏ အရင်းမူလကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ဆင်းရဲတည်း၊ ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲတည်း၊ သညာသည် ဆင်းရဲတည်း၊ သင်္ခါရတို့သည် ဆင်းရဲတို့တည်း။ ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤရုပ်စသော တရားကို ဆင်းရဲဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲ၏ အရင်းမူလဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကာမ၌ တပ်မက်မှု၊ ဘဝ၌ တပ်မက်မှု၊ ဘဝပြတ်ခြင်း၌ တပ်မက်မှု ဟူသော ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော နှစ်သက်တပ်မက်မှု 'နန္ဒီရာဂ' နှင့်တကွဖြစ်သော ထိုထိုဘဝ အာရုံ၌ အလွန် နှစ်သက်တတ်သော တဏှာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတဏှာကို ဆင်းရဲ၏ အရင်းမူလဟု ဆိုရ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၃ - ဘာရဝဂ် ===

## ၁၁ - ပဘင်္ဂုသုတ်

၃၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ပျက်စီးခြင်း တရားကို လည်းကောင်း၊ မပျက်စီးခြင်း တရားကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ပျက်စီးခြင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မပျက်စီးခြင်း တရားဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ပျက်စီးခြင်းတရား မည်၏၊ ထိုရုပ်၏ ချုပ်ခြင်း ငြိမ်းခြင်း မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် မပျက်စီးခြင်း တရား မည်၏။ ခံစားမှု "ဝေဒနာ" သည် ပျက်စီးခြင်းတရား မည်၏။ ထိုခံစားမှု ဝေဒနာ၏ ချုပ်ခြင်း ငြိမ်းခြင်း မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် မပျက်စီးခြင်း တရား မည်၏။ မှတ်သားမှု "သညာ" သည် ပျက်စီးခြင်း တရား မည်၏။ ပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့သည် ပျက်စီးခြင်းတရား မည်ကုန်၏။ ထိုပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့၏ချုပ်ခြင်း ငြိမ်းခြင်း မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် မပျက်စီးခြင်းတရား မည်၏။ ဝိညာဏ် သည် ပျက်စီးခြင်း တရားမည်၏၊ ထိုဝိညာဏ်၏ ချုပ်ခြင်း ငြိမ်းခြင်း မဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် မပျက်စီးခြင်း တရား မည်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် ဘာရဝဂ် ပြီး၏။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၄ - နတုမှာကဝဂ် ===

### ၁ - နတုမှာကသုတ်

၃၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော တရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုတရားကို ပယ်သည် ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော တရားကား အဘယ် နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုရုပ်ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုရုပ်ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝေဒနာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်သည် ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ သညာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုသညာကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုသညာကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ သင်္ခါရတို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်ကုန်၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုသင်္ခါရတို့ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဝိညာဏ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဤဇေတဝန်ကျောင်း၌ မြက် ထင်း သစ်ခက် သစ်ရွက်ကို လူအပေါင်းသည် ယူဆောင် လျှင် ဖြစ်စေ၊ မီးရှို့လျှင်ဖြစ်စေ၊ အလိုရှိတိုင်း ပြုလျှင်ဖြစ်စေ "ငါတို့ကို လူအပေါင်းသည်ယူ ဆောင်၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မီးရှို့၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အလိုရှိတိုင်းပြု၏ " ဟူ၍ လည်းကောင်း သင်တို့အား ဤသို့သော အထင်သည် ဖြစ်ရာ သလော။ မဖြစ်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤအရာသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုယ်လည်း မဟုတ်ပါ၊ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာလည်း မဟုတ်ပါဟုလျှောက်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ရုပ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုရုပ်ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုရုပ်ကို ပယ်သည် ရှိသော် သင်တို့ အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝေဒနာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုဝေဒနာကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ သညာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာ မဟုတ်။ သင်္ခါရတို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်ကုန်။ ဝိညာဏ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်ကြကုန် လော့၊ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဌမသုတ်။**

------

=== ၄ - နတုမှာကဝဂ် ===

## ၂ - ဒုတိယ နတုမှာကသုတ်

၃၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော တရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုတရားကို ပယ်သည် ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော တရားကား အဘယ် နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုရုပ်ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုရုပ်ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝေဒနာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်။ သညာသည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်။ သင်္ခါရတို့သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်ကုန်။ ဝိညာဏ်သည် သင်တို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဥစ္စာ မဟုတ်သော တရားကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ထိုတရားကို ပယ်သည်ရှိသော် သင်တို့အား စီးပွားခြင်းငှါ ချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၄ - နတုမှာကဝဂ် ===

## ၃ - အညတရဘိက္ခုသုတ်

၃၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားဟောတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားတော်ကို ကြားနာရသည် ရှိသော် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း အကြင်တရားကို အာရုံပြု၍ ကိန်းဝပ်၏၊ ထိုကိန်းဝပ်သော တရားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏၊ အကြင်တရားကို အာရုံပြု၍ မကိန်းဝပ်၊ ထိုမကိန်းဝပ်သော တရားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခြင်းသို့ မရောက်ဟု ဟောတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား၊ သိပါပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီ" ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း သင်သည် ငါ အကျဉ်း ဟောထားသော တရား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို အဘယ်သို့ သိသနည်း။ အသျှင်ဘုရား ရုပ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ ကိန်းငြားအံ့၊ ထိုအကိန်းတရားဖြင့် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူ ဟူ၍) ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဝေဒနာကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ ကိန်းငြားအံ့၊ ထိုအကိန်းတရားဖြင့် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူဟူ၍) ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ သညာကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရား

သည် အကယ်၍ ကိန်းငြားအံ့၊ ထိုအကိန်းတရားဖြင့် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူဟူ၍) ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

သင်္ခါရတို့ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ ကိန်းငြားအံ့၊ ထိုအကိန်းတရားဖြင့် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူဟူ၍) ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဝိညာဏ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ ကိန်းငြား အံ့၊ ထိုအကိန်းတရားဖြင့် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူဟူ၍) ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခြင်း သို့ ရောက်၏။

အသျှင်ဘုရား ရုပ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ မကိန်းငြားအံ့၊ ထိုမကိန်းတရားဖြင့် ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ ဝေဒနာကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ မကိန်းငြားအံ့၊ ထိုမကိန်းတရားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ သညာကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ မကိန်းငြားအံ့။ သင်္ခါရတို့ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ မကိန်းငြားအံ့။ ဝိညာဏ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ မကိန်းငြားအံ့၊ ထိုမကိန်းတရားဖြင့် ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ မရောက်ဟု မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းဟောထားသော ဤတရား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ အကျွန်ုပ် သိပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်း သင်သည် ငါ အကျဉ်းဟောထားသော တရား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ကောင်းစွာ သိပေ၏။ ရဟန်း ရုပ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ ကိန်းငြားအံ့၊ ထိုအကိန်း တရားဖြင့် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူ ဟူ၍) ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရား သည် အကယ်၍ ကိန်းငြားအံ့၊ ထိုအကိန်းတရားဖြင့် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူ ဟူ၍) ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်း သို့ ရောက်၏။

ရဟန်း ရုပ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ မကိန်းငြားအံ့၊ ထိုမကိန်းတရားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ မကိန်းငြားအံ့၊ ထိုမကိန်းတရားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်း ငါအကျဉ်း ဟောထားသော ဤတရား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ မှတ်အပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ အရိုအသေပြုကာ ဖဲသွားလေ၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်ထား သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်း ပြုကုန်သော အမျိုးသားတို့ လိုလား တောင့်တကြသည့် အတုမရှိသော အကျင့်မြတ်၏ အဆုံးဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို မကြာမီ ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် နေရ၏။ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေသတည်း။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၄ - နတုမှာကဝဂ် ===

## ၄ - ဒုတိယ အညတရဘိက္ခုသုတ်

၃၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားဟောတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားကို နာရသည် ရှိသော် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်းအကြင် တရားကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရား ကိန်းဝပ်၏၊ ထိုတရားသည် အကိန်းတရားနှင့်တကွ ပျက်စီး၏။ ထိုပျက်စီးသော အကိန်းတရားဖြင့် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူ ဟူ၍) ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ အကြင်တရားကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် မကိန်းဝပ်၊ ထိုတရားသည် အကိန်းတရားနှင့် တကွ မပျက်စီး။ မပျက်စီးသော ထိုအကိန်းတရားဖြင့် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူ ဟူ၍) ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ မရောက်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီ" ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ငါ အကျဉ်းဟောထားသည့် တရား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သင် အဘယ်သို့သိသနည်း။ အသျှင်ဘုရား ရုပ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ ကိန်းငြားအံ့၊ ထိုရုပ်သည် အကိန်းတရားနှင့်တကွ ပျက်စီး ၏။ ထိုပျက်စီးသော အကိန်းတရားဖြင့် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူ ဟူ၍) ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ ကိန်းငြားအံ့၊ ထိုဝိညာဏ် သည် အကိန်းတရား နှင့်တကွ ပျက်စီး၏။ ထိုပျက်စီးသော အကိန်းတရားဖြင့် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူ ဟူ၍) ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

အသျှင်ဘုရား ရုပ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ မကိန်းငြားအံ့၊ ထိုရုပ်သည် အကိန်းတရားနှင့် တကွ မပျက်စီး။ ထိုမပျက်စီးသော ရုပ်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ မကိန်းငြား အံ့၊ ထိုဝိညာဏ်သည် အကိန်းတရားနှင့်တကွ မပျက်စီး။ ထိုမပျက်စီးသော ဝိညာဏ်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းဟောထားသော ဤတရား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ သိပါ၏ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်း ငါ အကျဉ်းဟောထားသော တရား၏ အကျယ် ဖြစ်သော အနက်ကို ကောင်းစွာ သိပေ၏။ ရဟန်း ရုပ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ ကိန်းငြားအံ့၊ ထိုရုပ်သည် အကိန်းတရား နှင့်တကွ ပျက်စီး၏။ ထိုပျက်စီးသော အကိန်းတရားဖြင့် (တပ်မက်သူပြစ်မှားသူ တွေဝေသူ ဟူ၍) ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်း ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ရဟန်း ဝိညာဏ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ ကိန်းငြားအံ့၊ ထိုဝိညာဏ်သည် အကိန်းတရားနှင့်တကွ ပျက်စီး၏။ ထိုပျက်စီးသော အကိန်းတရားဖြင့် (တပ်မက်သူ ပြစ်မှားသူ တွေဝေသူ ဟူ၍) ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခြင်းသို့ ရောက်၏။

ရဟန်း ရုပ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ မကိန်းငြားအံ့၊ ထိုရုပ်သည် အကိန်း တရားနှင့် တကွ မပျက်စီး။ ထိုမပျက်စီးသော ရုပ်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အာရုံပြု၍ အကိန်းတရားသည် အကယ်၍ မကိန်းငြားအံ့၊

ထိုဝိညာဏ်သည် အကိန်းတရားနှင့်တကွ မပျက်စီး။ ထိုမပျက်စီးသော ဝိညာဏ်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်း ငါ အကျဉ်းဟောထားသော ဤတရား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ မှတ်သင့်၏။ပ။ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်သတည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၄ - နတုမှာကဝဂ် ===

### ၅ - အာနန္ဒသုတ်

၃၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူ၏။ အာနန္ဒာ သင့်ကို "ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အဘယ်တရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်မှု သည် ထင်သနည်း၊ ပျက်မှုသည် ထင်သနည်း၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်သနည်း" ဟု အကယ်၍ မေးလာကြကုန်မူ အာနန္ဒာ ဤသို့ အမေးခံရသော သင်သည် အဘယ်သို့ ဖြေမည်နည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား အကယ်၍ တပည့်တော်ကို "ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အဘယ်တရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ထင်သနည်း၊ ပျက်မှုသည် ထင်သနည်း၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်သနည်း" ဟု ဤသို့ မေးလာကြကုန်မူ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ အမေးခံရသော အကျွန်ုပ်သည် "ငါ့သျှင်တို့ ရုပ်၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်သော ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏။ ခံစားမှု "ဝေဒနာ" ၏။ မှတ်သားမှု "သညာ" ၏။

ပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့၏။ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်သော ဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်ကုန်သော တရားတို့၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏" ဟု ဖြေပါအံ့။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ အမေးခံရသော အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေပါအံ့။

အာနန္ဒာ ကောင်းပေစွ၊ ကောင်းပေစွ၊ အာနန္ဒာ ရုပ်၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်သော ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏။ ခံစားမှု "ဝေဒနာ" ၏။ မှတ်သားမှု "သညာ" ၏။ ပြုပြင်မှု "သင်္ခါရ" တို့၏။ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်သော ဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏။ အာနန္ဒာ ဤတရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်သော တရားတို့၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့ အမေးခံရသော သင်သည် ဤသို့ ဖြေရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၄ - နတုမှာကဝဂ် ===

## ၆ - ဒုတိယ အာနန္ဒသုတ်

၃၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- အာနန္ဒာ သင့်ကို "ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အဘယ်တရားတို့၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်ခဲ့သနည်း၊ ပျက်မှုသည် ထင်ခဲ့ သနည်း၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်ခဲ့သနည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်လတ္တံ့နည်း၊ ပျက်မှု သည် ထင်လတ္တံ့နည်း၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်လတ္တံ့နည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်သနည်း၊ ပျက်မှုသည် ထင်သနည်း၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်သနည်း" ဟု မေးခဲ့ငြားအံ့၊ အာနန္ဒာ ဤသို့ အမေးခံရသော သင်သည် အဘယ်သို့ ဖြေမည်နည်း။

အသျှင်ဘုရား "ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အဘယ်တရားတို့၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်ခဲ့သနည်း၊ ပျက်မှုသည် ထင်ခဲ့သနည်း၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်ခဲ့သနည်း၊ အဘယ်တရားတို့၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်လတ္တံ့နည်း၊ ပျက်မှုသည် ထင်လတ္တံ့နည်း၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်လတ္တံ့နည်း" အဘယ်တရားတို့၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်သနည်း၊ ပျက်မှုသည် ထင်သနည်း၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်သနည်း" ဟု အကျွန်ုပ်ကို ဤသို့ မေးခဲ့ငြားအံ့။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ အမေးခံရသော တပည့်တော်သည် "အကြင်ရုပ်သည် လွန်ခဲ့၏၊ ချုပ်ခဲ့၏၊ ပြောင်းလွှဲခဲ့၏၊ ထိုရုပ်၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ။ ပျက်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ။ တည်သော ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ။ အကြင် ဝေဒနာ သည် လွန်ခဲ့၏၊ ချုပ်ခဲ့၏၊ ပြောင်းလွှဲခဲ့၏၊ ထိုဝေဒနာ၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ ပျက်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ တည်သော ဝေဒနာ၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ။ အကြင် သညာသည်။ အကြင် သင်္ခါရတို့သည် လွန်ခဲ့ကုန်၏၊ ချုပ်ခဲ့ကုန်၏၊ ပြောင်းလွှဲခဲ့ကုန်၏၊ ထို သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ ပျက်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ တည်သော သင်္ခါရ၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ။ အကြင် ဝိညာဏ်သည် လွန်ခဲ့၏၊ ချုပ်ခဲ့၏၊ ပြောင်းလွှဲခဲ့၏၊ ထိုဝိညာဏ်၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ ပျက်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ တည်သော ဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (ခန္ဓာငါးပါး) တရားတို့၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ ပျက်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရုပ်သည် မဖြစ်ပေါ်သေး၊ မထင်ရှားသေး၊ ထိုရုပ်၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ ပျက်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်လတ္တံ့။ အကြင်ဝေဒနာသည် မဖြစ်ပေါ်သေး၊ မထင်ရှားသေး၊ ထိုဝေဒနာ၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ ပျက်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ တည်သောတရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်လတ္တံ့။ အကြင် သညာသည် ။ပ။ အကြင် သင်္ခါရတို့သည် မဖြစ်ပေါ်ကုန်သေး၊ မထင်ရှားကုန်သေး၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ ပျက်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်လတ္တံ့။ အကြင် ဝိညာဏ်သည် မဖြစ်ပေါ်သေး၊ မထင်ရှားသေး၊ ထိုဝိညာဏ်၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ ပျက်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်လတ္တံ့။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (ခန္ဓာငါးပါး) တရားတို့၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ ပျက်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်လတ္တံ့။

ငါ့သျှင်တို့ အကြင်ရုပ်သည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထင်ရှား၏၊ ထိုရုပ်၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏။ အကြင် ဝေဒနာသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထင်ရှား

ဖြစ်၏။ပ။ အကြင် သညာသည်။ အကြင် သင်္ခါရတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုသင်္ခါရတို့၏ဖြစ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏။

အကြင် ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထိုဝိညာဏ်၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ဤ (ခန္ဓာငါးပါး) တရားတို့၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏ "ဟု ဤသို့ ဖြေပါအံ့။ မြတ်စွာဘုရား ဤသို့ အမေး ခံရသော အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဖြေပါအံ့ဟု လျှောက်၏။

အာနန္ဒာ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အာနန္ဒာ အကြင် ရုပ်သည် လွန်ခဲ့၏၊ ချုပ်ခဲ့၏၊ ပြောင်းလွဲခဲ့၏၊ ထိုရုပ်၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ ပျက်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ တည်သော ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ။ အကြင် ဝေဒနာသည်။ အကြင် သညာသည်။ အကြင် သင်္ခါရတို့သည်။ အကြင် ဝိညာဏ်သည် လွန်ခဲ့၏၊ ချုပ်ခဲ့၏၊ ပြောင်းလွဲခဲ့၏၊ ထိုဝိညာဏ်၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ ပျက်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ တည်သော ဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ။ အာနန္ဒာ ဤ (ခန္ဓာငါးပါး) တရားတို့၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ ပျက်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်ခဲ့ပြီ။

အာနန္ဒာ အကြင် ရုပ်သည် မဖြစ်ပေါ်သေး၊ မထင်ရှားသေး၊ ထိုရုပ်၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ ပျက်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ တည်သော တရားတို့၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်လတ္တံ့။ အကြင် ဝေဒနာသည်။ အကြင် သညာသည်။ အကြင် သင်္ခါရတို့သည်။ အကြင် ဝိညာဏ်သည် မဖြစ်ပေါ်သေး၊ မထင်ရှားသေး၊ ထိုဝိညာဏ်၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ ပျက်မှု သည် ထင်လတ္တံ့၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်လတ္တံ့။ အာနန္ဒာ ဤ (ခန္ဓာငါးပါး) တရားတို့၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ ပျက်မှုသည် ထင်လတ္တံ့၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်လတ္တံ့။

အာနန္ဒာ အကြင် ရုပ်သည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထိုရုပ်၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏။ အကြင် ဝေဒနာသည်။ အကြင် သညာသည်။ အကြင် သင်္ခါရတို့သည်။ အကြင် ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ထိုဝိညာဏ်၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏။ အာနန္ဒာ ဤ (ခန္ဓာငါးပါး) တရားတို့၏ ဖြစ်မှုသည် ထင်၏၊ ပျက်မှုသည် ထင်၏၊ တည်သော တရား၏ ဖောက်ပြန်မှုသည် ထင်၏။ အာနန္ဒာ ဤသို့ အမေးခံရသော သင်သည် ဤသို့ ဖြေရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၄ - နတုမှာကဝဂ် ===

### ၇ - အနုဓမ္မသုတ်

၃၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လောကုတ္တရာတရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်းအား ဤတရား စဉ်သည် ဖြစ်၏၊ “ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းများသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏၊ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းများသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏၊ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းများသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏၊ ပြုပြင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းများသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏၊ ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်း များသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏။

ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်း များသည် ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းသည် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ၌ ။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ၌ ။ ပြုပြင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းများသည် ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းသည်။ ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်း များသည်ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းသည် ရုပ်ကို ပိုင်းခြား သိ၏။ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ကို။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ကို။ ပြုပြင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ပိုင်းခြား သိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရုပ်ကို ပိုင်းခြားသိသော် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ကို။ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ ကို။ ပြုပြင်မှု ‘သင်္ခါရ’ တို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ပိုင်းခြားသိသော် ရုပ်မှ လွတ်၏၊ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ မှ လွတ်၏၊ မှတ်သားမှု ‘သညာ’ မှ လွတ်၏၊ ပြုပြင်မှု‘သင်္ခါရ’ တို့မှ လွတ်၏၊ ဝိညာဏ်မှလွတ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှုမှ အိုမှု သေမှုမှ စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်၏” ဟု (ငါ) ဟော၏။ ”

သတ္တမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၄ - နတုမှာကဝဂ် ===

### ၈ - ဒုတိယ အနုဓမ္မသုတ်

၄၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လောကုတ္တရာတရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသော ရဟန်းအား ဤတရားစဉ်သည် ဖြစ်၏၊ “ရုပ်၌ မမြဲဟု အစဉ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏။ပ။ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်၏” ဟု (ငါ) ဟော၏။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၄ - နတုမှာကဝဂ် ===

### ၉ - တတိယ အနုဓမ္မသုတ်

၄၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လောကုတ္တရာ တရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသော ရဟန်းအား ဤတရားစဉ်သည် ဖြစ်၏၊ "ရုပ်၌ ဆင်းရဲတည်းဟု အစဉ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏။ပ။ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်၏" ဟု (ငါ) ဟော၏။

**နဝမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၄ - နတုမှာကဝဂ် ===

### ၁၀ - စတုတ္ထ အနုဓမ္မသုတ်

၄၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ လောကုတ္တရာတရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်းအား ဤတရား စဉ်သည် ဖြစ်၏၊ "ရုပ်၌ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ဟု အစဉ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၌ ။ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၌ ။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ဟု အစဉ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏။ ရုပ်၌ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ဟု အစဉ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသော ရဟန်းသည်။ပ။ ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ကို။ မှတ်သားမှု 'သညာ'ကို။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိ၏။ ထိုရဟန်းသည် ရုပ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ကို။ မှတ်သားမှု 'သညာ' ကို။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော် ရုပ်မှ လွတ်၏၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' မှ လွတ်၏၊ မှတ်သားမှု 'သညာ' မှ လွတ်၏၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့မှ လွတ်၏၊ ဝိညာဏ်မှ လွတ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှုမှ အိုမှု သေမှုမှ စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်၏" ဟု (ငါ) ဟော၏။

**ဒသမသုတ်။**

**လေးခုမြောက် နတုမှာကဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - အတ္တဒီပဝဂ် ===

### ၁ - အတ္တဒီပသုတ်

၄၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မိမိကိုယ်ကိုသာ မှီခိုကြလျက် မိမိကိုယ်ကိုသာ အားထားကြလျက် အခြားတစ်ပါးကို အားမကိုးကြဘဲ တရားကိုသာ မှီခိုကြလျက် တရားကိုသာ အားထားကြလျက် အခြားတစ်ပါးကို အားမထားကြဘဲ နေကြ ကုန်လော့၊ ရဟန်းတို့ မိမိကိုယ်ကိုသာ မှီခိုကြလျက် မိမိကိုယ်ကိုသာ အားထားကြလျက် အခြားတစ်ပါးကို အားမထားကြဘဲ တရားကိုသာ မှီခိုကြလျက် တရားကိုသာ အားထားကြလျက် အခြားတစ်ပါးကို အားမထားကြဘဲ နေသူတို့သည် "စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန်သနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိကုန်သနည်း" ဟု အကြောင်းကို စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် အဘယ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်း ရှိကုန် သနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိကုန်သနည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော, အရိယာတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော, အရိယာတရား၌ မလိမ္မာသော, အရိယာတရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မဖူးမြင်ဖူး သော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မလိမ္မာသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ရုပ်ရှိသော အတ္တ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း ရှု၏။ ထိုသူ၏ ထိုရုပ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ဝေဒနာရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝေဒနာ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာ၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။ ထိုသူ၏ ထိုဝေဒနာ သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ဝေဒနာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု။ပ။ ပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

သညာကို အတ္တ ဟူ၍ ရှု၏။ သင်္ခါရတို့ကို အတ္တ ဟူ၍ ရှု၏။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တ ဟူ၍ ရှု၏။ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ် ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ် ၌ အတ္တ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။ ထိုသူ ၏ ထိုဝိညာဏ်သည် ဖောက်ပြန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူအား ဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်း ကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရုပ်၏သာလျှင် မမြဲသည့် အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကင်းပြတ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း သိ၍ "ရှေးကရုပ်သည် လည်းကောင်း၊ ယခုရုပ်သည် လည်းကောင်း ရုပ်အားလုံးသည်မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဖောက်ပြန် ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု ဤသို့ ဤရုပ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုသော သူအား စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ထို(စိုးရိမ်မှုစသည်) တို့၏ ပျောက်ကင်းခြင်း ကြောင့် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသည် ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ ချမ်းသာစွာ နေရသော ရဟန်းကို "တစ်ခဏ ငြိမ်းအေးသူ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာ၏သာလျှင် မမြဲသည့် အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကင်းပြတ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း သိ၍ "ရှေးက ဝေဒနာသည် လည်းကောင်း၊ ယခု ဝေဒနာသည် လည်း ကောင်း ဝေဒနာ အားလုံးသည် မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု ဤသို့ ဤဝေဒနာကို

ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုသော သူအား စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ထို (စိုးရိမ်မှုစသည်) တို့၏ ပျောက်ကင်းခြင်းကြောင့် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ ချမ်းသာစွာ နေရသော ရဟန်းကို "တစ်ခဏငြိမ်းအေးသူ" ဟု ဆိုအပ်၏။ သညာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့၏ သာလျှင် မမြဲသည့်အဖြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ကင်းပြတ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း သိ၍ "ရှေးက သင်္ခါရတို့သည် လည်းကောင်း၊ ယခု သင်္ခါရတို့သည် လည်းကောင်း သင်္ခါရ အားလုံးတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဆင်းရဲကုန်၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏" ဟု ဤသို့ ဤသင်္ခါရတို့ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုသောသူအား စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ထို (စိုးရိမ်မှုစသည်)တို့၏ ပျောက်ကင်းခြင်းကြောင့် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသည် ရှိသော် ချမ်းသာစွာ နေရ၏၊ ချမ်းသာစွာ နေရသော ရဟန်းကို"တစ်ခဏငြိမ်းအေးသူ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်၏သာလျှင် မမြဲသည့် အဖြစ်ကို လည်းကောင်း ဖောက်ပြန်ခြင်း ကင်းပြတ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း သိ၍ "ရှေးက ဝိညာဏ်သည် လည်းကောင်း၊ ယခု ဝိညာဏ်သည် လည်းကောင်း ဝိညာဏ် အားလုံးသည် မမြဲ၊ ဆင်းရဲ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိ၏" ဟု ဤသို့ ဤဝိညာဏ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုသော သူအား စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ပျောက်ကင်းကုန်၏။ ထို (စိုးရိမ်မှုစသည်) တို့၏ ပျောက်ကင်းခြင်းကြောင့် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသည်ရှိသော် ချမ်းသာစွာနေရ၏၊ ချမ်းသာစွာ နေရသော ရဟန်းကို "တစ်ခဏ ငြိမ်းအေးသူ" ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - အတ္တဒီပဝဂ် ===

### ၂ - ပဋိပဒါသုတ်

၄၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ကို လည်းကောင်း၊ သက္ကာယ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော, အရိယာတို့ကို မမြင်ဖူးသော, အရိယာတရား၌ မလိမ္မာသော, အရိယာတရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မဖူးမြင်ဖူး သော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မလိမ္မာသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တ ဟူ၍ ရှု၏။ ရုပ်ရှိသော အတ္တ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ် ဟူ၍ သော် လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။ ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။

သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော် လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ "သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့ ရောက်စေ တတ်သော အကျင့်" ဟူသော ဤ စကားကို "ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော ရှုမှု" ဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤသည်ပင်လျှင် ဤပုဒ်၏ အနက် တည်း။

ရဟန်းတို့ သက္ကာယ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အကြားအမြင် ရှိသော, အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော, အရိယာတရား၌ လိမ္မာသော, အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ လိမ္မာသော,သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မရှု။ ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မရှု။ ရဟန်းတို့ ဤအကျင့်ကို သက္ကာယ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ "သက္ကာယ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော အကျင့်" ဟူသော ဤစကားကို "ဆင်းရဲချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်စေတတ်သော ရှုမှု" ဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤသည်ပင်လျှင် ဤပုဒ်၏ အနက်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒုတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - အတ္တဒီပဝဂ် ===

## ၃ - အနိစ္စသုတ်

၄၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ရုပ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်" ဟု ဤသို့သာလျှင် ထိုရုပ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်၊ ဤသို့ ထိုရုပ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုသော သူ၏ စိတ်သည် တပ်မက်မှု ကင်း၏၊ မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်၏။ ဝေဒနာသည် မမြဲ။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်သည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်" ဟု ဤသို့ သာလျှင် ထိုဝိညာဏ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန် သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်၊ ဤသို့ ထိုဝိညာဏ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုသော သူ၏ စိတ်သည် တပ်မက်မှု ကင်း၏၊ မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်၏။

ရဟန်းတို့ ရုပ်ဓာတ်၌ ရဟန်း၏ စိတ်သည် အကယ်၍ တပ်မက်မှု ကင်းငြားအံ့၊ မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝေဒနာဓာတ်၌ ။ပ။ သညာဓာတ်၌ ။ သင်္ခါရဓာတ်၌ ။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ ဓာတ်၌ ရဟန်း၏ စိတ်သည် အကယ်၍ တပ်မက်မှု ကင်းငြားအံ့၊ မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်၏။ လွတ်ခြင်းကြောင့် တည်တံ့၏၊ တည်တံ့ခြင်း ကြောင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရောင့်ရဲခြင်းကြောင့် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသည် ရှိသော် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ပင်လျှင် ငြိမ်းအေး၏။ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံး ပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - အတ္တဒီပဝဂ် ===

### ၄ - ဒုတိယ အနိစ္စသုတ်

၄၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ရုပ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဝေဒနာသည် မမြဲ။ သညာသည် မမြဲ။ သင်္ခါရတို့သည် မမြဲကုန်။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ အတ္တမဟုတ်သော ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဤသို့ ထိုဝိညာဏ်ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုသော သူအား ရှေးအဖို့ကို စွဲယူသော အယူတို့သည် မဖြစ်နိုင်ကုန်၊ ရှေးအဖို့ကို စွဲယူသော အယူတို့ မရှိသော် နောက်အဖို့ ကို စွဲယူသော အယူတို့သည် မဖြစ်နိုင်ကုန်၊ နောက်အဖို့ကို စွဲယူသော အယူတို့မရှိသော် ဒိဋ္ဌိအား အစွမ်းသည် လည်းကောင်း၊ အမှား သုံးသပ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း မဖြစ်နိုင်။ ဒိဋ္ဌိအား အစွမ်းသည် လည်းကောင်း၊ အမှား သုံးသပ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း မရှိခဲ့သော် ရုပ်၌ ။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ စိတ်သည် တပ်မက်ခြင်း ကင်း၏၊ မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်၏။ လွတ်ခြင်းကြောင့် တည်တံ့၏၊ တည်တံ့ခြင်းကြောင့် ရောင့်ရဲ ၏၊ ရောင့်ရဲခြင်းကြောင့် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသည်ရှိသော် မျက်မှောက်၌ ပင်လျှင် ငြိမ်းအေး၏။ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - အတ္တဒီပဝဂ် ===

### ၅ - သမနုပဿနာသုတ်

၄၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အတ္တကို ရှုကြကုန်သော ခပ်သိမ်းသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အတ္တကို အမျိုးမျိုး ရှုကြကုန်၏၊ ထိုသူအားလုံးတို့သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးကိုသော် လည်းကောင်း၊ ထိုငါးမျိုးတို့တွင် တစ်မျိုးမျိုး ကိုသော် လည်းကောင်း ရှုကုန်၏။ အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော, အရိယာတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော, အရိယာတရား၌ မလိမ္မာသော, အရိယာတရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မလိမ္မာသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တ ဟူ၍ ရှု၏။

ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း ရှု၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏၊ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍သော် လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။

ဤသို့ ဤရှုမှုသည် ထိုသူအား "ငါ ဖြစ်၏" ဟူသော စွဲလမ်းမှု မကင်းခြင်း ဖြစ်၏၊ ရဟန်းတို့ "ငါ့ဖြစ်၏" ဟူ၍ စွဲလန်းမှု မကင်းလတ်သော် စက္ခုန္ဒြေ သောတိန္ဒြေ ဃာနိန္ဒြေ ဇိဝှိန္ဒြေ ကာယိန္ဒြေဟူသော ဣန္ဒြေငါးမျိုးတို့၏ သက်ရောက်မှု ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ စိတ်သည် ရှိ၏၊ အာရုံတရားတို့သည် ရှိကုန်၏၊ အဝိဇ္ဇာဓာတ်သည် ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာဓာတ်နှင့် ယှဉ်သည့် တွေ့ထိမှုကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှုဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော အကြားအမြင် မရှိသော ထိုပုထုဇဉ်အား "ငါ ဖြစ်၏"ဟူ၍လည်း ဖြစ်၏၊ "ဤအရာသည် ငါ ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း ဖြစ်၏၊ "ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့" ဟူ၍လည်း ဖြစ်၏၊ "မဖြစ်ကုန် လတ္တံ့" ဟူ၍လည်း ဖြစ်၏၊ "ရုပ်ရှိသည်တို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့" ဟူ၍လည်း ဖြစ်၏၊ "ရုပ်မရှိသည်တို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့" ဟူ၍ လည်း ဖြစ်၏၊ "သညာရှိသည်တို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့" ဟူ၍လည်း ဖြစ်၏၊ "သညာ မရှိသည်တို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့" ဟူ၍လည်း ဖြစ်၏၊ "သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်သည်တို့ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့" ဟူ၍လည်း ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုခန္ဓာတို့၌ သာလျှင် ဣန္ဒြေငါးမျိုးတို့ တည်ကုန်သည် သာတည်း၊ ဤသို့ တည်သော ဣန္ဒြေငါးမျိုးတို့၌ အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်အား အဝိဇ္ဇာ ကင်းပျောက်၏၊ ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုအရိယာတပည့်အား အဝိဇ္ဇာ ချုပ်ခြင်း ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကြောင့် "ငါ ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း မဖြစ်တော့ချေ၊ "ဤအရာသည် ငါ ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း မဖြစ်တော့ချေ၊ "ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့" ဟူ၍လည်း။ "မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့" ဟူ၍လည်း။ "ရုပ်ရှိသည်တို့။ ရုပ်မရှိသည်တို့။ သညာ ရှိသည်တို့။ သညာမရှိသည်တို့။ သညာရှိသည်လည်း မဟုတ် သညာမရှိသည်လည်း မဟုတ်သည်တို့ ဖြစ်ကုန် လတ္တံ့" ဟူ၍ လည်း မဖြစ်တော့ချေဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - အတ္တဒီပဝဂ် ===

### ၆ - ခန္ဓသုတ်

၄၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို ရူပက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်၏။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော။ပ။ ဝေဒနာအားလုံးကို။ သညာအားလုံးကို။ သင်္ခါရအားလုံးကို သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်၏။ အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်း ဖြစ်သော အယုတ်အမြတ်လည်း ဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝိညာဏ်အားလုံးကို ဝိညာဏက္ခခန္ဓာ ဟု ဆိုအပ် ၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အာသဝေါ၏ အာရုံဖြစ်၍ စွဲလမ်းအပ် သော အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော။ပ။ အဝေး အနီးလည်း ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်၏။ အာသဝေါ၏ အာရုံဖြစ်၍ စွဲလမ်းအပ်သော။ပ။ အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝေဒနာအားလုံးကို ဝေဒနုပါ ဒါနက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်၏။ အာသဝေါ၏ အာရုံဖြစ်၍ စွဲလမ်းအပ်သော။ပ။ အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော သညာအားလုံးကို သညုပါဒါနက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်၏။ အာသဝေါ၏ အာရုံဖြစ်၍ စွဲလမ်းအပ်သော အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော။ပ။ အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝိညာဏ်အားလုံးကို ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - အတ္တဒီပဝဂ် ===

## ၇ - သောဏသုတ်

၄၉။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် - အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သူကြွယ်သား သောဏသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော သူကြွယ်သား သောဏအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ -

သောဏ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့သည် မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ဖြင့် "ငါသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း ရှုကုန်၏၊ "ငါသည် အတန်းအစားတူ ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း ရှုကုန်၏၊ "ငါသည် အောက်တန်းစား ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း ရှုကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ တို့အား ဟုတ်မှန်တိုင်းကို မမြင်သည်မှတစ်ပါး အခြား ဆိုဖွယ် မရှိနိုင်တော့ပြီ။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာဖြင့် "ငါသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏ "ဟူ၍လည်း ရှုကုန်၏၊ "ငါသည် အတန်းအစားတူ ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း ရှုကုန်၏၊ "ငါသည် အောက်တန်းစား ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း ရှုကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့အား ဟုတ်မှန်တိုင်းကို မမြင်သည်မှတစ်ပါး အခြားဆိုဖွယ် မရှိတော့ပြီ။ မမြဲသော။ပ။ သညာဖြင့်။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ဖြင့် "ငါသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏ " ဟူ၍လည်း ရှုကုန်၏၊ "ငါသည် အတန်းအစားတူ ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း ရှုကုန်၏၊ "ငါသည် အောက်တန်းစား ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း ရှုကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ တို့အား ဟုတ်မှန်တိုင်းကို မမြင်သည်မှတစ်ပါး အခြားဆိုဖွယ် မရှိတော့ ချေ။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ဖြင့် "ငါသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း ရှုကုန်၏၊ "ငါသည် အတန်းအစားတူ ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း ရှုကုန်၏၊ "ငါသည် အောက်တန်းစား ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း ရှုကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့အား ဟုတ်မှန်တိုင်းကို မမြင်သည်မှ တစ်ပါး အခြား ဆိုဖွယ်မရှိတော့ချေ။

သောဏ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ဖြင့် "ငါသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း မရှုကုန်၊ "ငါသည် အတန်းအစားတူ ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း မရှုကုန်၊ "ငါသည် အောက်တန်း စား ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း မရှုကုန်၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ တို့အား ဟုတ်မှန်တိုင်းကို မြင်သည်မှတစ်ပါး အခြားဆိုဖွယ် မရှိတော့ ချေ။ မမြဲသော ဝေဒနာဖြင့်။ မမြဲသော သညာဖြင့်။ မမြဲကုန်သော သင်္ခါရတို့ဖြင့်။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ဖြင့် "ငါသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း မရှုကုန်၊ "ငါသည် အတန်းအစားတူ ဖြစ်၏" ဟူ၍လည်း မရှုကုန်၊ "ငါသည် အောက်တန်းစား ဖြစ်၏ " ဟူ၍လည်း မရှုကုန်၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့အား ဟုတ်မှန်တိုင်း ကို မြင်သည်မှ တစ်ပါး အခြားဆိုဖွယ် မရှိတော့ချေ။

သောဏ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို " ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တတည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ သညာသည်။ သင်္ခါရ တို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း

သဘောရှိသော ဝိညာဏ် ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤ ဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တတည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

သောဏ ထို့ကြောင့်ပင် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနု လည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်း ဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်း ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်း ဖြစ်သော အဝေးအနီးလည်း ဖြစ်သော ဝေဒနာ အားလုံးကို။ သညာအားလုံးကို။ သင်္ခါရအားလုံးတို့ကို။ ဝိညာဏ် အားလုံး ကို "ဤအားလုံးသော ဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ အတ္တ မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

သောဏ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် တပ်မက်မှု ကင်း၏၊ တပ်မက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော် ကိလေသာမှ "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - အတ္တဒီပဝဂ် ===

## ၈ - ဒုတိယ သောဏသုတ်

၅၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်-အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သူကြွယ်သား သောဏသည် မြတ်စွာ ဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော သူကြွယ်သား သောဏအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

သောဏ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ရုပ်ကို မသိကုန်၊ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ရုပ်ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။ ဝေဒနာကို မသိကုန်၊ ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ဝေဒနာ ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ ဝေဒနာချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။ သညာကို မသိကုန်။ပ။ သင်္ခါရတို့ကို မသိ ကုန်၊ သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။ ဝိညာဏ်ကို မသိကုန်၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိကုန်၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ရာကို မသိကုန်၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိကုန်။ သောဏ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့တွင် လည်း သမဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ဗြာဟ္မဏတို့တွင်လည်း ဗြာဟ္မဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏဖြစ်ကျိုး ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်ကျိုးကို မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်လျက် မနေရကုန်။

သောဏ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည်ကား ရုပ်ကို သိကုန်၏၊ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ ရုပ်ချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏။ ဝေဒနာကို သိကုန်၏။ပ။ သညာကို သိကုန်၏။ သင်္ခါရတို့ ကို သိကုန်၏။ ဝိညာဏ်ကို သိကုန်၏၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိကုန်၏၊ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာကို သိကုန်၏၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိကုန်၏။

သောဏ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့တွင်လည်း သမဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏ တို့တွင်လည်း ဗြာဟ္မဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏။ ထိုအသျှင်တို့သည်ကား သမဏ ဖြစ်ကျိုးကို လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်ကျိုးကို လည်းကောင်း မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ကပ်ရောက်လျက် နေရကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - အတ္တဒီပဝဂ် ===

### ၉ - နန္ဒိက္ခယသုတ်

၅၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မမြဲသည်သာ ဖြစ်သော ရုပ်ကို "မမြဲ" ဟု ရှု၏၊ ဤရှုမှုသည် ထိုသူ၏ မှန်ကန်သော အမြင် ဖြစ်၏၊ မှန်ကန်စွာ မြင်သော် ငြီးငွေ့၏၊ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏၊ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏၊ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို "ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မမြဲသည်သာ ဖြစ်သော ဝေဒနာကို "မမြဲ" ဟု ရှု၏၊ ဤရှုမှုသည် ထိုသူ၏ မှန်ကန်သော အမြင် ဖြစ်၏၊ မှန်ကန်စွာ မြင်သော် ငြီးငွေ့၏၊ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှုကုန်၏၊ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏၊ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို "ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မမြဲသည်သာ ဖြစ်သော သညာကို "မမြဲ" ဟု ရှု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မမြဲသည်သာ ဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ကို "မမြဲ" ဟု ရှု၏၊ ဤရှုမှုသည် ထိုသူ၏ မှန်ကန်သော အမြင် ဖြစ်၏၊ မှန်ကန်စွာ မြင်သော် ငြီးငွေ့၏၊ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏၊ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏၊ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို "ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီ" ဟုဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် မမြဲသည်သာ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်ကို "မမြဲ" ဟု ရှု၏၊ ဤရှုမှုသည် ထိုသူ၏ မှန်ကန်သောအမြင် ဖြစ်၏၊ မှန်ကန်စွာ မြင်သော် ငြီးငွေ့၏၊ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏၊ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏၊ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို "ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - အတ္တဒီပဝဂ် ===

## ၁၀ - ဒုတိယ နန္ဒိက္ခယသုတ်

၅၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ရုပ်၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ ရှုကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော, ရုပ်၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှုသော ရဟန်းသည် ရုပ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏၊ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏၊ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို "ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဝေဒနာ၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှုကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ဝေဒနာ၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှုသော ရဟန်းသည် ဝေဒနာ၌ ငြီးငွေ့၏၊ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏၊ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏၊ နှစ်သက် မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို "ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သညာကို။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းကြ ကုန်လော့၊ သင်္ခါရတို့၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှုကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော သင်္ခါရတို့၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှုသော ရဟန်းသည် သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့၏၊ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကုန်၏၊ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏၊ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို "ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဝိညာဏ်၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှုကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ဝိညာဏ်၏ မမြဲခြင်းကိုလည်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှုသော ရဟန်းသည် ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့၏၊ နှစ်သက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှုကုန်၏၊ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်မှု ကုန်၏၊ နှစ်သက်မှု စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက်သော စိတ်ကို "ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

**ငါးခုမြောက် အတ္တဒီပဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၆) ၁ - ဥပယဝဂ် ===

### ၁ - ဥပယသုတ်

၅၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ကပ်ရောက်သောသူသည် မလွတ်မြောက်၊ မကပ်ရောက်သော သူသည် လွတ်မြောက်၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်တည်သည် ရှိသော် ရုပ်သို့ ကပ်ရောက်၍မူလည်း တည်ရာ၏၊ ရုပ်လျှင် အာရုံရှိသော ရုပ်လျှင် တည်ရာရှိသော ဝိညာဏ်သည် နှစ်သက်မှု 'တဏှာ' ဖြင့် သွန်းလောင်းအပ်သည် ဖြစ်၍ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ဝေဒနာသို့ ကပ်ရောက်၍ မူလည်း။ပ။ သညာသို့ ကပ်ရောက်၍ မူလည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ် တည်သည် ရှိသော် သင်္ခါရသို့ ကပ်ရောက်၍ မူလည်း တည်ရာ၏၊ သင်္ခါရလျှင် အာရုံရှိသော သင်္ခါရလျှင် တည်ရာရှိသော ဝိညာဏ် သည် နှစ်သက်မှု 'တဏှာ' ဖြင့် သွန်းလောင်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်က "ငါသည် ရုပ်ကို ဖယ်ထား၍ ဝေဒနာကို ဖယ်ထား၍ သညာကို ဖယ်ထား၍ သင်္ခါရတို့ကို ဖယ်ထား၍ ဝိညာဏ်၏ လာခြင်း သွားခြင်း သေခြင်း ဖြစ်ခြင်း ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကို ပညတ်အံ့" ဟု ဆိုရာ၏၊ ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရုပ်ဓာတ်၌ စွဲမက်မှုကို အကယ်၍ ပယ်အပ်သည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ စွဲမက်မှုကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အာရုံသည် ပြတ်၏၊ ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ မဖြစ်နိုင်။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာဓာတ်၌ ။ ရဟန်းတို့ သညာဓာတ်၌ ။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရဓာတ်၌ ။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဝိညာဏဓာတ်၌ စွဲမက်မှုကို အကယ်၍ ပယ်အပ်သည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ စွဲမက်မှုကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အာရုံသည် ပြတ်၏၊ ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ မဖြစ်နိုင်။ တည်ရာ မရှိသော ထိုဝိညာဏ်သည် စည်ပင်မှု ကင်းလျက် ပြုပြင်မှု ကင်းလျက် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ခြင်းကြောင့် တည်တံ့၏၊ တည်တံ့ခြင်းကြောင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရောင့်ရဲခြင်းကြောင့် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသော သူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ပင်လျှင် ငြိမ်းအေး၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၆) ၁ - ဥပယဝဂ် ===

### ၂ - ဗီဇသုတ်

၅၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မျိုးစေ့တို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- အမြစ်မျိုးစေ့၊ ပင်စည်မျိုးစေ့၊ အညွန့်မျိုးစေ့၊ အဆစ်မျိုးစေ့၊ ငါးခုမြောက် အစေ့မျိုးစေ့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤမျိုးစေ့ငါးမျိုးတို့သည် မကျိုးကုန် မပုပ်ဆွေးကုန် လေပူ နေပူ အညှဉ်းမခံရကုန် အနှစ် ရှိကုန် ကောင်းစွာ ထားအပ်ကုန်၏။ သို့သော်လည်း မြေသည် လည်းကောင်း၊ ရေသည် လည်းကောင်း မရှိခဲ့ရာ။ ဤမျိုးစေ့ ငါးမျိုးတို့သည် ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာ အံ့လော။ မရောက်နိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ မျိုးစေ့ငါးမျိုးတို့သည် မကျိုးကုန်။ပ။ ကောင်းစွာ ထားအပ်ကုန်၏။ မြေသည် လည်းကောင်း၊ ရေသည် လည်းကောင်း ရှိခဲ့ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤမျိုးစေ့ငါးမျိုးတို့သည် ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြော ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာအံ့လော။ ရောက်နိုင်ပါသည် အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ မြေဓာတ်ကဲ့သို့ ဤအတူ ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ လေးမျိုးတို့ကို မှတ်အပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ရေဓာတ်ကဲ့သို့ ဤအတူ နှစ်သက်စွဲမက်မှု 'နန္ဒီရာဂ' ကို မှတ်အပ်၏။ ရဟန်းတို့ မျိုးစေ့ငါးမျိုးတို့ ကဲ့သို့ ဤအတူ အကြောင်းနှင့် တကွသော ဝိညာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် ရုပ်သို့ ကပ်ရောက်၍မူလည်း တည်ရာ၏၊ ရုပ်လျှင် အာရုံရှိသော ရုပ်လျှင် တည်ရာရှိသော ဝိညာဏ်သည် နှစ်သက်မှု 'တဏှာ' ဖြင့် သွန်းလောင်းအပ်သည် ဖြစ်၍ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် ဝေဒနာသို့ ကပ်ရောက်၍ မူလည်း တည်ရာ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် သညာသို့ ကပ်ရောက်၍ မူလည်း တည်ရာ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် သင်္ခါရသို့ ကပ်ရောက်၍မူလည်း တည်ရာ၏၊ သင်္ခါရလျှင် အာရုံရှိသော သင်္ခါရလျှင် တည်ရာရှိသော ဝိညာဏ်သည် နှစ်သက်မှု 'တဏှာ' ဖြင့် သွန်းလောင်း အပ်သည်ဖြစ်၍ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်က "ငါသည် ရုပ်ကို ဖယ်ထား၍ ဝေဒနာကို ဖယ်ထား၍ သညာကို ဖယ်ထား၍ သင်္ခါရ တို့ကို ဖယ်ထား၍ ဝိညာဏ်၏ လာခြင်း သွားခြင်း သေခြင်း ဖြစ်ခြင်း ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကို ပညတ်အံ့" ဟု ဆိုရာ၏၊ ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ရုပ်ဓာတ်၌ စွဲမက်မှုကို အကယ်၍ ပယ်အပ်သည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ စွဲမက်မှုကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အာရုံသည် ပြတ်၏၊ ဝိညာဏ်၏ တည်ရာသည် မဖြစ်နိုင်။ ဝေဒနာဓာတ်၌ အကယ်၍ ။ သညာဓာတ်၌ အကယ်၍ ။ သင်္ခါရဓာတ်တို့၌ အကယ်၍ ။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် ဝိညာဏဓာတ်၌ စွဲမက်မှု ကို အကယ်၍ ပယ်အပ်သည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ စွဲမက်မှုကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အာရုံသည် ပြတ်၏၊ ဝိညာဏ်၏ တည်ရာသည် မဖြစ်နိုင်၊ တည်ရာ မရှိသော ထိုဝိညာဏ်သည် စည်ပင်မှု ကင်းလျက် ပြုပြင်မှု ကင်းလျက် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်းကြောင့် တည်တံ့၏၊ တည်တံ့ခြင်းကြောင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရောင့်ရဲခြင်းကြောင့် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသည်ရှိသော် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ငြိမ်းအေး၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၆) ၁ - ဥပယဝဂ် ===

## ၃ - ဥဒါနသုတ်

၅၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဥဒါန်းကို ကျူးရင့်တော်မူ၏- "ငါမည်သော တရားသည် အကယ် ၍ မရှိငြားအံ့၊ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ အကယ်၍ ပြုပြင်မှု 'ကမ္မာဘိသင်္ခါရ' မဖြစ်ငြားအံ့၊ ငါ့အား ပဋိသန္ဓေနေမှု မဖြစ်တော့ လတ္တံ့ ဟု ဤသို့ နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းသည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်တို့ကို ဖြတ်နိုင်ရာ၏" ဟု ကျူးရင့်တော်မူ၏။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အကယ်၍ ငါ မဖြစ်ငြားအံ့၊ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ အကယ်၍ ပြုပြင်မှု 'ကမ္မာဘိသင်္ခါရ' မဖြစ်ငြားအံ့၊ ငါ့အား ပဋိသန္ဓေနေမှု မဖြစ်တော့လတ္တံ့ဟု ဤသို့ နှလုံးသွင်း သော ရဟန်းသည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်တို့ကို အဘယ်သို့ ဖြတ်နိုင်ရာသနည်း" ဟုလျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော အရိယာတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော။ပ။ သူတော်ကောင်း တရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော် လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ရှု၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟူ၍ သော်လည်း ကောင်း ရှု၏။

ထိုသူသည် မမြဲသော ရုပ်ကို "မမြဲသောရုပ်" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ မမြဲသော ဝေဒနာကို "မမြဲသော ဝေဒနာ" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ မမြဲသော သညာကို "မမြဲသော သညာ" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ မမြဲသော သင်္ခါရတို့ကို "မမြဲသော သင်္ခါရတို့" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ မမြဲသော ဝိညာဏ်ကို "မမြဲသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ။

ဆင်းရဲသော ရုပ်ကို "ဆင်းရဲသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို။ ဆင်းရဲသော သညာကို။ ဆင်းရဲသော သင်္ခါရတို့ကို။ ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်ကို "ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ။

အတ္တမဟုတ်သော ရုပ်ကို "အတ္တမဟုတ်သော ရုပ်" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ အတ္တမဟုတ် သော ဝေဒနာကို "အတ္တမဟုတ်သော ဝေဒနာ" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ အတ္တမဟုတ်သော သညာကို "အတ္တမဟုတ်သော သညာ" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ အတ္တမဟုတ်သော သင်္ခါရတို့ကို "အတ္တမဟုတ်သော သင်္ခါရတို့" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ အတ္တမဟုတ်သော ဝိညာဏ်ကို "အတ္တမဟုတ်သော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ။

အပြုခံရသော ရုပ်ကို "အပြုခံရသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ အပြုခံရသော ဝေဒနာ ကို။ အပြုခံရသော သညာကို။ အပြုခံရသော သင်္ခါရတို့ကို။ အပြုခံရသော ဝိညာဏ်ကို "အပြုခံရသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ "ရုပ်သည် ပျက်စီးလတ္တံ့" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း မသိ၊ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' သည် ပျက်စီးလတ္တံ့။ မှတ်သားမှု 'သညာ' သည် ပျက်စီးလတ္တံ့။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့သည် ပျက်စီးလတ္တံ့။ "ဝိညာဏ်သည် ပျက်စီးလတ္တံ့" ဟု ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း မသိ။

ရဟန်း အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော, အရိယာတရား၌ လိမ္မာသော, အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ လိမ္မာသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ပ။

ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တ ဟူ၍ မရှု။ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တ ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း မရှု။

ထိုသူသည် မမြဲသော ရုပ်ကို "မမြဲသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိ၏၊ မမြဲသော ဝေဒနာကို။ မမြဲသော သညာကို။ မမြဲသော သင်္ခါရတို့ကို။ မမြဲသော ဝိညာဏ်ကို "မမြဲသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိ၏။ ဆင်းရဲ သော ရုပ်ကို။ပ။ ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်ကို။ အတ္တမဟုတ်သော ရုပ်ကို။ပ။ အတ္တမဟုတ်သော ဝိညာဏ်ကို။ အပြုခံရသော ရုပ်ကို။ အပြုခံရသော ဝိညာဏ်ကို "အပြုခံရသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိ၏။ "ရုပ်သည် ပျက်စီးလတ္တံ့" ဟု ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိ၏။

ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' သည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ "ဝိညာဏ်သည် ပျက်စီးလတ္တံ့" ဟု ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိ၏။

ထိုသူသည် ရုပ်ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဝေဒနာ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် သညာ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ပျက်စီးခြင်းကြောင့် "ငါမည်သော တရားသည် အကယ်၍ မရှိငြားအံ့၊ ငါ့ဥစ္စာ ဟူ၍ ရှိသည် မဖြစ်ရာ၊ အကယ်၍ ပြုပြင်မှု 'ကမ္မာ ဘိသင်္ခါရ' မဖြစ်ငြားအံ့၊ ငါ့အား ပဋိသန္ဓေနေမှု မဖြစ်တော့လတ္တံ့" ဟု ဤသို့ နှလုံးသွင်းသော ရဟန်းသည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်တို့ကို ဖြတ်နိုင်ရာ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရား မှန်ပါ၏၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း သော ရဟန်းသည် အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ်တို့ကို ဖြတ်နိုင်ရာသည် သာလျှင်တည်းဟု လျှောက်၏။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသော အဘယ်သို့ မြင်သော သူအား ကာလ မခြားဘဲ အာသဝေါကုန်မှု ဖြစ်ပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း လောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် မထိတ်လန့်ထိုက်သော အရာ၌ ထိတ်လန့်ခြင်း သို့ ရောက်၏။ ရဟန်း မှန်၏၊ အကယ်၍ ငါမည်သော တရား မရှိငြားအံ့၊ ငါ့ဥစ္စာဟု ရှိသည် မဖြစ်ရာ၊ အကယ်၍ ပြုပြင်မှု 'ကမ္မာဘိသင်္ခါရ' မဖြစ်ငြားအံ့၊ ငါ့အား ပဋိသန္ဓေနေမှု မဖြစ်တော့ လတ္တံ့ ဟူသော (အနည်းငယ်သော) ဤဝိပဿနာသည် အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား ထိတ်လန့်ခြင်းပင် မည်၏။

ရဟန်း အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် မထိတ်လန့်ထိုက်သော အရာ၌ ထိတ်လန့်ခြင်း သို့ မရောက်။ ရဟန်းမှန်၏၊ ငါမည်သောတရား အကယ်၍ မရှိခဲ့သော် ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ ရှိသည် မဖြစ်ရာ၊ အကယ်၍ ပြုပြင်မှု 'ကမ္မာ ဘိသင်္ခါရ' မဖြစ်ငြားအံ့၊ ငါ့အား ပဋိသန္ဓေနေမှု မဖြစ်တော့လတ္တံ့ဟူသော ဤဝိပဿနာသည် အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်အား ထိတ်လန့်ခြင်း မမည်။ ရဟန်း ဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် ရုပ်သို့ ကပ်ရောက်၍ မူလည်း တည်ရာ ၏၊ ရုပ်လျှင် အာရုံရှိသော ရုပ်လျှင် တည်ရာရှိသော ဝိညာဏ်သည် နှစ်သက်မှု 'တဏှာ' ဖြင့် သွန်းလောင်းအပ်သည် ဖြစ်၍ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။ ရဟန်း ဝေဒနာသို့ ကပ်ရောက်၍ မူလည်း။ ရဟန်း သညာသို့ ကပ်ရောက်၍ မူလည်း။ ရဟန်း ဝိညာဏ် တည်သည်ရှိသော် သင်္ခါရသို့ ကပ်ရောက်၍မူလည်း တည်ရာ၏၊ သင်္ခါရလျှင် အာရုံရှိသော သင်္ခါရလျှင် တည်ရာရှိသော ဝိညာဏ်သည် နှစ်သက်မှု 'တဏှာ' ဖြင့် သွန်းလောင်းအပ်သည်ဖြစ်၍ ကြီးပွါး စည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်း တစ်ဦးတစ်ယောက်က "ငါသည် ရုပ်ကို ဖယ်ထား၍ ဝေဒနာကို ဖယ်ထား၍ သညာကို ဖယ်ထား၍ သင်္ခါရတို့ ကို ဖယ်ထား၍ ဝိညာဏ်၏ လာခြင်း သွားခြင်း သေခြင်း ဖြစ်ခြင်း ကြီးပွါးခြင်း စည်ပင်ခြင်း ပြန့်ပြောခြင်းကို ပညတ်အံ့" ဟု ဆိုရာ၏၊ ဤအကြောင်းမျိုးသည် မရှိနိုင်။

ရဟန်း ရဟန်းသည် ရုပ်ဓာတ်၌ စွဲမက်မှုကို အကယ်၍ ပယ်အပ်သည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ စွဲမက်မှုကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အာရုံသည် ပြတ်၏၊ ဝိညာဏ်၏ တည်ရာ မဖြစ်နိုင်။ ရဟန်း ရဟန်းသည် ဝေဒနာ ဓာတ်၌ အကယ်၍။ ရဟန်း ရဟန်းသည် သညာဓာတ်၌ အကယ်၍။ ရဟန်း ရဟန်းသည် သင်္ခါရဓာတ်၌

အကယ်၍။ ရဟန်း ရဟန်းသည် ဝိညာဏ် ဓာတ်၌ စွဲမက်မှုကို အကယ်၍ ပယ်အပ်သည် ဖြစ်ငြားအံ့၊ စွဲမက်မှုကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အာရုံသည် ပြတ်၏၊ ဝိညာဏ်၏ တည်ရာသည် မဖြစ်နိုင်၊ တည်ရာမရှိသော ထိုဝိညာဏ်သည် စည်ပင်မှု ကင်းလျက် ပြုပြင်မှု ကင်းလျက် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခြင်းကြောင့် တည်တံ့၏၊ တည်တံ့ခြင်းကြောင့် ရောင့်ရဲ၏၊ ရောင့်ရဲခြင်းကြောင့် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသော သူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ သာလျှင် ငြိမ်းအေး၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏။ ရဟန်း ဤသို့ သိသော ဤသို့ မြင်သော သူအား ကာလ မခြားဘဲ အာသဝေါကုန်မှု ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၆) ၁ - ဥပယဝဂ် ===

## ၄ - ဥပါဒါနပရိပဝတ္တနသုတ်

၅၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရူပုပါဒါ နက္ခန္ဓာ ၊ ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာ တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤဥပါဒါ နက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့ကို လေးပြန်အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွ သော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများလူများ နှင့်တကွသော လူ့လောက၌ "အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ" ဟု ငါဝန်မခံ။ ရဟန်းတို့ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို လေးပြန်အားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိသော အခါ၌ သာလျှင် နတ်။ပ။ မင်းများ လူများနှင့်တကွသော လူ့လောက၌ "အတုမရှိသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ" ဟု ငါ ဝန်ခံ၏။

လေးပြန်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရုပ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ရုပ်ချုပ်ရာကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ကြောင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ရာကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ထိုးထွင်း၍ သိပြီ။

ရဟန်းတို့ ရုပ် ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မဟာဘုတ်လေးမျိုးနှင့် မဟာဘုတ်လေးမျိုးတို့ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ရုပ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ရုပ်ဟု ဆိုရ၏။ အာဟာရ ဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့် ရုပ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ အာဟာရ ချုပ်မှုကြောင့် ရုပ်ချုပ်၏၊ မှန်ကန်သော မြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုဟူသော အင်္ဂါ ရှစ်မျိုးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်မည်၏။

ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ဤသို့ ရုပ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်ရာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ထောက်တည်နိုင် ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ဤသို့ ရုပ်ကို အထူးသိ၍ ။ပ။ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း မရှိမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက် သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကောင်းစွာ လွတ်မြောက် သူတို့သည် အလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီးဖြစ်ကုန်၏။

ထိုအလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီး ဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား ဝဋ္ဋဆင်းရဲဟူ၍ ပညတ်ရန် မရှိတော့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာ အပေါင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါး တို့တည်း၊ မျက်စိ အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၊ နားအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၊ နှာခေါင်းအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၊ လျှာအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၊ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'၊ စိတ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝေဒနာဟု ဆိုအပ်၏။ ဖဿ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ချုပ်၏။ မှန်ကန်သော မြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ဝေဒနာချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် မည်၏။

ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ဤသို့ ဝေဒနာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝေဒနာ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို အထူး သိ၍ ဤသို့ ဝေဒနာချုပ်ရာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝေဒနာချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ ဝေဒနာ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့ ဖြစ်ကုန် ၏။ ထိုကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်' ၌ ထောက်တည်နိုင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ဤသို့ ဝေဒနာကို အထူးသိ၍ ။ပ။ ဤသို့ ဝေဒနာချုပ်ရာသို့ ရောက် ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ ။ပ။ အလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီးဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား ဝဋ္ဋဆင်းရဲ ဟူ၍ ပညတ်ရန် မရှိတော့ပြီ။

ရဟန်းတို့ သညာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ သညာအပေါင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း၊ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ အသံ၌ မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ အနံ့၌ မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ အရသာ၌ မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ အတွေ့၌ မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ ဓမ္မ၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သညာဟု ဆိုအပ်၏။ ဖဿ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ကြောင့် မှတ်သားမှု 'သညာ' ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့် မှတ်သားမှု 'သညာ' ချုပ်၏။ မှန်ကန်သော မြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် သညာချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် မည်၏။ပ။ အလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီးဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား ဝဋ္ဋဆင်းရဲဟူ၍ ပညတ်ရန် မရှိတော့ပြီ။

ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်မှု စေတနာ အပေါင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါး တို့တည်း၊ အဆင်း၌ စေ့ဆော်မှု၊ အသံ၌ စေ့ဆော်မှု၊ အနံ့၌ စေ့ဆော်မှု၊ အရသာ၌ စေ့ဆော်မှု၊ အတွေ့အထိ၌ စေ့ဆော်မှု၊ ဓမ္မ၌ စေ့ဆော်မှုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သင်္ခါရတို့ဟု ဆိုအပ်၏။

ဖဿဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရဖြစ်ပေါ်၏၊ ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရချုပ်၏။ မှန်ကန်သော မြင်မှု။ပ။ မှန်ကန် သော တည်ကြည်မှု ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်မည် ၏။

ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ဤသို့ သင်္ခါရတို့ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို အထူးသိ၍ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာသို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ

ချုပ်ခြင်း၌ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့သည် ဤဓမ္မ ဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ထောက်တည်နိုင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည်ကား ဤသို့ သင်္ခါရတို့ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို အထူးသိ၍ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်ကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သူတို့သည် အလုံးစုံ ကိစ္စ ပြီးပြီးဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီးဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား ဝဋ်ဆင်းရဲဟူ၍ ပညတ်ရန် မရှိတော့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ် အပေါင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါး တို့တည်း၊ စက္ခုဝိညာဏ်၊ သောတဝိညာဏ်၊ ဃာနဝိညာဏ်၊ ဇိဝှါဝိညာဏ်၊ ကာယဝိညာဏ်၊ မနောဝိညာဏ် တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည် ကို ဝိညာဏ်ဟု ဆိုရ၏။ နာမ်ရုပ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏။ မှန်ကန်သော မြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ဝိညာဏ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် မည်၏။

ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ဤသို့ ဝိညာဏ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်း၌ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း၌ ချုပ်ခြင်း၌ ကျင့်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကောင်းစွာ ကျင့်သူ တို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ထောက်တည်နိုင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် ဤသို့ ဝိညာဏ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက် သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသူတို့သည် အလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီးဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား ဝဋ်ဆင်းရဲဟူ၍ ပညတ်ရန် မရှိတော့ပြီဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၆) ၁ - ဥပယဝဂ် ===

### ၅ - သတ္တဋ္ဌာနသုတ်

၅၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ခုနစ်ဌာနတို့၌ လိမ္မာသော သုံးမျိုးအားဖြင့် ရှုသော ရဟန်းကို ဤသာသနာတော်၌ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသူ ကျင့်သုံးပြီးသူ ယောကျ်ားမြတ်ဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ခုနစ်ဌာနတို့၌ လိမ္မာသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ ရဟန်းသည် ရုပ်ကို သိ၏၊ ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ရုပ်ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏။ ရုပ်၏ သာယာဖွယ်ကို သိ၏၊ ရုပ်၏ အပြစ်ကို သိ၏၊ ရုပ်မှ ထွက်မြောက် မှုကို သိ၏။ ဝေဒနာကို သိ၏။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို သိ၏၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏။ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်ကို သိ၏၊ ဝိညာဏ်၏ အပြစ်ကို သိ၏၊ ဝိညာဏ်မှ ထွက်မြောက်မှုကို သိ၏။

ရဟန်းတို့ ရုပ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ မဟာဘုတ်လေးမျိုးနှင့် မဟာဘုတ်လေးမျိုးတို့ကို မှီ၍ ဖြစ်သော ရုပ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ရုပ်ဟု ဆိုအပ်၏၊ အာဟာရ ဖြစ်ပေါ်မှုကြောင့် ရုပ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ အာဟာရ ချုပ်မှုကြောင့် ရုပ်ချုပ်၏။ မှန်ကန်သော မြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် မည်၏။ ရုပ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိုယ်၏ ချမ်းသာမှု စိတ်၏ ချမ်းသာမှုသည် ရုပ်၏ သာယာဖွယ် မည်၏၊ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် ရုပ်၏ အပြစ်မည်၏။ ရုပ်၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ခြင်းသည် ရုပ်မှ ထွက်မြောက်မှု မည်၏။ ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသို့ ရုပ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်ရာက အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်၏ သာယာဖွယ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်၏ အပြစ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်မှ ထွက်မြောက်မှုကို အထူးသိ၍ ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်း ငှါ ကျင့်ကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ထောက်တည်ရာရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား ဤသို့ ရုပ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်ရာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်၏ သာယာဖွယ် ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်၏ အပြစ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ရုပ်မှ ထွက်မြောက်မှုကို အထူးသိ၍ ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်း မူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ပြီးသူ တို့သည် အလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီးဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား ဝဋ်ဆင်းရဲ ဟူ၍ ပညတ်ရန် မရှိတော့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာအပေါင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါး တို့တည်း၊ မျက်စိအတွေ့ ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ။ပ။ စိတ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဝေဒနာဟု ဆိုအပ်၏။ ဖဿဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာဖြစ်ပေါ်၏၊ ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာချုပ်၏။ မှန်ကန်သော မြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုဟူသော အင်္ဂါ ရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ဝေဒနာချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် မည်၏။ ဝေဒနာကို

စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာ သောကိုယ်၏ ချမ်းသာမှု စိတ်၏ ချမ်းသာမှုသည် ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ် မည်၏။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် ဝေဒနာ၏ အပြစ်မည်၏။

ဝေဒနာ၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ခြင်းသည် ဝေဒနာမှ ထွက်မြောက်မှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသို့ ဝေဒနာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝေဒနာ ဖြစ်ကြောင်းကို အထူး သိ၍ ဤသို့ ဝေဒနာချုပ်ရာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝေဒနာချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝေဒနာ၏ သာယာဖွယ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝေဒနာ၏ အပြစ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝေဒနာမှ ထွက်မြောက်မှုကို အထူးသိ၍ ဝေဒနာ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်ခြင်း ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ထောက်တည်ရာ ရကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား ဤသို့ ဝေဒနာကို အထူးသိ၍ ။ပ။ ထိုအလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီးဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား ဝဋ်ဆင်းရဲဟူ၍ ပညတ်ရန် မရှိတော့ပြီ။

ရဟန်းတို့ သညာဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ သညာ အပေါင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါး တို့တည်း၊ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ အသံ၌ မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ အနံ့၌ မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ အရသာ၌ မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ အတွေ့အထိ၌ မှတ်သားမှု 'သညာ'၊ ဓမ္မ၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သညာဟု ဆိုအပ်၏။ ဖဿဖြစ်ပေါ်ခြင်း ကြောင့် မှတ်သားမှု 'သညာ' ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့် မှတ်သားမှု 'သညာ' ချုပ်၏။ မှန်ကန်သော မြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် သညာချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် မည်၏။ပ။ ထိုအလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီးဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား ဝဋ်ဆင်းရဲဟူ၍ ပညတ်ရန် မရှိတော့ပြီ။

ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' အပေါင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါး တို့တည်း၊ အဆင်း၌ စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ'။ပ။ ဓမ္မ၌ စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို သင်္ခါရတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဖဿဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ဖဿချုပ်ခြင်းကြောင့် သင်္ခါရချုပ်၏။ မှန်ကန်သော မြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် မည်၏။

သင်္ခါရတို့ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ် လာသော ကိုယ်၏ ချမ်းသာမှု စိတ်၏ ချမ်းသာမှုသည် သင်္ခါရတို့၏ သာယာဖွယ် မည်၏။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် သင်္ခါရတို့၏ အပြစ်မည်၏။

သင်္ခါရတို့၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ခြင်းသည် သင်္ခါရတို့မှ ထွက်မြောက်မှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသို့ သင်္ခါရတို့ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို အထူးသိ၍ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ သင်္ခါရတို့ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ ။ပ။ သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကောင်းစွာ ကျင့်သူ တို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ထောက်တည်ရာ ရကုန်၏။ပ။ ထိုအလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီးဖြစ် ကုန်သော သူတို့အား ဝဋ်ဆင်းရဲဟူ၍ ပညတ်ရန် မရှိတော့ပြီ။

ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်အပေါင်းတို့သည် ဤခြောက်ပါးတို့တည်း။ စက္ခုဝိညာဏ်၊ သောတဝိညာဏ်၊ ဃာနဝိညာဏ်၊ ဇိဝှါဝိညာဏ်၊ ကာယဝိညာဏ်၊ မနောဝိညာဏ်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည် ကို ဝိညာဏ်ဟု ဆိုအပ်၏။ နာမ်ရုပ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်၏၊ နာမ်ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ချုပ်၏၊ မှန်ကန်သော မြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်သော

တည်ကြည်မှု ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယမဂ်သည်ပင် ဝိညာဏ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် မည်၏။ ဝိညာဏ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိုယ်၏ ချမ်းသာမှု စိတ်၏ ချမ်းသာမှုသည် ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ် မည်၏၊ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် ဝိညာဏ်၏ အပြစ်မည်၏။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ဖျောက်ခြင်း လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ခြင်းသည် ဝိညာဏ်မှ ထွက်မြောက်မှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသို့ ဝိညာဏ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်၏ အပြစ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်မှ လွတ်မြောက်မှု ကို အထူးသိ၍ ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်ကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုကောင်းစွာ ကျင့်သူတို့သည် ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ ထောက်တည်ရာ ရကုန်၏။

ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည်ကား ဤသို့ ဝိညာဏ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ် ကြောင်းကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ် ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်၏ အပြစ်ကို အထူးသိ၍ ဤသို့ ဝိညာဏ်မှ ထွက်မြောက်မှုကို အထူးသိ၍ ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက် ကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက် ပြီးသော သူတို့သည် အလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီး ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုအလုံးစုံကိစ္စ ပြီးပြီး ဖြစ်ကုန်သော သူတို့အား ဝဋ်ဆင်းရဲဟူ၍ ပညတ်ရန် မရှိတော့ပြီ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ခုနစ်ဌာနတို့၌ လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် သုံးမျိုးအားဖြင့် ရှုဆင်ခြင်သူ ဖြစ်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဓာတ်အားဖြင့် ရှု၏၊ အာယတနအားဖြင့် ရှု၏၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်အားဖြင့် ရှု၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သုံးမျိုးအားဖြင့် ရှုဆင်ခြင်သူ ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ခုနစ်ဌာနတို့၌ လိမ္မာသော သုံးမျိုးအားဖြင့် ရှုသော ရဟန်းကို ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' ၌ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသူ ကျင့်သုံးပြီးသူ ယောကျ်ားမြတ်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၆) ၁ - ဥပယဝဂ် ===

## ၆ - သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုတ်

၅၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပညာအားဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော ရဟန်းကိုလည်း ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက် ပြီးသော ပညာဝိမုတ္တရဟန်းဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဝေဒနာ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပညာအားဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်သော ရဟန်းကို လည်း ဝေဒနာ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့်။ပ။ ပညာဝိမုတ္တရဟန်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပညာအားဖြင့် လွတ်မြောက်သော ရဟန်းကို လည်း ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းကြောင့် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ချုပ်ခြင်းကြောင့် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ပြီးသော ပညာဝိမုတ္တရဟန်းဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားနှင့် ပညာအားဖြင့် လွတ်မြောက်သော ပညာဝိမုတ္တ ရဟန်းနှစ်ပါးတို့၏ အထူးကား အဘယ်နည်း။ ပိုလွန်သော အားထုတ်မှုကား အဘယ်နည်း၊ ခြားနားမှုကား အဘယ်နည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့ အား တရားတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား သာလျှင် အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် ရှေ့ဆောင် ဖြစ်ပါကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား သာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ ရှိပါကုန်၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ဤစကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်၌သာ ထင်စေတော်မူပါလော့၊ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားရပါကုန် လတ္တံ့ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည် မဖြစ်ပေါ်သေးသော လမ်းကို ဖြစ်ပေါ်စေ၏၊ မဖြစ်သေးသော လမ်းကို ဖြစ်စေ၏၊ မပြောကြားဖူးသေးသော လမ်းကို ပြောကြားတော်မူ၏၊ လမ်းကို သိတော်မူ၏၊ လမ်း၌ ကျွမ်းကျင်တော်မူ၏၊ လမ်း၌ လိမ္မာတော်မူ၏၊ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ တပည့်တို့သည် လမ်းသို့ အစဉ်လိုက်ကုန်လျက် နေကုန်၏၊ နောက်မှ ပြည့်စုံကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားနှင့် ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သော ရဟန်းတို့၏ အထူးကား ဤသည်ပင်တည်း၊ ပိုလွန်သော အားထုတ်မှုကား ဤသည်ပင်တည်း၊ ခြားနားမှုကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၆) ၁ - ဥပယဝဂ် ===

### ၇ - အနတ္တလက္ခဏသုတ်

၅၉။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့ကို "ရဟန်းတို့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်ဘုရားဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ထားကုန်၏-

ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် အတ္တ ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့၊ ဤရုပ်သည် နာကျင်ခြင်းငှါ မဖြစ်ရာ၊ "ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ ဖြစ်စေ၊ ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု ရုပ်၌ တောင့်တမှုကို ရကောင်းရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် အတ္တ မဟုတ်သောကြောင့် နာကျင်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။

"ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ ဖြစ်စေ၊ ငါ၏ ရုပ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု ရုပ်၌ တောင့်တမှုကို ရလည်းမရ။

ဝေဒနာသည် အတ္တမဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာသည် အတ္တ ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့၊ ဤဝေဒနာသည် နာကျင်ခြင်းငှါ မဖြစ်ရာ၊ "ငါ၏ ဝေဒနာသည် ဤသို့ ဖြစ်စေ၊ ငါ၏ ဝေဒနာသည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု ဝေဒနာ၌ တောင့်တမှုကို ရကောင်းရာ ၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာသည် အတ္တ မဟုတ်သောကြောင့် နာကျင်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ "ငါ၏ ဝေဒနာသည် ဤသို့ ဖြစ်စေ၊ ငါ၏ ဝေဒနာသည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု ဝေဒနာ၌ တောင့်တမှုကို ရလည်း မရ။

သညာသည် အတ္တမဟုတ်။ပ။ သင်္ခါရတို့သည် အတ္တမဟုတ်ကုန်၊ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့သည် အတ္တ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့၊ နာကျင်ခြင်းငှါ မဖြစ်ကုန်ရာ၊ "ငါ၏ သင်္ခါရတို့သည် ဤသို့ ဖြစ်စေကုန်သတည်း၊ ငါ၏ သင်္ခါရတို့သည် ဤသို့ မဖြစ်စေကုန် သတည်း" ဟု သင်္ခါရတို့၌ တောင့်တမှုကို ရကောင်းရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့သည် အတ္တ မဟုတ်သောကြောင့် နာကျင်ခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ "ငါ၏ သင်္ခါရတို့သည် ဤသို့ဖြစ်စေ ကုန်သတည်း၊ ငါ၏ သင်္ခါရတို့သည် ဤသို့ မဖြစ်စေကုန် သတည်း" ဟု သင်္ခါရတို့၌ တောင့်တမှုကိုရလည်း မရ။

ဝိညာဏ်သည် အတ္တမဟုတ်၊ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်သည် အတ္တ ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့၊ နာကျင်ခြင်းငှါ မဖြစ်ရာ၊ "ငါ၏ ဝိညာဏ် သည် ဤသို့ ဖြစ်စေ၊ ငါ၏ ဝိညာဏ်သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု ဝိညာဏ်၌ တောင့်တမှုကို ရကောင်းရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်သည် အတ္တ မဟုတ်သောကြောင့် နာကျင်ခြင်းငှါ ဖြစ်၏။ "ငါ၏ ဝိညာဏ်သည် ဤသို့ ဖြစ်စေ၊ ငါ၏ ဝိညာဏ် သည် ဤသို့ မဖြစ်စေလင့်" ဟု ဝိညာဏ်၌ တောင့်တမှုကိုရလည်း မရ။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ် သည် မြဲသလော မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ် သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော အလုံးစုံသော ရုပ်ကို "ဤရုပ် သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော အလုံးစုံသော ဝေဒနာကို "ဤဝေဒနာ သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝေဒနာသည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်း ဖြစ်သော။ပ။ အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော အလုံးစုံသော သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို "ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်ကုန်၊ ဤသင်္ခါရတို့ သည် ငါ မဟုတ်ကုန်၊ ဤသင်္ခါရတို့သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်းအပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်း ဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်း ဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော အလုံးစုံသော ဝိညာဏ်ကို " ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာ ဖြင့် ရှုရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု ဟောတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူသော စကားကို နှစ်လိုသည် ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကုန်ပြီ။ ဤဂါထာမဖက် သက်သက်သော ဒေသနာကို ဟောတော်မူအပ်သည် ရှိသော် ပဉ္စဝဂ္ဂီရဟန်းတို့၏ စိတ်တို့သည် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှလွတ်မြောက်ကုန်၏။

**သတ္တမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၆) ၁ - ဥပယဝဂ် ===

### ၈ - မဟာလိသုတ်

၆၀။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သောကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မဟာလိလိစ္ဆဝီသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် ဤစကားကို လျှောက်၏-

"အသျှင်ဘုရား ပူရဏကဿပသည် သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးရန် အကြောင်း မရှိ၊ အထောက်အပံ့ မရှိ၊ အကြောင်း မရှိဘဲ အထောက်အပံ့ မရှိဘဲ သတ္တဝါတို့သည် ညစ်ညူးကုန်၏။ သတ္တဝါတို့ စင်ကြယ်ရန် အကြောင်း မရှိ၊ အထောက်အပံ့ မရှိ၊ အကြောင်း မရှိဘဲ အထောက်အပံ့ မရှိဘဲ သတ္တဝါတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏ ဟု ဆိုကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ဤအရာ၌ အဘယ်သို့ မိန့်ဆိုပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

မဟာလိ သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးရန် အကြောင်းရှိ၏၊ အထောက်အပံ့ရှိ၏၊ သတ္တဝါတို့သည် အကြောင်း ရှိကုန် အထောက် အပံ့ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ညစ်ညူးကုန်၏။ မဟာလိ သတ္တဝါတို့ စင်ကြယ်ရန် အကြောင်းရှိ၏၊ အထောက်အပံ့ရှိ၏၊ သတ္တဝါတို့သည် အကြောင်းရှိကုန်သည် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ စင်ကြယ်ကုန်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးရန် အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ သတ္တဝါတို့သည် အဘယ်အကြောင်း ရှိကုန်သည် အဘယ် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ညစ်ညူးပါကုန်သနည်း။

မဟာလိ ဤရုပ်သည် စင်စစ် ဆင်းရဲသာ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဆင်းရဲသို့သာ ကျရောက်ငြားအံ့၊ ဆင်းရဲသို့သာ သက်ဝင်ငြားအံ့၊ ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်ငြားအံ့၊ သတ္တဝါတို့သည် ရုပ်၌ ပြင်းစွာ မစွဲမက်ကုန်ရာ။ မဟာလိ ရုပ်သည် ချမ်းသာ၏၊ ချမ်းသာသို့ ကျရောက်၏၊ ချမ်းသာသို့ သက်ဝင်၏၊ ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်၊ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ရုပ်၌ ပြင်းစွာ စွဲမက်ကုန်၏၊ ပြင်းစွာ စွဲမက်ခြင်းကြောင့် ယှဉ်စပ်ကုန်၏၊ ယှဉ်စပ်ခြင်းကြောင့် ညစ်ညူးကုန်၏။ မဟာလိ ဤသည်ကား သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးရန် အကြောင်းတည်း၊ ညစ်ညူးရန် အထောက်အပံ့တည်း။ ဤသို့လည်း သတ္တဝါတို့သည် အကြောင်း ရှိကုန်သည် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ညစ်ညူးကုန်၏။

မဟာလိ ဤဝေဒနာသည် စင်စစ် ဆင်းရဲသာ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဆင်းရဲသို့သာ ကျရောက်ငြားအံ့၊ ဆင်းရဲသို့သာ သက်ဝင် ငြားအံ့၊ ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်ငြားအံ့၊ သတ္တဝါတို့သည် ဝေဒနာ၌ ပြင်းစွာ မစွဲမက်ကုန်ရာ။ မဟာလိ ဝေဒနာသည် ချမ်းသာ၏၊ ချမ်းသာသို့ ကျရောက်၏၊ ချမ်းသာသို့ သက်ဝင်၏၊ ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်၊ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ဝေဒနာ၌ ပြင်းစွာ စွဲမက်ကုန်၏၊ ပြင်းစွာ စွဲမက်ခြင်းကြောင့် ယှဉ်စပ်ကုန်၏၊ ယှဉ်စပ်ခြင်းကြောင့် ညစ်ညူးကုန်၏။ မဟာလိ ဤသည်လည်း သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးရန် အကြောင်းတည်း၊ ညစ်ညူးရန် အထောက်အပံ့တည်း။ ဤသို့လည်း သတ္တဝါတို့ သည် အကြောင်းရှိကုန်သည် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ညစ်ညူးကုန်၏။

မဟာလိ သညာသည်။ပ။ မဟာလိ သင်္ခါရတို့သည် စင်စစ် ဆင်းရဲသာ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့၊ ဆင်းရဲ သို့သာကျ ရောက်ကုန် ငြားအံ့၊ ဆင်းရဲသို့သာ သက်ဝင်ကုန်ငြားအံ့၊ ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်ကုန်ငြားအံ့၊ သတ္တဝါတို့သည် သင်္ခါရတို့၌ ပြင်းစွာ မစွဲမက်ကုန်ရာ။ မဟာလိ သင်္ခါရတို့သည် ချမ်းသာကုန်၏၊ ချမ်းသာသို့ ကျရောက်ကုန်၏၊ ချမ်းသာသို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်ကုန်၊ ထို့ကြောင့်

သတ္တဝါတို့သည် သင်္ခါရတို့၌ ပြင်းစွာ စွဲမက်ကုန်၏၊ ပြင်းစွာ စွဲမက်ခြင်းကြောင့် ယှဉ်စပ်ကုန်၏၊ ယှဉ်စပ်ခြင်းကြောင့် ညစ်ညူးကုန်၏။ မဟာလိ ဤသည်လည်း သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးရန် အကြောင်းတည်း၊ ညစ်ညူးရန် အထောက်အပံ့တည်း။ ဤသို့လည်း သတ္တဝါတို့သည်အကြောင်း ရှိကုန်သည် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ညစ်ညူးကုန်၏။

မဟာလိ ဝိညာဏ်သည် စင်စစ် ဆင်းရဲသာ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဆင်းရဲသို့သာ ကျရောက်ငြားအံ့၊ ဆင်းရဲသို့သာ သက်ဝင်ငြား အံ့၊ ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်ငြားအံ့၊ သတ္တဝါတို့သည် ဝိညာဏ်၌ ပြင်းစွာ မစွဲမက်ကုန်ရာ။ မဟာလိ ဝိညာဏ်သည် ချမ်းသာ ၏၊ ချမ်းသာသို့ ကျရောက်၏၊ ချမ်းသာသို့ သက်ဝင်၏၊ ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်၊ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ဝိညာဏ်၌ ပြင်းစွာ စွဲမက်ကုန်၏၊ ပြင်းစွာ စွဲမက်ခြင်းကြောင့် ယှဉ်စပ်ကုန်၏၊ ယှဉ်စပ်ခြင်းကြောင့် ညစ်ညူးကုန်၏။ မဟာလိ ဤသည် လည်း သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးရန် အကြောင်းတည်း၊ ညစ်ညူးရန် အထောက်အပံ့တည်း။ ဤသို့လည်း သတ္တဝါတို့သည် အကြောင်း ရှိကုန်သည် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ ညစ်ညူးကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား သတ္တဝါတို့သည် စင်ကြယ်ရန် အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ သတ္တဝါတို့သည် အဘယ်အကြောင်း ရှိကုန်သည် အဘယ် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ စင်ကြယ်ပါကုန်သနည်း။ မဟာလိ ဤရုပ်သည် စင်စစ် ချမ်းသာသာ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ချမ်းသာသို့သာ ကျရောက်ငြားအံ့၊ ချမ်းသာသို့သာ သက်ဝင်ငြားအံ့၊ ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်ငြားအံ့၊ သတ္တဝါတို့သည် ရုပ်၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ။ မဟာလိ ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသို့ ကျရောက်၏၊ ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်၏၊ ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်၊ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်းကုန်၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် စင်ကြယ်ကုန်၏။ မဟာလိ ဤသည်လျှင် သတ္တဝါတို့ စင်ကြယ်ရန် အကြောင်းတည်း၊ အထောက်အပံ့တည်း။ သတ္တဝါတို့သည် ဤသို့ အကြောင်းရှိကုန်သည် အထောက်အပံ့ရှိ ကုန်သည် ဖြစ်၍ စင်ကြယ်ကုန်၏။

မဟာလိ ဝေဒနာသည် စင်စစ် ချမ်းသာသာ ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့။ပ။ မဟာလိ သညာသည်။ပ။ မဟာလိသင်္ခါရတို့သည် စင်စစ် ချမ်းသာသာ ဖြစ်ခဲ့ကုန်ငြားအံ့။ပ။ မဟာလိ ဝိညာဏ်သည် စင်စစ် ချမ်းသာသာ ဖြစ်ခဲ့ငြားအံ့၊ ချမ်းသာသို့သာ ရောက်ငြားအံ့၊ ချမ်းသာသို့သာ သက်ဝင်ငြားအံ့၊ ဆင်းရဲသို့ မသက်ဝင်ငြားအံ့၊ သတ္တဝါတို့သည် ဝိညာဏ်၌ မငြီးငွေ့ကုန်ရာ။ မဟာလိ ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသို့ ကျရောက်၏၊ ဆင်းရဲသို့ သက်ဝင်၏၊ ချမ်းသာသို့ မသက်ဝင်၊ ထို့ကြောင့် သတ္တဝါတို့သည် ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ကုန်၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်းကုန်၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် စင်ကြယ်ကုန်၏။ မဟာလိ ဤသည်လျှင် သတ္တဝါတို့ စင်ကြယ်ရန် အကြောင်းတည်း၊ အထောက်အပံ့တည်း။ သတ္တဝါတို့သည် ဤသို့ အကြောင်း ရှိကုန်သည် အထောက်အပံ့ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ စင်ကြယ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၆) ၁ - ဥပယဝဂ် ===

### ၉ - အာဒိတ္တသုတ်

၆၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏၊ ဝေဒနာသည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏၊ သညာသည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏၊ သင်္ခါရတို့သည် ပြောင်ပြောင့် တောက်လောင်ကုန်၏၊ ဝိညာဏ်သည် ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သောအကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် (ကိလေသာမှ) "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟုသိ၏ဟု (မိန့် တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၆) ၁ - ဥပယဝဂ် ===

### ၁၀ - နိရုတ္တိပထသုတ်

၆၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မတားမြစ်အပ်ကုန်သော မစွန့်အပ် ကုန်သော မစွန့်ဖူးကုန်သော သဒ္ဒါ, အမည်, ပညတ် ဤသုံးမျိုးတို့ကို ယခုလည်း မစွန့်အပ်ကုန်၊ နောင်လည်း စွန့်အပ်လိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်။ အဘယ်သုံးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ လွန်ပြီး ချုပ်ပြီးဖောက်ပြန်ပြီးသော ရုပ်အား "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အခေါ်အဝေါ် ကို "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အမည်ကို "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော ပညတ်ကို ရ၏၊ "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ၊ "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ။ လွန်ပြီး ချုပ်ပြီး ဖောက်ပြန်ပြီးသော ဝေဒနာအား "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အမည်ကို "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော ပညတ်ကို ရ၏၊ "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ၊ "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ။ လွန်ပြီးချုပ်ပြီး ဖောက်ပြန်ပြီးသော သညာအား။ သင်္ခါရတို့အား "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အမည်ကို "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော ပညတ်ကို ရ၏၊ "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ၊ "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အခေါ်အဝေါ် ကို မရ။ လွန်ပြီး ချုပ်ပြီး ဖောက်ပြန်ပြီးသော ဝိညာဏ်အား "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အမည်ကို "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော ပညတ်ကို ရ၏၊ "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ၊ "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ။

ရဟန်းတို့ မဖြစ်သေး မထင်ရှားသေးသော ရုပ်အား "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အမည်ကို "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော ပညတ်ကို ရ၏၊ "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော

အခေါ်အဝေါ်ကို မရ၊ "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အခေါ် အဝေါ်ကို မရ။ မဖြစ်သေး မထင်ရှားသေးသော ဝေဒနာအား "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အမည်ကို "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော ပညတ်ကို ရ၏၊ "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ၊ "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ။ မဖြစ်သေး မထင်ရှားသေးသော သညာအား။ သင်္ခါရတို့အား "ဖြစ်လတ္တံ့"ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အမည်ကို "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော ပညတ်ကို ရ၏၊ "ဖြစ်ဆဲ"ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ၊ "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ။ မဖြစ်သေး မထင်ရှားသေးသော ဝိညာဏ်အား "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အမည်ကို "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော ပညတ်ကို ရ၏၊ "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ၊ "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ။

ရဟန်းတို့ ဖြစ်နေသော ထင်ရှားနေသော ရုပ်အား "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အမည်ကို "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော ပညတ်ကို ရ၏၊ "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ၊ "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ။ ဖြစ်နေသော ထင်ရှားနေသော ဝေဒနာအား "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို "ဖြစ်ဆဲ"ဟူသော အမည်ကို "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော ပညတ်ကို ရ၏၊ "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ၊ "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ။ ဖြစ်နေ သော ထင်ရှားနေသော သညာအား။ သင်္ခါရတို့အား "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အမည်ကို "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော ပညတ်ကို ရ၏၊ "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ၊ "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ။ ဖြစ်နေသော ထင်ရှားနေသော ဝိညာဏ်အား "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော အမည်ကို "ဖြစ်ဆဲ" ဟူသော ပညတ်ကို ရ၏၊ "ဖြစ်ပြီး" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို "ဖြစ်လတ္တံ့" ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို မရ။

ရဟန်းတို့ ပညာရှိ သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မတားမြစ်အပ်ကုန်သော မစွန့်အပ်ကုန်သော မစွန့်ဖူးကုန်သော သဒ္ဒါ, အမည်, ပညတ် ဤသုံးမျိုးတို့ကို ယခုလည်း မစွန့်အပ်ကုန်၊ နောင်လည်း စွန့်အပ်လိမ့်မည် မဟုတ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ အကြောင်း မရှိဟု အယူရှိကုန်သော ပြုသော်လည်း ပြုသည် မမည်ဟု အယူရှိကုန်သော အကျိုးမရှိဟု အယူရှိကုန်သော ဥက္ကလဇနပုဒ်သား ဝဿနှင့် ဘညတို့သော်မှလည်း ကဲ့ရဲ့ ပုတ်ခတ် ပြစ်တင် စွပ်စွဲမည်ကို ကြောက်သောကြောင့် ဤသဒ္ဒါ, အမည်, ပညတ် သုံးမျိုးတို့ကို ကဲ့ရဲ့ဖွယ် တားမြစ်ဖွယ်ဟု မထင်ခဲ့ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)

**ဒသမသုတ်။**

**မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသက၏ ရှေးဦးစွာသော ဥပယဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၇) ၂ - အရဟန္တဝဂ် ===

### ၁ - ဥပါဒိယမာနသုတ်

၆၃။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်- အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ် သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားဟောတော် မူပါလော့၊ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားကို ကြားနာရသော် တစ်ယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း စွဲလမ်းသော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မစွဲလမ်းသော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ငါ အကျဉ်းဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို သင် အဘယ်သို့ သိသနည်း။ အသျှင် ဘုရား ရုပ်ကို စွဲလမ်းသော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မစွဲလမ်းသော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏၊ ဝေဒနာကို စွဲလမ်းသော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မစွဲလမ်းသော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏၊ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို စွဲလမ်းသော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မစွဲလမ်းသော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်း အားဖြင့် ဟောသော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ သိပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ငါဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားအပ်သော စကား၏ အကျယ် ဖြစ်သော အနက်ကို ကောင်းစွာ သိပေ၏။ ရဟန်း ရုပ်ကို စွဲလမ်းသော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မစွဲလမ်းသော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏၊ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို စွဲလမ်းသော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မစွဲလမ်းသော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏။ ရဟန်း ငါအကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ မှတ်ရမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ နေရာမှထကာ ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြု၍ ဖဲသွားလေ၏။ ထို့နောက် ထိုရဟန်းသည် တစ်ပါးတည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ လုံ့လ ပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေလတ်သော် မကြာမီပင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ရဟန်း ပြုကြသော အမျိုးသားတို့ လိုလား တောင့်တအပ်သော အကျင့်မြတ်ကို မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်လျက်နေ၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်ကိစ္စ)အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏၊ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၇) ၂ - အရဟန္တဝဂ် ===

### ၂ - မညမာနသုတ်

၆၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားဟောတော် မူပါလော့။ပ။ ပြင်းစွာ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း ငါဟု ထင်မှတ်သော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ ငါဟု မထင်မှတ်သော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ငါ အကျဉ်းဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို သင် အဘယ်သို့ သိသနည်း။ အသျှင် ဘုရား ရုပ်ကို ငါဟု ထင်မှတ်သော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မထင်မှတ်သော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ငါဟု ထင်မှတ်သော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မထင်မှတ်သော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ် ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ သိပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ငါဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောကြားအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ် သော အနက်ကို ကောင်းစွာ သိပေ၏။ ရဟန်း ရုပ်ကို ငါဟု ထင်မှတ်သော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မထင်မှတ်သော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ငါဟု ထင်မှတ်သော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ် ၏၊ မထင်မှတ်သော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏။

ရဟန်း ငါ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ မှတ်ရမည်။ပ။ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

**ဒုတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၇) ၂ - အရဟန္တဝဂ် ===

## ၃ - အဘိနန္ဒမာနသုတ်

၆၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်း တစ်ပါးသည်။ပ။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရား ဟောတော်မူပါလော့။ပ။ ပြင်းစွာ လုံ့လပြု၍ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း အလွန် နှစ်သက်သော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မနှစ်သက်သော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီ၊ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ငါ အကျဉ်းဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို သင် အဘယ်သို့ သိသနည်းဟု မိန့်တော်မူ ၏။ မြတ်စွာဘုရား ရုပ်ကို အလွန်နှစ်သက်သော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မနှစ်သက်သော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အလွန်နှစ်သက်သော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မနှစ်သက်သော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းဟော အပ်သော ဤစကား၏ အကျယ် ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ သိပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ငါ အကျဉ်းဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ကောင်းစွာ သိပေ၏။ ရဟန်း ရုပ်ကို အလွန်နှစ်သက်သော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မနှစ်သက်သော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို နှစ်သက်သော် မာရ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်၏၊ မနှစ်သက် သော် မာရ်မှ လွတ်မြောက်၏။ ရဟန်း ငါအကျဉ်း ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ မှတ်ရမည်။ပ။ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၇) ၂ - အရဟန္တဝဂ် ===

### ၄ - အနိစ္စသုတ်

၆၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရား ဟောတော်မူပါလော့။ပ။ ပြင်းစွာ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏” ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း အကြင် သဘောတရားသည် မမြဲ၊ ထိုမမြဲသော သဘောတရား၌ သင်သည် လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ငါ အကျဉ်းဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို သင် အဘယ်သို့ သိသနည်းဟု မိန့်တော်မူ ၏။ အသျှင်ဘုရား ရုပ်သည် မမြဲပါ၊ တပည့်တော်သည် ထိုမမြဲသော ရုပ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည်။ သညာ သည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲပါ။ တပည့်တော်သည် ထိုမမြဲသော ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရပါမည်။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ သိပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ငါ အကျဉ်းဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ကောင်းစွာ သိပေ၏။ ရဟန်း ရုပ်သည် မမြဲ၊ သင်သည် ထိုမမြဲသော ရုပ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည် မမြဲ။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ သင်သည် ထိုမမြဲသော ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်း ငါ အကျဉ်း ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ မှတ်ရမည်။ပ။ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၇) ၂ - အရဟန္တဝဂ် ===

### ၅ - ဒုက္ခသုတ်

၆၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်း တစ်ပါးသည်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "မြတ်စွာဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားဟောတော် မူပါလော့။ပ။ ပြင်းစွာ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း အကြင် သဘောတရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲသော သဘောတရား၌ သင်သည် လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဘုန်းတော် ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ငါ အကျဉ်းဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို သင် အဘယ်သို့ သိသနည်းဟု မိန့်တော် မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ တပည့်တော်သည် ထိုဆင်းရဲသော ရုပ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရပါမည်။ ဝေဒနာ သည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏။ တပည့်တော်သည် ထိုဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရပါမည်။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်းဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ သိပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ငါ အကျဉ်းဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ကောင်းစွာ သိပေ၏။ ရဟန်း ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ သင်သည် ထိုဆင်းရဲသော ရုပ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ် သည် ဆင်းရဲ၏၊ သင်သည်ထိုဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်း ငါ အကျဉ်း ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ မှတ်ရမည်။ပ။ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

ပဉ္စမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၇) ၂ - အရဟန္တဝဂ် ===

### ၆ - အနတ္တသုတ်

၆၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်း တစ်ပါးသည်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရား ဟောတော်မူပါလော့။ပ။ ပြင်းစွာ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း အကြင် သဘောတရားသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ သင်သည် ထိုကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သဘောတရား၌ လိုချင်မှုကို ပယ်မည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ငါ အကျဉ်းဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို သင် အဘယ်သို့ သိသနည်းဟု မိန့်တော် မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ရုပ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ပါ၊ တပည့်တော်သည် ထိုကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ရုပ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရပါမည်။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ပါ၊ တပည့်တော်သည် ထိုကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရပါမည်။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်း ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ သိပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ငါ အကျဉ်း ဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ကောင်းစွာ သိပေ၏။ ရဟန်း ရုပ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ သင်သည် ထိုကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ရုပ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ သင်သည် ထိုကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရပါမည်။ ရဟန်း ငါ အကျဉ်း ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ မှတ်ရမည်။ပ။ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၇) ၂ - အရဟန္တဝဂ် ===

## ၇ - အနတ္တနိယသုတ်

၆၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်း တစ်ပါးသည်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရား ဟောတော်မူပါလော့။ပ။ နေလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း အကြင် သဘောတရားသည် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ထိုကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာ မဟုတ်သော သဘောတရား၌ သင်သည် လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ငါ အကျဉ်း ဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို သင် အဘယ်သို့ သိသနည်းဟု မိန့်တော် မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ရုပ်သည် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဟုတ်ပါ၊ တပည့်တော်သည် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဟုတ်သော ရုပ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဟုတ်ပါ။ တပည့်တော်သည် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဟုတ်သော ထိုဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်း ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ် ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ သိပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ငါ အကျဉ်း ဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ကောင်းစွာ သိပေ၏။ ရဟန်း ရုပ်သည် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဟုတ်၊ သင်သည် ထိုကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာ မဟုတ်သော ရုပ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မဟုတ်၊ သင်သည် ထိုကိုယ်ပိုင် ဥစ္စာ မဟုတ်သော ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်း ငါ အကျဉ်းဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ မှတ်ရမည်။ပ။ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

**သတ္တမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၇) ၂ - အရဟန္တဝဂ် ===

### ၈ - ရဇနီယသဏ္ဌိတသုတ်

၇၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်း တစ်ပါးသည်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-"အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရား ဟောတော်မူပါလော့၊ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားကို နာရ၍ ။ပ။ နေလိုပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း အကြင် သဘောတရားသည စွဲမက်ဖွယ် အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်၏၊ ထိုစွဲမက်ဖွယ် အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော သဘောတရား၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သိပါပြီဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ငါ အကျဉ်း ဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို သင် အဘယ်သို့ သိသနည်းဟု မိန့်တော် မူ၏။ အသျှင်ဘုရား ရုပ်သည် စွဲမက်ဖွယ် အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်ပါ၏၊ တပည့်တော်သည် ထိုစွဲမက်ဖွယ် အခြင်းအရာ အားဖြင့် တည်သော ရုပ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် စွဲမက်ဖွယ် အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်ပါ၏။ တပည့်တော်သည် ထိုစွဲမက်ဖွယ် အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော ဝိညာဏ် ၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား အကျဉ်း ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ သိပါ၏ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သင်သည် ငါ အကျဉ်းဟောအပ်သော စကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ကောင်းစွာ သိပေ၏။ ရဟန်း ရုပ်သည် စွဲမက်ဖွယ် အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်၏၊ သင်သည် ထိုစွဲမက်ဖွယ် အခြင်းအရာ အားဖြင့် တည်သော ရုပ်၌ လိုချင်မှုကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် စွဲမက်ဖွယ် အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်၏၊ သင်သည် ထိုစွဲမက်ဖွယ် အခြင်းအရာအားဖြင့် တည်သော ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှု ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်း ငါ အကျဉ်း ဟောအပ်သော ဤစကား၏ အကျယ်ဖြစ်သော အနက်ကို ဤသို့ မှတ်ရမည်။ပ။ ထိုရဟန်းသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === (၇) ၂ - အရဟန္တဝဂ် ===

### ၉ - ရာဓသုတ်

၇၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင် ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား ဝိညာဏ်ရှိသော ဤကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော အာရုံ အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ' ငါ့ဉစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' တို့သည် မဖြစ်ပါကုန်သနည်း' ဟု လျှောက်၏။ ရာဓအတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်း ဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန် သော ပညာဖြင့် ရှု၏၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော။ပ။ အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရ။ ဝိညာဏ် အားလုံးကို " ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤ ဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှု၏။ ရာဓ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ဝိညာဏ် ရှိသော ဤကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော အာရုံ အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ' ငါ့ဉစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' တို့သည် မဖြစ်ကုန်။ပ။ အသျှင်ရာဓသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

**နဝမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၇) ၂ - အရဟန္တဝဂ် ===

### ၁၀ - သုရာဓသုတ်

၇၂။ ထိုအခါ အသျှင်သုရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား ဝိညာဏ်ရှိသော ဤကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော အာရုံ အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ' ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ထောင်လွှားမှု 'မာန' မှ ကင်းသော, ထောင်လွှားခြင်း အဖို့ကို ကောင်းစွာ လွန်သော, (ကိလေသာပူပန်မှုမှ) ငြိမ်းသော, (ကိလေသာမှ) ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သော စိတ် ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။ သုရာဓအတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော။ပ။ အဝေး အနီးလည်း ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှု၍ မစွဲလမ်းဘဲ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏။

အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝေဒနာ အားလုံးကို။ သညာ အားလုံးကို။ သင်္ခါရ အားလုံးတို့ကို။ ဝိညာဏ် အားလုံးကို " ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှု၍ မစွဲလမ်းဘဲ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏။ သုရာဓ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ဝိညာဏ်ရှိသော ဤကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော အာရုံ အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ' ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ထောင်လွှားမှု 'မာန' မှ ကင်းသော ထောင်လွှားခြင်း အဖို့ကို ကောင်းစွာ လွန်သော (ကိလေသာပူပန်မှုမှ) ငြိမ်းသော (ကိလေသာမှ) ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သောစိတ် ဖြစ်၏။ပ။ အသျှင် သုရာဓသည် ရဟန္တာတို့တွင် တစ်ပါး အပါအဝင် ဖြစ်လေ၏။

**ဒသမသုတ်။**

**နှစ်ခုမြောက် အရဟန္တဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၈) ၃ - ခဇ္ဇနီယဝဂ် ===

### ၁ - အဿာဒသုတ်

၇၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်း ကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၈) ၃ - ခဇ္ဇနီယဝဂ် ===

### ၂ - သမုဒယသုတ်

၇၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိ။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၈) ၃ - ခဇ္ဇနီယဝဂ် ===

### ၃ - ဒုတိယ သမုဒယသုတ်

၇၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၈) ၃ - ခဇ္ဇနီယဝဂ် ===

### ၄ - အရဟန္တသုတ်

၇၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ရုပ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော် "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု အသိဉာဏ်ဖြစ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန္တာတို့သည် သတ္တဝါတို့၏ နေရာရှိသမျှ ဘဝဂ် တိုင်အောင် လောက၌ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ကုန်၏၊ အချီးမွမ်းထိုက်ဆုံး ဖြစ်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော် မူပြီးနောက် ဤဂါထာကို မိန့်တော်မူ၏ -

"ရဟန္တာတို့သည် ချမ်းသာကုန်စွတကား၊ ထိုရဟန္တာတို့အား တဏှာသည် မရှိ၊ ငါ ဖြစ်၏ ဟူသော မာနကို ကောင်းစွာ ဖြတ်အပ်ပြီ၊ မောဟတည်း ဟူသော ကွန်ရက်ကို ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။

ထိုရဟန္တာတို့သည် တဏှာ မရှိရာသို့ ရောက်ကုန်ပြီ၊ ထိုရဟန္တာတို့၏ စိတ်သည် နောက်ကျုခြင်း မရှိ၊ ထိုရဟန္တာတို့ သည် လောက၌ ကိလေသာတို့ဖြင့် မလိမ်းကျံကုန်၊ မြတ်သော သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ အာသဝကုန်ခန်းကုန်ပြီ။

(ထိုရဟန္တာတို့သည်) ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို ပိုင်းခြားသိ၍ သူတော်ကောင်းတရား ခုနစ်ပါးလျှင် အာရုံရှိကုန်၏၊ ချီးမွမ်းထိုက် ကုန်၏၊ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ရင်၌ ဖြစ်သော သားတော်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ကြီးသော လုံ့လ ရှိကုန်သော ထိုရဟန္တာတို့သည် (ဗောဇ္ဈင်ဟူသော) ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ကျင့်ဖွယ် (သိက္ခာ) သုံးမျိုးတို့၌ ကျင့်ပြီး ဖြစ်ကုန်၏၊ ဘေးငယ်, ဘေးကြီးတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်ကုန်၍ လှည့်လည်ကုန်၏။

ထိုရဟန္တာတို့သည် အင်္ဂါဆယ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏၊ ဆင်ပြောင်ကြီးသဖွယ် ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်ကုန်၏၊ တည်ကြည် ကုန်၏၊ လောက၌ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ကုန်၏၊ ထိုရဟန္တာတို့အား တဏှာသည် မရှိ။

ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာဏ်သည် ဖြစ်ပေါ်ပြီ၊ ဤခန္ဓာကိုယ်သည် နောက်ဆုံးဖြစ်၏၊ အကျင့်မြတ်၏ အနှစ်ဖြစ်သော အရိယာဖိုလ်၌ သူတစ်ပါးကို အားထားဖွယ် မရှိကုန်ပြီ။

သုံးပါးသော မာန အဖို့တို့ကြောင့် မတုန်လှုပ်ကုန်၊ တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းမှ လွတ်ကုန်၏၊ ယဉ်ကျေးပြီးသူတို့ ရောက်အပ်ရာဘုံ 'အရဟတ္တဖိုလ်' သို့ ရောက်ကုန်၏၊ ထိုရဟန္တာတို့သည် လောက၌ ရန်အပေါင်းတို့ကို အောင်မြင်ပြီးသူတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ထိုရဟန္တာတို့အား အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဘဝတို့၌ နှစ်သက်မှု 'တဏှာ' သည် မရှိ 'လောက၌ မြတ်စွာဘုရားတို့ သည် အတု မရှိကုန်' ဟု ထိုရဟန္တာတို့သည် ရဲရဲရင့်ရင့် စကားကို ကြုံးဝါးကုန်၏ " ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၈) ၃ - ခဇ္ဇနီယဝဂ် ===

### ၅ - ဒုတိယ အရဟန္တသုတ်

၇၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ရုပ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု။ပ။ ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့ ၏၊ သညာ၌လည်း။ သင်္ခါရတို့၌လည်း။ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း ကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု အသိဉာဏ်သည် ဖြစ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်) ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟုသိ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရဟန္တာတို့သည် သတ္တဝါတို့၏ နေရာရှိသမျှ ဘဝဂ်တိုင်အောင် လောက၌ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်ကုန်၏၊ အချီးမွမ်း ထိုက်ဆုံး ဖြစ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၈) ၃ - ခဇ္ဇနီယဝဂ် ===

### ၆ - သီဟသုတ်

၇၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် ညချမ်းအခါ နေရာမှ ထွက်၍ စမ္မယ်ပြီးလျှင် ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို ကြည့်၍ သုံးကြိမ် ခြင်္သေ့သံကို ဟောက်လျက် ကျက်စားရာ အရပ်သို့ သွား၏၊ ရဟန်းတို့ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်း၏ ဟောက်သံကို ကြားရသော တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါ အားလုံးတို့သည် များသောအားဖြင့် ကြောက်ခြင်း ထိတ်ခြင်း လန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ တွင်းနေသတ္တဝါတို့သည် တွင်းသို့ ဝင်ကုန်၏၊ ရေနေသတ္တဝါတို့သည် ရေသို့ ဝင်ကုန်၏၊ တောနေသတ္တဝါတို့သည် တောသို့ ဝင်ကုန်၏၊ ငှက်တို့သည် ကောင်းကင်သို့ ပျံကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ရွာနိဂုံး မင်းနေပြည် တို့၌ ခိုင်ခံ့သော ကြိုးတို့ဖြင့် ချည်ထားအပ်ကုန်သော မင်း၏ ဆင်တို့သော်မှလည်း ထိုကြိုးတို့ကို ဖြတ် ကုန်လျက် ချိုးဖဲ့ပြီးလျှင် ကြောက်သဖြင့် ကျင်ငယ်ကျင်ကြီးတို့ကို စွန့်ကြကာ ထိုမှ ဤမှ ပြေးသွားကုန်၏။ ရဟန်းတို့ သားတို့သနင်း ခြင်္သေ့မင်းသည် တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့တွင် ဤသို့ တန်ခိုးကြီး၏၊ ဤသို့ အစိုးရ၏၊ ဤသို့ အာနုဘော်ကြီး၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ အကြင်အခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော လောကကို သိတော်မူသော ဆုံးမထိုက်သူကို

ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော် မူသော (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် "ရုပ်ကား ဤသို့၊ ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းကား ဤသို့၊ ရုပ်ချုပ်ရာကား ဤသို့တည်း။ ဝေဒနာကား ဤသို့။ သညာကား ဤသို့။ သင်္ခါရတို့ကား ဤသို့။ ဝိညာဏ်ကား ဤသို့၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ကြောင်းကား ဤသို့၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ရာကား ဤသို့တည်း" ဟု တရားကို ဟော၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ အသက်ရှည်ကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော ချမ်းသာများကုန်သော မြင့်သော ဗိမာန်တို့၌ ကြာမြင့် စွာ တည်ကုန်သော နတ်တို့သော်မှလည်း မြတ်စွာဘုရား၏ တရားသံကို ကြားနာရ၍ အချင်းတို့ ငါတို့သည် မမြဲသူတို့သာ ဖြစ်ကုန်လျက် "မြဲကြကုန်၏" ဟု ထင်မိခဲ့ကုန်၏၊ အချင်းတို့ ငါတို့သည် မခိုင်ခံ့သူတို့သာ ဖြစ်ကုန်လျက် "ခိုင်ခံ့ကုန်၏" ဟု ထင်မိခဲ့ကုန်၏၊ အချင်းတို့ ငါတို့သည် မတည်တံ့သူတို့သာ ဖြစ်ကုန်လျက် "တည်တံ့ကုန်၏" ဟု ထင်မိခဲ့ကုန်၏၊ အချင်းတို့ ငါတို့သည်လည်း မမြဲကြဘူးတဲ့၊ မခိုင်ခံ့ကြဘူးတဲ့၊ မတည်တံ့ကြဘူးတဲ့၊ သက္ကာယ၌ အကျုံးဝင်ကုန် သတဲ့ဟု အများအားဖြင့် ကြောက်ခြင်း ထိတ်ခြင်း လန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသော လောက၌ ဤသို့ တန်ခိုးကြီး၏၊ ဤသို့ အစိုးရ၏၊ ဤသို့ အာနုဘော်ကြီး၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော် မူပြီး၍ တစ်ဖန် ဤဂါထာကို မိန့်ဆိုပြန်၏-

"နတ်နှင့်တကွသော လောက၏ ဆရာဖြစ်သော ပြိုင်ဖက်မရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် အခါ၌ သက္ကာယကို လည်းကောင်း၊ သက္ကာယ၏ ချုပ်ရာကို လည်းကောင်း၊ သက္ကာယ၏ ဖြစ်ရာကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲငြိမ်းရာသို့ ရောက်စေနိုင်သော အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော အရိယမဂ်ကို လည်းကောင်း အထူးသိ၍ တရားစကြာကို လည်စေတော်မူ၏။

ထိုအခါ၌ 'အခြား သားကောင်တို့သည် ခြင်္သေ့ကို ကြောက်ကြသကဲ့သို့' အသက်ရှည်ကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံ များကုန်သော နတ်တို့သော်မှလည်း ပူဇော်အထူးကို ခံထိုက်သော ကိလေသာမှ လွတ်ပြီးသော တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို ကြားနာကြရ၍ ကြောက်ရွံ့ကုန်ရကား "အချင်းတို့ ငါတို့သည် သက္ကာယ (ခန္ဓာကိုယ်)ကို မလွန်ကြသေးဘူးသတဲ့၊ မမြဲကြဘူးသတဲ့" ဟု ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏ " ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၈) ၃ - ခဇ္ဇနီယဝဂ် ===

### ၇ - ခဇ္ဇနီယသုတ်

၇၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ များပြားစွာသော ရှေး၌ နေဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏ အချို့တို့သည် စွဲလမ်းမှု ဉပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုငါးမျိုးတို့တွင် တစ်ခုခုကို ဖြစ်စေ အောက်မေ့ကုန်၏။ အဘယ် ငါးမျိုး တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ "အတိတ်ကာလ၌ ဤသို့သော ရုပ်ရှိသူ ဖြစ်ဖူးပြီ" ဟု ဤသို့ အောက်မေ့သော် ရုပ်ကိုသာ အောက်မေ့၏၊ ရဟန်းတို့ "အတိတ်ကာလ၌ ဤသို့သော ဝေဒနာရှိသူ ဖြစ်ဖူးပြီ" ဟု ဤသို့ အောက်မေ့သော် ဝေဒနာကိုသာ အောက်မေ့၏၊ "အတိတ်ကာလ၌ ဤသို့သော သညာရှိသူ ဖြစ်ဖူးပြီ" ဟု။ "အတိတ်ကာလ၌ ဤသို့သော သင်္ခါရရှိသူတို့ ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ" ဟု။ "အတိတ်ကာလ၌ ဤသို့သော ဝိညာဏ်ရှိသူ ဖြစ်ဖူးပြီ" ဟု ဤသို့ အောက်မေ့သော် ဝိညာဏ်ကိုသာ အောက်မေ့၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ရုပ်ဟု ဆိုကုန်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ဖောက်ပြန်တတ်သောကြောင့် "ရုပ်" ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်တရားကြောင့် ဖောက်ပြန်သနည်း၊ အအေးကြောင့်လည်း ဖောက်ပြန်၏၊ အပူကြောင့်လည်း ဖောက်ပြန် ၏၊ ဆာလောင်ခြင်းကြောင့်လည်း ဖောက်ပြန်၏၊ မွတ်သိပ်ခြင်းကြောင့်လည်း ဖောက်ပြန်၏၊ မှက် ခြင် လေ နေပူ မြွေ ကင်း သန်းတို့နှင့် တွေ့ခြင်းကြောင့်လည်း ဖောက်ပြန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဖောက်ပြန်တတ်သောကြောင့် "ရုပ်" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဝေဒနာဟု ဆိုကုန်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ခံစားတတ်သောကြောင့် "ဝေဒနာ" ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်ကို ခံစားတတ်သနည်း၊ ချမ်းသာကိုလည်း ခံစားတတ်၏၊ ဆင်းရဲကိုလည်း ခံစားတတ်၏၊ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာ မဟုတ်သည်ကိုလည်း ခံစားတတ်၏။ ရဟန်းတို့ ခံစားတတ်သောကြောင့် "ဝေဒနာ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် သညာဟု ဆိုကုန်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ မှတ်သားတတ်သောကြောင့် "သညာ" ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်ကို မှတ်သားတတ်သနည်း၊ အညိုကိုလည်း မှတ်သား တတ်၏၊ အဝါကိုလည်း မှတ်သားတတ်၏၊ အနီကို လည်း မှတ်သားတတ်၏၊ အဖြူကိုလည်း မှတ်သား တတ်၏။

ရဟန်းတို့ မှတ်သားတတ်သောကြောင့် "သညာ" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ဟု ဆိုကုန်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ပြုပြင်အပ်သော သဘောကို ပြုပြင် တတ်သောကြောင့် "သင်္ခါရတို့" ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်ပြုပြင်အပ်သော သဘောကို ပြုပြင်တတ်သနည်း၊ ရုပ်ကို ရုပ်အဖြစ် အကျိုးငှါ ပြုပြင်အပ်သော သဘောကို ပြုပြင်တတ်၏။ ဝေဒနာကို ဝေဒနာအဖြစ် အကျိုးငှါ ပြုပြင်အပ်သော သဘောကို ပြုပြင်တတ်၏၊ သညာကို သညာအဖြစ် အကျိုးငှါ ပြုပြင်အပ်သော သဘောကို ပြုပြင်တတ်၏၊ သင်္ခါရတို့ကို သင်္ခါရအဖြစ် အကျိုးငှါ ပြုပြင်အပ်သော သဘောကို ပြုပြင်တတ်၏၊ ဝိညာဏ်ကို ဝိညာဏ်အဖြစ် အကျိုးငှါ ပြုပြင်အပ်သော သဘောကို ပြုပြင်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ပြုပြင်အပ်သော သဘောကို ပြုပြင်တတ်သောကြောင့် "သင်္ခါရတို့" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဏ်ဟု ဆိုကုန်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ သိတတ်သောကြောင့် "ဝိညာဏ်" ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်ကို သိတတ်သနည်း၊ အချဉ်ကိုလည်း သိတတ်၏၊ အခါးကိုလည်း သိတတ်၏၊ အစပ်ကိုလည်း သိတတ် ၏၊ အချိုကိုလည်း သိတတ်၏၊ အငန်ကိုလည်း သိတတ်၏၊ အငန်

မဟုတ်သည်ကိုလည်း သိတတ်၏၊ ဆားအရသာကို လည်း သိတတ်၏၊ ဆားမှတစ်ပါး အရသာကိုလည်း သိတတ်၏။ ရဟန်းတို့ သိတတ်သောကြောင့် "ဝိညာဏ်" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ထိုခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏၊ "ယခု ငါ့ကို ရုပ်သည် ကိုက်ခဲအပ်၏၊ ငါ့ကို ယခုအခါ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်သည် ကိုက်ခဲအပ် သကဲ့သို့ အတိတ်ကာလ ကလည်း ဤအတူ ငါ့ကို ရုပ်သည် ကိုက်ခဲအပ်ဖူးပြီ၊ ငါသည် အနာဂတ်အခါ၌ ရုပ်ကို နှစ်သက်ငြားအံ့၊ ငါ့ကို ယခုပစ္စုပ္ပန် ရုပ်သည် ကိုက်ခဲအပ် သကဲ့သို့ အနာဂတ် ကာလ၌လည်း ဤအတူ ငါ့ကို ရုပ်သည် ကိုက်ခဲရာ၏" ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ အတိတ်ရုပ်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း၏၊ အနာဂတ်ရုပ်ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏။

"ယခု ငါ့ကို ဝေဒနာသည် ကိုက်ခဲအပ်၏၊ ယခု ငါ့ကို ပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာသည် ကိုက်ခဲအပ် သကဲ့သို့ အတိတ် ကာလကလည်း ဤအတူ ငါ့ကို ဝေဒနာသည် ကိုက်ခဲအပ်ဖူး၏၊ ငါသည် အနာဂတ်အခါ၌ ဝေဒနာကို နှစ်သက်ငြားအံ့၊ ယခုအခါ ငါ့ကို ပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာသည် ကိုက်ခဲအပ် သကဲ့သို့ အနာဂတ် ကာလ၌လည်း ငါ့ကို ဝေဒနာသည် ကိုက်ခဲရာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၍ အတိတ်ဝေဒနာ၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဝေဒနာကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာ၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏။

"ယခု ငါ့ကို သညာသည် ကိုက်ခဲအပ်၏။ပ။ ယခု ငါ့ကို သင်္ခါရတို့သည် ကိုက်ခဲအပ်၏၊ ယခု ငါ့ကို ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရတို့ သည် ကိုက်ခဲအပ် သကဲ့သို့ အတိတ်ကာလ၌လည်း ဤအတူ ငါ့ကို သင်္ခါရတို့သည် ကိုက်ခဲအပ်ဖူးပြီ၊ ငါသည် အနာဂတ် အခါ၌ သင်္ခါရတို့ကို နှစ်သက်ငြားအံ့၊ ယခု ငါ့ကို ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရ တို့သည် ကိုက်ခဲအပ် သကဲ့သို့ အနာဂတ်ကာလ၌လည်း ဤအတူ ငါ့ကို သင်္ခါရတို့သည် ကိုက်ခဲ ကုန်ရာ၏" ဟု ဤသို့ ဆင်ခြင်၍ အတိတ် သင်္ခါရတို့၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း၏၊ အနာဂတ် သင်္ခါရတို့ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန် သင်္ခါရတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏။

"ယခု ငါ့ကို ဝိညာဏ်သည် ကိုက်ခဲအပ်၏၊ ယခု ငါ့ကို ပစ္စုပ္ပန်ဝိညာဏ်သည် ကိုက်ခဲအပ် သကဲ့သို့ အတိတ်ကာလ၌ လည်း ဤအတူ ဝိညာဏ်သည် ငါ့ကို ကိုက်ခဲအပ်ဖူးပြီ၊ ငါသည် အနာဂတ် ဝိညာဏ်ကို နှစ်သက်ငြားအံ့၊ ယခု ငါ့ကို ပစ္စုပ္ပန်ဝိညာဏ်သည် ကိုက်ခဲအပ် သကဲ့သို့ အနာဂတ်ကာလ၌လည်း ဤအတူဝိညာဏ်သည် ငါ့ကို ကိုက်ခဲရာ၏" ဟု ဆင်ခြင်၍ အတိတ်ဝိညာဏ်၌ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း၏၊ အနာဂတ်ဝိညာဏ်ကို မနှစ်သက်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဝိညာဏ်ကို ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းငှါ ချုပ်ခြင်းငှါ ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ် သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ဤ ဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော် ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်း ဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဝေဒနာ အားလုံးကို။ သညာ

အားလုံးကို။ သင်္ခါရအားလုံးတို့ကို။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော။ပ။ အဝေးအနီးလည်း ဖြစ်သော ဝိညာဏ် အားလုံးကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတပည့်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ မပွါးစီးစေတတ်။ ပယ်စွန့်တတ်၏၊ စွဲလမ်း၍ မယူတတ်။ ဖရိုဖရဲ ဖြန့်ကြဲတတ်၏၊ မပေါင်းစုတတ်။ ငြိမ်းစေ၏၊ မတောက်လောင်စေတတ်ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်ကို ဖျက်ဆီးသနည်း၊ မပွါးစီး စေတတ်သနည်း။ ရုပ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏၊ မပွါးစီးစေတတ်။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ဖျက်ဆီး တတ်၏၊ မပွါးစီးစေတတ်။ အဘယ်ကို ပယ်စွန့်သနည်း၊ စွဲလမ်း မယူသနည်း။ ရုပ်ကို ပယ်စွန့်၏၊ စွဲလမ်းမယူ။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ပယ်စွန့်၏၊ စွဲလမ်းမယူ။ အဘယ်ကို ဖရိုဖရဲ ဖြန့်ကြဲသနည်း၊ မပေါင်းစုသနည်း။ ရုပ်ကို ဖရိုဖရဲ ဖြန့်ကြဲ၏၊ မပေါင်းစု။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ဖရိုဖရဲ ဖြန့်ကြဲ၏၊ မပေါင်းစု။ အဘယ်ကို ငြိမ်းစေသနည်း၊ မတောက်လောင်စေသနည်း။ ရုပ်ကို ငြိမ်းစေ၏၊ မတောက် လောင်စေ။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ငြိမ်းစေ၏၊ မတောက်လောင်စေ။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။

ဝေဒနာ၌လည်း။ သညာ၌လည်း။ သင်္ခါရတို့၌လည်း။ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏။ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော် "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်) ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤရဟန်းကို မဖျက်ဆီးတတ်၊ မပွါးစီးစေတတ်၊ ဖျက်ဆီးပြီး၍ တည်၏။ မပယ်စွန့် တတ်၊ စွဲလမ်း မယူတတ်၊ ပယ်စွန့်ပြီး၍ တည်၏။ ဖရိုဖရဲ မဖြန့်ကြဲတတ်၊ မပေါင်းစုတတ်၊ ဖရိုဖရဲ ဖြန့်ကြဲပြီး၍ တည်၏။ မငြိမ်းစေတတ်၊ မတောက် လောင်စေတတ်၊ ငြိမ်းစေပြီး၍ တည်၏ဟု ဆိုအပ်၏။ အဘယ်ကို မဖျက်ဆီးတတ်၊ မပွါးစီးစေတတ် သနည်း၊ ဖျက်ဆီးပြီး၍ ကား တည်သနည်း။ ရုပ်ကို မဖျက်ဆီးတတ်၊ မပွါးစီးစေတတ်၊ ဖျက်ဆီးပြီး၍ကား တည်၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို မဖျက်ဆီးတတ်၊ မပွါးစီးစေတတ်၊ ဖျက်ဆီးပြီး၍ကား တည်၏။ အဘယ်ကို မပယ်စွန့်သနည်း၊ စွဲလမ်း မယူသနည်း၊ ပယ်စွန့်ပြီး၍ကား တည်သနည်း။ ရုပ်ကို မပယ်စွန့်၊ စွဲလမ်းမယူ၊ ပယ်စွန့်ပြီး၍ကား တည်၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို မပယ်စွန့်၊ စွဲလမ်းမယူ၊ ပယ်စွန့်ပြီး၍ကား တည်၏။ အဘယ်ကို ဖရိုဖရဲ မဖြန့်ကြဲသနည်း၊ မပေါင်းစုသနည်း၊ ဖရိုဖရဲ ဖြန့်ကြဲပြီး၍ကား တည် သနည်း။ ရုပ်ကို ဖရိုဖရဲ မဖြန့်ကြဲ၊ မပေါင်းစု၊ ဖရိုဖရဲ ဖြန့်ကြဲပြီး၍ကား တည်၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရ တို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ဖရိုဖရဲ မဖြန့်ကြဲ၊ မပေါင်းစု၊ ဖရိုဖရဲ ဖြန့်ကြဲပြီး၍ကား တည်၏။ အဘယ်ကို မငြိမ်းစေသနည်း၊ မတောက်လောင်စေသနည်း၊ ငြိမ်းစေပြီး၍ကား တည်သနည်း။ ရုပ်ကို မငြိမ်းစေ၊ မတောက်လောင်စေ၊ ငြိမ်းစေပြီး၍ကား တည်၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို မငြိမ်းစေ၊ မတောက်လောင်စေ၊ ငြိမ်းစေပြီး၍ကား တည်၏။ ဤသို့ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းကို သိကြား ဗြဟ္မာ ပဇာပတိနတ်မင်းနှင့်တကွသော နတ်တို့သည် အဝေးမှပင်လျှင် ရှိခိုးကုန်၏-

"ယောကျ်ား အာဇာနည်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏၊ ယောကျ်ားမြတ် ဖြစ်တော်မူ သော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။ အသျှင်ဘုရား မှီရာ အာရုံပြု၍ ရှုသော တရားကိုကား အကျွန်ုပ်တို့ မသိပါကုန်" ဟု (ရှိခိုးကုန်၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၈) ၃ - ခဇ္ဇနီယဝဂ် ===

### ၈ - ပိဏ္ဍောလျသုတ်

၈ဝ။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် နိဂြောဓာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့် ရဟန်းသံဃာကို နှင်ထုတ်တော်မူ၍ နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်တော်မူပြီးလျှင် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် ကပိလဝတ်ပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော် မူ၏၊ ကပိလဝတ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်တော်မူပြီးလျှင် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွါတော်မူ၍ မဟာဝုန်တောသို့ နေ့သန့်စင်ရန် ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မဟာဝုန်တောသို့ ဝင်ရောက်၍ ဥသျှစ်ပင်ရင်း၌ နေ့သန့်စင်ရန် ထိုင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေသော မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ စိတ်အကြံသည် ဖြစ်၏- "ငါသည် ရဟန်း သံဃာကို နှင်ထုတ်အပ်၏၊ ဤရဟန်းသံဃာ၌ ငယ်ကုန်သော ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးကုန်သော ဤဓမ္မဝိနယ'သာသနာတော်' သို့ ယခုမှ ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ငါဘုရားကို မမြင်ကြရသော် တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာ၏။ ဥပမာသော်ကား နုနယ်သော နွားကလေးသည် မိခင်ကို မမြင်ရသော် တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤရဟန်း သံဃာ၌ ငယ်ကုန်သော ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးကုန်သော ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' သို့ ယခုမှ ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရှိသေးကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ငါ့ကို မမြင်ကြရသော် တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာ၏။ ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား နုသော မျိုးစေ့တို့သည် ရေကို မရကြသော် တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့ ဖောက် ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာ သကဲ့သို့ ဤအတူ ဤ ရဟန်းသံဃာ၌ ။ပ။ ရှိသေးကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် ငါ့ကို မမြင် ကြရသော် တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာ၏၊ ငါသည် ရှေးအခါ ရဟန်း သံဃာကို ချီးမြှောက်သကဲ့သို့ ဤအတူ ယခုအခါ ချီးမြှောက်ရပါမူ ကောင်းလေစွ "ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ထိုအခါ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိ၍ အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးသော လက်ရုံးကို ဆန့်သကဲ့သို့ ဆန့်ထားသော လက်ရုံးကို ကွေးသကဲ့သို့ ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ ကွယ်ခဲ့၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့တော်၌ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ထိုအခါ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် ပခုံးတစ်ဖက်၌ အပေါ်ရုံကို တင်၍ မြတ်စွာဘုရား ရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက် ဤစကားကို လျှောက်၏- "ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ဤအတိုင်းပင် မှန်ပါ၏၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဤအတိုင်းပင် မှန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း သံဃာ ကို နှင်ထုတ်အပ်၏၊ ဤရဟန်း သံဃာ၌ ငယ်ကုန်သော ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးကုန်သော ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' သို့ ယခုမှ ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရှိသေးကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို မမြင်ကြရသော် တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာ၏၊ ဥပမာ သော်ကား နုနယ်သော နွားကလေးသည် မိခင်ကို မမြင်ကြရ သော် တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤရဟန်း သံဃာ၌ ငယ်ကုန်သော ရဟန်းပြု၍ မကြာသေး ကုန်သော ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' သို့ ယခုမှ ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့သည် ရှိသေးကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို မမြင်ကြရသော် တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်ရာပါ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာပါ၏။ ဥပမာတစ်မျိုးသော်ကား နုသော မျိုးစေ့တို့သည် ရေကို မရကြသော် တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤရဟန်းသံဃာ၌ ငယ်ကုန်သော ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးကုန်သော ဤဓမ္မဝိနယ 'သာသနာတော်' သို့ ယခုမှ ရောက်လာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်

ရှိသေးကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို မဖူးမြင်ကြရသော် တစ်မျိုးတစ်မည် ဖြစ်ရာပါ၏၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း ဖြစ်ရာပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း သံဃာကို နှစ်သက်တော်မူပါ၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်း သံဃာကို ဆုံးမတော်မူပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ရှေးအခါက ရဟန်းသံဃာကို ချီးမြှောက်တော်မူ သကဲ့သို့ ယခုအခါ၌လည်း ချီးမြှောက်တော်မူပါ "ဟု လျှောက်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏၊ ထိုအခါ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရား လက်ခံကြောင်းကို သိ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်ပျောက်လေ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအခါ ကိန်းအောင်းရာမှ ထပြီးလျှင် နိဂြောဓာရုံကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူလျက် ရဟန်းတို့သည် တစ်ပါးစီ လည်းကောင်း၊ နှစ်ပါးစီ လည်းကောင်း ကြောက်ရွံ့သော သဘောရှိကုန်လျက် ငါ့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြစေဟူသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းမှုကို ပြုတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း တစ်ပါးစီ လည်းကောင်း၊ နှစ်ပါးစီ လည်းကောင်း ကြောက်ရွံ့သော သဘောရှိကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရား ရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကြကုန်၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်သော ထိုရဟန်းတို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ အသက်မွေးမှုတို့တွင် ဤထမင်းတောင်း၍ အသက်မွေးခြင်းသည် အယုတ်ဆုံး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ လောက၌ " ဤသူတောင်းစား ခွက်လက်စွဲသည် လှည့်လည်၏ "ဟု ဆဲရေးခြင်းရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ပင် ဖြစ်သော်လည်း အကျိုးထူးကို လိုလားကုန်သော အမျိုးသားတို့သည် အကျိုးထူးကို အစွဲပြု၍ ထိုထမင်းတောင်းမှုသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏၊ မင်းနှိပ်စက်၍လည်း မဟုတ်ကုန်၊ ခိုးသူ နှိပ်စက်၍လည်း မဟုတ်ကုန်၊ ကြွေးမြီ နှိပ်စက်၍လည်း မဟုတ်ကုန်၊ ဘေးနှိပ်စက်၍လည်း မဟုတ်ကုန်၊ အသက်မွေးမှု နှိပ်စက်၍လည်း မဟုတ်ကုန်။ စင်စစ် သော်ကား "ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် သက်ဝင် အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍ ဆင်းရဲခြင်းတို့သည် သက်ဝင်အပ်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲတို့သည် နှိပ်စက်အပ်ကုန်၏၊ ဤအလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု၏ အဆုံးပြုမှုသည် ထင်ကောင်း တန်ရာ၏" ဟု (နှလုံးပြု၍ ချဉ်းကပ်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ရဟန်းပြုသော အမျိုးသားသည်လည်း မက်မောခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' များသူ ကာမတို့၌ ထက်သော စွဲမက်မှုရှိသူ ဖျက်ဆီးလိုသော စိတ်ရှိသူ ပြစ်မှားလိုသော စိတ်အကြံရှိသူ သတိမေ့လျော့သူ ပညာဆင်ခြင်တုံ မရှိသူ မတည်ကြည်သူ တုန်လှုပ်သော စိတ်ရှိသူ ဣန္ဒြေတို့ကို မစောင့်စည်းသူ ဖြစ်ခဲ့အံ့၊ ရဟန်းတို့ နှစ်ဖက်မှ ရဲရဲလောင်နေသော အလယ်မှ မစင်ပေနေသော သူကောင်မြှိုက် ထင်းကုလား တုံးမီးစသည် ရွာ၌လည်း ထင်းကိစ္စကို မပြီးစေနိုင်၊ ဇတာ၌ လည်း ထင်းကိစ္စကို မပြီးစေနိုင် သကဲ့သို့ ထိုနည်းတူစွာ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို လူ့စည်းစိမ်မှုလည်း ယုတ်သူ ရဟန်းပြုကျိုးကိုလည်း မပြည့်စုံစေနိုင်သူဟု ငါ ဆို၏။

ရဟန်းတို့ အကုသိုလ် အကြံအစည်တို့သည် ဤသုံးမျိုးတို့တည်း။ ကာမ၌ ကြံစည်မှု 'ကာမဝိတက်'၊ ဖျက်ဆီးခြင်း၌ ကြံစည်မှု 'ဗျာပါဒဝိတက်'၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း၌ ကြံစည်မှု 'ဝိဟိံသာဝိတက်' တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအကုသိုလ် အကြံအစည် သုံးမျိုးတို့သည် အဘယ်၌ အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်သနည်း၊ သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး တို့၌ ကောင်းစွာ တည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသော သူအား လည်းကောင်း၊ နိစ္စနိမိတ်စသည် မရှိသော အနိမိတ္တသမာဓိကို ပွါးနေသော သူအား လည်းကောင်း (ချုပ်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ဤအနိမိတ္တ သမာဓိကို ပွါးခြင်းငှါ အလွန် သင့်သည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ နိစ္စ နိမိတ်မရှိသော အနိမိတ္တ သမာဓိကို ပွါးသော် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုသော် အကျိုးများ၏၊ အာနိသင်များ၏။

ရဟန်းတို့ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ဤနှစ်မျိုးတို့တည်း။ ဘဝရှိ၏ဟု စွဲယူသော ဒိဋ္ဌိလည်းကောင်း၊ ဘဝမရှိဟု စွဲယူသော ဒိဋ္ဌိ လည်းကောင်းတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင် အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာ တပည့်သည် "ငါဟု စွဲလမ်းသော် အပြစ် မရှိနိုင်ရာသော တစ်စုံတစ်ခုသော တရားမျိုးသည် လောက၌ ရှိသလော" ဟု ဆင်ခြင်၏။ ထိုသူသည် ဤသို့ "ငါဟု စွဲလမ်းသော် အပြစ် မရှိနိုင်ရာသော တစ်စုံတစ်ခု သော တရားမျိုးသည် လောက၌ မရှိ။ မှန်၏၊ ငါသည် စွဲလမ်းသော် ရုပ်ကိုသာလျှင် စွဲလမ်းရာ၏၊ ဝေဒနာကိုသာလျှင်။ သညာကိုသာလျှင်။ သင်္ခါရတို့ကိုသာလျှင်။ ဝိညာဏ်ကိုသာလျှင် စွဲလမ်းရာ၏၊ ထိုငါ့အား ဤစွဲလမ်းမှု အကြောင်းကြောင့် ဘဝဖြစ်ရာ၏၊ ဘဝအကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေမှု ဖြစ်ရာ၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု အကြောင်းကြောင့် အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့ ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ဤဆင်းရဲအစု၏ ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဖြစ်ရာ၏" ဟု သိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို " ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း " ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည်။ပ။ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့်ပင် ဤသို့ ရှုသော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၈) ၃ - ခဇ္ဇနီယဝဂ် ===

### ၉ - ပါလိလေယျသုတ်

၈၁။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အခါ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် ကောသမ္ဗီပြည်သို့ ဆွမ်းခံ ဝင်တော်မူ၏၊ ကောသမ္ဗီပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်တော်မူပြီးလျှင် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရာမှ ဖဲခွါတော်မူ၍ ကိုယ်တော်တိုင် ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို သိမ်းဆည်း၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် အလုပ်အကျွေးတို့ကို မပန်ကြားဘဲ ရဟန်း သံဃာကို မပြောကြားဘဲ တစ်ပါးတည်း အဖော်မပါဘဲ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူ၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားကြွ၍ မကြာမီ အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏ - "ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တော်တိုင် ကျောင်းအိပ်ရာ နေရာကို သိမ်းဆည်း ၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် အလုပ်အကျွေးတို့ကို မပန်ကြားဘဲ ရဟန်း သံဃာကို မပြောကြားဘဲ တစ်ပါးတည်း အဖော်မပါဘဲ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူ၏" ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တော်တိုင် ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို သိမ်းဆည်း၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် အလုပ်အကျွေးတို့ကို မပန်ကြားဘဲ ရဟန်း သံဃာကို မပြောကြားဘဲ တစ်ပါးတည်း အဖော်မပါဘဲ ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူသော အခါမျိုး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တစ်ပါးတည်းသာ နေတော်မူလို၏၊ ထိုအခါမျိုး၌ မည်သူမျှ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ မလိုက်အပ်ဟု (ဆို၏)။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ်အတိုင်း ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူရာ ပါလိလေယျကတောသို့ ရောက်တော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုပါလိလေယျက တောဝယ် တင့်တယ်သော အင်ကြင်းပင်ရင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍ အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် နှစ်လိုဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြပြီးလျှင် ဤစကားကို ပြောဆိုကုန်၏- "ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ တရားစကားကို မနာကြားရသည်မှာ ကြာမြင့်လှပါပြီ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်မှ တရားစကားကို ကြားနာခြင်းငှါ အလိုရှိပါကုန်၏" ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ထိုရဟန်းတို့နှင့်အတူ ပါလိလေယျက တောဝယ် တင့်တယ်သော အင်ကြင်းပင်ရင်း မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြသော ရဟန်းတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အကျိုးစီးပွါးကို ကောင်းစွာ ပြလျက် တရားကို ဆောက်တည်စေကာ တရားကျင့်သုံးရန် ထက်သန် ရွှင်လန်းစေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးအား "အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား ကာလ မခြားမူ ၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ခန်းပါသနည်း" ဟူသော အကြံဖြစ်၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏-"ရဟန်းတို့ ငါသည် စူးစမ်းပြီးမှ တရားကို ဟောအပ်၏၊ စူးစမ်းပြီးမှ သတိပဋ္ဌာန် လေးမျိုးတို့ကို ဟောအပ်ကုန်၏၊ စူးစမ်းပြီးမှ သမ္မပ္ပဓာန်လေးမျိုးတို့ကို ဟောအပ်ကုန်၏၊ စူးစမ်းပြီးမှ ဣဒ္ဓိပါဒ် လေးမျိုးတို့ကို ဟောအပ်ကုန်၏၊ စူးစမ်းပြီးမှ ဣန္ဒြေငါးမျိုးတို့ကို ဟောအပ်ကုန်၏၊ စူးစမ်းပြီးမှ ဗိုလ်ငါးမျိုးတို့ကို ဟောအပ်ကုန်၏၊ စူးစမ်းပြီးမှ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်မျိုးတို့ကို ဟောအပ်ကုန်၏၊ စူးစမ်းပြီးမှ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်ကို ဟောအပ်၏။ ဤသို့ ငါသည် စူးစမ်းပြီးမှ တရားကို ဟောအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ငါသည် ဤသို့ စူးစမ်းပြီးမှ တရားကို ဟောအပ်ပါလျက်

အဘယ့်ကြောင့် အချို့သော ရဟန်းအား "အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား ကာလမခြားမူ၍ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်ပါသနည်း" ဟု ဤသို့ စိတ်အကြံ ဖြစ်ပေါ်လေဘိသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား ကာလမခြားဘဲ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်သနည်း ဟူမူ- ရဟန်း တို့ ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော, အရိယာတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော, အရိယာတရား၌ မလိမ္မာသော အရိယာတရား ၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မလိမ္မာသော, သူတော်ကောင်း တရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟု ရှု၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုရှုမှုသည် သင်္ခါရ ဖြစ်၏။ ထိုသင်္ခါရသည် အဘယ်လျှင် အကြောင်း နိဒါန်းရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာတ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာနှင့်ယှဉ်သော တွေ့ထိမှု 'ဖဿ'ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော, အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား တဏှာသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုသင်္ခါရ သည် ထိုတဏှာကြောင့် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုသင်္ခါရသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုတဏှာသည် လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုဝေဒနာသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။

ထိုဖဿသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအဝိဇ္ဇာသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ကာလမခြားဘဲ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်မှုဖြစ်၏။

ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ကား မရှု၊ သို့သော် ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရှုမှုသည် သင်္ခါရဖြစ်၏။ ထိုသင်္ခါရသည် အဘယ်လျှင် အကြောင်း နိဒါန်းရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာတ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာနှင့် ယှဉ်သော တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော, အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား တဏှာသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုသင်္ခါရသည် ထိုတဏှာကြောင့် ဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုသင်္ခါရသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုတဏှာ သည်လည်း၊ ထိုဝေဒနာသည်လည်း၊ ထိုဖဿသည်လည်း၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ကာလ မခြားဘဲ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်မှု ဖြစ်၏။

ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍လည်း မရှု၊ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟုလည်း မရှု၊ သို့သော် အတ္တ၌ ရုပ်ဟု ရှု၏။

ရဟန်းတို့ ထိုရှုမှုသည် သင်္ခါရ ဖြစ်၏။ ထိုသင်္ခါရသည် အဘယ်လျှင် အကြောင်း 'နိဒါန်း' ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာတ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာနှင့် ယှဉ်သော တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော, အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား တဏှာသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုသင်္ခါရသည် ထိုတဏှာကြောင့် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုသင်္ခါရသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုတဏှာသည်လည်း၊ ထိုဝေဒနာသည်လည်း၊ ထိုဖဿသည်လည်း၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ သည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင် အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ကာလ မခြားဘဲ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်မှု ဖြစ်၏။

ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍လည်း မရှု၊ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟုလည်း မရှု၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟုလည်း မရှု၊ သို့သော် ရုပ်၌ အတ္တဟု ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရှုမှုသည် သင်္ခါရမည်၏။ ထိုသင်္ခါရသည် အဘယ်အကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်ဖြစ်ပေါ်မှု ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဖြစ်ခြင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာနှင့် ယှဉ်သော တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား တဏှာသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုသင်္ခါရသည်

ထိုတဏှာကြောင့် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုသင်္ခါရသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုတဏှာသည်လည်း၊ ထိုဝေဒနာသည်လည်း၊ ထိုဖဿသည်လည်း၊ ထိုအဝိဇ္ဇာ သည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သိသူအား။ပ။ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်မှု ဖြစ်၏။

ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍လည်း မရှု၊ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟုလည်း မရှု၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟုလည်း မရှု၊ ရုပ်၌ အတ္တဟုလည်း မရှု၊ သို့သော် ဝေဒနာကို အတ္တဟု ရှု၏။ သို့သော် ဝေဒနာရှိသော အတ္တဟု ရှု၏။

သို့သော် အတ္တ၌ ဝေဒနာဟု ရှု၏။ သို့သော် ဝေဒနာ၌ အတ္တဟု ရှု၏။ သို့သော် သညာကို။ သို့သော် သင်္ခါရတို့ကို အတ္တဟု ရှု၏၊ သို့သော် သင်္ခါရတို့ရှိသော အတ္တဟု ရှု၏၊ သို့သော် အတ္တ၌ သင်္ခါရတို့ဟုရှု၏၊ သို့သော် သင်္ခါရတို့၌ အတ္တဟု ရှု၏။ သို့သော် ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟု ရှု၏၊ သို့သော် ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟု ရှု၏၊ သို့သော် အတ္တ၌ ဝိညာဟု ရှု၏၊ သို့သော် ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ထိုရှုမှု သည် သင်္ခါရ ဖြစ်၏။ ထိုသင်္ခါရသည် အဘယ်လျှင် အကြောင်း နိဒါန်း ရှိသနည်း။ပ။ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ မသိမှု 'အဝိဇ္ဇာ' နှင့် ယှဉ်သော တွေ့ထိမှု 'ဖဿ' ကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော, အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား တဏှာသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုသင်္ခါရသည် ထိုတဏှာကြောင့် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် သင်္ခါရသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုတဏှာသည်လည်း၊ ထိုဝေဒနာသည်လည်း၊ ထိုဖဿသည်လည်း၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအားလည်း ကာလ မခြားဘဲ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်မှု ဖြစ်၏။

ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍လည်း မရှု။ ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍လည်း မရှု။ သညာကို အတ္တဟူ၍လည်း မရှု။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍လည်း မရှု၊ သို့သော် "ထိုငါသည် အတ္တတည်း၊ ထိုငါသည် လောကတည်း၊ ထိုအတ္တနှင့် လောကဟူသော ငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့၊ မြဲ၏၊ ခိုင်ခံ့၏၊ တည်တံ့၏၊ မဖောက်ပြန်သော သဘောရှိ၏" ဟု ဤသို့ အယူရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုမြဲ၏ ဟူသော အယူ (သဿတဒိဋ္ဌိ)သည် သင်္ခါရဖြစ်၏။ ထိုသင်္ခါရသည် အဘယ်လျှင် အကြောင်း နိဒါန်း ရှိသနည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအားလည်း ကာလ မခြားဘဲ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်မှု ဖြစ်၏။

ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍လည်း မရှု၊ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍လည်း မရှု၊ သို့သော် "ထိုငါသည် အတ္တတည်း၊ ထိုငါသည် လောကတည်း၊ ထိုအတ္တနှင့် လောကဟူသော ငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့၊ မြဲ၏၊ ခိုင်ခံ့၏၊ တည်တံ့၏၊ မဖောက်ပြန်သော သဘောရှိ၏" ဟူ၍ ဤသို့လည်း အယူမရှိ၊ သို့သော် "ငါဟူ၍ မဖြစ်ခဲ့သော် ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ ငါ မဖြစ်တော့ဟု ဆိုလျှင် ငါ့ဥစ္စာ ဟူ၍ ရှိတော့မည် မဟုတ်" ဟု ဤသို့ အယူရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုပြတ်၏ ဟူသော အယူ (ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ)သည် သင်္ခါရ ဖြစ်၏။ ထိုသင်္ခါရသည် အဘယ်လျှင် အကြောင်း နိဒါန်းရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဇာတ်မြစ်ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာနှင့်ယှဉ်သော ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော, အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား တဏှာ သည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုသင်္ခါရသည် ထိုတဏှာကြောင့် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ထိုသင်္ခါရသည်လည်း မမြဲ။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့သိသူ ဤသို့ မြင်သူအားလည်း ကာလမခြားဘဲ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်မှု ဖြစ်၏။

ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍လည်း မရှု၊ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍လည်း မရှု။ပ။ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟူ၍လည်း မရှု၊ "ထိုငါသည် အတ္တတည်း၊ ထိုငါသည် လောကမည်၏၊ ထိုအတ္တနှင့် လောကဟူသော ငါသည် တမလွန် ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့၊ မြဲ၏၊ ခိုင်ခံ့၏၊ တည်တံ့၏၊ မဖောက်ပြန်သော သဘော ရှိ၏" ဟူ၍ ဤသို့လည်း အယူ မရှိ၊ "ငါဟူ၍ မဖြစ်ခဲ့သော် ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ ငါ မဖြစ်တော့ဟု ဆိုလျှင် ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ ရှိတော့မည် မဟုတ်" ဟု ဤသို့လည်း အယူမရှိ၊

သို့သော် တွေးတောမှု ရှိ၏၊ ယုံမှားမှု ရှိ၏၊ သူတော်ကောင်းတရား၌ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်။ ရဟန်းတို့ ထိုတွေးတော ယုံမှားခြင်း သူတော်ကောင်းတရား၌ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ မရောက်ခြင်းသည် သင်္ခါရမည်၏။ ထိုသင်္ခါရသည် အဘယ် အကြောင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်ဖြစ်ပေါ်မှု ရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် ဖြစ်ခြင်းရှိသနည်း၊ အဘယ်လျှင် အမွန်အစ ရှိသနည်း။ ရဟန်းတို့ အဝိဇ္ဇာနှင့် ယှဉ်သော ဖဿကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာဖြင့် တွေ့ထိအပ်သော, အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်အား တဏှာသည် ဖြစ်ပေါ်၏၊ ထိုသင်္ခါရသည် ထိုတဏှာကြောင့် ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသင်္ခါရသည် လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုတဏှာသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။

ထိုဝေဒနာသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုဖဿသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအဝိဇ္ဇာသည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်အပ်၏၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအားလည်း ကာလ မခြားဘဲ အာသဝေါတရားတို့ ကုန်မှု ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

၁။ ဒိဋ္ဌိစေတသိက်ဟူသော သင်္ခါရတည်း။

-------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၈) ၃ - ခဇ္ဇနီယဝဂ် ===

## ၁၀ - ပုဏ္ဏမသုတ်

၈၂။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ပုဗ္ဗာရုံကျောင်းတိုက်ဝယ် မိဂါရမာတာ ဝိသာခါ၏ ပြာသာဒ် ကျောင်း၌ များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုတစ်ဆယ့် ငါးရက် ဥပုသ်လပြည့်နေ့ ညဉ့်အခါ၌ ရဟန်းသံဃာ ခြံရံလျက် လွင်တီးခေါင်၌ နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် နေရာမှထကာ ပခုံးတစ်ဖက်၌ အပေါ်ရုံကို တင်၍ မြတ်စွာဘုရား ရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီ လျက် မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဘုရား ပြဿနာမေးရန် တပည့်တော်အား အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုပါလျှင် တပည့်တော်သည် အနည်းငယ် မေးလိုပါ၏" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည် မိမိနေရာ၌ ထိုင်လျက် အလိုရှိရာကို မေးလော့ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၍ မိမိနေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "မြတ်စွာဘုရား ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏုပါဒါ နက္ခန္ဓာဟူကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ဟူသည် ဤသည်တို့ပင်လော" ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ဟူသည် ဤသည်တို့ပင်တည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းလှပါပြီ"

ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား စကားကို အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်၍ ထို့ထက်အလွန် ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏။

အသျှင်ဘုရား ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့သည် အဘယ်လျှင် အမြစ်အရင်း ရှိပါကုန်သနည်းဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့သည် လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' လျှင် အမြစ်အရင်း ရှိကုန်၏။ပ။ အသျှင်ဘုရား ထိုစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' သည်ပင် ထိုဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့လော၊ သို့မဟုတ် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့မှ တခြားလော။ ရဟန်း ထိုစွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' သည်ပင် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုး တို့လည်း မဟုတ်၊ စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့မှ တခြားလည်း မဟုတ်၊ စင်စစ်သော်ကား ထိုဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စွဲလမ်းမှု 'ဥပါဒါန်' မည်၏ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ကောင်းလှပါပြီဟု ထိုရဟန်းသည်။ပ။ ထို့ထက် အလွန် ပြဿနာကို မေးလျှောက် ပြန်၏။

အသျှင်ဘုရား ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ၏ ထူးခြားခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ပါသလော ဟု လျှောက်၏။ "ရဟန်း ဖြစ်နိုင်၏" ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ ရဟန်း ဤ လောက၌ အချို့သူအား "အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ ရုပ်ရှိသူ ဖြစ်လို၏၊ အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ ဝေဒနာရှိသူ ဖြစ်လို၏၊ အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ သညာရှိသူ ဖြစ်လို၏၊ အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ သင်္ခါရရှိသူ ဖြစ်လို၏၊ အနာဂတ်ကာလ၌ ဤသို့ ဝိညာဏ်ရှိသူ ဖြစ်လို၏" ဟု ဤသို့ ဖြစ်၏။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ၏ ထူးခြားခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းလှပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းသည်။ပ။ ထို့ထက်အလွန် ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏။

အသျှင်ဘုရား ခန္ဓာတို့၏ ခန္ဓာဟူသော အမည်သည် အဘယ်မျှလောက်ရှိသနည်း။ ရဟန်း အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်း ဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်း ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို ရူပက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်၏။ ဝေဒနာ အားလုံးကို။ သညာအားလုံးကို။ သင်္ခါရ အားလုံးတို့ကို။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝိညာဏ်အားလုံးကို ဝိညာဏက္ခန္ဓာဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်း ခန္ဓာတို့၏ ခန္ဓာဟူသော အမည်သည် ဤမျှလောက်ရှိ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းလှပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်း သည်။ပ။ မေးလျှောက်ပြန်၏။

အသျှင်ဘုရား ရူပက္ခန္ဓာကို ပညတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို ပညတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ သညာက္ခန္ဓာကို ပညတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို ပညတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ပညတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ရူပက္ခန္ဓာကို ပညတ်ရန် မဟာဘုတ်လေးခုတို့သည် အကြောင်းတည်း၊ မဟာဘုတ်လေးခု တို့သည် အထောက် အပံ့တည်း၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို ပညတ်ရန် ဖဿသည် အကြောင်းတည်း၊ ဖဿသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ သညာက္ခန္ဓာကို ပညတ်ရန် ဖဿသည် အကြောင်းတည်း၊ ဖဿသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို ပညတ်ရန် ဖဿသည် အကြောင်းတည်း၊ ဖဿသည် အထောက်အပံ့တည်း၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ပညတ်ရန် နာမ်ရုပ်သည် အကြောင်းတည်း၊ နာမ်ရုပ်သည်

အထောက်အပံ့တည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းလှပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းသည်။ပ။ မေးလျှောက် ပြန်၏။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ပါသနည်းဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော, အရိယာတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော, အရိယာတရား၌ မလိမ္မာသော, အရိယာတရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ ဥူတော် ကောင်းတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မလိမ္မာသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ် သည် ရုပ်ကို အတ္တဟု ရှု၏။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု၊ ရုပ်၌ အတ္တဟု ရှု၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟု ရှု၏။

ဝိညာဏ် ရှိသော အတ္တဟု၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု ရှု၏။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ)သည် ဖြစ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းလှပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းသည်။ပ။ မေးလျှောက်ပြန်၏။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မဖြစ်ပါသနည်းဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း ဤလောက၌ အကြားအမြင် ရှိသော, အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော, အရိယာတရား၌ လိမ္မာသော, အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ ကို ဖူးမြင်ဖူးသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ လိမ္မာသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟု မရှု။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု၊ ရုပ်၌ အတ္တဟု မရှု။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟု မရှု၊ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟု၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု မရှု။ ရဟန်း ဤသို့လျှင် (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ)သည် မဖြစ်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းလှပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းသည်။ပ။ မေးလျှောက်ပြန်၏။

အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် ရုပ်၏ သာယာဖွယ်ပါနည်း၊ အဘယ်သည် အပြစ်ပါနည်း၊ အဘယ်သည် ထွက်မြောက်မှု ပါနည်း၊ အဘယ်သည် ဝေဒနာ၏။ အဘယ်သည် သညာ၏။ အဘယ်သည် သင်္ခါရတို့၏။ အဘယ်သည် ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်ပါနည်း၊ အဘယ်သည် အပြစ်ပါနည်း၊ အဘယ်သည်ထွက် မြောက်မှုပါနည်းဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ရုပ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်၏ ချမ်းသာခြင်း၊ စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းသည် ရုပ်၏ သာယာဖွယ်တည်း။ ရုပ်၏ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် ရုပ်၏ အပြစ်တည်း။ ရုပ်၌ လိုချင် စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ဖျောက်ခြင်း၊ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ခြင်းသည် (ရုပ်မှ) ထွက်မြောက်မှု တည်း။ ဝေဒနာကို စွဲ၍ ။ သညာကို စွဲ၍ ။ သင်္ခါရတို့ကို စွဲ၍ ။ ဝိညာဏ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ကိုယ်၏ ချမ်းသာခြင်း၊ စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းသည် ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်တည်း။ ဝိညာဏ်၏ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောသည် ဝိညာဏ်၏ အပြစ်တည်း။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ဖျောက်ခြင်း၊ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ခြင်းသည် (ဝိညာဏ်မှ) ထွက်မြောက်မှုတည်း ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းလှပါပြီ ” ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို အလွန် နှစ်သက်ဝမ်း မြောက်၍ ထို့ထက်အလွန် ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏။

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား ဤဝိညာဏ်ရှိသော ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော နိမိတ် အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူသော ‘ဒိဋ္ဌိ’၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’၊ ထောင်လွှားမှု ‘မာနာနုသယ’ တို့သည် မဖြစ်ပါကုန်သနည်းဟု လျှောက်၏။ ရဟန်း အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်း ဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို “ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်” ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှု၏။

ဝေဒနာ အားလုံးကို။ သညာအားလုံးကို။ သင်္ခါရ အားလုံးတို့ကို။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝိညာဏ် အားလုံးကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှု၏။ ရဟန်း ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ဤဝိညာဏ်ရှိသော ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော နိမိတ်အာရုံ အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူသော 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' တို့သည် မဖြစ်ကုန်ဟု ဟောတော်မူ၏။

ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးအား "အချင်းတို့ ဤသို့ ရုပ်သည် အတ္တ မဟုတ်သတတ်၊ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရ တို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် အတ္တ မဟုတ်သတတ်၊ အတ္တမဟုတ်ဘဲ ပြုအပ်သော အမှုတို့သည် အဘယ်အတ္တသို့ ရောက်နိုင် ကုန်လိမ့်မည်နည်း" ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်း၏ စိတ်အကြံကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ မလိမ္မာသော တွေဝေခြင်းသို့ ရောက်သော အချည်းနှီးသော ယောကျ်ား အချို့သည် "အချင်းတို့ ဤသို့ ရုပ်သည် အတ္တ မဟုတ်သတတ်၊ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် အတ္တ မဟုတ်သတတ်၊ အတ္တမဟုတ်ဘဲ ပြုအပ်သော အမှုတို့သည် အဘယ်အတ္တသို့ ရောက်နိုင်ကုန်လိမ့်မည်နည်း" ဟု တဏှာ ကြီးစိုးနေသော စိတ်ဖြင့် ဘုရားသာသနာကို ကျော်လွန်သင့်သည်ဟု မှတ်ထင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏၊ ရဟန်းတို့ ငါသည် ထိုထိုအရာ ထိုထိုတရားတို့၌ တစ်ဖန် မေးခြင်းဖြင့် သင်တို့ကို ဆုံးမခဲ့ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း။ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို " ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော် ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့်။ပ။ ဤသို့ ရှုသော။ပ။ ဤ (မင်္ကိစ္စ) အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

**သုံးခုမြောက် ခဇ္ဇနီယဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

### ၁ - အာနန္ဒသုတ်

၈၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် "ငါ့သျှင် ရဟန်းတို့" ဟု ရဟန်းတို့ကို ခေါ်၏။

"ငါ့သျှင်" ဟု ထိုရဟန်း တို့သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ပြန်ကြား လျှောက်ကြ ကုန်၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤစကား ကို မိန့်ဆို၏-

ငါ့သျှင်တို့ မန္တာဏီပုဏ္ဏေးမ၏သား ပုဏ္ဏမည်သော အသျှင်သည် သီတင်းငယ်ဖြစ်ကြသော ငါတို့အား ကျေးဇူးများလှ ၏၊ ထိုအသျှင်သည် ငါတို့ကို ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမ၏။ "ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ အစွဲပြု၍ သာလျှင် 'ငါ ဖြစ်၏ ' ဟူသော ပပဉ္စတရားသုံးပါး ဖြစ်၏၊ အစွဲ မပြုမူ၍ မဖြစ်။ အဘယ်ကို အစွဲပြု၍ သာလျှင် 'ငါ ဖြစ်၏' ဟူသော ပပဉ္စတရား ဖြစ်သနည်း၊ အစွဲ မပြုမူ၍ကား မဖြစ်သနည်း။ ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ 'ငါ ဖြစ်၏' ဟူသော ပပဉ္စတရား ဖြစ်၏၊ အစွဲ မပြုမူ၍ မဖြစ်။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဉ်ကို အစွဲပြု၍ သာလျှင် 'ငါ ဖြစ်၏' ဟူသော ပပဉ္စတရား ဖြစ်၏၊ အစွဲ မပြုမူ၍ ကား မဖြစ်။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ဥပမာသော်ကား တန်ဆာဆင်ခြင်း သဘောရှိသော ငယ်ရွယ်ပျိုနုသော မိန်းမသော် လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားသော် လည်းကောင်း စင်ကြယ်တောက်ပသော မှန်၌ ဖြစ်စေ၊ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ် ကို ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်သော် (မှန်ကို ရေခွက်ကို) အစွဲပြု၍ သာ မြင်ရာ၏၊ (မှန်ကို ရေခွက်ကို) အစွဲမပြု မူ၍ကား မမြင်ရာ။ ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ဤအတူပင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ သာ 'ငါဖြစ်၏' ဟူသော ပပဉ္စတရား ဖြစ်၏၊ အစွဲ မပြုမူ၍ကား မဖြစ်။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ သာ 'ငါ ဖြစ်၏' ဟူသော ပပဉ္စတရား ဖြစ်၏၊ အစွဲ မပြုမူ၍ ကား မဖြစ်။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ ငါ့သျှင် ဝေဒနာ သည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါငါ့သျှင်။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့်။ပ။ ဤသို့ ရှုသော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိပြီဟု သိ၏" ဟု ဆုံးမ၏။ ငါ့သျှင်တို့ မန္တာဏီပုဏ္ဏေးမ၏ သားဖြစ်သော ပုဏ္ဏမည်သော အသျှင်သည် သီတင်းငယ်ဖြစ်ကြသော ငါတို့အား ကျေးဇူးများလှ၏၊ ထိုအသျှင်သည် ငါတို့ကို ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမ၏။ မန္တာဏီပုဏ္ဏေးမ၏ သား အသျှင်ပုဏ္ဏ၏ ဤတရားဒေသနာကို ကြားနာရ၍ ငါသည် တရားကို သိရ၏ဟု (မိန့်ဆို၏)။

**ပဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

### ၂ - တိဿသုတ်

၈၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ ဘထွေးတော် သားဖြစ်သော အသျှင်တိဿသည် များစွာသော ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ ပြောကြား၏- "ငါ့သျှင်တို့ ငါ၏ ကိုယ်သည် စင်စစ် လေးလံသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ငါ့အား အရပ်မျက်နှာတို့ သည်လည်း မထင်ကုန်၊ ငါ့အား တရားတို့သည်လည်း မထင်ကုန်၊ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' သည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးလျက်တည်၏၊ မပျော်မွေ့ဘဲလျက် အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ရ၏၊ ငါ့အား တရားတို့၌ ယုံမှားမှုသည်လည်း ဖြစ်၏"ဟု ပြောဆို၏။

ထိုအခါ များစွာသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏- "အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ ဘထွေးတော် သားဖြစ်သော အသျှင်တိဿသည် များစွာသော ရဟန်းတို့ကို 'ငါ့သျှင်တို့ ငါ၏ ကိုယ်သည် စင်စစ် လေးလံသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ငါ့အား အရပ်မျက်နှာတို့သည်လည်း မထင်ကုန်၊ ငါ့အား တရားတို့သည်လည်း မထင်ကုန်၊ ထိုင်းမှိုင်းမှု 'ထိနမိဒ္ဓ' သည်လည်း ငါ၏ စိတ်ကို သိမ်းကျုံးလျက် တည်၏၊ မပျော်မွေ့ ဘဲလျက် အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်ရ၏၊ ငါ့အား တရားတို့၌ ယုံမှားမှုသည်လည်း ဖြစ်၏'ဟု ပြောကြားပါ၏" ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတစ်ပါးကို "ရဟန်း သွားလော့၊ သင်သည် ငါ့စကားဖြင့် ရဟန်းတိဿကို ခေါ်ခဲ့လော့" ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၍ အသျှင် တိဿထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် "ငါ့သျှင်တိဿ သင့်ကို မြတ်စွာဘုရား ခေါ်တော်မူသည်" ဟု ပြော၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်တိဿသည် ထိုရဟန်းအား ဝန်ခံ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်တိဿအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏ "တိဿ သင်သည် များစွာသော ရဟန်းတို့ကို 'ငါ့သျှင်တို့ ငါ၏ ကိုယ်သည် စင်စစ် လေးလံသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ပ။ ငါ့အား တရားတို့၌ ယုံမှားမှုသည်လည်း ရှိ၏' ဟု ဤသို့ ပြောသည်မှာ မှန်သလော" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မှန်ပါ၏ အသျှင်ဘုရားဟု လျှောက်၏။

တိဿ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ရုပ်၌ စွဲမက်မှု မကင်းသူ၊ လိုချင်မှု မကင်းသူ၊ ခင်တွယ်မှု မကင်းသူ၊ မွတ်သိပ်မှု မကင်းသူ၊ ပူလောင်မှု မကင်းသူ၊ တဏှာ မကင်းသူအား ထိုရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်ပါလောဟု မိန့်တော်မူ၏။ မှန်ပါ၏ အသျှင်ဘုရားဟု လျှောက်၏။

တိဿ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ရုပ်၌ စွဲမက်မှု မကင်းသူအား ဖြစ်ရမြဲအတိုင်း ဤသို့သာ ဖြစ်၏။

ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ စွဲမက်မှု မကင်းသူအား။ပ။ ထိုသင်္ခါရတို့၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်လောဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဖြစ်ပါ၏ အသျှင်ဘုရားဟု လျှောက်၏။

တိဿ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ သင်္ခါရတို့၌ စွဲမက်မှု မကင်းသူအား ဖြစ်ရမြဲအတိုင်း ဤသို့သာ ဖြစ်၏။ ဝိညာဏ်၌ စွဲမက်မှု မကင်းသူ၊ လိုချင်မှု မကင်းသူ၊ ခင်တွယ်မှု မကင်းသူ၊ မွတ်သိပ်မှု မကင်းသူ၊ ပူလောင်မှု မကင်းသူ၊ တဏှာ မကင်းသူအား ထိုဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ

ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲ မှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်လောဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဖြစ်ပါ၏ အသျှင်ဘုရားဟု လျှောက်၏။

တိဿ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ဝိညာဏ်၌ စွဲမက်မှု မကင်းသူအား ဖြစ်ရမြဲအတိုင်း ဤသို့သာ ဖြစ်၏။ တိဿ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်၌ စွဲမက်မှု ကင်းသူ၊ လိုချင်မှု ကင်းသူ၊ ခင်တွယ်မှု ကင်းသူ၊ မွတ်သိပ်မှု ကင်းသူ၊ ပူလောင်မှု ကင်းသူ၊ တဏှာ ကင်းသူအား ထိုရုပ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်သလောဟု မိန့်တော်မူ၏။ မဖြစ်ပါ အသျှင်ဘုရား ဟု လျှောက်၏။ တိဿ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ရုပ်၌ စွဲမက်မှု ကင်းသူအား ဖြစ်ရမြဲအတိုင်း ဤသို့သာ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ စွဲမက်မှု ကင်းသူအား။ ဝိညာဏ်၌ စွဲမက်မှု ကင်းသူ၊ လိုချင်မှု ကင်းသူ၊ ခင်တွယ်မှု ကင်းသူ၊ မွတ်သိပ်မှု ကင်းသူ၊ ပူလောင်မှု ကင်းသူ၊ တဏှာ ကင်းသူအား ထိုဝိညာဏ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့သည် ဖြစ်ကုန်သလောဟု မိန့်တော်မူ၏။ မဖြစ်ပါ အသျှင်ဘုရား။

တိဿ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ဝိညာဏ်၌ စွဲမက်မှု ကင်းသူအား ဖြစ်ရမြဲအတိုင်း ဤသို့သာ ဖြစ်၏။ တိဿ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့်။ပ။ ဤသို့ ရှုသော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။

တိဿ ဥပမာသော်ကား ယောကျ်ားနှစ်ယောက်တို့ ရှိရာ တစ်ယောက်ကား လမ်း၌ မကျွမ်းကျင်၊တစ်ယောက်ကား လမ်း၌ ကျွမ်းကျင်၏၊ လမ်း၌ မကျွမ်းကျင်သော ယောကျ်ားသည် ထိုလမ်း၌ ကျွမ်းကျင်သော ယောကျ်ားအား လမ်းကို မေးရာ၏။ ထိုလမ်း၌ ကျွမ်းကျင်သူသည် ဤသို့ ပြောရာ၏-"အိုယောကျ်ား လာခဲ့လော့၊ ဤကား လမ်းတည်း၊ ထိုလမ်းဖြင့် အနည်းငယ် သွားလော့၊ တစ်ခဏမျှ သွားမိလျှင် လမ်းနှစ်ခွကို တွေ့ရလိမ့်မည်၊ လမ်းနှစ်ခွတွင် လက်ဝဲလမ်းကို လွှတ်၍ လက်ယာလမ်းကို ယူလော့၊ ထိုလက်ယာလမ်းဖြင့် တစ်ခဏမျှ သွားလော့၊ တစ်ခဏမျှ သွားမိလျှင် ထူထပ်သော တောအုပ်ကို တွေ့ရလိမ့်မည်၊ ထိုတောအုပ်ဖြင့် တစ်ခဏမျှ သွားလော့၊ တစ်ခဏမျှ သွားမိလျှင် နိမ့်ဝှမ်းသော ညွန်ပြင်ကြီး ကို တွေ့ရလိမ့်မည်၊ ထိုညွန်ပြင်ကြီးဖြင့် တစ်ခဏမျှ သွားလော့၊ တစ်ခဏမျှ သွားမိလျှင် အိုင်နှင့် ကမ်းပါးစောက်ကို တွေ့ရလိမ့်မည်၊ ထိုအိုင်နှင့် ကမ်းပါးစောက်ဖြင့် တစ်ခဏမျှ သွားလော့၊ တစ်ခဏမျှ သွားမိလျှင် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော မြေညီကို တွေ့ရလိမ့်မည်" ဟု (ပြောရာ၏)။

တိဿ အနက်အဓိပ္ပါယ် သိစေရန် ဤဥပမာကို ငါ ပြု၏၊ ဤအရာ၌ ဤသည်လျှင် အနက်အဓိပ္ပါယ်တည်း။ တိဿ "လမ်း၌ မကျွမ်းကျင်သော ယောကျ်ား" ဟူသည် ပုထုဇဉ်၏ အမည်တည်း၊ "လမ်း၌ ကျွမ်းကျင်သော ယောကျ်ား ဟူသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုရား၏ အမည်တည်း၊ "လမ်းနှစ်ခွ" ဟူသော အမည်သည် ယုံမှားမှု 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ၏ အမည်တည်း၊ "လက်ဝဲလမ်း" ဟူသော အမည်သည် မှားသော မြင်ခြင်း။ပ။ မှားသောတည် ကြည်ခြင်း ဟူသော အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော လမ်းမှား၏ အမည်တည်း၊ "လက်ယာလမ်း" ဟူသော အမည်သည် မှန်ကန်သော မြင်ခြင်း။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်ခြင်း ဟူသော အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော အရိယာမဂ်၏ အမည် တည်း၊ "ထူထပ်သော တောအုပ်" ဟူသော အမည်သည် ဖုံးလွှမ်းမှု 'အဝိဇ္ဇာ' ၏အမည်တည်း၊ "နိမ့်ဝှမ်းသော ညွန်ပြင်ကြီး" ဟူသော အမည်သည် ကာမဂုဏ်တို့၏ အမည်တည်း၊ "အိုင်နှင့် ကမ်းပါးစောက်" ဟူသော အမည်သည် အမျက်ထွက်ခြင်း၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း၏ အမည်တည်း၊ "မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော မြေညီ" ဟူသော အမည်သည် နိဗ္ဗာန်၏ အမည်တည်း။

တိဿ မွေ့လျော်ပါလော့၊ တိဿ မွေ့လျော်ပါလော့၊ ငါသည် အဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမ၏၊ ငါသည် အနုဂ္ဂဟနှစ်ပါးဖြင့် ချီးမြှောက်၏၊ ငါသည် ကံမြစ်ခြင်းဖြင့် ကံမြစ်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ အသျှင်တိဿသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်လေပြီ။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

## ၃ - ယမကသုတ်

၈၅။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ယမကမည်သော ရဟန်းအား ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်မာသော အယူသည် ဖြစ်ပေါ်၏- "အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ပြတ်၏၊ ပျောက်၏၊ သေသည်မှ နောက်၌မဖြစ်၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို ငါသိ၏" ဟု ယုတ်မာ သော အယူဖြစ်ပေါ်၏။

များစွာသော ရဟန်းတို့သည် "ယမကမည်သော ရဟန်းအား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး ခြင်းကြောင့် ပြတ်၏၊ ပျောက်၏၊ သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို ငါသိ၏ဟု ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်မာသော အယူသည် ဖြစ်ပေါ်၏" ဟု ကြားကြကုန်၏။ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် အသျှင်ယမကထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ယမကနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် နှစ်လိုဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်လျက် ဤစကားကို ပြောဆိုကြကုန်၏-

"ငါ့သျှင်ယမက သင့်အား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ပြတ်၏၊ ပျောက်၏၊ သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ဟု ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို ငါ သိ၏" ဟု ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်မာသော အယူ ဖြစ်ပေါ်သည် ဆိုသည်မှာ မှန်သလောဟု မေးမြန်းကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ မှန်၏၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ပြတ်၏၊ ပျောက်၏၊ သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ဟု ဤသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို ငါ သိပါ၏ဟု (ပြောဆို၏)။

ငါ့သျှင်ယမက ဤသို့ မပြောပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို မစွပ်စွဲပါလင့်၊ မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲခြင်းသည် မကောင်းပါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် "အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးခြင်း ကြောင့်ပြတ်၏၊ ပျောက်၏၊ သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်" ဟု ဤသို့ မဟောတန်ရာဟု ပြောဆိုကြ ကုန်၏။

အသျှင်ယမကသည် ဤသို့ပင် ထိုရဟန်းများက ပြောဆိုကြသော်လည်း "အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ပြတ်၏၊ ပျောက်၏၊ သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ဟု ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို ငါ သိ၏" ဟု ထို

အတိုင်းသာ ထိုယုတ်မာသော အယူကို အခိုင်အမာအားဖြင့် အမှား သုံးသပ်သောအားဖြင့် နှလုံးသွင်း၍ ပြောဆို၏။

ယင်းအကြောင်းကြောင့် ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်ယမကကို ထိုသို့ ယုတ်မာသော အယူမှ ကင်းလွတ်စေရန် မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် နေရာမှထ၍ အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာ အား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏- "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာယမက မည်သော ရဟန်းအား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်း သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ပြတ်၏၊ ပျောက်၏၊ သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ဟု ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို ငါ သိ၏ဟု ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်မာသော အယူသည် ဖြစ်ပေါ်၏။

တောင်းပန်ပါ၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ယမကရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပါလော့" ဟု လျှောက်ကုန်၏။ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။ ထို့နောက် အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှထ၍ အသျှင်ယမကထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်ယမကနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် နှစ်လိုဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုပြီး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကာ အသျှင်ယမကအား ဤစကားကို ပြောဆိုမေးမြန်း၏-

"ငါ့သျှင်ယမက သင့်အား အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ပြတ်၏၊ ပျောက်၏၊ သေသည်မှနောက်၌ မဖြစ်ဟု ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား ဟောတော်မူသော တရားကို ငါ သိ၏" ဟု ဤသို့ သဘောရှိသော ယုတ်မာသော အယူဖြစ်ပေါ်သည် ဆိုသည်မှာ မှန်သလောဟု မေးတော်မူ၏။ ငါ့သျှင် မှန်ပါ၏၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ကိုယ်ခန္ဓာ ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ပြတ်၏၊ ပျောက်၏၊ သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ဟု ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားကို ငါ သိပါ၏ဟု ဆို၏။

ငါ့သျှင်ယမက ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ ငါ့သျှင်။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ ငါ့သျှင်။ ငါ့သျှင် ယမက ထို့ကြောင့် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်း ဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ် လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဝေဒနာအားလုံးကို။ သညာအားလုံးကို။ သင်္ခါရအားလုံးတို့ကို။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်း ဖြစ်သော ဝိညာဏ် အားလုံးကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဤသို့ ရှုသော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှုကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ "လွတ်မြောက်သော် လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏။

ငါ့သျှင်ယမက ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်ကို "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ ငါ့သျှင်။ ဝေဒနာကို "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ ငါ့သျှင်။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ ငါ့သျှင်။ ငါ့သျှင် ယမက ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်၌ "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ ငါ့သျှင်။ ရုပ်မှ တခြား၌ 'သတ္တဝါ' ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ ငါ့သျှင်။

ဝေဒနာ၌ ။ ဝေဒနာမှ တခြား၌ ။ သညာ၌ ။ သညာမှ တခြား၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ သင်္ခါရတို့မှ တခြား၌ ။ ဝိညာဏ်၌ "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ ငါ့သျှင်။ ဝိညာဏ်မှ တခြား၌ "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ ငါ့သျှင်။ ငါ့သျှင် ယမက ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်ကို။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ ငါ့သျှင်။ ငါ့သျှင်ယမက ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင် သနည်း၊ ဤသတ္တဝါသည် ရုပ်မရှိ၊ ဝေဒနာမရှိ၊ သညာမရှိ၊ သင်္ခါရမရှိ၊ ဝိညာဏ်မရှိဟု ရှုသလော။ မရှုပါ ငါ့သျှင်။

ငါ့သျှင်ယမက သင်သည် ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အမှန်အားဖြင့် အဟုတ်အားဖြင့် သတ္တဝါဟု မရအပ်ပါဘဲလျက် "အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးခြင်းကြောင့် ပြတ်၏၊ ပျောက်၏၊ သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ဟု ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသောတရားကို ငါ သိ၏" ဟု ပြောခြင်းသည် သင့်လျော်ပါ မည်လော။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ တရားမနာရမီ ရှေးအခါက မသိသည်ဖြစ်၍ ငါ့အား ထိုယုတ်မာသော အယူသည် ဖြစ်ခဲ့ပါ၏၊ အသျှင်သာရိပုတြာ၏ ဤတရားဒေသနာကို ကြားနာရသောကြောင့် ထို ယုတ်မာသော အယူသည် ပျောက်ပါပြီ၊ အကျွန်ုပ်သည် တရားကိုလည်း ထိုးထွင်း၍ သိပါပြီဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင်ယမက "အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း" ဟု သင့်ကို အကယ်၍ မေးကြလျှင် ဤသို့ အမေးခံရသော သင်သည် အဘယ်သို့ ဖြေမည်နည်းဟု မိန့်တော် မူ၏။ ငါ့သျှင် ငါ့ကို "ငါ့သျှင်ယမက အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာ ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း" ဟု အကယ်၍ မေးကြလျှင် ဤသို့ အမေးခံရသော ငါသည် ဤသို့ ဖြေပါအံ့- ငါ့သျှင် တို့ ရုပ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ရုပ်သည် ချုပ်၏၊ ပျောက်၏။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်သည် ချုပ်၏၊ ပျောက်၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ အမေးခံရသော ငါသည် ဤသို့ ဖြေပါအံ့ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင်ယမက ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ ငါ့သျှင်ယမက ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ဤအနက် သဘောကိုပင် အတိုင်းထက်လွန်သော ဉာဏ်အလို့ငှါ သင့်အား ဥပမာပြုဦးမည်။ ငါ့သျှင် ယမက ဥပမာ သော်ကား သူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း ကြွယ်ဝ၏၊ ဥစ္စာများ၏၊ စည်းစိမ်များ၏၊ (အတွင်းအပ) အစောင့်အရှောက် နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ထိုသူအား အကျိုးမဲ့ကို လိုလားသော စီးပွါးမဲ့ကို လိုလားသော ဘေးမကင်းမှုကို လိုလား သော သတ်လိုသော ယောကျ်ား တစ်ယောက် ဖြစ်ပေါ်ရာ၏။ ထိုသူအား "ဤသူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်း ကောင်း ကြွယ်ဝ၏၊ ဥစ္စာများ၏၊ စည်းစိမ်များ၏၊ (အတွင်းအပ) အစောင့်အရှောက်နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏။ ဤသူကို နှိုင်ထက်စီးနင်းသတ်ရန် မလွယ် ကူလှ၊ ငါသည်အတွင်းသို့ ဝင်၍ သတ်ရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု အကြံဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ထိုသူကြွယ်သို့လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသို့ လည်းကောင်း ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင် အသျှင့်ကို ခစားလုပ်ကျွေးပါရစေ" ဟု ပြောဆိုရာ၏။

ထိုသူကို ထိုသူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း ခစားလုပ်ကျွေး စေရာ၏၊ ထိုသူသည် ရှေးဦးစွာ ထလျက် နောက်မှ အိပ်လျက် အဘယ်ကို ပြုရမည်နည်းဟု နာခံလျက် စိတ်တိုင်းကျ ပြုမူလျက် ချစ်ဖွယ်ရာကို ပြောလျက် ခစားလုပ်ကျွေးရာ၏၊ ထိုသူ့ကို ထိုသူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း အဆွေ ခင်ပွန်း အဖြစ်အားဖြင့်လည်း ယုံကြည်ရာ၏၊ စိတ်ကောင်း ရှိသူအဖြစ်အားဖြင့်လည်း ယုံကြည်ရာ၏၊ ထိုသူ၌လည်း အကျွမ်းဝင်ခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ငါ့သျှင် ထို ယောက်ျားသည် "ဤသူကြွယ်သည် လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသည် လည်းကောင်း ငါနှင့် အကျွမ်း ဝင်ပြီ" ဟု ဤသို့ အထင်ဖြစ်သော အခါ ထိုသူကြွယ် သို့မဟုတ် သူကြွယ်သား ဆိတ်ကွယ်ရ ရောက်နေသည်ကို သိလျှင် ထက်လှစွာသော ဓားဖြင့် သတ်ရာ၏။

ငါ့သျှင်ယမက ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ထိုယောက်ျားသည် ဤသူကြွယ်သို့ လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်သားသို့ လည်းကောင်း ချဉ်းကပ်၍ "အသျှင် အသျှင့်ကို ခစားပါရစေ" ဟု ဤသို့ ပြောသော အခါ၌လည်း ထိုသူသည် သူသတ်သမားပင် ဖြစ်၏၊ သူသတ်သမား ဖြစ်လျက်လည်း "ငါ့ကို သတ်မည့်သူ" ဟု မသိသည် မဟုတ်ပါလော၊ ရှေးဦးစွာ ထလျက် နောက်မှ အိပ်လျက် အဘယ်ကို ပြုရမည်နည်းဟု နာခံလျက် စိတ်တိုင်းကျ ပြုမူလျက် ချစ်ဖွယ်ရာကို ပြောလျက် ခစားသော အခါ၌လည်း ထိုသူသည် သူသတ်သမားပင် ဖြစ်၏၊ သူသတ်သမား ဖြစ်လျက်လည်း "ငါ့ကို သတ်မည့်သူ" ဟု မသိသည် မဟုတ်ပါလော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာသို့ ရောက်နေသည်ကိုသိလျှင် ထက်လှသော ဓားဖြင့် သတ်သော အခါ၌လည်း ထိုသူသည် သူသတ်သမားပင် ဖြစ်၏၊ သူသတ်သမား ဖြစ်လျက်လည်း "ငါ့ကို သတ်မည့်သူ" ဟု မသိသည် မဟုတ်ပါလောဟု မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင် ဟုတ်ပါ၏၊ ငါ့သျှင် ဤအတူပင် အကြားအမြင် မရှိသော, အရိယာတို့ ကို မဖူးမြင်ဖူးသော, အရိယာတရား၌ မလိမ္မာသော, အရိယာ တရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မဖူးမြင်ဖူး သော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မလိမ္မာသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။

ထိုသူသည် မမြဲသော ရုပ်ကို "မမြဲသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ မမြဲသော ဝေဒနာကို "မမြဲသော ဝေဒနာ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ မမြဲသော သညာကို "မမြဲသော သညာ" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိ၊ မမြဲသော သင်္ခါရတို့ကို "မမြဲသော သင်္ခါရတို့" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ မမြဲသော ဝိညာဏ်ကို "မမြဲသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

ဆင်းရဲသော ရုပ်ကို "ဆင်းရဲသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို "ဆင်းရဲသော ဝေဒနာ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ဆင်းရဲသော သညာကို။ ဆင်းရဲသော သင်္ခါရတို့ကို။ ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်ကို "ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ရုပ်ကို "ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ဝေဒနာကို။ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သညာကို။ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သင်္ခါရတို့ကို။ ကိုယ်'အတ္တ' မဟုတ်သော ဝိညာဏ်ကို "ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

ပြုပြင်အပ်သော ရုပ်ကို "ပြုပြင်အပ်သော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ပြုပြင်အပ်သော ဝေဒနာကို။ ပြုပြင်အပ်သော သညာကို။ ပြုပြင်အပ်သော သင်္ခါရတို့ကို။ ပြုပြင်အပ်သော ဝိညာဏ်ကို "ပြုပြင်အပ်သော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

သူသတ်သမားဖြစ်သော ရုပ်ကို "သူသတ်သမား ဖြစ်သော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ သူသတ်သမား ဖြစ်သော ဝေဒနာကို။ သူသတ်သမား ဖြစ်သော သညာကို။ သူသတ်သမားဖြစ်သော သင်္ခါရ တို့ကို။ သူသတ်သမား ဖြစ်သော ဝိညာဏ် ကို "သူသတ်သမားဖြစ်သော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။

ထိုသူသည် ရုပ်ကို ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' ဟု ကပ်ရောက်၏၊ စွဲယူ၏၊ ဆောက်တည်၏၊ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရ တို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' ဟု ကပ်ရောက်၏၊ စွဲယူ၏၊ ဆောက်တည်၏၊

ကပ်ရောက်စွဲယူ အပ်ကုန်သော ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် ထိုသူအား ကြာမြင့်စွာ စီးပွါးမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင် အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော အရိယာတရား၌ လိမ္မာသော အရိယာတရား၌ ယဉ်ကျေးသော။ပ။ သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်ကို အတ္တ ဟူ၍ မရှု။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း မရှု။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ ဝိညာဏ် ရှိသော အတ္တ ဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း မရှု။

ထိုအရိယာတပည့်သည် မမြဲသော ရုပ်ကို "မမြဲသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ မမြဲသော ဝေဒနာကို။ မမြဲသော သညာကို။ မမြဲသော သင်္ခါရတို့ကို။ မမြဲသော ဝိညာဏ်ကို "မမြဲသောဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

ဆင်းရဲသော ရုပ်ကို "ဆင်းရဲသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို။ ဆင်းရဲသော သညာ ကို။ ဆင်းရဲသော သင်္ခါရတို့ကို။ ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်ကို "ဆင်းရဲသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ရုပ်ကို "ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော ဝေဒနာကို။ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သညာကို။ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သင်္ခါရတို့ကို။ ကိုယ်'အတ္တ' မဟုတ်သော ဝိညာဏ်ကို "ကိုယ်'အတ္တ' မဟုတ်သော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

ပြုပြင်အပ်သော ရုပ်ကို "ပြုပြင်အပ်သော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ပြုပြင်အပ်သော ဝေဒနာကို။ ပြုပြင်အပ်သော သညာကို။ ပြုပြင်အပ်သော သင်္ခါရတို့ကို။ ပြုပြင်အပ်သော ဝိညာဏ်ကို "ပြုပြင်အပ်သော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏။

သူသတ်သမားဖြစ်သော ရုပ်ကို "သူသတ်သမားဖြစ်သော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ သူသတ်သမားဖြစ်သော ဝေဒနာကို။ သူသတ်သမားဖြစ်သော သညာကို။ သူသတ်သမားဖြစ်သော သင်္ခါရတို့ကို "သူသတ်သမားဖြစ်သော သင်္ခါရတို့" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ သူသတ်သမားဖြစ်သော ဝိညာဏ်ကို "သူသတ်သမားဖြစ်သော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။

ထိုသူသည် ရုပ်ကို ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' ဟု မကပ်ရောက်၊ မစွဲယူ၊ မဆောက်တည်၊ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ ကို။ ဝိညာဏ်ကို ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ'ဟု မကပ်ရောက်၊ မစွဲယူ၊ မဆောက်တည်၊ မကပ်ရောက် မစွဲယူအပ်ကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့သည် ထိုသူအား ကြာမြင့်စွာ စီးပွါးဖြစ်ခြင်း ငှါချမ်းသာခြင်းငှါ ဖြစ်ကုန်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ အကြင် အသျှင်တို့အား အသျှင်ကဲ့သို့ သဘောရှိကုန်သော စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော အကျိုးလိုလား ကုန်သော ဆုံးမတတ်ကုန်သော ကံမြစ်တတ်ကုန်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့ ရှိကုန်၏၊ ထိုအသျှင်တို့ ကဲ့သို့ပင် အကျွန်ုပ်အား ဤအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင် သာရိပုတြာ၏ ဤတရားဒေသနာကို ကြားနာရသောကြောင့် အကျွန်ုပ်၏ စိတ်သည် တစ်စုံတစ်ခုကို မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်ပါပြီဟု (လျှောက်၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

## ၄ - အနုရာဓသုတ်

၈၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလီပြည် မဟာဝုန်တော ပြာသာဒ် ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အနုရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် မနီးမဝေးဖြစ်သော တောကျောင်း၌ နေ၏၊ ထိုအခါ သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် များစွာသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် အသျှင်အနုရာဓထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အနုရာဓ နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြောဆိုပြီးနောက် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေကြကာ အသျှင်အနုရာဓ အား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏- ငါ့သျှင် အနုရာဓ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော လွန်ကဲသော ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သော သင်တို့၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ပညတ်သည်ရှိသော် 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည် မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍လည်းကောင်း ဤလေးဌာနတို့၌ ပညတ်တော်မူ၏ ဟု ဆိုကုန်၏။

ဤသို့ ဆိုသော် အသျှင် အနုရာဓသည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့အား ဤစကားကို မိန့်ဆို၏- "ငါ့သျှင်တို့ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော လွန်ကဲသော ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သော ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ပညတ်သည်ရှိသော် 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ မဖြစ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤလေးဌာနတို့ကို ကြဉ်၍ ပညတ်တော်မူ၏" ဟု ဆို၏။ ဤသို့ ဆိုသော် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် "ဤရဟန်းကား ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးသော သီတင်းငယ် ဖြစ်လိမ့်မည်၊ မထေရ်ဖြစ်လျှင်လည်း မိုက်သူ မလိမ္မာသူ ဖြစ်လိမ့်မည်" ဟု ပြောဆိုကုန်၏၊ ထို့နောက် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့သည် အသျှင် အနုရာဓကို သီတင်းငယ်ဟူသော ဝါဒဖြင့် လည်းကောင်း၊ မိုက်သူဟူသော ဝါဒဖြင့် လည်းကောင်း မောင်းမဲကြပြီးလျှင် နေရာမှထကာ ဖဲသွားကြကုန်၏။

ထိုအခါ သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ပရိဗိုဇ်တို့ ဖဲသွား၍ မကြာမီ အသျှင်အနုရာဓအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏- "သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ဤထက်အလွန် ငါ့ကို မေးကြပါလျှင် ငါသည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူ ရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား အဘယ်သို့ ဖြေက မြတ်စွာဘုရား စကားတော်အတိုင်း ဆိုသူလည်း ဖြစ်မည်နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သဖြင့် မစွပ်စွဲဘဲလည်း ရှိရာအံ့နည်း၊ တရားတော် အားလျော်သော တရားကိုလည်း ဖြေသည် ဖြစ်ရာအံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါဒအနုဝါဒသည် အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်၍ အကဲ့ရဲ့ခံရခြင်းသို့ အနည်းငယ်မျှ မရောက်ဘဲလည်း ရှိအံ့နည်း" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် အသျှင်အနုရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် မနီးမဝေးဖြစ်သော တောကျောင်း၌ နေပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် များစွာသော ပရိဗိုဇ်တို့သည် တပည့်တော်ထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ တပည့်တော်အား ဤသို့ ဆိုကုန်၏။ပ။ ငါ့သျှင် အနုရာဓ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော လွန်ကဲသော ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော

အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သော သင်တို့၏ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ပညတ်သည် ရှိသော် 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤလေးဌာန တို့၌ ပညတ်၏ဟု ဆိုပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုသော် တပည့်တော်သည် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့အား ဤသို့ ဆိုပါ၏- ငါ့သျှင်တို့ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော လွန်ကဲသော ယောကျ်ားမြတ် ဖြစ်သော အမြတ်ဆုံး သို့ ရောက်သော ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရားသည် ပညတ်သည် ရှိသော် 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤလေးဌာနတို့ကို ကြဉ်၍ ပညတ်၏ဟု ဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုသော် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် တပည့်တော်အား "ဤရဟန်းကား ရဟန်းပြု၍ မကြာသေးသော သီတင်းငယ် ဖြစ်လိမ့်မည်၊ မထေရ် ဖြစ်လျှင်လည်း မိုက်သူမလိမ္မာသူ ဖြစ်လိမ့်မည်' ဟု ဤစကားကို ပြောဆိုပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် တပည့်တော် ကို သီတင်းငယ်ဟူသော ဝါဒဖြင့် လည်းကောင်း၊ မိုက်သူဟူသော ဝါဒဖြင့် လည်းကောင်း မောင်းမဲကြပြီးလျှင် နေရာမှ ထကာ ဖဲသွားကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့ ဖဲသွား၍ မကြာမီ တပည့်တော်အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏- "သာသနာ့ပြင်ပ အယူရှိကြသည့် ထိုပရိဗိုဇ်တို့သည် ငါ့ကို ဤထက်အလွန် မေးကြပါလျှင် ငါ အဘယ်သို့ ဖြေက မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်အတိုင်း ဆိုသူလည်း ဖြစ်မည်နည်း၊ မြတ်စွာဘုရားကို မဟုတ်မမှန်သဖြင့် မစွပ်စွဲဘဲလည်း ရှိရာအံ့နည်း၊ တရားတော်အား လျော်သော တရားကိုလည်း ဖြေဆိုသည် မည်ရာအံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါဒ အနုဝါဒသည် အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်၍ အကဲ့ရဲ့ခံရခြင်းသို့ အနည်းငယ်မျှ မရောက်ဘဲလည်း ရှိအံ့နည်းဟု အကြံဖြစ်ပါ၏" ဟု လျှောက်၏။

အနုရာဓ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ် သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင် ဘုရား။ပ။ ထိုသို့ဖြစ်သော။ပ။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိပြီဟု သိ၏။

အနုရာဓ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်ကို "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ အသျှင်ဘုရား။

အနုရာဓ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်၌ "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ အသျှင်ဘုရား။ ရုပ်မှ တခြား၌ "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာ၌ ။ပ။ ဝေဒနာမှတခြား၌ ။ပ။ သညာ၌ ။ သညာမှ တခြား၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ သင်္ခါရတို့မှ တခြား၌ ။ ဝိညာဏ်၌။ ဝိညာဏ်မှ တခြား၌ "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ အသျှင်ဘုရား။

အနုရာဓ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည်။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် "သတ္တဝါ" ဟု ရှုသလော။ မရှုပါ အသျှင်ဘုရား။

အနုရာဓ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ဤသတ္တဝါသည် ရုပ် မရှိ၊ ဝေဒနာ မရှိ၊ သညာမရှိ၊ သင်္ခါရတို့ မရှိ၊ ဝိညာဏ် မရှိဟု ရှုသလော။ မရှုပါ အသျှင်ဘုရား။

အနုရာဓ ဤမျက်မှောက်ဘဝ၌ ပင် အမှန်အားဖြင့် အဟုတ်အားဖြင့် သတ္တဝါဟု မရအပ်ဘဲလျက် "ငါ့သျှင်တို့ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော၊ လွန်ကဲသော ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်သော၊ အမြတ်ဆုံးသို့ ရောက်သော ငါတို့ဆရာ မြတ်စွာဘုရား သည် ပညတ်သည်ရှိသော် 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မဖြစ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်, မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤလေးဌာနတို့ကို ကြဉ်၍ မြတ်စွာဘုရား ပညတ်၏" ဟု သင်ဖြေခြင်း သည် သင့်လျော်ပါမည်လော၊ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

အနုရာဓ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ၊ အနုရာဓ ငါသည် ရှေးကဖြစ်စေ၊ ယခုဖြစ်စေ ဒုက္ခကို လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) ကို လည်းကောင်း ပညတ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

## ၅ - ဝက္ကလိသုတ်

၈၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဝက္ကလိသည် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ရကား ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လျက် ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်၍ အိုးထိန်းသည် အိမ်၌ နေ၏၊ ထိုအခါ အသျှင် ဝက္ကလိသည် အလုပ်အကျွေးတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- "အသျှင်တို့ လာကြကုန်လော့၊ သင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြ၍ 'အရှင်ဘုရား ဝက္ကလိ ရဟန်းသည် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ရကား ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လျက် ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေပါ၏၊ ထိုအသျှင် သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်ပါ၏' ဟု ငါ၏ စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်ကြ ကုန်လော့၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝက္ကလိရဟန်းထံသို့ သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ကြွတော်မူစေ လိုပါသတဲ့' ဟု ဤသို့လည်း လျှောက်ကြကုန်လော့" ဟု မိန့်ဆို၏။ ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်ဝက္ကလိအား ဝန်ခံကုန်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် ရှိခိုးပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကြကာ ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်၏- "အသျှင်ဘုရား ဝက္ကလိရဟန်းသည် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ရကား ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လျက် ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေပါ၏၊ ထိုအသျှင်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်လိုက်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝက္ကလိရဟန်းထံသို့ အစဉ်သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ကြွတော်မူစေလိုပါသတဲ့ ဟု ဤသို့လည်း လျှောက်လိုက် ပါ၏" ဟု လျှောက်ကြကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်တော်မူပြီးလျှင် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် အသျှင် ဝက္ကလိထံသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ အသျှင်ဝက္ကလိသည် မြတ်စွာဘုရား ကြွလာသည်ကို

အဝေးမှပင်မြင်၍ ညောင်စောင်းမှ အောက်သို့ ဆင်းမည့်အယောင် ပြုလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား သည် အသျှင်ဝက္ကလိကို "ဝက္ကလိ မသင့်၊ သင်သည် ညောင်စောင်းပေါ်မှ မဆင်းလင့်၊ ခင်းထားပြီးသော ဤနေရာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုနေရာတို့၌ ငါ ထိုင်အံ့" ဟု မိန့်တော် မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားပြီးသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် အသျှင်ဝက္ကလိအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- "ဝက္ကလိ ခန့်ကျန်း ပါ၏လော၊ မျှတပါ၏လော၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏လော၊ မတိုးပွါးဘဲ ရှိပါကုန်၏ လော၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ ဆုတ်ယုတ်မှုသည် ထင်ပါ၏လော၊ တိုးပွါးမှုသည် မထင်ဘဲ ရှိပါ၏လော" ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော် မခန့်ကျန်းပါ၊ မမျှတပါ၊ တပည့်တော်အား ပြင်းထန်သော ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့သည် တိုးပွါး ပါကုန်၏၊ မဆုတ်ယုတ်ပါကုန်၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့၏ တိုးပွါးမှုသည် ထင်ပါ၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှုသည် မထင်ပါဟု လျှောက်၏။

ဝက္ကလိ သင့်အား တစ်စုံတစ်ခုသော ပူပန်မှု နှလုံးမသာမှုသည် မရှိပါသလော။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်အားဖြင့် တပည့်တော်အား ပူပန်မှု နှလုံးမသာမှုသည် မနည်းလှပါ။ ဝက္ကလိ သင့်ကို သီလအားဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် မစွပ်စွဲနိုင်ဘဲ ရှိပါ၏လော။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်ကို သီလအားဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် မစွပ်စွဲဘဲ ရှိပါ၏။ ဝက္ကလိ သီလအားဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် မစွပ်စွဲဘဲ ရှိခဲ့မူ သင်၏ ပူပန်မှု နှလုံးမသာမှုကား အဘယ်နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ကြာမြင့်စွာကပင် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လိုခဲ့ပါ၏၊ သို့ရာတွင် တပည့်တော်၏ ကိုယ်၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ် နိုင်လောက်သော ခွန်အားမျှပင် မရှိခဲ့ပါ။

ဝက္ကလိ မသင့်လျော်၊ ဤအပုပ်ကောင်ကို သင် ဖူးမြင်ခြင်းဖြင့် အဘယ် အကျိုးရှိမည်နည်း၊ ဝက္ကလိတရားကို မြင်သော သူသည် ငါဘုရားကို မြင်သည် မည်၏၊ ငါဘုရားကို မြင်သော သူသည် တရားကိုမြင်သည် မည်၏။ ဝက္ကလိ မှန်၏၊ တရား ကို မြင်လျှင် ငါ့ကို မြင်၏၊ ငါ့ကို မြင်လျှင် တရားကို မြင်၏။

ဝက္ကလိ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဉစ္စာတည်း၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါ မည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော် ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့်။ပ။ ထိုသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်ဝက္ကလိကို ဤအဆုံးအမဖြင့် ဆုံးမ၍ နေရာမှထကာ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်သို့ ဖဲသွား တော်မူ၏၊ ထို့နောက် အသျှင်ဝက္ကလိသည် မြတ်စွာဘုရား ကြွသွား၍ မကြာမီ အလုပ်အကျွေးတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- "ငါ့သျှင်တို့ လာကြကုန်လော့၊ ငါ့ကို ညောင်စောင်းပေါ် တင်ပြီးလျှင် ဣသိဂိလိ တောင်နံပါး ကာဠသိလာကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်လော့၊ 'ငါကဲ့သို့သော သူသည် အဘယ့်ကြောင့် ရွာတွင်းမှာ သေမှုကို ပြုသင့်သည်' ဟု ထင်ရာအံ့နည်း" ဟု (ဆို၏)။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ရဟန်းတို့သည် အသျှင်ဝက္ကလိအား ဝန်ခံကုန်၍ အသျှင်ဝက္ကလိကို ညောင်စောင်းပေါ် တင်ပြီးလျှင် ဣသိဂိလိတောင် နံပါး ကာဠသိလာကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား သည် ထိုညဉ့်နှင့် ကျန်သေးသော နေ့အချိန်ပတ်လုံး ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အလွန် နှစ်သက်ဖွယ်သော ညဉ့် (သန်းခေါင်ယံ)၌ နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းရှိကြသော နတ်နှစ်ဦး တို့သည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တစ်တောင်လုံးကို ထွန်းလင်းစေ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင်။ပ။

တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်ကုန်လျက် နတ်တစ်ဦးက မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဝက္ကလိရဟန်းသည် လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ အားထုတ်နေပါ၏" ဟု လျှောက်လေ၏။ နောက်တစ်ဦးက မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ထိုအသျှင်သည် ဧကန် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ခြင်းဖြင့် လွတ်မြောက်ပါလိမ့်မည်" ဟု လျှောက်၏။

ထိုနတ်တို့သည် ဤစကားကို လျှောက်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးကြ၍ အရိုအသေပြုကာ ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်ပျောက်ကုန်၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုညဉ့်လွန်သောအခါ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- "ရဟန်းတို့ လာကြ ကုန်လော့၊ သင်တို့သည် ဝက္ကလိရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် ဝက္ကလိရဟန်းကို ဤသို့ ဆိုကြကုန်လော့၊ ငါ့သျှင် ဝက္ကလိ သင်သည် မြတ်စွာဘုရား၏စကားနှင့် နတ်နှစ်ဦးတို့၏ စကားကို နားထောင်လော့၊ ငါ့သျှင် ဤညဉ့် (သန်းခေါင်ယံ) ၌ နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းရှိကြသော နတ်နှစ်ဦးတို့သည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တစ်တောင်လုံးကို ထွန်းလင်းစေ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ရပ်ကုန်လျက် နတ်တစ်ဦးက မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်၏ - 'အသျှင်ဘုရား ဝက္ကလိရဟန်းသည် လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ အားထုတ်နေပါ၏' ဟု လျှောက်၏။

နောက် အခြား နတ်တစ်ဦးက မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်၏- 'အသျှင်ဘုရား ထိုရဟန်းသည် ဧကန် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ခြင်းဖြင့် လွတ်မြောက်ပါလိမ့်မည်' ဟု လျှောက်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း သင့်ကို ဤသို့ ဆို၏- "ဝက္ကလိ မကြောက်လင့်၊ ဝက္ကလိ မကြောက်လင့်၊ သင့်အား မယုတ်မာသော သေမှု ဖြစ်လတ္တံ့၊ မယုတ်မာသော သေခြင်းကို ပြုမှု ဖြစ်လတ္တံ့" ဟု မိန့်တော်မူလိုက်ပါသည်ဟု ဆိုကြကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်း တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကုန်ပြီးလျှင် အသျှင်ဝက္ကလိထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်ဝက္ကလိကို "ငါ့သျှင် ဝက္ကလိ မြတ်စွာဘုရား၏ စကားနှင့် နတ်နှစ်ဦးတို့၏ စကားကို နားထောင်လော့" ဟု ဤစကားကို ဆိုကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဝက္ကလိသည် အလုပ်အကျွေးတို့ကို "ငါ့သျှင်တို့ လာကြကုန်လော့၊ ငါ့ကို ညောင်စောင်းပေါ်မှ ချကြကုန်လော့၊ 'ငါကဲ့သို့သော သူသည် မြင့်သော နေရာ၌ ထိုင်၍ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမကို နာထိုက်သည်ဟု အဘယ့်ကြောင့် မှတ်ထင်ရာအံ့နည်း' ဟု" မိန့်ဆို၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်ဝက္ကလိအား ဝန်ခံပြီးလျှင် အသျှင်ဝက္ကလိကို ညောင်စောင်းပေါ်မှ ချကြကုန်၏။ ငါ့သျှင် ဤညဉ့် (သန်းခေါင်ယံ)၌ နတ်နှစ်ဦးတို့သည်။ပ။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ရပ်ကုန်လျက် နတ်တစ်ဦးက မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်၏-"အသျှင်ဘုရား ဝက္ကလိရဟန်း သည် လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ အားထုတ်နေပါ၏" ဟု လျှောက်၏။ နောက်အခြား နတ်တစ်ဦးက မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်၏- "မြတ်စွာဘုရား ထိုအသျှင်သည် ဧကန် ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ခြင်းဖြင့် လွတ်မြောက်ပါလိမ့်မည်" ဟု လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း သင့်ကို "ဝက္ကလိ မကြောက်လင့်၊ ဝက္ကလိ မကြောက်လင့်၊ သင့်အား မယုတ်မာ သော သေမှုဖြစ်လတ္တံ့၊ မယုတ်မာသော သေခြင်းကို ပြုမှုဖြစ်လတ္တံ့" ဟု မိန့်တော်မူလိုက်၏ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ သို့ဖြစ်လျှင် "အသျှင်ဘုရား ဝက္ကလိရဟန်းသည် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ရကား ဆင်းရဲသို့ ရောက်လျက် ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေပါ၏၊ ထိုအသျှင်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်ပါ၏" ဟု ငါ၏ စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်ကြကုန်လော့၊ ဤသို့လည်း လျှောက်ကုန်လော့- "အသျှင်ဘုရား ရုပ်သည် မမြဲ၊ ထိုသဘောကို တပည့်တော် မယုံမှားပါ၊ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဤအရာ၌ ယုံမှား မရှိပါ၊ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်၌ ငါ့အား လိုချင်မှု တပ်မက်မှု တွယ်တာမှု မရှိ၊ ဤအရာ၌ ယုံမှား မရှိတော့ပါ။ အသျှင်ဘုရား ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ ထိုသဘောကို တပည့်တော် မယုံမှားပါ၊ မမြဲသော ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲ၏၊ ဤအရာ၌ ယုံမှား မရှိပါ၊

မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာ၌ ငါ့အား လိုချင်မှု တပ်မက်မှု တွယ်တာမှု မရှိ၊ ဤအရာ၌ ယုံမှား မရှိတော့ပါ။ အသျှင်ဘုရား သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည် မမြဲ၊ ထိုသဘောကို တပည့်တော် မယုံမှားပါ၊ မမြဲသော တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ဤအရာ၌ ယုံမှားမရှိပါ၊ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော တရား၌ ငါ့အား လိုချင်မှု တပ်မက်မှု တွယ်တာမှု မရှိ၊ ဤအရာ၌ ယုံမှား မရှိတော့ပါ။ အသျှင်ဘုရား ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ထိုသဘောကို တပည့်တော် မယုံမှားပါ၊ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဤအရာ၌ ယုံမှား မရှိပါ၊ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်၌ ငါ့အား လိုချင်မှု တပ်မက်မှု တွယ်တာမှု မရှိ၊ ဤအရာ၌ ယုံမှား မရှိတော့ပါဟုလည်း လျှောက် ကုန်လော့" ဟု ဆို၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် အသျှင်ဝက္ကလိအား ဝန်ခံကုန်ပြီးလျှင် ပြန်သွားကြကုန်၏။ ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့ ပြန်သွား၍ မကြာမီ အသျှင်ဝက္ကလိ သည် ဓားဖြင့် လည်ကို ဖြတ်လေ၏။

ထို့နောက် ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်၍ ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏- "အသျှင်ဘုရား ဝက္ကလိသည် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ရကား ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်လျက် ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေပါ၏၊ ထိုအသျှင်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်ပါ၏၊ ဤသို့လည်း လျှောက်လိုက်ပါ၏- 'အသျှင်ဘုရား ရုပ်သည် မမြဲ၊ ၎င်သဘောကို တပည့်တော် မယုံမှားပါ၊ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ဤအရာ၌ ယုံမှား မရှိပါ၊ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်၌ ငါ့အား လိုချင်မှု တပ်မက်မှု တွယ်တာမှု မရှိ၊ ဤအရာ၌ ယုံမှား မရှိတော့ပါ။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ထိုသဘောကို တပည့် တော် မယုံမှားပါ၊ မမြဲသော တရားသည် ဆင်းရဲ၏၊ ဤအရာ၌ ယုံမှား မရှိပါ၊ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော တရား၌ ငါ့အား လိုချင်မှု တပ်မက်မှု တွယ်တာမှု မရှိ၊ ဤအရာ၌ ယုံမှား မရှိတော့ပါ' ဟု လျှောက်လိုက် ပါသည် " ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- "ရဟန်းတို့ လာ, သွားကြကုန်အံ့၊ ဣသိဂိလိတောင်နံပါး ကာဠသိလာကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်အံ့၊ ယင်းကျောင်း၌ ဝက္ကလိမည်သော အမျိုးသားသည် ဓားဖြင့် လည်ကို ဖြတ်လေပြီ" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကုန်၏၊ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာကုန်သော ရဟန်းတို့နှင့်အတူ ဣသိဂိလိတောင်နံပါး ကာဠသိလာကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်တော် မူလေ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ညောင်စောင်းပေါ်၌ အသျှင်ဝက္ကလိ လည်ပင်းလည်၍ လဲနေသည်ကို အဝေး မှပင် မြင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ၌ အခိုးအကြောင်း အမိုက်မှောင် အကြောင်းသည် အရှေ့အရပ်သို့လည်း သွား၏၊ အနောက်အရပ်သို့လည်း သွား၏၊ မြောက်အရပ်သို့လည်း သွား၏၊ တောင်အရပ်သို့လည်း သွား၏၊ အထက်အရပ်သို့လည်း သွား၏၊ အောက်အရပ် သို့လည်း သွား၏၊ အထောင့် အရပ်သို့လည်း သွား၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏-"ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဤသို့ အခိုးအကြောင်း အမိုက်မှောင် အကြောင်း အရှေ့အရပ်သို့။ပ။ အထောင့်အရပ်သို့ သွားနေသည်ကို မြင်ကြ ကုန်၏လော" ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ မြင်ပါ၏ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ် ဖြစ်၏။

"ဝက္ကလိ အမျိုးသား၏ ဝိညာဏ်သည် အဘယ်မှာ တည်သနည်း" ဟု ဝက္ကလိအမျိုးသား၏ ဝိညာဏ်ကို လိုက်ရှာနေ ၏၊ ရဟန်းတို့ ဝက္ကလိအမျိုးသားကား ဝိညာဏ်တည်မှု မရှိတော့ဘဲ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု လေပြီဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

### ၆ - အဿဇိသုတ်

၈၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အဿဇိသည် ကဿပသူဌေး ဆောက်လုပ်သော ကျောင်း၌ အနာရောဂါ နှိပ်စက်ရကား ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်အဿဇိသည် အလုပ်အကျွေးတို့ကို မိန့်ဆို၏- "ငါ့သျှင်တို့ လာကြကုန်လော့၊ သင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ 'အသျှင် ဘုရား အဿဇိရဟန်းသည် အနာရောဂါ နှိပ်စက်ရကား ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေပါ၏၊ ထိုအသျှင်သည်မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်ပါ၏' ဟု ငါ၏ စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော တို့ကို ဦးခိုက်ကြကုန်လော့၊ 'အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ်သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ အဿဇိရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်တော် မူစေလိုပါသတဲ့' ဟု ဤသို့လည်း လျှောက်ကြကုန်လော့ဟု ဆို၏။ "ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ" ဟု ထိုရဟန်း တို့သည် အဿဇိအား ဝန်ခံကုန်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရှိခိုးကြပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကုန်လျက် ဤသို့ လျှောက်ကုန်၏- "အသျှင်ဘုရား အဿဇိရဟန်းသည် အနာရောဂါ နှိပ်စက် ရကား။ပ။ အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အစဉ် သနားသည်ကို အကြောင်းပြု၍ အဿဇိရဟန်းထံ သို့ ချဉ်းကပ်တော် မူစေလိုပါသတဲ့ဟု လျှောက်လိုက်ပါသည်" ဟု လျှောက်ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူ၍ အသျှင်အဿဇိထံသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ အသျှင်အဿဇိသည် မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူလာသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်၍ ညောင်စောင်းပေါ်မှ အောက်သို့ ဆင်းမည့်အယောင် ပြုလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အဿဇိကို အဿဇိ မသင့်၊ ညောင်စောင်းမှ အောက်သို့ မဆင်းလင့်၊ ဤခင်းထားသော နေရာတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ထိုနေရာတို့၌ ငါ ထိုင်အံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီးသော် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ အဿဇိသင် ခန့်ကျန်း ၏လော၊ မျှတ၏လော။ပ။ ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့၏ ဆုတ်ယုတ်မှုသည် ထင်ပါ သလော၊ တိုးပွါးမှုသည် မထင်ဘဲ ရှိပါ၏ လောဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော် မခန့်ကျန်းပါ။ပ။ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့၏ တိုးပွါးမှုသည် ထင်ပါ၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှုသည် မထင်ပါဟု လျှောက်၏။ အဿဇိ သင့်အား တစ်စုံတစ်ခု ပူပန်မှု နှလုံးမသာမှု မရှိပါသလော။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်အား ဖြင့် တပည့်တော်အား ပူပန်မှု နှလုံးမသာမှုသည် မနည်းလှပါ။ အဿဇိသင့်ကို သီလအားဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် မစွပ်စွဲနိုင်ဘဲ ရှိပါ၏လော။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်ကို သီလအားဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် မစွပ်စွဲဘဲ ရှိပါ၏။ အဿဇိ သီလအားဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင် မစွပ်စွဲဘဲ ရှိခဲ့မူ သင်၏ပူပန်မှု နှလုံးမသာမှုကား အဘယ်နည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် မနာမီ ရှေးအခါက ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ကို ငြိမ်းစေ၍ ငြိမ်းစေ၍ နေထိုင်ပါ၏၊ ထိုတပည့်တော်သည် ယခုအခါ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို မရပါ၊ အသျှင်ဘုရား ထိုတည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို မရသဖြင့် ထိုတပည့်တော်အား "ငါသည် (သာသနာမှ) မဆုတ်ယုတ် သလော" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပါ၏ဟု လျှောက်၏။ အဿဇိ တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို အနှစ်သာရ, တည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ရဟန်းအဖြစ်

ဟု ထင်ကြကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ထိုတည်ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို မရကြသဖြင့် "ငါတို့သည် (သာသနာမှ) မဆုတ်ယုတ်ကုန်သလော" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်တတ်၏။

အသြဇ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ အသြဇ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင် ဘုရား။ပ။ ဝိညာဏ်သည်။ပ။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့်။ပ။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။ ထိုသူသည် သုခဝေဒနာကို ခံစားလျှင် ထို ဝေဒနာသည် "မမြဲ" ဟု သိ၏၊ "တောင့်တဖွယ် မဟုတ်" ဟု သိ၏၊ "နှစ်သက်ဖွယ် မဟုတ်" ဟု သိ၏၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားလျှင် ထိုဝေဒနာသည် "မမြဲ" ဟု သိ၏၊ "တောင့်တဖွယ် မဟုတ်" ဟု သိ၏၊ "နှစ်သက်ဖွယ် မဟုတ်" ဟု သိ၏၊ ဆင်းရဲလည်း မဟုတ်၊ ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာ ဝေဒနာကို ခံစားလျှင် ထိုဝေဒနာသည် "မမြဲ" ဟု သိ၏။ပ။ "နှစ်သက်ဖွယ် မဟုတ်"ဟု သိ၏။ ထိုသူသည် သုခဝေဒနာကိုခံစားလျှင် တွယ် တာခြင်း ကင်းလျက် ခံစား၏၊ ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားလျှင် တွယ်တာခြင်း ကင်းလျက် ခံစား၏၊ ဆင်းရဲလည်း မဟုတ်၊ ချမ်းသာလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာကို ခံစားလျှင် တွယ်တာခြင်း ကင်းလျက် ခံစား၏။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင် "ခန္ဓာကိုယ်အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏" ဟု သိ၏။ အသက်အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင် "အသက်အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏" ဟု သိ၏။ "ခန္ဓာကိုယ် ပျက်၍ အသက်ကုန်သည်မှ အထက်၌ ဤဘဝ၌ပင် ဝေဒနာအားလုံးတို့သည် နှစ်သက်ဖွယ် မရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ အေးငြိမ်းကုန်လတ္တံ့" ဟု သိ၏။

အသြဇ ဥပမာသော်ကား ဆီနှင့် မီးစာကို စွဲ၍ ဆီမီးသည် တောက်လောင်ရာ၏၊ ထိုဆီနှင့် မီးစာကုန်ခြင်းကြောင့် လောင်စာ မရှိသည် ဖြစ်၍ ငြိမ်းသကဲ့သို့ အသြဇ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ခန္ဓာကိုယ် အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား လျှင် "ခန္ဓာကိုယ် အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏" ဟု သိ၏၊ အသက်အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင် "အသက်အဆုံးရှိသော ဝေဒနာကို ခံစား၏" ဟု သိ၏၊ "ခန္ဓာကိုယ်ပျက်၍ အသက်ကုန်သည်မှ အထက်၌ ဤဘဝ၌ပင် ဝေဒနာအားလုံးတို့သည် နှစ်သက်ဖွယ် မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ အေးငြိမ်းကုန်လတ္တံ့" ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

## ၇ - ခေမကသုတ်

၈၉။ အခါတစ်ပါး၌ မထေရ်ဖြစ်သော ရဟန်းများစွာတို့သည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ခေမကသည် ဗဒရိကာရုံကျောင်း၌ အနာရောဂါ နှိပ်စက်ရကား ဆင်းရဲသို့ ရောက်သည် ဖြစ်၍ ပြင်းထန်စွာ မကျန်းမမာ ဖြစ်နေ၏၊ ထိုအခါ မထေရ် ရဟန်းတို့သည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထပြီးလျှင် အသျှင်ဒါသကကို မိန့်ဆိုကြ ကုန်၏ -"ငါ့သျှင် ဒါသက သင် သွားချေ၊ ခေမကရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ 'ငါ့သျှင် သင့်ကို မထေရ်များက 'ခံ့ကျန်း၏လော၊ မျှတ၏လော၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့ ဆုတ်ယုတ်ကြပါ၏လော၊ မတိုးပွါးဘဲ ရှိကြပါ၏ လော၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့၏ ဆုတ်ယုတ်မှုသည် ထင်ပါ၏လော၊ တိုးပွါးမှုသည် မထင်ဘဲ ရှိပါ၏လော' ဟု ဤသို့ မေးကြပါသည်' ဟု ပြောဆိုချေလော့" ဟု မိန့်ဆိုကြကုန်၏။ "ငါ့သျှင်တို့ ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်ဒါသကသည် မထေရ်ရဟန်း တို့အား ဝန်ခံ၍ အသျှင်ခေမကထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "ငါ့သျှင်ခေမက သင့်ကို မထေရ်တို့က 'ခန့်ကျန်း၏လော၊ မျှတ၏လော၊ ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့ ဆုတ်ယုတ်ကြပါ၏လော၊ မတိုးပွါးဘဲ ရှိကြပါ၏လော၊ ဆင်းရဲဝေဒနာတို့၏ ဆုတ်ယုတ်မှု သည် ထင်ပါ၏လော၊ တိုးပွါးမှုသည် မထင်ဘဲ ရှိပါ၏လော' ဟု မေးကြပါသည် " ဟု ပြောလေ၏။ ငါ့သျှင် ငါ မခံ့ကျန်းပါ၊ မမျှတပါ။ပ။ ဆင်းရဲ ဝေဒနာတို့၏ တိုးပွါးမှုသည် ထင်ပါသည်၊ ဆုတ်ယုတ်မှုသည် မထင်ပါဟု လျှောက်၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဒါသကသည် မထေရ် ရဟန်းများထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "ငါ့သျှင်တို့ ခေမကရဟန်းသည် 'ငါ့သျှင် ငါသည် မခန့်ကျန်းပါ။ပ။ တိုးပွါးမှု ထင်ပါ၏၊ ဆုတ်ယုတ်မှု မထင်ပါ' ဟု ဤသို့ ပြောဆိုပါသည်" ဟု လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ဒါသက လာပါဦးလော့၊ ခေမကရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤသို့ပြောပါလော့။ ငါ့သျှင်ခေမက သင့်ကို မထေရ်တို့က ဤသို့ ပြောကြပါ၏-"ငါ့သျှင် ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ သညာဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝိညာဏ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ အသျှင်ခေမကသည် ဤဥပါဒါန က္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ တစ်စုံတစ်ခုကို ငါဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ ဥစ္စာဟူ၍ လည်းကောင်း ရှုသလောဟု ပြောပါလော့" ဟု မိန့်ဆိုကြ ကုန်၏။ "ငါ့သျှင်တို့ ကောင်းပါပြီ"ဟု အသျှင်ဒါသကသည် မထေရ်ရဟန်း တို့အား ဝန်ခံပြီးလျှင် အသျှင် ခေမကထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။ ငါ့သျှင်ခေမက သင့်ကို မထေရ်တို့က "ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ်ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာဟူသော ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ အသျှင်ခေမကသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ တစ်စုံတစ်ခုကို ငါဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ ဥစ္စာဟူ၍ လည်းကောင်း ရှုသလော" ဟု ဤသို့ မေးကြပါသည်ဟု ဆို၏။

ငါ့သျှင် "ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ အပ်ကုန်၏၊ ငါသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ တစ်စုံတစ်ခုကို ငါ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ဥစ္စာ ဟူ၍ လည်းကောင်း မရှုပါ"ဟု ဆို၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဒါသကသည် မထေရ်ရဟန်းများထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဤစကားကို ပြောလေ၏- "ငါ့သျှင်တို့ ခေမကရဟန်းသည် 'ဤရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုး တို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူအပ်ကုန်၏၊ ငါသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့၌ တစ်စုံတစ်ခုကို ငါ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ ဥစ္စာ ဟူ၍ လည်းကောင်း မရှုပါ' ဟု ဤသို့ ပြောဆို ပါသည်" ဟု ပြော၏။

ငါ့သျှင် ဒါသက လာပါဦးလော့၊ ခေမကရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "ငါ့သျှင်ခေမက သင့်ကို မထေရ်တို့က 'ရုပ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုး တို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ အပ်ကုန်၏၊ အသျှင်ခေမကသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ တစ်စုံတစ်ခုကို ငါ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ ဥစ္စာ ဟူ၍ လည်းကောင်း မရှုခဲ့မူ အသျှင်ခေမကသည် အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာလော' ဟု ဤသို့ မေး ကြပါသည်" ဟု ဤသို့ ပြောပါလော့ဟု ဆိုကြကုန်၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်ဒါသကသည် မထေရ် ရဟန်းတို့အား ဝန်ခံ၍ အသျှင် ခေမကထံသို့။ပ။ ငါ့သျှင် ခေမက သင့်ကို မထေရ်တို့က "ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟူသော ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ အသျှင်ခေမကသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ တစ်စုံတစ်ခုကို ငါဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ ဥစ္စာဟူ၍ လည်းကောင်း မရှုခဲ့မူ အသျှင်ခေမကသည် အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာလော" ဟု မေးကြပါသည်ဟု ပြောဆို၏။ ငါ့သျှင် ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ငါသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ တစ်စုံတစ်ခုကို ငါဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ဥစ္စာဟူ၍ လည်းကောင်း မရှုပါ၊ အာသဝေါကုန်ပြီးသော ရဟန္တာလည်း မဟုတ်ပါ၊ ငါ့သျှင် ထိုသို့မဟုတ်သော်လည်း ငါ့အား ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့၌ "ငါ ဖြစ်၏" ဟု (ခေါ်ဝေါ်မှုကို) ရအပ်ပါ၏၊ " ဤအရာသည် ငါ ဖြစ်၏ " ဟူ၍ ကား မရှုပါဟု ဆို၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဒါသကသည် မထေရ်ရဟန်းတို့အား။ပ။ ဤစကားကို ပြောလေ၏- "ငါ့သျှင်တို့ ခေမကရဟန်းသည် ဤသို့ ပြောပါသည်- 'ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏၊ ငါသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုး တို့၌ တစ်စုံတစ်ခုကို ငါဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ငါ၏ ဥစ္စာဟူ၍ လည်းကောင်း မရှုပါ၊ အာသဝေါ ကုန်ပြီးသော ရဟန္တာလည်း မဟုတ်ပါ၊ ထိုသို့ မဟုတ်သော်လည်း ငါ့အား ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့၌ "ငါ ဖြစ်၏" ဟူ၍ (ခေါ်ဝေါ်မှုကို) ရအပ်၏၊ " ဤအရာသည် ငါ ဖြစ်၏" ဟူ၍ကား မရှုပါ' ဟု ပြောလိုက် ပါသည်" ဟု ဆို၏။

ငါ့သျှင် ဒါသက သင် လာပါဦးလော့၊ ဗခမက ရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "ငါ့သျှင်ခေမက သင့်ကို မထေရ်တို့က 'ငါ ဖြစ်၏' ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ အဘယ်ကို 'ငါ ဖြစ်၏' ဟု ဆိုပါသနည်း၊ ရုပ်ကို 'ငါဖြစ်၏' ဟု ဆိုပါသလော၊ ရုပ်မှ တစ်ပါး 'ငါ ဖြစ်၏' ဟု ဆိုပါသလော။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို 'ငါ ဖြစ်၏' ဟု ဆိုပါသလော၊ ဝိညာဏ်မှ တစ်ပါး 'ငါ ဖြစ်၏' ဟု ဆိုပါသလော။ 'ငါ ဖြစ်၏' ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ အဘယ်ကို 'ငါ ဖြစ်၏' ဟု ဆိုသနည်းဟု ဤသို့ မေးကြပါသည်ဟု ပြောချေလော့" ဟု ဆိုကြကုန်၏။

"ငါ့သျှင်တို့ ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်ဒါသကသည် မထေရ်တို့အား ဝန်ခံ၍ အသျှင်ခေမကထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ငါ့သျှင် ခေမက သင့်ကို မထေရ်တို့က ဤသို့ မေးကြပါသည်-'ငါ ဖြစ်၏' ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ အဘယ်ကို 'ငါ ဖြစ်၏' ဟု ဆိုပါသနည်း၊ ရုပ်ကို 'ငါ ဖြစ်၏' ဟု ဆိုပါသလော၊ ရုပ်မှတစ်ပါး 'ငါ ဖြစ်၏' ဟု ဆိုပါသလော။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို 'ငါဖြစ်၏' ဟု ဆိုပါသလော၊ ဝိညာဏ်မှ တစ်ပါး 'ငါ ဖြစ်၏' ဟု ဆိုပါသလော။ 'ငါ ဖြစ်၏' ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ အဘယ်ကို 'ငါ ဖြစ်၏' ဟု ဆိုသနည်းဟု ဤသို့ ပြောလေ၏။ ငါ့သျှင်ဒါသက ဤအခေါက် ခေါက် ပြေးနေရခြင်းဖြင့် အဘယ် အကျိုးရှိမည်နည်း၊ မသင့်တော်လှပါ။ ငါ့သျှင် တောင်ဝှေးကို ယူချေ၊ ငါကိုယ်တိုင် မထေရ် ရဟန်းထံသို့ ချဉ်းကပ်အံ့ဟု (ဆို၏)။

ထို့နောက် အသျှင်ခေမကသည် တောင်ဝှေးကို ထောက်၍ မထေရ်ရဟန်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုမထေရ်ရဟန်း တို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်

စကားကို ပြောဆိုပြီးနောက် တစ်ခု သောနေရာ၌ ထိုင်၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်ခေမကအား မထေရ် ရဟန်းတို့သည် ဤစကားကို ပြောကြကုန်၏- “ငါ့သျှင်ခေမက ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ အဘယ်ကို ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု ဆိုပါသနည်း၊ ရုပ်ကို ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု ဆိုသလော၊ ရုပ်မှတစ်ပါး ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု ဆိုသလော။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု ဆိုသလော၊ ဝိညာဏ်မှ တစ်ပါး ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု ဆိုသလော။ ငါ့သျှင်ခေမက ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟူသော စကားကို ဆို၏၊ အဘယ်ကို ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု ဆိုပါသနည်းဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ ငါ့သျှင်တို့ ငါသည်ရုပ်ကို ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု မဆို၊ ရုပ်မှ တစ်ပါး ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု မဆို။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု မဆို၊ ဝိညာဏ်မှ တစ်ပါး ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု မဆို။ ငါ့သျှင်တို့သို့သော် ငါ့အား ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု (ခေါ်ဝေါ်မှုကို) ရအပ်၏၊ ဤအရာသည် ‘ငါဖြစ်၏’ ဟူ၍ ကား မရှုပါ။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ကြာညိုနံ့ သို့မဟုတ် ပဒုမ္မာကြာနံ့ သို့မဟုတ် ပုဏ္ဍရိက်ကြာနံ့ ရှိရာ၏၊ တစ်ဦး တစ်ယောက် သည် “ပွင့်ချပ်၏ အနံ့” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ “အဆင်း၏ အနံ့” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊ “ဝတ်ဆံ ၏ အနံ့” ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း ဤသို့ ဆိုလျှင် ထိုသူသည် ကောင်းစွာဆိုသည် မည်ရာသလော။ ငါ့သျှင် မမည်နိုင် ပါ။ ငါ့သျှင်တို့ အဘယ်သို့ ဖြေသော် ကောင်းစွာ ဖြေသည်မည်ရာ သနည်း။ ငါ့သျှင်တို့ “အပွင့်၏ အနံ့” ဟူ၍ ဖြေသော် ကောင်းစွာ ဖြေသည် မည်ရာ၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤအတူပင် ရုပ်ကို ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု မဆို၊ ရုပ်မှ တစ်ပါး ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု မဆို။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု မဆို၊ ဝိညာဏ်မှ တစ်ပါး ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု မဆို။ ငါ့သျှင်တို့ သို့သော်လည်း ငါ့အား ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟု (ခေါ်ဝေါ်မှုကို) ရအပ်ပါ၏၊ ဤအရာသည် ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟူ၍ ကား မရှုပါ။

ငါ့သျှင်တို့ အရိယာတပည့်အား အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ထားပြီး ဖြစ်ကြစေကာမူ ထိုအရိယာ တပည့်အား ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ အသိမ်မွေ့ဆုံး ဖြစ်သော ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟူသော အထင်၊ ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟူသော အလို၊ ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟူသော အနုသယတို့ကို မပယ်ရသေး၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ “ဤကား ရုပ်၊ ဤကား ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ဤကား ရုပ်ချုပ်ခြင်း၊ ဤကားဝေဒနာ။ ဤကား သညာ။ ဤကား သင်္ခါရ။ ဤကား ဝိညာဏ်၊ ဤကား ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်း” ဟု အဖြစ်အပျက်ကို ရှုလျက်နေ၏၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ ၌ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုလျက် နေသောသူအား ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ မပယ်ရသေးသော အသိမ်မွေ့ဆုံးဖြစ်သော ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟူသော အထင်၊ ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟူသော အလို၊ ‘ငါ ဖြစ်၏’ဟူသော အနုသယသည်လည်း ကွာခြင်းသို့ ရောက်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဥပမာသော်ကား ညစ်၍ ကြေးကပ်နေသော အဝတ်ကို ပိုင်ရှင်တို့သည် ခဝါသည်အား ပေးအပ်ကုန်၏၊ ခဝါသည်သည် ထိုအဝတ်ကို ဆပ်ပြာနှင့် ဖြစ်စေ၊ ပြာနှင့် ဖြစ်စေ၊ နွားချေးနှင့် ဖြစ်စေ ပွတ်တိုက်၍ ရေကြည်နှင့် လျှော်ဖွပ်၏။ ထိုအဝတ်သည် စင်ကြယ် ဖြူဖွေးစေကာမူ အသိမ်မွေ့ဆုံး ဖြစ်သော ဆပ်ပြာနံ့ ပြာနံ့ နွားချေးနံ့တို့ကား မကုန်သေး၊ ခဝါသည်သည် ထိုအဝတ်ကို ပိုင်ရှင်တို့အား ပြန်ပေးအပ်၏၊ ပိုင်ရှင်တို့သည် ထိုအဝတ်ကို အနံ့ထုံထားသော ပချုပ်၌ ထည့်ကြကုန်၏၊ ထိုအဝတ်၌ မကုန်သေးသော အသိမ်မွေ့ဆုံးဖြစ်သော ဆပ်ပြာနံ့ ပြာနံ့ နွားချေးနံ့တို့သည်လည်း ကုန်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်တို့ ဤဥပမာအတူ အရိယာတပည့်အား အောက်ပိုင်း သံယောဇဉ် ငါးမျိုးတို့ကို ပယ်ထားပြီး ဖြစ်ကြစေကာမူ ထိုသူအား ဥပါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ အသိမ်မွေ့ဆုံးဖြစ်သော ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟူသော အထင်၊ ‘ငါဖြစ်၏’ ဟူသော အလို၊ ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟူသော အနုသယကို မပယ်အပ်သေး၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့၌ “ဤကား ရုပ်၊ ဤကား ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ဤကား ရုပ်ချုပ်ခြင်း၊ ဤကား ဝေဒနာ။ ဤကား သညာ။ ဤကား သင်္ခါရ။ ဤကား ဝိညာဏ်၊ ဤကား ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊

ဤကားဝိညာဏ် ချုပ်ခြင်း” ဟု အဖြစ်အပျက်ကို ရှုလျက် နေ၏၊ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့၌ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုလျက် နေသူအား ထိုဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၌ မပယ်ရသေးသော အသိမ်မွေ့ဆုံး ဖြစ်သော ‘ငါဖြစ်၏’ ဟူသော အထင်၊ ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟူသော အလို၊ ‘ငါ ဖြစ်၏’ ဟူသော အနုသယ ည်လည်း ကွာခြင်းသို့ ရောက်၏ဟု ပြောဆို ၏။

ဤသို့ ဆိုသော် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် အသျှင်ခေမကအား ဤသို့ ဆိုကုန်၏- “ငါတို့သည် အသျှင်ခေမကကို ညှဉ်းဆဲလို၍ မေးကြသည် မဟုတ်ပါ၊ စင်စစ်မှာ အသျှင်ခေမကသည် ထို မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်ကို အကျယ် ပြောရန် ဟောရန် ပညတ်ရန် ထားရန် ဖွင့်ရန် ခွဲခြမ်းရန် ပေါ်လွင်အောင် ပြုရန် စွမ်းနိုင်ပါ၏၊ အသျှင်ခေမကသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား အဆုံးအမတော်ကို အကျယ်ပြောအပ်ပါပြီ၊ ဟော အပ်ပါပြီ၊ ပညတ်အပ်ပါပြီ၊ ထားအပ်ပါပြီ၊ ဖွင့်အပ်ပါပြီ၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြုအပ်ပါပြီ” ဟု မိန့်ဆိုကြကုန်၏၊ အသျှင်ခေမကသည် ဤစကားကို ဆိုလေ၏၊ မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ဝမ်းမြောက်ကုန်လျက် အသျှင်ခေမက၏ စကားကို အလွန်နှစ်သက်စွာ လက်ခံကုန်၏။ ထိုတရားကို ဟောနေစဉ်ပင် ခြောက်ကျိပ်သော မထေရ် ရဟန်းတို့နှင့် အသျှင်ခေမက၏ စိတ်တို့သည် မစွဲလမ်းတော့ဘဲ အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက် ကြကုန်၏၊

**သတ္တမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

### ၈ - ဆန္နသုတ်

၉၀။ အခါတစ်ပါး၌ မထေရ်ဖြစ်သော ရဟန်းများစွာတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန အမည် ရှိသော မိဂဒါဝုန် တော၌ (သီတင်းသုံး) နေကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဆန္နသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထ၍ သံကောက်ကို ယူပြီးလျှင် တစ်ကျောင်းမှ တစ်ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ကာ “အသျှင်မထေရ်တို့သည် တပည့်တော်ကို ဆုံးမကြပါလော့၊ အသျှင်မထေရ်တို့သည် တပည့်တော်ကို ကံမြစ်ကြပါလော့၊ တပည့်တော် သိမြင်နိုင်မည့် အခြင်းအရာ အားဖြင့် အသျှင်မထေရ် တို့သည် တပည့်တော်အား တရား စကားကို ပြကြပါကုန်လော့” ဟု လျှောက်၏။

ဤသို့ လျှောက်သော် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် အသျှင်ဆန္နအား ဤသို့ ဆိုကြကုန်၏- “ငါ့သျှင် ဆန္နရုပ်သည် မမြဲ၊ ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ သညာသည် မမြဲ၊ သင်္ခါရတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ။ ရုပ်သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်။ သင်္ခါရတရား အားလုံးတို့သည် မမြဲကုန်၊ သဘောတရား အားလုံးတို့သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်ကုန်” ဟု ဆိုကြကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်ဆန္နအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏- “ငါ့အားလည်း ရုပ်သည် မမြဲ၊ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့ သည်။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ။ ရုပ်သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်၊ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်။ သင်္ခါရတရား အားလုံးတို့သည် မမြဲကုန်၊ သဘောတရား အားလုံးတို့သည် ကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်ကုန်ဟု ဤသို့ အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ ထိုသို့ဖြစ်လျက် ငါ၏ စိတ်သည် သင်္ခါရတရား အားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံး ကင်းလွတ်ရာ

တဏှာကုန်ရာ စွဲမက်မှု ကင်းရာ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ မသက်ဝင်၊ မကြည်လင်၊ မတည်၊ လွတ်လွတ် မဆုံးဖြတ် နိုင်၊ တောင့်တခြင်း စွဲလမ်းခြင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ဖြစ်လျှင် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' ကား အဘယ်နည်းဟု စိတ်သည်ပြန်၍ လည်၏၊ တရားကို သိမြင်သော သူအား ဤသို့ မဖြစ်နိုင်၊ ငါ တရားကို သိမြင်နိုင်မည့် အခြင်းအရာအားဖြင့် ငါ့ကို အဘယ်သူသည် တရားဟောနိုင်ပါမည်နည်း" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ထို့နောက် အသျှင်ဆန္နအား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြန်၏- "ဤအသျှင် အာနန္ဒာသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံ ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ မြတ်စွာဘုရား အချီးမွမ်းလည်း ခံရ၏၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချီးမြှင့် မြှောက်စားခြင်းကိုလည်း ခံရ၏၊ ငါ သိမြင်နိုင်မည့် အခြင်းအရာအားဖြင့် ငါ့ကို တရားဟောရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏၊ အသျှင် အာနန္ဒာနှင့် ထိုမျှလောက် အကျွမ်းဝင်မှုလည်း ငါ့အား ရှိ၏၊ ငါသည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု အကြံ ဖြစ်ပြန်၏။ ထို့နောက် အသျှင်ဆန္နသည် ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို သိမ်းဆည်းပြီးလျှင် သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်ပြောဆိုပြီးလျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ကာ ဤစကားကို လျှောက်၏-

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ငါသည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတနအမည်ရှိသော မိဂဒါဝုန်တော၌ နေ၏၊ ထိုအခါ ငါသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထ၍ သံကောက်ကို ယူပြီးလျှင် တစ်ကျောင်းမှ တစ်ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်ကာ မထေရ် ရဟန်းတို့အား "အသျှင်မထေရ်တို့သည် တပည့်တော်ကို ဆုံးမကြ ပါလော့၊ အသျှင်မထေရ်တို့သည် တပည့်တော်ကို ကံမြစ်ကြပါလော့၊ တပည့်တော် သိမြင်နိုင်မည့် အခြင်းအရာအားဖြင့် အသျှင်မထေရ်တို့သည် တပည့်တော်အား တရား စကားကို ပြကြပါကုန်လော့" ဟု ဆို၏၊ ဤသို့ ဆိုသော် မထေရ်ရဟန်းတို့သည် ငါ့အား ဤသို့ ပြောကြပါကုန်၏- "ငါ့သျှင် ဆန္န ရုပ်သည် မမြဲ၊ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ရုပ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ပ။ ဝိညာဏ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ သင်္ခါရတရား အားလုံးတို့သည် မမြဲကုန်၊ သဘောတရာ အားလုံးတို့သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန် ဟု ဆိုကြကုန်၏။

ငါ့သျှင် ထိုငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏- "ငါ့အားလည်း ရုပ်သည် မမြဲ။ပ။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ရုပ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ သင်္ခါရတရား အားလုံးတို့ သည် မမြဲကုန်၊ သဘောတရား အားလုံးတို့သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန်ဟု ဤသို့ အသိဉာဏ် ဖြစ်ပါ၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျက် ငါ၏ စိတ်သည် သင်္ခါရတရား အားလုံး ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံး ကင်းရာ တဏှာ ကုန်ရာ စွဲမက်မှု ကင်းရာ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ မသက်ဝင်၊ မကြည်လင်၊ မတည်၊ လွတ်လွတ် မဆုံးဖြတ်နိုင်၊ တောင့်တခြင်း စွဲလမ်းခြင်း ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ဖြစ်လျှင် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' ကား အဘယ်နည်းဟု စိတ်သည် ပြန်၍ လည်၏၊ တရားကို သိမြင်သော သူအား ဤသို့ မဖြစ်နိုင်၊ ငါ သိမြင်နိုင်မည့် အခြင်းအရာအားဖြင့် ငါ့ကို အဘယ်သူသည် တရားဟော နိုင်ပါမည်နည်း" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင် ထိုငါ့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပြန်ပါ၏- "ဤအသျှင် အာနန္ဒာသည် ကောသမ္ဗီပြည် ဃောသိတာရုံကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေ၏၊ မြတ်စွာဘုရား အချီးမွမ်းလည်း ခံရ၏၊ ပညာရှိ သီတင်းသုံးဖော်တို့ ချီးမြှင့် မြှောက်စားခြင်းကိုလည်း ခံရ၏၊ ငါ သိမြင်နိုင်မည့် အခြင်းအရာအားဖြင့် ငါ့ကို တရားဟောရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏၊ ထိုအသျှင်နှင့် ထိုမျှလောက် အကျွမ်းဝင်မှုလည်း ငါ့အား ရှိ၏၊ ထိုအသျှင် အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု (အကြံဖြစ်၏။) အသျှင် အာနန္ဒာသည် တပည့်တော်အား ဆုံးမတော်မူပါ၊ အသျှင် အာနန္ဒာသည် တပည့်တော်ကို ကံမြစ်တော်မူပါ၊ တပည့်တော် သိမြင်နိုင်မည့် အခြင်းအရာအားဖြင့် အသျှင် အာနန္ဒာသည် တပည့်တော်အား တရားစကားကို ပြပါလော့ဟု လျှောက်၏။

အသျှင်ဆန္နသည် ထိုအကြောင်းကို ထင်စွာပြုနိုင်ဘိ၏၊ ပြောင့်ကို ဖြတ်နိုင်ဘိ၏၊ ဤမျှလောက်နှင့်ပင် အသျှင်ဆန္နကို တပည့်တော်တို့ ဝမ်းမြောက်လှပါကုန်၏၊ ငါ့သျှင်ဆန္န သင် နားထောင်လော့၊ သင်သည် တရားကို သိရန် ထိုက်ပါ၏ဟု မိန့်ဆို၏၊ ထိုအခါ အသျှင်ဆန္နအား "တရားသိရန် ထိုက်သူဖြစ်သတဲ့" ဟူသော စကားမျှဖြင့်ပင် များစွာသော နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်၏။

ငါ့သျှင်ဆန္န ကစ္စာန အနွယ်ဖြစ်သော ရဟန်းကို ဩဝါဒပေးတော်မူစဉ် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ဤစကားကို ငါ ကြားနာခဲ့ရ၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မှ ခံယူခဲ့ရ၏။ ကစ္စာန ဤလောကသည် များသော အားဖြင့် ရှိသည်၏ အဖြစ် မရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော နှစ်ဖက်ကို မှီနေ၏၊ ကစ္စာနလောက ဖြစ်ပေါ်ပုံကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ဝိပဿနာပညာဖြင့် မြင်သောသူအား လောက၌ မရှိခြင်းသည် မဖြစ်နိုင်။ ကစ္စာန လောကချုပ်ပုံကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ဝိပဿနာပညာဖြင့်မြင်သော သူအား လောက၌ ရှိခြင်းဟူသည် မဖြစ်နိုင်။ ကစ္စာန ဤလောကကို များသောအားဖြင့် ကပ်ရောက်ခြင်း စွဲလမ်းခြင်း အမှား နှလုံးသွင်းခြင်းတို့က နှောင်ဖွဲ့ထား၏၊ ထိုကပ် ရောက်ခြင်း စွဲလမ်းခြင်းသည် စိတ်၏ ဆောက်တည်ခြင်း အမှား နှလုံးသွင်းခြင်း အနုသယသို့ မကပ်ရောက် မစွဲလမ်း၊ ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' ဟု စွဲ၍ မတည်၊ ဖြစ်သည်ရှိသော် ဆင်းရဲမှုသည်သာ ဖြစ်၏၊ ချုပ်သည်ရှိသော် ဆင်းရဲမှုသည်သာ ချုပ်၏၊ မယုံမှား၊ တွေးတောခြင်း မရှိ၊ တစ်ပါးသော ယုံကြည်မှု မရှိသောကြောင့် ဤအရာ၌ ထိုသူအား အသိဉာဏ်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏၊ ကစ္စာန ဤမျှဖြင့် မှန်ကန်သော အယူ ဖြစ်၏။

ကစ္စာန အားလုံးရှိ၏ ဟူသော ဤအယူသည် အစွန်းတစ်ဖက်တည်း၊ အားလုံး မရှိဟူသော ဤအယူသည် အစွန်း တစ်ဖက်တည်း၊ ဤအစွန်းနှစ်ဖက်တို့သို့ မကပ်ရောက်မူ၍ အလယ် အလတ် အားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် တရားကို ဟောတော်မူ၏- အဝိဇ္ဇာ အကြောင်းခံကြောင့် သင်္ခါရတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သင်္ခါရ အကြောင်းခံကြောင့် ဝိညာဏ် ဖြစ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် ဤ အလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု၏ ဖြစ်ပေါ်မှုဖြစ်၏။ အဝိဇ္ဇာ၏ အကြွင်းမဲ့ ကင်းပြတ် ချုပ်ငြိမ်းခြင်းကြောင့် သင်္ခါရတို့ ချုပ်၏။ပ။ ဤသို့လျှင် ဤအလုံးစုံသော ဆင်းရဲအစု၏ ချုပ်ခြင်း ဖြစ်၏ဟု (ကြားနာခဲ့ရ၏၊ ခံယူခဲ့ရ၏ဟု မိန့်တော်မူ၏)။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ အကြင် အသျှင်တို့အား အသျှင်ကဲ့သို့ သဘောရှိကုန်သော စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော အကျိုး လိုလားကုန်သော ဆုံးမတတ်ကုန်သော ကံမြစ်တတ်ကုန်သော သီတင်းသုံးဖော်တို့ ရှိကုန်၏၊ ထိုအသျှင် ကဲ့သို့ အကျွန်ုပ်တို့ အား ဤအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါ၏၊ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ဤတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ တရားကို ထိုးထွင်း သိရပါပြီ ဟု (လျှောက်၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

## ၉ - ရာဟုလသုတ်

၉၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်ရာဟုလာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အဘယ်သို့ သိသူအဘယ်သို့ မြင်သူအား ဤဝိညာဏ် ရှိသော ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော နိမိတ် အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဉစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' တို့ မဖြစ်ပါကုန်သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ရာဟုလာ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်း ဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်း ဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်း ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှု၏၊ ဝေဒနာ အားလုံးကို။ သညာအားလုံးကို။ သင်္ခါရ အားလုံးတို့ကို။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်း ဖြစ်သော။ပ။ ဝိညာဏ်အားလုံးကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှု၏၊ ရာဟုလာ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ဤဝိညာဏ်ရှိသော ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော နိမိတ် (အာရုံ) အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဉစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' တို့ မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၉) ၄ - ထေရဝဂ် ===

## ၁၀ - ဒုတိယ ရာဟုလသုတ်

၉၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ အသျှင်ရာဟုလာသည် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား ဤဝိညာဏ်ရှိသော ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော နိမိတ် (အာရုံ) အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဉစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ထောင်လွှား မှု 'မာန' မှ ကင်းသော ထောင်လွှားခြင်း အဖို့ကို ကောင်းစွာ လွန်သော ကိလေသာ ပူပန်မှုမှ ငြိမ်းသော ကိလေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သော စိတ် ဖြစ်သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ရာဟုလာ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်း ဖြစ်သော။ပ။ အဝေးအနီးလည်း ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည်ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် မြင်၍ မစွဲလမ်းဘဲ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏။ ဝေဒနာ အားလုံးကို။ သညာ အားလုံးကို။ သင်္ခါရ အားလုံးတို့ကို။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေးအနီးလည်းဖြစ်သော ဝိညာဏ် အားလုံးကို "ဤဝိညာဏ် သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ်'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် မြင်၍ မစွဲလမ်းဘဲ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏။ ရာဟုလာ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ဤဝိညာဏ်ရှိသော ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပဖြစ်သော နိမိတ် (အာရုံ) အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဉစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာန' မှ ကင်းသော ထောင်လွှားခြင်းအဖို့ကို ကောင်းစွာ လွန်သော ကိလေသာ ပူပန်မှုမှ ငြိမ်းသော ကိလေသာမှ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်သောစိတ် ဖြစ်နိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

**လေးခုမြောက် ထေရဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၀) ၅ - ပုပ္ဖဝဂ် ===

### ၁ - နဒီသုတ်

၉၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောင်မှ အစဖြစ်၍ အောက်သို့ စီးဆင်းသော အဝေးသို့ ရောက်သော ရေစီးသန်သော မြစ်သည် ရှိရာ၏၊ ဖောင်းခါးမြက်၊ သမန်းမြက်၊ ဖြူဆံမြက်၊ ပြိတ်မြက်နှင့် သစ်ပင်တို့သည် ထိုမြစ်၏ ကမ်းပါးနှစ်ဘက်တို့၌ ပေါက်ရောက်ကြစေကာမူ ထိုမြစ်ရေအလျဉ်သို့ (ရေစုန်အလိုက် အဖျားညွတ်လျက်) တွဲရရွဲ ကျကာ တည်နေကုန်ရာ၏၊ ထိုမြစ်ရေလျဉ်ဖြင့် မျောလာသော ယောကျ်ားသည် ဖောင်းခါးမြက်တို့ကို ဖမ်းကိုင်စေကာမူ ထိုမြက်တို့သည် အမြစ်မြေစိုင်နှင့်တကွ ပြုတ်ကျကုန်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏၊ သမန်းမြက်တို့ကို ဖမ်းကိုင်စေကာမူ၊ ဖြူဆံမြက်တို့ကို ဖမ်းကိုင်စေကာမူ၊ ပြိတ်မြက်တို့ကို ဖမ်းကိုင်စေကာမူ၊ သစ်ပင်တို့ကို ဖမ်းကိုင်စေကာမူ၊ ထိုသစ်ပင်တို့သည် အမြစ်မြေစိုင်နှင့်တကွ ပြုတ်ကျကုန်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ အကြားအမြင် မရှိသော, အရိယာတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော, အရိယာတရား၌ မလိမ္မာသော, အရိယာတရား၌ မယဉ်ကျေးသော၊ သူတော်ကောင်းတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော, သူတော်ကောင်း တရား၌ မလိမ္မာသော, သူတော်ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟု လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ထိုသူ၏ ထိုရုပ်သည် ပျက်စီး၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ထိုသူ၏ ထိုဝိညာဏ်သည် ပျက်စီး၏၊ ထိုသူသည် ထိုအကြောင်းကြောင့် အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့်။ပ။ ဤသို့မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်မရှိ တော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၀) ၅ - ပုပ္ဖဝဂ် ===

### ၂ - ပုပ္ဖသုတ်

၉၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ငါသည် လောကနှင့် မငြင်းခုံ၊ လောကကသာ ငါနှင့် ငြင်းခုံ၏။

ရဟန်းတို့ တရားအတိုင်း ပြောတတ်သူသည် လောက၌ တစ်စုံတစ်ယောက်နှင့်မျှ မငြင်းခုံ၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ပညာရှိတို့က မရှိဟု သမုတ်အပ်သည်ကို ငါဘုရားကလည်း "မရှိ" ဟုပင် ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ပညာရှိတို့က ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်သည်ကို ငါဘုရားကလည်း "ရှိ၏" ဟုပင် ဆို၏။

ရဟန်းတို့ လောက၌ ပညာရှိတို့က မရှိဟု သမုတ်အပ်၍ ငါဘုရားကလည်း "မရှိ" ဟုပင် ဆိုသောအရာကား အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသောရုပ်ကို လောက၌ မရှိဟု ပညာရှိတို့ သမုတ်အပ်၏၊ ထိုရုပ်မျိုးကို ငါဘုရားကလည်း "မရှိ" ဟုပင် ဆို၏။

ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော ဝိညာဏ် ကို လောက၌ မရှိဟု ပညာရှိတို့ သမုတ်အပ်၏၊ ထိုဝိညာဏ်မျိုးကို ငါဘုရားကလည်း "မရှိ" ဟုပင် ဆို၏။ ရဟန်းတို့ လောက၌ ပညာရှိတို့က မရှိဟု သမုတ်အပ်၍ ငါကလည်း "မရှိ" ဟုပင်ဆိုသော အရာကား ဤသည်ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ လောက၌ ပညာရှိတို့က ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်၍ ငါဘုရားကလည်း "ရှိ၏" ဟု ဆိုသောအရာကား အဘယ် နည်း၊ ရဟန်းတို့ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်မျိုးကို လောက၌ ရှိ၏ ဟု ပညာရှိတို့ သမုတ်အပ်၏၊ ထိုရုပ်မျိုးကို ငါဘုရားကလည်း "ရှိ၏" ဟုပင် ဆို၏။ မမြဲသော ဝေဒနာ။ပ။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန် ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို လောက၌ ရှိ၏ဟု ပညာရှိတို့ သမုတ်အပ်၏၊ ထိုဝိညာဏ်မျိုးကို ငါဘုရားကလည်း "ရှိ၏" ဟုပင် ဆို၏၊ ရဟန်းတို့ လောက၌ ပညာရှိတို့က ရှိ၏ဟု သမုတ်အပ်၍ ငါဘုရားကလည်း "ရှိ၏" ဟု ဆိုသော အရာကား ဤသည်ပင်တည်း။

ရဟန်းတို့ လောက၌ ပျက်စီးတတ်သော တရားဟူ၍ ရှိ၏၊ ထိုတရားကို ငါဘုရားသည် ကိုယ်တိုင်သိ၏၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ကိုယ်တိုင် သိပြီးလျှင် ထိုးထွင်း၍ သိပြီးလျှင် ထိုတရားကို ပြော၏၊ ဟော၏၊ ပညတ်၏၊ တည်ထား၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် ကိုယ်တိုင် သိ, ထိုးထွင်း၍ သိပြီးလျှင် ပြောအပ် ဟောအပ် ပညတ်အပ် တည်ထားအပ် ဖွင့်ပြအပ် ဝေဖန်အပ် ပေါ်လွင်အောင် ပြုအပ်သော လောက၌ ပျက်စီးတတ်သော တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် လောက၌ ပျက်စီးတတ်သော တရားတည်း၊ ထိုတရားကို ငါဘုရားသည် ကိုယ်တိုင်သိ၏၊ ထိုးထွင်း၍ သိ၏၊ ကိုယ်တိုင် သိ, ထိုးထွင်း၍ သိပြီးလျှင် ပြော၏၊ ဟော၏၊ ပညတ်၏၊ တည်ထား၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် ဤသို့ ငါဘုရားက ပြောသော်လည်း ဟောသော် လည်း ပညတ်သော်လည်း တည်ထားသော်လည်း ဖွင့်ပြသော်လည်း ဝေဖန်သော်လည်း ပေါ်လွင်အောင် ပြုသော်လည်း မသိမမြင်၊ ရဟန်းတို့ ကန်းသည်, ဉာဏ်မျက်စိ မပါသည်ဖြစ်၍ မသိမမြင်သော ထိုပုထုဇဉ် သူမိုက်ကို ငါဘုရား အဘယ်သို့ ပြုနိုင်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဝေဒနာသည် လောက၌ ပျက်စီးတတ်သော တရားတည်း။ပ။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်သည် လောက၌ ပျက်စီးတတ်သော တရားတည်း၊ ထိုတရားကို ငါဘုရားသည် ကိုယ်တိုင် သိ၏၊ ထိုထွင်း၍ သိ၏၊ ကိုယ်တိုင် သိ, ထိုးထွင်း၍ သိပြီးလျှင် ပြော၏၊

ဟော၏၊ ပညတ်၏၊ တည်ထား၏၊ ဖွင့်ပြ၏၊ ဝေဖန်၏၊ ပေါ်လွင်အောင် ပြု၏။ ရဟန်းတို့ အကြင်သူသည် ဤသို့ငါဘုရားက ပြောသော်လည်း ဟောသော်လည်း ပညတ်သော်လည်း တည်ထား သော်လည်း ဖွင့်ပြသော်လည်း ဝေဖန်သော်လည်း ပေါ်လွင်အောင် ပြုသော်လည်း မသိမမြင်၊ ရဟန်းတို့ ကန်းသည့်, ဉာဏ်မျက်စိ မပါသည် ဖြစ်၍ မသိမမြင်သော ထိုပုထုဇဉ် သူမိုက်ကို ငါဘုရား အဘယ်သို့ ပြုနိုင်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြာညိုဖြစ်စေ၊ ကြာပဒုမ္မာဖြစ်စေ၊ ကြာပုဏ္ဍရိက်ဖြစ်စေ ရေ၌ ပေါက်၏၊ ရေ၌ ကြီးပွါး၏၊ ရေမှ တက်၍ တည်၏၊ ရေနှင့် မလိမ်းကျံ။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ဖြစ်၏၊ လောက၌ ကြီးပွါး၏၊ လောကကို လွှမ်းမိုး၍ နေ၏၊ လောကနှင့် မလိမ်းကျံဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၀) ၅ - ပုပ္ဖဝဂ် ===

### ၃ - ဖေဏပိဏ္ဍူပမသုတ်

၉၅။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အယုဇ္ဈမြို့ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဤဂင်္ဂါမြစ်သည် ကြီးစွာသော ရေမြှုပ်စိုင်ကို ဆောင်လာရာ၏၊ ထိုရေမြှုပ်စိုင်ကြီးကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် ကြည့်ရာ၏၊ တစိမ့်စိမ့် ရှုရာ၏၊ အသင့်အား ဖြင့် ဆင်ခြင်ရာ၏၊ ထိုယောက်ျားသည် ကြည့်နေစဉ် တစိမ့်စိမ့် ရှုနေစဉ် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်နေစဉ် ရေမြှုပ်စိုင်ကြီး သည် အသုံးမဝင်ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အချည်းနှီး ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အနှစ်မဲ့ ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရေမြှုပ်စိုင်၌ အနှစ် ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိနိုင် မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော။ပ။ အဝေး အနီးလည်း ဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို ရဟန်းသည် ကြည့်၏၊ တစိမ့်စိမ့် ရှု၏၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ထိုကြည့်နေစဉ် တစိမ့်စိမ့် ရှုနေစဉ် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်နေစဉ် ထိုရုပ်သည် အသုံးမဝင် ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အချည်းနှီး ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အနှစ်မဲ့ ဟူ၍ သာ ထင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရုပ်၌ အနှစ်ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တန်ဆောင်မုန်းလ အခါ၌ မိုးကြီးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းလတ်သော် ရေ၌ ရေပွက်သည် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ ချုပ်လည်း ချုပ်၏၊ ထိုရေပွက်ကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် ကြည့်ရာ၏၊ တစိမ့်စိမ့် ရှုရာ၏၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်ရာ၏၊ ထိုယောက်ျားသည် ကြည့်နေစဉ် တစိမ့်စိမ့် ရှုနေစဉ် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်နေစဉ် ထိုရေပွက်သည် အသုံးမဝင် ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အချည်းနှီး ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အနှစ်မဲ့ ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ရေပွက်၌ အနှစ် ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိနိုင် မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော။ပ။ အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝေဒနာအားလုံးကို ရဟန်းသည် ကြည့်၏၊ တစိမ့်စိမ့် ရှု၏၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၏၊ ထိုရဟန်းသည်

ကြည့်နေစဉ် တစိမ့်စိမ့် ရှုနေစဉ် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်နေစဉ် ထိုဝေဒနာသည် အသုံးမဝင်ဟူ၍သာထင်ရာ၏၊ အချည်းနှီးဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အနှစ်မဲ့ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဝေဒနာ၌ အနှစ်ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွေဥတုတို့၏ နောက်ဆုံးလဝယ် မွန်းတည့်အချိန်၌ တံလျှပ်သည် တဖြတ်ဖြတ် တုန်လှုပ် ၏၊ ထိုတံလျှပ်ကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် ကြည့်ရာ၏၊ တစိမ့်စိမ့် ရှုရာ၏၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် တစိမ့်စိမ့် ရှုနေစဉ် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်နေစဉ် ထိုတံလျှပ်သည် အသုံးမဝင်ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အချည်းနှီးဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အနှစ်မဲ့ဟူ၍ သာထင်ရာ၏။ပ။ ရဟန်းတို့ တံလျှပ်၌ အနှစ်ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်မည် နည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ သညာအားလုံး။ပ။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အနှစ်ကို အလိုရှိ၍ အနှစ်ကို ရှာလေ့ရှိသော အနှစ်ရှာမှီးရန် လှည့်လည်နေသော ယောကျ်ားသည် ထက်လှသော ဓားမကိုယူ၍ တောသို့ဝင်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ထိုတော၌ ဖြောင့်မတ်သော လတ်ဆတ်သော အတွင်း၌ သီးခိုင်တံ မရောက်သေးသော ငှက်ပျောတုံးကြီးကို မြင်ရာ၏၊ ထိုငှက်ပျောတုံးကို အရင်း၌ ဖြတ်ရာ၏၊ အရင်း၌ ဖြတ်ပြီးလျှင် အဖျား၌ ဖြတ်ရာ၏၊ အဖျား၌ ဖြတ်ပြီးလျှင် အထပ်ထပ်သော အပပ်ကို ခွါရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ငှက်ပျောတုံး၏ အထပ်ထပ်သော အပပ်ကို ခွါသော် အကာကိုမျှ မရရာ၊ အနှစ်ကို အဘယ်မှာ ရမည်နည်း၊ ထိုငှက်ပျောတုံးကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် ကြည့်ရာ၏၊ တစိမ့်စိမ့် ရှုရာ၏၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ကြည့်နေစဉ် တစိမ့်စိမ့် ရှုနေစဉ် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်နေစဉ် ထိုငှက်ပျောတုံးသည် အသုံးမဝင်ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အချည်းနှီးဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အနှစ်မဲ့ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ငှက်ပျောတုံး၌ အနှစ်ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော။ပ။ အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော သင်္ခါရအားလုံး တို့ကို ရဟန်းသည် ကြည့်၏၊ တစိမ့်စိမ့် ရှု၏၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၏၊ ထိုရဟန်းသည် ကြည့်နေစဉ် တစိမ့်စိမ့် ရှုနေစဉ် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်နေစဉ် ထိုသင်္ခါရတို့သည် အသုံးမဝင်ဟူ၍သာထင်ရာ၏၊ အချည်းနှီးဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အနှစ်မဲ့ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ သင်္ခါရတို့၌ အနှစ်ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား မျက်လှည့်သမားဖြစ်စေ၊ မျက်လှည့်သမား၏ တပည့်ဖြစ်စေ လမ်းဆုံလမ်းမ၌ မျက်လှည့် ပြရာ၏၊ ထိုမျက်လှည့်ကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောကျ်ားသည် ကြည့်ရာ၏၊ တစိမ့်စိမ့် ရှုရာ၏၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင် ရာ၏၊ ထိုယောကျ်ားသည် ကြည့်နေစဉ် တစိမ့်စိမ့် ရှုနေစဉ် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်နေစဉ် ထိုမျက်လှည့်သည် အသုံးမဝင် ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အချည်းနှီးဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အနှစ်မဲ့ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ မျက်လှည့်၌ အနှစ်ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်မည်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်း ဖြစ်သော။ပ။ အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝိညာဏ် အားလုံးကို ရဟန်းသည် ကြည့်၏၊ တစိမ့်စိမ့် ရှု၏၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၏။ ထိုရဟန်းသည် ကြည့်နေစဉ် တစိမ့်စိမ့် ရှုနေစဉ် အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်နေစဉ် အသုံးမဝင်ဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အချည်းနှီးဟူ၍သာ ထင်ရာ၏၊ အနှစ်မဲ့ဟူ၍ သာ ထင်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ်၌ အနှစ်ဟူ၍ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်မည် နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်၏၊ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သော် “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို ဟောတော်မူပြီးနောက် ထိုမှတစ်ပါးသော ဤဂါထာကို ဟောတော်မူပြန်၏-

ရုပ်ကို ရေမြှုပ်စိုင်နှင့် တူ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝေဒနာကို ရေပွက်နှင့် တူ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သညာကို တံလျှပ်နှင့် တူ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သင်္ခါရတို့ကို ငှက်ပျောတုံးနှင့် တူ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်ကို မျက်လှည့် နှင့် တူ၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း နေမင်းအဆွေ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူအပ်၏။

အကြင်ပညာရှိသည် ထိုခန္ဓာငါးပါးကို အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ တစိမ့်စိမ့် ရှု၏၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်၏၊ ထိုထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ကြည့်ရှု ဆင်ခြင်သော် ထိုပညာရှိအား ထိုခန္ဓာငါးပါးသည် အသုံးမဝင်ဟူ၍သာ ထင်၏၊ အချည်းအနှီးဟူ၍သာ ထင်၏။

ဤခန္ဓာကိုယ်ကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူ၏၊ တရားသုံးပါးတို့၏ ကင်းပျောက်ခြင်းကြောင့် စွန့်ပစ်အပ်သော ရုပ်ကို ရှုကြကုန်လော့။

ဇီဝိတိန္ဒြေဟူသော အသက်, ကမ္မဇတေဇောဟူသော အခိုးအငွေ့, ဝိညာဏ် (ဤတရားသုံးပါးတို့သည်) ဤကိုယ်ကို စွန့်သွားကြသောအခါ ဤခန္ဓာကိုယ်သည် စွန့် ပစ်အပ်သည် ဖြစ်၍ စိတ်စေတနာ စေ့ဆော်မှု မရှိဘဲ ပိုးလောက်စသည်တို့ ၏ အစာဖြစ်၍ အိပ်နေရ၏။

ဤခန္ဓာကိုယ်သည် ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ဤဝိညာဏက္ခန္ဓာသည် လူမိုက်တို့ကို ယောင်မှား ပြောဆိုစေသော မျက်လှည့်သည် ဖြစ်၏၊ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို သူသတ်သမားဟု ဆိုရ၏၊ ဤခန္ဓာတို့၌ အနှစ်ဟူ၍ မရှိ။

ထက်သန်သော လုံ့လရှိသော ရဟန်းသည် နေ့၌ ဖြစ်စေ၊ ညဉ့်၌ ဖြစ်စေ ဆင်ခြင် ဉာဏ်ရှိသည် အောက်မေ့မှု သတိ ရှိသည် ဖြစ်၍ ခန္ဓာတို့ကို ဤသို့ ရှုဆင်ခြင်ရာ၏။

သေခြင်း မရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို တောင့်တသော ရဟန်းသည် အနှောင်အဖွဲ့ သံယောဇဉ် အားလုံးကို ပယ်စွန့်ရာ၏၊ မိမိ၏ ကိုးကွယ်ရာ အားထားရာကို ပြုရာ၏၊ ‘ ဦးထိပ်၌ မီးလောင်နေသော သူကဲ့သို့ ’ကျင့်ရာ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

## === (၁၀) ၅ - ပုပ္ဖဝဂ် ===

## ၄ - ဂေါမယပိဏ္ဍသုတ်

၉၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုရဟန်းသည် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိသော 'နေ လစသည်တို့ကဲ့သို့' ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်သည် ရှိပါ၏လော။ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော 'နေ လစသည်တို့ ကဲ့သို့' ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ဝေဒနာသည် ရှိပါ၏လော။ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော 'နေ လစသည်တို့ ကဲ့သို့' ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံ တစ်ခုသော သညာသည် ရှိပါ၏လော။ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော 'နေ လစသည်တို့ ကဲ့သို့' ထိုအတိုင်းတည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရတို့သည် ရှိပါကုန်၏လော။ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိသော 'နေ လစသည်တို့ကဲ့သို့' ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ဝိညာဏ်သည် ရှိပါ၏လော"။

ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိသော နေ လစသည်တို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်သည် မရှိ။ တစ်စုံတစ်ခုသော ဝေဒနာသည်။ တစ်စုံတစ်ခုသော သညာသည်။ တစ်စုံ တစ်ခုသော သင်္ခါရတို့သည် မရှိကုန်။ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော နေလစသည် တို့ ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ဝိညာဏ်သည် မရှိဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သေးငယ်သော နွားချေးစိုင်ခဲကို လက်ဖြင့် ကိုင်ယူ၍ ထိုရဟန်းအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော နေ လစသည်တို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော ဤ(နွားချေးစိုင်ခဲ) မျှလောက်သော အတ္တဘောကို ရခြင်း ဟူ၍ မရှိနိုင်။ ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော နေလစသည်တို့ ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော ဤ (နွားချေး စိုင်ခဲ) မျှလောက်သော အတ္တဘောကို ရခြင်း ဟူ၍ ရှိခဲ့ပါလျှင် အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ဤအကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးမှု ဟူ၍ မထင်ရှားရာ။ ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော နေလစသည်တို့ ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော ဤ(နွားချေးစိုင်ခဲ) မျှလောက်သော အတ္တဘောကို ရခြင်းဟူ၍ မရှိနိုင်သောကြောင့် အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ဤအကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးမှုဟူ၍ ထင်ရှား၏။

ရဟန်း ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသည်ကား ငါသည် မင်းမျိုးဖြစ်၍ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းအပ်သော ဘုရင်ဖြစ်ဖူးပြီ၊ ရဟန်း မင်းမျိုးဖြစ်၍ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းအပ်သော ဘုရင်ဖြစ်သော ထိုငါ့အား ကုသဝတီမည်သော နေပြည်တော် အမှူး ရှိသော မြို့ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းမင်းမျိုးဖြစ်၍ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းအပ်သော ဘုရင်ဖြစ်သော ငါ့အား ဓမ္မပါသာဒ အမှူးရှိသော ပြာသာဒ်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် ရှိကုန်၏၊ ရဟန်း မင်းမျိုးဖြစ်၍ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းအပ်သော ဘုရင်ဖြစ်သော ငါ့အား မဟာဗျူဟ ကူဋာဂါရအမှူးရှိသော အထွတ်တပ သော အိမ်တော်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ ရှိကုန်၏၊ ရဟန်း မင်းမျိုးဖြစ်၍ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းအပ်သော ဘုရင်ဖြစ်သော ငါ့အား ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြီးသော စန္ဒကူးနှစ်ဖြင့် ပြီးသော ရွှေဖြင့်ပြီးသော မွေးရှည်ကော်ဇောကြီး အခင်း၊ ဖြူသော သားမွေးအခင်း၊ ပန်းပြောက်ခြယ် သားမွေးအခင်း၊ ဝံပိုင့်ရေ အခင်းမြတ်၊ နီသော မျက်နှာကြက်နှင့်တကွ အုံးနီ နှစ်ဖက်ရှိသော ပလ္လင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် တို့ ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းမင်းမျိုးဖြစ်၍ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းအပ်သော ဘုရင်ဖြစ်သော ငါ့အား

ရွှေတန်းဆာရှိသော ရွှေတံခွန်ရှိသော ရွှေကွန်ရက် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ဥပေါသထဆင်မင်း အမျိုး ရှိသော ဆင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းမင်းမျိုးဖြစ်၍ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းအပ်သော ဘုရင်ဖြစ်သော ငါ့အား ရွှေတန်းဆာရှိသော ရွှေတံခွန် ရှိသောရွှေကွန်ရက် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ဝလာဟကမြင်းမင်း အမျိုး ရှိသော မြင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ ရှိကုန်၏၊ ရဟန်းမင်းမျိုးဖြစ်၍ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်းအပ်သော ဘုရင်ဖြစ်သော ငါ့အား ရွှေတန်းဆာရှိသော ရွှေတံခွန်ရှိသော ရွှေကွန်ရက် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ဝေဇယန္တရထား အမျိုးရှိသောရထားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ ရှိကုန်၏၊ ရဟန်း မင်းမျိုးဖြစ်၍ ဦးထိပ်၌ အဘိသိက်သွန်းအပ်သော ဘုရင်ဖြစ်သော ငါ့အား ကျောက်မျက်ရတနာ အမျိုးရှိသော ကျောက်မျက်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ ရှိကုန်၏၊ ရဟန်း။ပ။ ငါ့အား သုဘဒ္ဒါဒေဝီအမျိုးရှိသော မိဖုရားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ ရှိကုန်၏၊ ရဟန်း။ပ။ ငါ့အား သားကြီး ရတနာအမျိုး ရှိသော နောက်လိုက်မင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ ရှိကုန်၏၊ ရဟန်း။ပ။ ငါ့အား ဘွဲ့ပြု ပုဆိုးခင်း၍ ငွေဖြင့် ပြီးသော နို့ညှစ်ခွက်ရှိသော နွားမပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ ရှိကုန်၏၊ ရဟန်း။ပ။ ငါ့အား နူးညံ့သော ခေါမချည်ပုဆိုး, နူးညံ့သော ပိုးချည် ပုဆိုး, နူးညံ့သော ကမ္ဗလာ ချည်ပုဆိုး, နူးညံ့သော ဝါချည်ပုဆိုးဟူသော ပုဆိုးကုဋေပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်တို့ ရှိကုန်၏၊ ရဟန်း။ပ။ ငါ့အား ညဉ့်နံနက်တိုင်း ပို့ဆောင်အပ်သော ထမင်းအိုးပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့ ရှိကုန်၏။

ရဟန်း ထိုအခါ ထိုမြို့ပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်အနက် ကုသဝတီနေပြည်တော်ဟူသော မြို့တစ်မြို့၌သာ ငါနေ၏၊ ရဟန်း ထိုအခါက ပြာသာဒ်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်အနက် ဓမ္မပါသာဒ ဟူသော ပြာသာဒ်တစ်ဆောင်၌ သာ ငါနေ၏၊ ရဟန်း ထိုအခါက အထွတ်တပ် အိမ်တော်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်အနက် မဟာဗျူဟမည်သော အထွတ်တပ် အိမ်တော်၌သာ ငါနေ၏၊ ရဟန်းထိုအခါက ပလ္လင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်အနက် ဆင်စွယ် ပလ္လင် ဖြစ်စေ၊ ဆန္ဒကူးနှစ် ပလ္လင်ဖြစ်စေ၊ ရွှေပလ္လင်ဖြစ်စေ၊ ငွေပလ္လင်ဖြစ်စေ ပလ္လင်တစ်ခုကိုသာ ငါအသုံးပြု၏၊ ရဟန်း ထိုအခါက ဆင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်အနက် ဥပေါသထ ဆင်မင်းဟူသော ဆင်တစ်စီးကိုသာ ငါစီး၏၊ ရဟန်း ထိုအခါက မြင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်အနက် ဝလာဟကမြင်းမင်းဟူသော မြင်တစ်စီး ကိုသာ ငါစီး၏၊ ရဟန်း ထိုအခါ ရထားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်အနက် ဝေဇယန္တရထား ဟူသော ရထား တစ်စီးကိုသာ ငါစီး၏၊ ရဟန်း ထိုအခါ မိဖုရားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်အနက် မင်းမျိုးစစ်ဖြစ်စေ၊ ဝေလာမ အမျိုးဖြစ်စေ[၁] မိဖုရားတစ်ဦးတည်းသာ ငါ့ကို ပြုစုလုပ်ကျွေးရ၏၊ ရဟန်း ထိုအခါပုဆိုး ကုဋေပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်အနက် နူးညံ့သော ခေါမချည် ပုဆိုးဖြစ်စေ၊ နူးညံ့သော ပိုးချည် ပုဆိုးဖြစ်စေ၊ နူးညံ့သော ကမ္ဗလာချည် ပုဆိုးဖြစ်စေ၊ နူးညံ့သော ဝါချည် ပုဆိုးဖြစ်စေ ပုဆိုးတစ်ခုကိုသာ ငါဝတ်၏၊ ရဟန်း ထိုထမင်းအိုးပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်အနက် တစ်အိုးကိုသာ အလွန်ဆုံး တစ်စလယ်ချက် ထမင်းနှင့် ထိုအားလျော်သော ဟင်းကိုသာ ငါစား၏။

ရဟန်း ဤသို့ ထိုသင်္ခါရအားလုံးတို့ကား လွန်ပြီးကုန်ပြီ၊ ချုပ်ပြီးကုန်ပြီ၊ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲပြီး ကုန်ပြီ၊ ရဟန်း သင်္ခါရတရားတို့ကား ဤသို့ မမြဲကြကုန်၊ ရဟန်း သင်္ခါရတရားတို့ကား ဤသို့ မခိုင်ခံ့ကြကုန်၊ ရဟန်း သင်္ခါရတရားတို့ကား ဤသို့ သာယာဖွယ် မရှိကြကုန်၊ ရဟန်း သင်္ခါရတရားတို့၌ ငြီးငွေ့ရန် အလွန်သင့်လှ၏၊ စွဲမက်ခြင်း ကင်းရန် အလွန် သင့်လှ၏၊ လွတ်မြောက်ရန် အလွန်သင့်လှ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

၁။ မင်းမျိုးနှင့် ပုဏ္ဏားမျိုးစပ်၍ မွေးဖွားသော မိန်းမကို ဝေလာမအမျိုးဟု ဆိုသည်။

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၀) ၅ - ပုပ္ဖဝဂ် ===

## ၅ - နခသိခါသုတ်

၉၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုရဟန်းသည် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- “အသျှင်ဘုရား မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော နေလတို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်သည် ရှိပါသလော။ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော နေလတို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ဝေဒနာသည်။ပ။ တစ်စုံတစ်ခုသော သညာသည်။ တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရတို့သည်။ အသျှင်ဘုရား မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော နေ လတို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ဝိညာဏ်သည် ရှိပါသလော” ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော နေလတို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်သည် မရှိ။ တစ်စုံတစ်ခုသော ဝေဒနာသည်။ တစ်စုံတစ်ခုသော သညာသည်။ တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရတို့သည်။ပ။ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော နေလတို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ဝိညာဏ်သည် မရှိဟုမိန့်တော်မူ၏။

ထိုနောက် မြတ်စွာဘုရားသည် လက်သည်းဖျား၌ မြေမှုန့် အနည်းငယ်ကို တင်ထား၍ ထိုရဟန်းအား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော နေလတို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော ရုပ်ဟူ၍ ဤမြေမှုန့်မျှလောက်ပင် မရှိ။ ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော ရုပ်ဟူ၍ ဤမြေမှုန့်မျှလောက်ပင် ရှိခဲ့ငြားအံ့၊ အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ဤအကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးမှုဟူ၍ မထင်ရှားရာ။ ရဟန်း မြဲသောခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော ရုပ်ဟူ၍ ဤမြေမှုန့်မျှ လောက်ပင် မရှိသောကြောင့် အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးမှုဟူ၍ ထင်ရှား၏။

ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော နေလတို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော ဝေဒနာ ဟူ၍ ဤမြေမှုန့်မျှလောက်ပင် မရှိ။ ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိသော ဝေဒနာဟူ၍ ဤမျှလောက်ပင် ရှိခဲ့ငြားအံ့၊ အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ဤအကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးမှုဟူ၍ မထင်ရှားရာ။ ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိသော ဝေဒနာဟူ၍ ဤမျှလောက်ပင် မရှိသော ကြောင့် အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးမှုဟူ၍ ထင်ရှား၏။ ရဟန်း သညာဟူ၍ ဤမျှလောက်ပင် မရှိ။ပ။ ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော နေလတို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲ သော သင်္ခါရတို့ဟူ၍ ဤမျှလောက်ပင် မရှိ။ ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော သင်္ခါရတို့ဟူ၍ ဤမျှလောက်ပင် ရှိကုန်ငြားအံ့၊ အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ ဤအကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးမှုဟူ၍ မထင်ရှား ရာ။ ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော သင်္ခါရတို့ဟူ၍ ဤမျှလောက်ပင် မရှိသောကြောင့် အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲကုန်ခြင်းငှါ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးမှုဟူ၍ ထင်ရှား၏။

ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိသော နေလတို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော ဝိညာဏ်ဟူ၍ ဤမျှလောက်ပင် မရှိ။ ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော ဝိညာဏ်ဟူ၍ ဤမျှလောက်ပင် ရှိခဲ့ငြားအံ့၊ အကြွင်းမဲ့

ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်း၏ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးမှု ဟူ၍ မထင်ရှားရာ။ ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိသော ဝိညာဏ်ဟူ၍ ဤမျှလောက်ပင် မရှိသော ကြောင့် အကြွင်းမဲ့ ဆင်းရဲ ကုန်ခြင်း၏ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးမှုဟူ၍ ထင်ရှား၏။

ရဟန်း ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဥ္စမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၀) ၅ - ပုပ္ဖဝဂ် ===

## ၆ - သုဒ္ဓိကသုတ်

၉၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုရဟန်းသည် တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော နေလတို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲ သော တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်ဟူ၍ ရှိပါ၏လော။ တစ်စုံတစ်ခုသော ဝေဒနာဟူ၍ ရှိပါ၏လော။ပ။ တစ်စုံတစ်ခုသော သညာဟူ၍ ရှိပါ၏လော။ တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရတို့ဟူ၍ ရှိပါ၏လော။ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန် ခြင်း သဘော မရှိသော နေလတို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ဝိညာဏ်ဟူ၍ ရှိပါ၏လော" ဟု (လျှောက်၏)။ ရဟန်း မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော နေလတို့ ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း တည်မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ရုပ်ဟူ၍ မရှိ။ တစ်စုံတစ်ခုသော ဝေဒနာဟူ၍ မရှိ။ပ။ တစ်စုံတစ်ခုသော သညာဟူ၍ မရှိ။ တစ်စုံတစ်ခုသော သင်္ခါရတို့ဟူ၍ မရှိ။ မြဲသော ခိုင်ခံ့သော တည်တံ့သော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသော နေ လတို့ကဲ့သို့ ထိုအတိုင်း မြဲသော တစ်စုံတစ်ခုသော ဝိညာဏ်ဟူ၍ မရှိဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === (၁၀) ၅ - ပုပ္ဖဝဂ် ===

### ၇ - ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ်

၉၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာသည်ကား အစမရှိ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အပိတ်အပင် တဏှာဟူသော သံယောဇဉ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ပြေးလွှား ကျင်လည်နေကြ ရသော သတ္တဝါတို့၏ ရှေးအစွန်းကား မထင်။ ရဟန်းတို့ မဟာ သမုဒ္ဒရာ ခြောက်ခန်းရသော အလွန်ခြောက်ခန်းရသော မဖြစ်ပေါ် နိုင်တော့သော အခါမျိုးကား ရှိသေး၏၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အပိတ်အပင် တဏှာဟူသော သံယောဇဉ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ပြေးလွှား ကျင်လည်နေကြရသော သတ္တဝါတို့၏ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးပြုမှုကို ငါဘုရားသည် မဟောနိုင်သည် သာတည်း။ ရဟန်းတို့ မြင်းမိုရ်တောင်မင်းသည် မီးလောင်ပျက်စီး၍ မဖြစ်ပေါ်နိုင်တော့သော အခါမျိုးကား ရှိသေး၏၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အပိတ်အပင် တဏှာဟူသော သံယောဇဉ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ပြေးလွှား ကျင်လည်နေကြရသော သတ္တဝါတို့၏ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးပြုမှုကို ငါဘုရားသည် မဟောနိုင်သည်သာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤမြေကြီးသည် မီးလောင်ပျက်စီး၍ မဖြစ်ပေါ် နိုင်တော့သော အခါမျိုးကား ရှိသေး၏၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အပိတ်အပင် တဏှာဟူသော သံယောဇဉ် ရှိသည် ဖြစ်၍ ပြေးလွှားကျင်လည်နေကြရသော သတ္တဝါတို့၏ ဆင်းရဲ၏ အဆုံး ပြုမှုကိုငါဘုရားသည် မဟောနိုင်သည်သာတည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တောက်ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့၍ မြဲသော ငုတ်၌ ဖြစ်စေ၊ တိုင်၌ ဖြစ်စေ ကပ်ချည်ထားသော ခွေးသည် ထိုငုတ်ကိုဖြစ်စေ၊ တိုင်ကိုဖြစ်စေ ရစ်ပတ်၍ ပြေးရာ၏၊ လှည့်လည်ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အကြားအမြင် မရှိသော အရိယာတို့ကို မဖူးမြင်ရဖူးသေးသော။ပ။ သူတော်ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ပ။ ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ သညာကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ သင်္ခါရတို့ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏၊ ဝိညာဏ်ရှိသော အတ္တဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း ရှု၏။ ထိုပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကိုသာ ရစ်ပတ်၍ ပြေးရ၏၊ လှည့်လည်ရ၏ ဝေဒနာကိုသာ။ပ။ သညာကိုသာ။ သင်္ခါရတို့ကိုသာ။ ဝိညာဏ်ကိုသာ ရစ်ပတ်၍ ပြေးရ၏၊ လှည့်လည်ရ၏။ ထိုပုထုဇဉ် သည် ရုပ်ကိုသာ ရစ်ပတ်၍ ပြေးလျက် လှည့်လည်လျက်၊ ဝေဒနာကို။ပ။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ရစ်ပတ်၍ ပြေးလျက် လှည့်လည်လျက် ရုပ်မှ မလွတ်နိုင်၊ ဝေဒနာမှမလွတ်နိုင်၊ သညာမှ မလွတ်နိုင်၊ သင်္ခါရတို့မှ မလွတ်နိုင်၊ ဝိညာဏ်မှ မလွတ်နိုင်၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှုသေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ မလွတ်နိုင်၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ မလွတ်နိုင်ဟု ငါဆို၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော။ပ။ သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးသော အရိယာ တပည့် သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ပ။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ ဝိညာဏ် ရှိသော အတ္တဟုလည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ဝိညာဏ်ဟု လည်းကောင်း၊ ဝိညာဏ်၌ အတ္တဟု လည်းကောင်း မရှု။ ထိုအရိယာ တပည့်သည် ရုပ်ကို လှည့်ပတ်၍ မပြေးရ၊ မလှည့်လည်ရ။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို လှည့်ပတ်၍ မပြေးရ၊ မလှည့်လည်ရ။ ထိုအရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် ရုပ်ကို လှည့်ပတ် မပြေးမူ၍ မလှည့်လည်မူ၍ ။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို လှည့်ပတ် မပြေးမူ၍ ရုပ်မှ လွတ်၏၊ ဝေဒနာမှ လွတ်၏၊ သညာမှ လွတ်၏၊ သင်္ခါရတို့မှ လွတ်၏၊ ဝိညာဏ်မှ လွတ်၏၊ ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်၏ဟူ၍ ငါ ဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၀) ၅ - ပုပ္ဖဝဂ် ===

### ၈ - ဒုတိယ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ်

၁၀၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဤသံသရာသည်ကား အစမရှိ၊ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော အပိတ်အပင်, တဏှာ ဟူသော သံယောဇဉ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ပြေးလွှား ကျင်လည် နေကြရသော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ့အစွန်းကား မထင်။ ရဟန်းတို့ ဥပမာသော် ကား တောက်ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့၍ မြဲသော ငုတ်၌ ဖြစ်စေ၊ တိုင်၌ ဖြစ်စေ ကပ်ချည်ထားသော ခွေးသည် သွားသော်လည်း ထိုငုတ်ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုတိုင်ကိုဖြစ်စေ ကပ်၍ သွားရ၏။ ရပ်သော်လည်း ထိုငုတ်ကို ဖြစ်စေ၊ ထိုတိုင်ကိုဖြစ်စေ ကပ်၍ ရပ်ရ၏။ ထိုင်သော်လည်း ထိုငုတ်ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုတိုင်ကိုဖြစ်စေ ကပ်၍ ထိုင်ရ၏။ ဝပ်သော်လည်း ထိုငုတ်ကိုဖြစ်စေ၊ ထိုတိုင်ကိုဖြစ်စေ ကပ်၍ ဝပ်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို " ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှု၏၊ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှု၏။ ထိုပုထုဇဉ်သည် သွားသော်လည်း ဤ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုး တို့ကို ကပ်၍ သွားရ၏၊ ရပ်သော်လည်း ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့ကို ကပ်၍ ရပ်ရ၏၊ ထိုင်သော်လည်း ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့ကို ကပ်၍ ထိုင်ရ၏၊ အိပ်သော်လည်း ဤဥပါဒါန က္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို ကပ်၍ အိပ်ရ၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် "ဤစိတ်ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ'၊ အမျက်ထွက်မှု 'ဒေါသ'၊ တွေဝေမှု 'မောဟ' တို့က ညစ်ညူးအောင် ပြုထားသည်မှာ အချိန်ကြာလှပြီ" ဟု မိမိစိတ်ကို မပြတ် ဆင်ခြင်ရ မည်။ ရဟန်းတို့ ထိုစိတ်ညစ်ညူးခြင်းကြောင့် သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးကုန်၏၊ ထိုစိတ် ဖြူစင်ခြင်းကြောင့် သတ္တဝါတို့ ဖြူစင်ကုန် ၏။

ရဟန်းတို့ လက်စွမ်းပြ ပန်းချီကားကို သင်တို့ မြင်ဖူးကြ၏လော။ အသျှင်ဘုရား မြင်ဖူးပါ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလက်စွမ်းပြ ပန်းချီကား မည်သည်ကိုလည်း စိတ်ဖြင့်သာ ကြံစည်ထား၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုလက်စွမ်းပြ ပန်းချီကားထက်လည်း စိတ်သည်သာ သာ၍ ဆန်းကြယ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် "ဤစိတ်ကို စွဲမက်မှု အမျက်ထွက်မှု တွေဝေမှုတို့က ညစ်ညူးအောင် ပြုထားသည်မှာ အချိန်ကြာလှပြီ " ဟု မိမိစိတ်ကို မပြတ် ဆင်ခြင်ရမည်။ ရဟန်းတို့ စိတ်ညစ်ညူးခြင်းကြောင့် သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးကုန်၏၊ စိတ်ဖြူစင်ခြင်းကြောင့် သတ္တဝါတို့ ဖြူစင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့သည် ဆန်းကြယ် သကဲ့သို့ ဆန်းကြယ်သော အခြားသော အပေါင်းအစု တစ်ခုကိုမျှ ငါ မမြင်၊ ရဟန်းတို့ ထိုတိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့ကိုလည်း စိတ်ဖြင့်သာ ဆန်းကြယ်အောင် ပြုထား၏၊ ရဟန်းတို့ ထိုတိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့ထက်လည်း စိတ်သည်သာလျှင် သာ၍ ဆန်းကြယ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် "ဤစိတ်ကို စွဲမက်မှု အမျက်ထွက်မှု တွေဝေမှုတို့က ညစ်ညူးအောင် ပြုထားသည်မှာ အချိန်ကြာလှပြီ" ဟု မိမိစိတ်ကို မပြတ် ဆင်ခြင်ရမည်။ ရဟန်းတို့ စိတ်ညစ်ညူးခြင်းကြောင့် သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးကုန်၏၊ စိတ်ဖြူစင်ခြင်းကြောင့် သတ္တဝါတို့ ဖြူစင်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ပန်းဆိုးသမားဖြစ်စေ၊ ပန်းချီသမားဖြစ်စေ ဆိုးရည်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ချိပ်ရေဖြင့် သော် လည်းကောင်း၊ နနွင်းရေဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ အညိုရောင် အဆင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ထန်းကျင့်ရောင် ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပြုပြင်ထားသော ပျဉ်ချပ်၌ ဖြစ်စေ၊ နံရံ၌ ဖြစ်စေ၊ ပုဆိုးကားချပ်၌ ဖြစ်စေ မိန်းမရုပ်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ ယောကျ်ားရုပ်ကိုသော် လည်းကောင်း ကိုယ်အင်္ဂါ အပြည့်အစုံ ရေးချယ်ရာ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် အကြားအမြင် မရှိသော

ပုထုဇဉ်သည် ဖြစ်စေသည်ရှိသော် ရုပ်ကိုသာ ဖြစ်စေ၏။ ဝေဒနာကိုသာ။ပ။ သညာကိုသာ။ သင်္ခါရတို့ကိုသာ။ ဝိညာဏ်ကိုသာ ဖြစ်စေ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ထိုသို့ဖြစ်သောကြောင့်။ပ။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၀) ၅ - ပုပ္ဖဝဂ် ===

## ၉ - ဝါသိဇဋသုတ်

၁၀၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သိသူ မြင်သူအားသာ အာသဝေါကုန်၏ဟု ငါ ဆို၏၊ မသိသူမမြင်သူအား ငါ မဆို။ ရဟန်းတို့ အဘယ်ကိုသိသူ အဘယ်ကို မြင်သူအား အာသဝေါကုန်မှု ဖြစ်နိုင်သနည်း၊ “ ဤကား ရုပ်၊ ဤကား ရုပ်ဖြစ်ပေါ် ခြင်း၊ ဤကား ရုပ်ချုပ်ခြင်း။ ဤကား ဝေဒနာ။ပ။ ဤကားသညာ။ ဤကား သင်္ခါရတို့။ ဤကား ဝိညာဏ်၊ ဤကား ဝိညာဏ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်း' ’ဟု ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား အာသဝေါကုန်မှု ဖြစ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ပွားများ အားထုတ်မှုကို အားမထုတ်ဘဲ နေသော ရဟန်းအား “ငါ၏ စိတ်သည် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်မူ ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ အလို ဖြစ်ပေါ်စေကာမူ ထိုသူ၏စိတ်သည် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ မလွတ်မြောက်နိုင်၊ ထိုအရာသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- မပွားများသောကြောင့်ဟု ဆိုရမည်။ အဘယ် ကို မပွားများသောကြောင့်နည်း၊ သတိပဋ္ဌာန် လေးမျိုး တို့ကို မပွားများသောကြောင့်၊ သမ္မပ္ပဓာန်လေးမျိုးတို့ကို မပွားများ သောကြောင့်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ် လေးမျိုး တို့ကို မပွားများသောကြောင့်၊ ဣန္ဒြေငါးမျိုးတို့ကို မပွားများသောကြောင့်၊ ဗိုလ်ငါးမျိုးတို့ကို မပွားများ သောကြောင့်၊ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်မျိုးတို့ကို မပွားများသောကြောင့်၊ အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော အရိယမဂ်ကို မပွားများ သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြက်မ၌ ဥတို့သည် ရှစ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ ဆယ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ ဆယ့်နှစ်လုံးသော် လည်းကောင်း ရှိကုန်ရာ၏။ ထိုဥတို့ကို ကြက်မသည် ကောင်းစွာ မဝပ်အပ်ကုန်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ အငွေ့မပေးအပ်ကုန်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ (ကြက်နံ့ကို) မထုံစေအပ်ကုန်၊ ထိုကြက်မအား “ငါ၏ ကြက်ကလေးတို့သည် ခြေသည်းဖျားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ နှုတ်သီးဖျားဖြင့် ဖြစ်စေ ဥခွံကို ဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းချမ်းသာသာ ပေါက်ဖွား လာကြမူ ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့ အလို ဖြစ်ပေါ်စေကာမူ ထိုကြက်ကလေးတို့သည် ခြေသည်းဖျားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ နှုတ်သီးဖျားဖြင့် ဖြစ်စေ ဥခွံကို ဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းချမ်းသာသာ ပေါက်ဖွားလာရန် မထိုက်ကုန်သည် သာတည်း။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ရှစ်လုံး ဆယ်လုံး ဆယ့်နှစ်လုံးသော ဥတို့ရှိသော်လည်း ကြက်မသည် ထိုဥတို့ကို ကောင်းစွာမဝပ်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ အငွေ့မပေး၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ (ကြက်နံ့ကို) မထုံစေသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ပွားများ အားထုတ်မှုကို အားမထုတ်ဘဲ နေသော ရဟန်းအား "ငါ၏ စိတ်သည် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤအလို ဖြစ်ပေါ်စေကာမူ ထိုသူ၏စိတ်သည် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါ တို့မှ မလွတ်မြောက်၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- မပွားများသောကြောင့်ဟု ဆိုရမည်။ အဘယ်ကို မပွား များသောကြောင့်နည်း၊ သတိပဋ္ဌာန် လေးမျိုးတို့ကို မပွားများသောကြောင့်။ပ။ အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော အရိယမဂ်ကို မပွားများသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ပွားများ အားထုတ်မှုကို အားထုတ်၍ နေသော ရဟန်းအား "ငါ၏ စိတ်သည် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အလို မဖြစ်ပေါ်စေကာမူ ထိုသူ၏ စိတ်သည် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ပွားများပြီးဖြစ်သောကြောင့်ဟု ဆိုရမည်။ အဘယ်ကို ပွားများပြီး ဖြစ်သနည်း၊ သတိပဋ္ဌာန် လေးမျိုးတို့ကို ပွားများပြီး ဖြစ်သောကြောင့်၊ သမ္မပ္ပဓာန်လေးမျိုးတို့ကို ပွားများပြီး ဖြစ်သောကြောင့်၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးမျိုးတို့ကို ပွားများပြီး ဖြစ်သောကြောင့်၊ ဣန္ဒြေငါးမျိုးတို့ကို ပွားများပြီး ဖြစ်သောကြောင့်၊ ဗိုလ်ငါးမျိုးတို့ကို ပွားများပြီး ဖြစ်သောကြောင့်၊ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်မျိုးတို့ကို ပွားများပြီး ဖြစ်သောကြောင့်၊ အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော အရိယမဂ်ကိုပွားများပြီး ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြက်မ၌ ဥတို့သည် ရှစ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ ဆယ်လုံးသော် လည်းကောင်း၊ ဆယ့်နှစ်လုံးသော် လည်းကောင်း ရှိကုန်ရာ၏။ ထိုဥတို့ကို ကြက်မသည် ကောင်းစွာ ဝပ်အပ်ကုန်၏၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ အငွေ့ ပေးအပ်ကုန်၏၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ (ကြက်နံ့ကို) ထုံစေအပ်ကုန်၏၊ ထိုကြက်မအား "ငါ၏ ကြက်ကလေးတို့သည် ခြေသည်းဖျားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ နှုတ်သီးဖျားဖြင့် ဖြစ်စေ ဥခွံကို ဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းချမ်းသာသာ ပေါက်ဖွားလာကြမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အလို မဖြစ်ပေါ်စေကာမူ ထိုကြက်ကလေးတို့သည် ခြေသည်းဖျားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ နှုတ်သီးဖျားဖြင့် ဖြစ်စေ ဥခွံကို ဖောက်ခွဲ၍ ချမ်းချမ်းသာသာ ပေါက်ဖွားလာရန် ထိုက်ကုန်သည် သာတည်း။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူ-ရဟန်းတို့ ရှစ်လုံး ဆယ်လုံး ဆယ့်နှစ်လုံးသော ဥတို့ကို ကောင်းစွာ ဝပ်အပ်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ အငွေ့ပေးအပ်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ကောင်းစွာ (ကြက်နံ့ကို) ထုံစေအပ်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ပွားများ အားထုတ်မှုကို အားထုတ်၍ နေသော ရဟန်းအား "ငါ၏ စိတ်သည် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်မူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အလို မဖြစ်ပေါ် စေကာမူ ထိုသူ၏ စိတ်သည် မစွဲလမ်းမူ၍ အာသဝေါတို့မှ လွတ်မြောက်၏၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ- ပွားများပြီး ဖြစ်သောကြောင့်ဟု ဆိုရမည်။ အဘယ်ကို ပွားများပြီး ဖြစ်သော ကြောင့်နည်း ဟူမူ- သတိပဋ္ဌာန်လေးမျိုးတို့ကို ပွားများပြီး ဖြစ်သောကြောင့်။ပ။ အင်္ဂါရှစ်မျိုး ရှိသော အရိယမဂ်ကို ပွားများပြီး ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား လက်သမားဆရာ၏ဖြစ်စေ၊ လက်သမားဆရာတပည့်၏ဖြစ်စေ ပဲခွပ်ရိုးဆုပ်ကိုင်ရာကို ကြည့်လျှင် လက်ချောင်းရာတို့နှင့် လက်မရာတို့သည် ထင်ကုန်၏။ ထိုသူအား "ငါ၏ ပဲခွပ်ရိုးကို ဆုပ်ကိုင်ရာ၌ ယနေ့ ဤမျှလောက် ကုန်ပြီ၊ နက်ဖြန် ဤမျှလောက် ကုန်လတ္တံ့၊ နောက်နေ့တို့၌ ဤမျှလောက် ကုန်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့ အသိဉာဏ် မဖြစ်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ ပွားများ အားထုတ်မှုကို အားထုတ်၍ နေသော ရဟန်းအား "ငါ့အား အာသဝေါတို့ ယနေ့ ဤမျှလောက်ကုန်ပြီ၊ နက်ဖြန် ဤမျှလောက် ကုန်လတ္တံ့၊ နောက်နေ့တို့၌ ဤမျှလောက် ကုန်လတ္တံ့" ဟု ဤအသိဉာဏ် မျိုးကား မဖြစ်။ စင်စစ် ထိုသူအား "ကုန်သောအခါ ကုန်ပြီ" ဟုသာ အသိဉာဏ် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြိမ်အဖွဲ့ဖြင့် ဖွဲ့ထားသော သမုဒ္ဒရာကူး လှေကို မိုးလတို့ပတ်လုံး ရေ၌ ကုန်စေပြီးနောက် ဆောင်းအခါ ကုန်းပေါ်သို့ တင်ထား၏၊ ကြိမ်အဖွဲ့တို့ကို လေပူနေပူတို့ နှိပ်စက်အပ်

ကုန်၏၊ ကြိမ်အဖွဲ့တို့သည် မိုးအခါ မိုးရွာအပ်သည် ရှိသော် မိုးရေ စိုစွတ်ကုန်၍ လွယ်လွယ်ကူကူပင် ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏၊ ဆွေးမြေ့ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ ပွားများ အားထုတ်မှုကို အားထုတ်၍ နေသော ရဟန်းအား အနှောင်အဖွဲ့ သံယောဇဉ်တို့သည် လွယ်လွယ် ကူကူပင် ချုပ်ငြိမ်းကုန်၏၊ ဆွေးမြေ့ ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၀) ၅ - ပုပ္ဖဝဂ် ===

## ၁၀ - အနိစ္စသညာသုတ်

၁၀၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို ပွားများအပ် လေ့လာအပ်သော် ကာမဂုဏ် တို့၌ စွဲမက်မှု'ရာဂ' အားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ ရုပ်၌ စွဲမက်မှု 'ရူပရာဂ' အားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ ဘဝ၌ စွဲမက်မှု 'ဘဝရာဂ' အားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ အဝိဇ္ဇာအားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ ငါ ဟူသော မာနအားလုံးကို နုတ်ပယ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တန်ဆောင်မုန်းလ အခါ လယ်သမားကြီးသည် ကြီးစွာသော ထွန်ဖြင့် ထွန်လတ်သော် ဖွဲ့ယှက်တည်နေသော အမြစ်အားလုံးတို့ကို ခွဲလျက် ထွန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို ပွားများအပ် လေ့လာအပ်သော် ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု အားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ ရုပ်၌ တပ်မက်မှု အားလုံးကို ကုန်စေနိုင် ၏၊ ဘဝ၌ စွဲမက်မှုအားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ အဝိဇ္ဇာအားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ ငါ ဟူသော မာနအားလုံးကို နုတ်ပယ်နိုင် ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ဖြူဆံမြက်ရိတ်သမားသည် ဖြူဆံမြက်ကို ရိတ်၍ အဖျားမှ ကိုင်လျက် ခါချ၏၊ ခါယမ်း၏၊ ခါပစ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို ပွားများအပ် လေ့လာအပ်သော် ကာမဂုဏ်တို့၌ စွဲမက်မှု အားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏။ပ။ ငါ ဟူသော မာနအားလုံးကို နုတ်ပယ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား သရက်သီးခိုင်သည် အညှာပြတ်ကျသော် အညှာ၌ တွဲနေသော သရက်သီး အားလုံးတို့ သည် အညှာနောက်သို့ ပါကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို ပွားများအပ် လေ့လာ အပ်သော်။ပ။ ငါ ဟူသော မာနအားလုံးကို နုတ်ပယ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အထွတ်တပ်သော အိမ်၏ အခြင်ရနယ် အားလုံးတို့သည် အထွတ်သို့ သက်ဝင်ကုန်၏၊ အထွတ်၌ ညွတ်ကုန်၏၊ အထွတ်၌ ဆုံကြကုန်၏၊ အထွတ်ကို ထိုအလုံးစုံတို့၏ ထိပ်ဖျားဟု ဆိုရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို ပွားများအပ် လေ့လာအပ်သော်။ပ။ ငါ ဟူသော မာနအားလုံးကို နုတ်ပယ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အမြစ်နံ့သာ အားလုံးတို့တွင် အကျော်နံ့သာကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို။ပ။ ငါဟူသော မာနအားလုံးကို နုတ်ပယ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အနှစ်နံ့သာ အားလုံးတို့တွင် ဆန္ဒကူးနီကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို။ပ။ ငါ ဟူသော မာနအားလုံးကို နုတ်ပယ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အပွင့်နံ့သာ အားလုံးတို့တွင် မြတ်လေးပန်းကို အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို။ပ။ ငါ ဟူသော မာနအားလုံးကို နုတ်ပယ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အရံမင်းငယ် အားလုံးတို့သည် စကြဝတေးမင်း၏ နောက်လိုက်များ ဖြစ်ကြကုန်၏၊ စကြဝတေးမင်းကို ထိုမင်းငယ်တို့ထက် အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုရ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို။ပ။ ငါ ဟူသော မာနအားလုံးကို နုတ်ပယ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကြယ်တာရာ အပေါင်းတို့၏ အရောင်အားလုံးသည် လရောင်၏ တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ် တစ်စိတ်မျှ တန်ဖိုးမရှိ၊ လရောင်ကို ထိုအရောင်တို့ထက် အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုရ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို။ပ။ ငါ ဟူသော မာနအားလုံးကို နုတ်ပယ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား တန်ဆောင်မုန်းလ အခါ၌ ကောင်းကင်သည် တိမ်သား ကင်းသဖြင့် မြင့်လတ်သော် နေသည် ကောင်းကင်သို့ တက်လျက် ကောင်းကင်၌ ရှိသော အမှောင်အားလုံးကို ပယ်ခွင်း၍ တောက်ပလည်း တောက်ပ ၏၊ ပူလည်း ပူ၏၊ တင့်တယ်လည်း တင့်တယ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ကာမတို့၌ စွဲမက်မှု 'ကာမရာဂ' အားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ ရုပ်၌ စွဲမက်မှု 'ရူပရာဂ' အားလုံးကို ကုန်စေ နိုင်၏၊ ဘဝ၌ စွဲမက်မှု 'ဘဝရာဂ' အားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ အဝိဇ္ဇာ အားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ ငါ ဟူသော မာနအားလုံး ကို နုတ်ပယ်နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ မမြဲဟူသော အမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို အဘယ်သို့ ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ကာမတို့၌ စွဲမက်မှု အားလုံးကို ကုန်စေနိုင်သနည်း။ပ။ ငါဟူသော မာနအားလုံးကို နုတ်ပယ်နိုင်သနည်း။ ဤကားရုပ်၊ ဤကား ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ဤကား ရုပ်ချုပ်ခြင်း။ ဤကား ဝေဒနာ။ ဤကား သညာ။ ဤကားသင်္ခါရတို့။ ဤကား ဝိညာဏ်၊ ဤကား ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်းဟု မမြဲဟူသောအမှတ် 'အနိစ္စသညာ' ကို ပွားများ လေ့လာအပ်သော် ကာမတို့၌ စွဲမက်မှု အားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ ရုပ်၌ စွဲမက်မှု အားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ ဘဝ၌ စွဲမက်မှု အားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ အဝိဇ္ဇာအားလုံးကို ကုန်စေနိုင်၏၊ ငါ ဟူသော မာနအားလုံးကို နုတ်ပယ်နိုင်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

**ငါးခုမြောက် ပုပ္ဖဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၁) ၁ - အန္တဝဂ် ===

### ၁ - အန္တသုတ်

၁၀၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဖို့အစုတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- သက္ကာယ အဖို့အစု၊ သက္ကာယဖြစ်ပေါ်ကြောင်း အဖို့အစု၊ သက္ကာယချုပ်ရာ အဖို့အစု၊ သက္ကာယချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် အဖို့အစုတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ သက္ကာယ အဖို့အစုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့တည်းဟု ဆိုအပ်သည် ဖြစ်၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရတို့ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သက္ကာယ အဖို့အစုဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သက္ကာယဖြစ်ပေါ်ကြောင်း အဖို့အစုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ကာမ၌ တပ်မက်မှု၊ ဘဝ၌ တပ်မက် မှု၊ ဘဝပြတ်ခြင်း၌ တပ်မက်မှု ဟူသော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေနိုင်သော နှစ်သက် တပ်မက်မှုနှင့်တကွဖြစ်သော ထိုထိုအာရုံ ထိုထိုဘဝတို့၌ နှစ်သက်တတ်သော တဏှာတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတဏှာကို သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း အဖို့အစုဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သက္ကာယချုပ်ရာ အဖို့အစုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုတဏှာ၏သာ အကြွင်းမဲ့ ကင်းပြတ် ချုပ်ငြိမ်းမှု စွန့်မှု မကပ်ငြိမှု လွတ်မြောက်မှု မတွယ်တာမှုတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သက္ကာယချုပ်ရာ အဖို့အစုဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သက္ကာယချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် အဖို့အစုဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော မြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ဟူသော အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ဤအရိယမဂ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သက္ကာယ ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် အဖို့အစုဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်လျှင် အဖို့အစု လေးမျိုးတို့တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၁) ၁ - အန္တဝဂ် ===

### ၂ - ဒုက္ခသုတ်

၁၀၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဆင်းရဲကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ကို လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို လည်းကောင်း ဟောပေ အံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ဟု ဆိုအပ်သည် ဖြစ်၏။ အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဆင်းရဲဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း။ပ။ ဘဝပြတ်ခြင်း၌ စွဲမက်မှုဟူသော တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေ နိုင်သော တဏှာတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ကြောင်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲချုပ်ရာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုတဏှာ၏သာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ကင်းပြတ် ချုပ်ငြိမ်းမှု စွန့်မှု မကပ်ငြိမှု လွတ်မြောက်မှု မတွယ်တာ မှုတည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဆင်းရဲချုပ်ရာဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သောမြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှု ဟူသော အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ဤအရိယမဂ် တည်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

=== (၁၁) ၁ - အန္တဝဂ် ===

## ၃ - သက္ကာယသုတ်

၁၀၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား သက္ကာယကို လည်းကောင်း၊ သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ သက္ကာယချုပ်ရာကို လည်းကောင်း၊ သက္ကာယချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ သက္ကာယ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ဟု ဆိုအပ်သည် ဖြစ်၏။

အဘယ် ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာဟူသော ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရတို့ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သက္ကာယဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ တစ်ဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော တဏှာတည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သက္ကာယ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သက္ကာယ ချုပ်ရာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ထိုတဏှာ၏ သာလျှင်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သက္ကာယ ချုပ်ရာဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ သက္ကာယချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ မှန်ကန်သော မြင်မှု။ပ။ မှန်ကန်သော တည်ကြည်မှုဟူသော အင်္ဂါရှစ်မျိုးရှိသော ဤအရိယမဂ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို သက္ကာယချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

## ၄ - ပရိညေယျသုတ်

၁၀၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပိုင်းခြား၍ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတည်း။ ဝေဒနာသည်။ပ။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော တရားတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရာဂကုန်ခြင်း၊ ဒေါသကုန်ခြင်း၊ မောဟကုန်ခြင်း တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ပိုင်းခြား၍ သိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ရဟန္တာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤသို့ အမည်ရှိ၏၊ ဤသို့ အနွယ်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

=== (၁၁) ၁ - အန္တဝဂ် ===

## ၅ - သမဏသုတ်

၁၀၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ငါးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကုန်။ပ။ သိကုန်၏။ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

------

## ၆ - ဒုတိယ သမဏသုတ်

၁၀၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ငါးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရ တို့ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ် ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၏ ဖြစ်ပေါ် ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်း ကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာမသိကုန်။ပ။ သိကုန်၏။ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြု ကာ ရောက်၍ နေကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

## ၇ - သောတာပန္နသုတ်

၁၀၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ငါးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရုပ် ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ် ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိသောကြောင့် ဤအရိယာတပည့်ကို ဖရိုဖရဲ ကျခြင်း သဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲ သော အထက်မဂ်လျှင် လဲလျောင်းရာ ရှိသော သောတာပန်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၁) ၁ - အန္တဝဂ် ===

### ၈ - အရဟန္တသုတ်

၁၁၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ငါးမျိုးတို့တည်း၊ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ ကွယ်ပျောက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်ရာကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိပြီးလျှင် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သောကြောင့် ဤရဟန်းကို အာသဝေါ ကုန်ပြီးသူ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးသူ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုပြီးသူ၊ ခန္ဓာဝန်ကို ချပြီးသူ၊ မိမိအကျိုး အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ပြီးသူ၊ ဘဝသံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူ၊ ကောင်းစွာ သိ၍ လွတ်မြောက်သူ ရဟန္တာဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၁) ၁ - အန္တဝဂ် ===

### ၉ - ဆန္ဒပ္ပဟာနသုတ်

၁၁၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှုကို ပယ်ကုန်လော့။ ဤသို့ ပယ်သည်ရှိသော် ထိုရုပ်သည် ပယ်အပ်ပြီး အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီး နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီး နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိပြီး ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝေဒနာ၌ ။ပ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှုကို ပယ်ကုန်လော့၊ ဤသို့ ပယ်သည်ရှိသော် ထိုဝိညာဏ် သည် ပယ်အပ်ပြီး အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီး နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီး နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘော မရှိပြီး ဖြစ်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === (၁၁) ၁ - အန္တဝဂ် ===

### ၁၀ - ဒုတိယ ဆန္ဒပ္ပဟာနသုတ်

၁၁၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှု ကပ်ရောက် စွဲလမ်းမှု စိတ်၏ ဆောက်တည်မှု အမှားနှလုံးသွင်းမှု အနုသယတို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့။ ဤသို့ ပယ်သည် ရှိသော် ထိုရုပ်သည် ပယ်အပ်ပြီး အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီး။ပ။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ လိုချင်မှု။ပ။ ဤသို့ ပယ်သည်ရှိသော် ထိုသင်္ခါရတို့သည် ပယ်အပ်ပြီး အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီး နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီး နောင်အခါ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသဘော မရှိပြီး ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှု ကပ်ရောက် စွဲလမ်းမှု စိတ်၏ ဆောက်တည်မှု အမှားနှလုံးသွင်းမှု အနုသယတို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့။ ဤသို့ ပယ်သည်ရှိသော် ထိုဝိညာဏ်သည် ပယ်အပ်ပြီး အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီး နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး နောင်တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီး နောင်တစ်ဖန် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိပြီး ဖြစ်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

**ရှေးဦးစွာသော အန္တဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ် ===

### ၁ - အဝိဇ္ဇာသုတ်

၁၃၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား ‘အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ’ ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် အဝိဇ္ဇာပါနည်း၊ အဘယ်မျှဖြင့် အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ရဟန်း ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို မသိ၊ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိ၊ ရုပ်ချုပ်ရာကို မသိ၊ ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိ။ ဝေဒနာကို မသိ။ သညာကို မသိ။ သင်္ခါရတို့ကို မသိ။ပ။ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိ။ ရဟန်း ဤသို့ မသိခြင်းကို အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့် အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ် ===

### ၂ - ဝိဇ္ဇာသုတ်

၁၃၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုရဟန်းသည် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား ‘ဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာ’ ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အဘယ်သည် ဝိဇ္ဇာပါနည်း၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း” ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ရဟန်း ဤလောက၌ အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်ကို သိ၏၊ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ရုပ်ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို သိ၏။ပ။ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏။ ရဟန်း ဤသည်ကို ဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့် ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ် ===

### ၃ - ဓမ္မကထိကသုတ်

၁၁၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုရဟန်းသည် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား 'ဓမ္မကထိက ဓမ္မကထိက' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှဖြင့် ဓမ္မကထိက ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ရုပ်ကို ငြီးငွေ့ရန် စွဲမက်မှု ကင်းရန် ချုပ်စေရန် တရားကို ဟောခဲ့မူ "ဓမ္မကထိကရဟန်း" ဟုဆိုထိုက်၏။ ရဟန်းရုပ်ကို ငြီးငွေ့ရန် စွဲမက်မှု ကင်းရန် ချုပ်စေရန် ကျင့်ခဲ့မူ "တရား အားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း" ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်းရုပ်ကို ငြီးငွေ့၍ စွဲမက်မှု ကင်းလျက် ချုပ်စေပြီးလျှင် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခဲ့မူ "မျက်မှောက်၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်း" ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်း ဝေဒနာကို။ပ။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို သိ၏။ပ။ ဝိညာဏ်ကို ငြီးငွေ့ရန် စွဲမက်မှု ကင်းရန် ချုပ်စေရန် တရားကို ဟောခဲ့မူ "ဓမ္မကထိကရဟန်း" ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်း ဝိညာဏ်ကို ငြီးငွေ့ရန် စွဲမက်မှု ကင်းရန် ချုပ်စေရန် ကျင့်ခဲ့မူ "တရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း" ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်း ဝိညာဏ်ကို ငြီးငွေ့၍ စွဲမက်မှု ကင်းလျက် ချုပ်စေပြီးလျှင် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခဲ့မူ "မျက်မှောက်၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်း" ဟု ဆိုထိုက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

### ၄ - ဒုတိယ ဓမ္မကထိကသုတ်

၁၁၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုရဟန်းသည် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား 'ဓမ္မကထိက ဓမ္မကထိက' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်မျှဖြင့် ဓမ္မကထိက ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှဖြင့် တရား အားလျော် သော အကျင့်ကို ကျင့်သူ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှဖြင့် မျက်မှောက်၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ရုပ်ကို ငြီးငွေ့ရန် စွဲမက်မှု ကင်းရန် ချုပ်စေရန် တရားကို ဟောခဲ့မူ 'ဓမ္မကထိကရဟန်း' ဟုဆိုထိုက်၏။ ရဟန်း ရုပ်ကို ငြီးငွေ့ရန် စွဲမက်မှု ကင်းရန် ချုပ်စေရန် ကျင့်ခဲ့မူ "တရားအား လျော်သောအကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း" ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်း ရုပ်ကို ငြီးငွေ့၍ စွဲမက်မှု ကင်းလျက် ချုပ်စေပြီးလျှင် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခဲ့မူ "မျက်မှောက်၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်း" ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်း ဝေဒနာကို။ပ။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ငြီးငွေ့ရန် စွဲမက်မှု ကင်းရန်ချုပ်စေရန် တရားကို ဟောခဲ့မူ "ဓမ္မကထိကရဟန်း" ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်း ဝိညာဏ်ကို ငြီးငွေ့ရန် စွဲမက်မှု ကင်းရန် ချုပ်စေရန် ကျင့်ခဲ့မူ "တရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သော ရဟန်း" ဟု ဆိုထိုက်၏။ ရဟန်း ဝိညာဏ်ကို ငြီးငွေ့၍ စွဲမက်မှု ကင်းလျက် ချုပ်စေပြီးလျှင် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်ခဲ့မူ "မျက်မှောက်၌ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်သော ရဟန်း " ဟု ဆိုထိုက်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ် ===

### ၅ - ဗန္ဓနသုတ်

၁၁၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော အရိယာတို့ကို မဖူးမြင်ဖူးသော။ပ။ သူတော် ကောင်းတရား၌ မယဉ်ကျေးသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်ကို ရုပ် အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခံရသူ၊ အတွင်းအပြင်နှင့်တကွ အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခံရသူ၊ ဤမှာဘက် ကမ်းကိုလည်း မမြင်သူ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းကိုလည်း မမြင်သူ၊ အနှောင်အဖွဲ့ခံရလျက် အိုရသူ၊ အနှောင်အဖွဲ့ခံရလျက် သေရသူ၊ အနှောင် အဖွဲ့ ခံရလျက် ဤလောကမှ တစ်ပါးသော လောကသို့ သွားရသူဟု ဆိုအပ်၏။ ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ပ။ ဝေဒနာ၌ အတ္တဟူ၍လည်းကောင်း ရှု၏။ ရဟန်းတို့ ဤအကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်ကို ဝေဒနာ အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ ခံရသူ၊ အတွင်းအပြင်နှင့်တကွ အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခံရသူ၊ ဤမှာဘက်ကမ်းကိုလည်း မမြင်သူ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းကို လည်း မမြင်သူ၊ အနှောင်အဖွဲ့ ခံရလျက် အိုရသူ၊ အနှောင်အဖွဲ့ ခံရလျက် သေရသူ၊ အနှောင်အဖွဲ့ ခံရလျက် ဤလောကမှ တစ်ပါးသော လောကသို့ သွားရသူဟု ဆိုအပ်၏။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ ရှု၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤအကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်ကိုဝေဒနာအနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခံရသူ၊ အတွင်းအပြင်နှင့်တကွ အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် နှောင်ဖွဲ့ခံရသူ၊ ဤမှာဘက်ကမ်းကိုလည်း မမြင် သူ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းကိုလည်း မမြင်သူ၊ အနှောင်အဖွဲ့ ခံရလျက် အိုရသူ၊ အနှောင်အဖွဲ့ ခံရလျက် သေရသူ၊ အနှောင်အဖွဲ့ ခံရလျက် ဤလောကမှ တစ်ပါးသော လောကသို့ သွားရသူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတို့ကို ဖူးမြင်ဖူးသော။ပ။ သူတော်ကောင်းတရား၌ ယဉ်ကျေးသော အရိယာ တပည့်သည် ရုပ်ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ ရုပ်ရှိသော အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အတ္တ၌ ရုပ်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရုပ်၌ အတ္တဟူ၍ လည်းကောင်း မရှု။ ရဟန်းတို့ အကြားအမြင်ရှိသော ဤအရိယာ တပည့်ကို ရုပ်အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် အနှောင် အဖွဲ့ မခံရသူ၊ အတွင်းအပြင်နှင့်တကွသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် အနှောင်အဖွဲ့ မခံရသူ၊ ဤမှာဘက်ကမ်းကိုလည်း မြင်သူ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းကိုလည်း မြင်သူဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ပြီဟု ငါ ဆို၏။ ဝေဒနာကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ပ။ သညာကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ သင်္ခါရတို့ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ ဝိညာဏ်ကို အတ္တဟူ၍ မရှု။ပ။ အကြားအမြင်ရှိသော ဤအရိယာ တပည့်ကို ဝိညာဏ် အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် အနှောင်အဖွဲ့ မခံရသူ၊ အတွင်းအပြင်နှင့်တကွသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့် အနှောင်အဖွဲ့ မခံရသူ၊ ဤမှာဘက်ကမ်းကိုလည်း မြင်သူ၊ ထိုမှာဘက်ကမ်းကိုလည်း မြင်သူဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုသူသည် ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်ပြီဟု ငါ ဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ် ===

### ၆ - ပရိပုစ္ဆိတသုတ်

၁၁၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း၊ ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုကြကုန်သလော။ မရှုကြပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာမဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုကြကုန်သလော။ မရှုကြပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်းတို့ ဝိညာဏ် ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ်'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ် ===

### ၇ - ဒုတိယ ပရိပုစ္ဆိတသုတ်

၁၁၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြ သနည်း၊ ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်"ဟု ရှုကြကုန်သလော။ ရှုကြပါ၏ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ကောင်းပေစွ၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်ကို " ဤရုပ်သည် ငါ၏ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ ကို။ ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါမဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ'မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ပ။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ် ===

### ၈ - သံယောဇနိယသုတ်

၁၂၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားတို့ကို လည်းကောင်း၊ အနှောင်အဖွဲ့ (သံယောဇန) သံယောဇဉ်ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အနှောင်အဖွဲ့ (သံယောဇန) သံယော ဇဉ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားမည်၏၊ ထိုရုပ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှုသည် အနှောင်အဖွဲ့ (သံယောဇန) သံယောဇဉ် မည်၏။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားမည်၏၊ ထိုဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှုသည် အနှောင်အဖွဲ့ (သံယောဇန) သံယောဇဉ် မည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို နှောင်ဖွဲ့အပ်သော (သံယောဇနိယ) တရားတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အနှောင်အဖွဲ့ (သံယောဇန) သံယောဇဉ်ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ် ===

### ၉ - ဥပဒါနိယသုတ်

၁၂၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းအပ်သော တရားတို့ကို လည်းကောင်း၊ စွဲလမ်းမှုဥပါဒါန်ကို လည်းကောင်း ဟောပေအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ စွဲလမ်းအပ်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ စွဲလမ်းမှု ဥပါဒါန်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် စွဲလမ်းအပ်သော တရားမည်၏၊ ရုပ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှုသည် စွဲလမ်းမှု ဥပါဒါန်မည်၏။ ဝေဒနာသည်။ပ။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် စွဲလမ်းအပ်သော တရားမည်၏၊ ထိုဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှုသည် စွဲလမ်းမှု ဥပါဒါန်မည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤသည်တို့ကို စွဲလမ်းအပ်သော တရားတို့ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ စွဲလမ်းမှု ဥပါဒါန်ဟူ၍ လည်းကောင်း ဆိုအပ်ကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ် ===

### ၁၀ - သီလဝန္တသုတ်

၁၂၂။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန် တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာ ကောဋ္ဌိကသည် ညချမ်း အခါတစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်း နေရာမှ ထပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ။ပ။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သီလရှိသော ရဟန်းသည် အဘယ်တရားတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်း အပ်ပါသနည်းဟု ပြောဆို၏။

ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက သီလရှိသော ရဟန်းသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ဆင်းရဲဟူ၍ ရောဂါဟူ၍ အနာဟူ၍ ငြောင့်ဟူ၍ ပင်ပန်းမှုဟူ၍ နာကျင်မှုဟူ၍ သူစိမ်းပြင်ပ ဟူ၍ အပျက်တရား ဟူ၍ ဆိတ်သုဉ်းသော တရားဟူ၍ အတ္တ အနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။

အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာဟူသော ဥပါဒါ နက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရတို့ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ကောဋ္ဌိက သီလရှိသော ရဟန်းသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ဆင်းရဲ ဟူ၍ ရောဂါဟူ၍ အနာဟူ၍ ငြောင့်ဟူ၍ ပင်ပန်းမှုဟူ၍ နာကျင်မှုဟူ၍ သူစိမ်းပြင်ပဟူ၍ အပျက်တရား ဟူ၍ ဆိတ်သုဉ်းသော တရားဟူ၍ အတ္တအနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့် အားဖြင့် နှလုံးသွင်း အပ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင် သီလရှိသော ရဟန်းသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ။ပ။ အတ္တအနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည်ရှိသော် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြု နိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သောတာပန်ရဟန်းသည် အဘယ်တရားတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်း အပ်ကုန်သနည်း။

ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက သောတာပန် ရဟန်းသည်လည်း ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ။ပ။ အတ္တအနှစ်သာရ မရှိ ဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင် သောတာပန်အဖြစ်သို့ ရောက်သော ရဟန်းသည် ဤဥပါဒါ နက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ။ပ။ အတ္တအနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည် ရှိသော် သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ သကဒါဂါမ်ရဟန်းသည် အဘယ်တရားတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်း အပ်ပါကုန်သနည်း။

ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက သကဒါဂါမ် ရဟန်းသည်လည်း ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ။ပ။ အတ္တအနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင် သကဒါဂါမ်ရဟန်းသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ။ပ။ အတ္တအနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည် ရှိသော် အနာဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ အနာဂါမ်ရဟန်းသည် အဘယ်တရားတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်း အပ်ပါကုန် သနည်း။

ငါ့သျှင် ကောဋ္ဌိက အနာဂါမ် ရဟန်းသည်လည်း ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ။ပ။ အတ္တအနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ် ကုန်၏။ ငါ့သျှင် အနာဂါမ် ရဟန်းသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ။ပ။ အတ္တအနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည် ရှိသော် အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ရဟန္တာသည် အဘယ်တရားတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်ပါကုန်သနည်း။

ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက ရဟန္တာသည်လည်း ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ဆင်းရဲဟူ၍ ရောဂါဟူ၍ အနာဟူ၍ ငြောင့်ဟူ၍ ပင်ပန်းမှုဟူ၍ နာကျင်မှုဟူ၍ သူစိမ်းပြင်ပ ဟူ၍ အပျက်တရားဟူ၍ ဆိတ်သုဉ်းသော တရားဟူ၍ အတ္တ အနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင် ရဟန္တာအား တစ်စုံတစ်ခုသော ရဟန်းကိစ္စကို နောက်ထပ်ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ၊ ပြုအပ်ပြီးသော တရားကိုလည်း ထပ်၍ ပွားများဖွယ် မရှိတော့ပြီ၊ စင်စစ်သော်ကား ဤတရားတို့ကို ပွားများအပ်ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးငှါလည်းကောင်း၊ သတိ, သမ္ပဇဉ် အလို့ငှါ လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ် ===

### ၁၁ - သုတဝန္တသုတ်

၁၂၃။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန် တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏၊ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် ညချမ်း အခါတစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်း နေရာမှ ထ၍ အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင်။ပ။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ အကြားအမြင်ရှိသော ရဟန်းသည် အဘယ်တရားတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်ပါကုန် သနည်း ဟု ဤစကားကို ပြောဆို၏။

ငါ့သျှင် ကောဋ္ဌိက အကြားအမြင်ရှိသော ရဟန်းသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ။ပ။ အတ္တအနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တို့တည်း။ ငါ့သျှင် ကောဋ္ဌိက အကြားအမြင်ရှိသော ရဟန်းသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ။ပ။ အတ္တ အနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။ ငါ့သျှင်အကြား အမြင်ရှိသော ရဟန်းသည် ဤဥပါဒါ နက္ခန္ဓာ ငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ။ပ။ အတ္တအနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည်ရှိသော် သောတာပတ္တိဖိုလ် ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရာသော အကြောင်းသည်ရှိ၏။

ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ သောတာပန်ရဟန်းသည် အဘယ်တရားတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်း အပ်ပါကုန်သနည်း။

ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက သောတာပန် ရဟန်းသည်လည်း ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ။ပ။ အတ္တအနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏၊ ငါ့သျှင် သောတာပန်ရဟန်းသည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ။ပ။ အတ္တအနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းသည် ရှိသော် သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုနိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ပ။ အနာဂါမိဖိုလ်ကို။ပ။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။

ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ ရဟန္တာသည် အဘယ်တရားတို့ကို အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်ပါကုန် သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက ရဟန္တာသည်လည်း ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့ကို မမြဲဟူ၍ ဆင်းရဲဟူ၍ ရောဂါ ဟူ၍ အနာဟူ၍ ငြောင့်ဟူ၍ ပင်ပန်းမှုဟူ၍ နာကျင်မှုဟူ၍ သူစိမ်းပြင်ပ ဟူ၍ အပျက်တရားဟူ၍ ဆိတ်သုဉ်းသော တရား ဟူ၍ အတ္တ အနှစ်သာရ မရှိဟူ၍ အသင့်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။

ငါ့သျှင် ရဟန္တာအား တစ်စုံတစ်ခုသော ရဟန်းကိစ္စ နောက်ထပ်ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ၊ ပြုအပ်ပြီးသော တရားကိုလည်း ထပ်၍ ပွားများဖွယ် မရှိတော့ပြီ၊ စင်စစ်သော်ကား ဤတရားတို့ကို ပွားများအပ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုအပ်ကုန်သည် ရှိသော် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ သတိ, သမ္ပဇဉ် အလို့ငှါ လည်းကောင်း ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဧကာဒသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ် ===

### ၁၂ - ကပ္ပသုတ်

၁၂၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်ကပ္ပသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၍ ဤစကားကို လျှောက်၏-"အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား ဤဝိညာဏ်ရှိသော ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပြင်ပဖြစ်သော နိမိတ် အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' တို့ မဖြစ်ပါကုန်သနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ကပ္ပ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်း ဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်း ဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ရုပ်အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှု၏။ ဝေဒနာ အားလုံးကို။ပ။ သညာအားလုံးကို။ပ။

သင်္ခါရအားလုံး တို့ကို။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်း ဖြစ်သော အကြမ်း အနု လည်းဖြစ်သော အယုတ်အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝိညာဏ်အားလုံးကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤ ဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှု၏။ ကပ္ပ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ဤ ဝိညာဏ်ရှိသော ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပြင်ပဖြစ်သော နိမိတ် အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' တို့သည် မဖြစ်ကုန်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒွါဒသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၂) ၂ - ဓမ္မကထိကဝဂ် ===

### ၁၃ - ဒုတိယကပ္ပသုတ်

၁၂၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်သော အသျှင်ကပ္ပသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ သိသူ အဘယ်သို့ မြင်သူအား ဤဝိညာဏ်ရှိသော ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပြင်ပဖြစ်သော နိမိတ် အားလုံးတို့ ၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' ကင်း၍ မာန်အဖို့အစုကို လွန်မြောက်သော ငြိမ်သက်သော (ကိလေသာ) တို့မှ လွတ်မြောက်သောစိတ် ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု ( ဤစကားကို လျှောက်၏)။

ကပ္ပ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော။ပ။ ရုပ်အားလုံးတို့ကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် မြင်သည် ရှိသော် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ ဝေဒနာ အားလုံးကို။ သညာအားလုံးကို။ သင်္ခါရ အားလုံးတို့ကို အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်းအပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်း ဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝိညာဏ် အားလုံးကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဤသို့ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် မြင်သည် ရှိသော် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏။ ကပ္ပ ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူအား ဤဝိညာဏ်ရှိသော ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ အပြင်ပဖြစ်သော နိမိတ်အားလုံးတို့၌ လည်းကောင်း ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' ကင်း၍ မာန်အဖို့အစုကို လွန်မြောက်သော ငြိမ်သက်သော (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက် သော စိတ်သည် ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တေရသမသုတ်။**

**နှစ်ခုမြောက် ဓမ္မကထိကဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၃) ၃ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

### ၁ - သမုဒယဓမ္မသုတ်

၁၂၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီး သော် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား 'အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အဘယ်သည် အဝိဇ္ဇာ ပါနည်း၊ အဘယ်မျှဖြင့် အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏)။

ရဟန်း ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်ကို "ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို "ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ဟု" ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော ဝေဒနာကို "ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ပျက်ခြင်းသဘော ရှိသော ဝေဒနာကို "ပျက်ခြင်း သဘော ရှိသော ဝေဒနာ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော သညာကို။ ပ။ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို "ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော သင်္ခါရတို့" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို "ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော သင်္ခါရတို့" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော သင်္ခါရတို့" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ရဟန်း ဤသည်ကို အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့် အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသည်ရှိသော် ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား 'ဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အဘယ်သည် ဝိဇ္ဇာပါနည်း၊ အဘယ်မျှဖြင့် ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း ဤလောက၌ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို "ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်ကို "ပျက်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို "ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို "ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော သညာကို။ပ။ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို "ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော သင်္ခါရတို့" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို "ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော သင်္ခါရတို့" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘော ရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော သင်္ခါရတို့" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊

ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိ၏၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ရဟန်း ဤသည်ကို ဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၃) ၃ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

## ၂ - ဒုတိယ သမုဒယဓမ္မသုတ်

၁၂၇။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန် တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် ညချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထ၍ ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာအား- "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်သည် အဝိဇ္ဇာ မည်ပါ သနည်း၊ အဘယ်မျှ လောက်ဖြင့်လည်း အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်ကို "ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်ကို။ပ။ "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော ဝေဒနာကို။ပ။ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသော ဝေဒနာကို။ပ။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာ" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော သညာကို။ပ။ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို။ပ။ ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို။ပ။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်သောသင်္ခါရတို့ကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော သင်္ခါရတို့" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို။ပ။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း သဘော ရှိသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒုတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၃) ၃ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

### ၃ - တတိယ သမုဒယဓမ္မသုတ်

၁၂၈။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာနှင့် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကတို့သည် ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန် တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်မဟာ ကောဋ္ဌိကသည် အသျှင် သာရိပုတြာအား "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်သည် ဝိဇ္ဇာ မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှ လောက်ဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤလောက၌ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို "ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်ကို။ပ။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို။ပ။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝေဒနာကို။ပ။ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော သညာကို။ပ။ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို။ ပျက်ခြင်းသဘော ရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော သင်္ခါရတို့" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို။ ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို ဝိဇ္ဇာဟုဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

### ၄ - အဿာဒသုတ်

၁၂၉။ ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏။ပ။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် အသျှင်သာရိပုတြာအား- "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'အဝိဇ္ဇာအဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်သည် အဝိဇ္ဇာမည်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့်လည်း အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။

သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၃) ၃ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

### ၅ - ဒုတိယ အဿာဒသုတ်

၁၃၀။ ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏။ပ။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်သည် ဝိဇ္ဇာ မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤလောက၌ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏၊ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။

သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို ဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၃) ၃ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

### ၆ - သမုဒယသုတ်

၁၃၁။ ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏။ပ။ "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်သည် အဝိဇ္ဇာ မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက် ဖြင့်လည်း အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု ( ဤစကားကို လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ မသိ၊ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၃) ၃ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

### ၇ - ဒုတိယ သမုဒယသုတ်

၁၃၂။ ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏။ပ။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကသည် အသျှင်သာရိပုတြာအား "ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ 'ဝိဇ္ဇာဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်သည် ဝိဇ္ဇာ မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤလောက၌ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်း ကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို ဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၃) ၃ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

### ၈ - ကောဋ္ဌိကသုတ်

၁၃၃။ ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏၊ ထို့အခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ညချမ်းအခါ။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကအား- "ငါ့သျှင် ကောဋ္ဌိက 'အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်သည် အဝိဇ္ဇာမည် ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့်လည်း အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို ည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။

သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း အဝိဇ္ဇာသို့ရောက်သူ ဖြစ်၏။

ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကအား-"ငါ့သျှင် ကောဋ္ဌိက ဝိဇ္ဇာဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏။ ငါ့သျှင် ဝိဇ္ဇာဟူသည် အဘယ်နည်း၊ အဘယ်မျှဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ငါ့သျှင် ဤလောက၌ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။

သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို ဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၃) ၃ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

### ၉ - ဒုတိယ ကောဋ္ဌိကသုတ်

၁၃၄။ ဗာရာဏသီပြည် ဣသိပတန မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူကုန်၏။ပ။ "ငါ့သျှင် ကောဋ္ဌိက 'အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်သည် အဝိဇ္ဇာ မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက် ဖြင့်လည်း အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိ။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏။

ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် အသျှင်သာရိပုတြာသည် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကအား "ငါ့သျှင် ကောဋ္ဌိက 'ဝိဇ္ဇာဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်သည် ဝိဇ္ဇာ မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု ( ဤစကားကို လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤလောက၌ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်း မှန်စွာ သိ၏။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းက လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန် စွာ သိ၏။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို ဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

=== (၁၃) ၃ - အဝိဇ္ဇာဝဂ် ===

## ၁၀ - တတိယ ကောဋ္ဌိကသုတ်

၁၃၅။ ထို (ဗာရာဏသီပြည်) ပင်လျှင် နိဒါန်းတည်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်သာရိပုတ္တာသည် အသျှင်ကောဋ္ဌိကအား- "ငါ့သျှင်ကောဋ္ဌိက 'အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်သည် အဝိဇ္ဇာ မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့်လည်း အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူဖြစ်ပါသနည်း" ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏)။

ငါ့သျှင် ဤလောက၌ အကြားအမြင် မရှိသော ပုထုဇဉ်သည် ရုပ်ကို မသိ၊ ရုပ်ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိ၊ ရုပ်ချုပ်ရာကို မသိ၊ ရုပ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိ။ ဝေဒနာကို မသိ။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို မသိ၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို မသိ၊ ဝိညာဏ် ချုပ်ရာကို မသိ၊ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို မသိ။ ငါ့သျှင် ဤသည်ကို အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း အဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏။

ဤသို့ ဆိုသည်ရှိသော် အသျှင်သာရိပုတ္တာသည် အသျှင်မဟာကောဋ္ဌိကအား- "ငါ့သျှင် ကောဋ္ဌိက 'ဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာ' ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်သည် ဝိဇ္ဇာ မည်ပါသနည်း၊ အဘယ်မျှလောက်ဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်ပါသနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ငါ့သျှင် ဤလောက၌ အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်ကို သိ၏၊ ရုပ်ဖြစ်ပေါ် ကြောင်းကို သိ၏၊ ရုပ်ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ရုပ်ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို သိ၏။ ဝေဒနာကို သိ၏။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို သိ၏၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို သိ၏၊ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာကို သိ၏၊ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကိုသိ၏။ ငါ့သျှင် ဤသို့ သိခြင်းကို ဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်၏၊ ဤမျှဖြင့်လည်း ဝိဇ္ဇာသို့ ရောက်သူ ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

သုံးခုမြောက် အဝိဇ္ဇာဝဂ် ပြီး၏။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၄) ၄ - ကုက္ကုဠဝဂ် ===

### ၁ - ကုက္ကုဠသုတ်

၁၃၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရုပ်သည် ပြာပူနှင့် တူ၏၊ ဝေဒနာသည် ပြာပူနှင့် တူ၏၊ သညာသည် ပြာပူနှင့် တူ၏၊ သင်္ခါရတို့သည် ပြာပူနှင့် တူကုန်၏၊ ဝိညာဏ်သည် ပြာပူနှင့် တူ၏၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင်ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့ ၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏။ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာ) မှ လွတ်မြောက်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟု အသိဉာဏ်သည် ဖြစ်၏။ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

### ၂ - အနိစ္စသုတ်

၁၃၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မမြဲသော တရား၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် မမြဲသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် မမြဲ၊ သင်တို့သည် ထိုရုပ်၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည် မမြဲ။ပ။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ သင်တို့သည် ထိုဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မမြဲသော တရား၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

### ၃ - ဒုတိယ အနိစ္စသုတ်

၁၃၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မမြဲသော တရား၌ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် မမြဲသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် မမြဲ၊ သင်တို့သည် ထိုရုပ်၌ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည် မမြဲ။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ သင်တို့သည် ထိုဝိညာဏ်၌ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မမြဲသော တရား၌ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

------

=== (၁၄) ၄ - ကုက္ကုဠဝဂ် ===

## ၄ - တတိယ အနိစ္စသုတ်

၁၃၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မမြဲသော တရား၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်း တို့ အဘယ်သည် မမြဲသနည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် မမြဲ၊ သင်တို့သည် ထိုရုပ်၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည် မမြဲ။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည်မမြဲ၊ သင်တို့သည် ထိုဝိညာဏ်၌ လိုချင်စွဲမက်မှု "ဆန္ဒရာဂ" ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် မမြဲသော တရား၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

## ၅ - ဒုက္ခသုတ်

၁၄၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော ဒုက္ခတရား၌ သင်တို့သည် လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည်။ပ။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဆင်းရဲသော ဒုက္ခတရား၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

## ၆ - ဒုတိယ ဒုက္ခသုတ်

၁၄၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော ဒုက္ခတရား၌ သင်တို့သည် စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ပယ်ရမည်။ပ။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဆင်းရဲသော ဒုက္ခတရား၌ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

## ၇ - တတိယ ဒုက္ခသုတ်

၁၄၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲသော ဒုက္ခတရား၌ သင်တို့သည် လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ရမည် ။ပ။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဆင်းရဲသော ဒုက္ခတရား၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

## === (၁၄) ၄ - ကုက္ကုဠဝဂ် ===

### ၈ - အနတ္တသုတ်

၁၄၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ကိုယ်'အတ္တ' မဟုတ်သော တရား၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ သင်တို့သည် ထိုရုပ်၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ သင်တို့သည် ထိုဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှု'ဆန္ဒ' ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော တရား၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကိုပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

### ၉ - ဒုတိယ အနတ္တသုတ်

၁၄၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော တရား၌ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ သင်တို့သည် ထိုရုပ်၌ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ သင်တို့သည် ထိုဝိညာဏ်၌ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော တရား၌ စွဲမက်မှု'ရာဂ' ကိုပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

------

### ၁၀ - တတိယ အနတ္တသုတ်

၁၄၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ကိုယ်'အတ္တ' မဟုတ်သော တရား၌ လိုချင်စွဲမက်မှု'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သနည်း၊ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ သင်တို့သည် ထိုရုပ်၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည်ကိုယ်'အတ္တ' မဟုတ်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ သင်တို့သည် ထိုဝိညာဏ်၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ရမည်။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော တရား၌ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို ပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === (၁၄) ၄ - ကုက္ကုဠဝဂ် ===

### ၁၁ - နိဗ္ဗိဒါ ဗဟုလသုတ်

၁၄၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ယုံကြည်၍ ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသားအား ဤတရား အစဉ်သည် ဖြစ်၏၊ ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းများသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းများသည် ဖြစ်၍ နေရာ၏။ ရုပ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်းများသည် ဖြစ်၍နေလျှင်။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ ငြီးငွေ့ခြင်း များသည် ဖြစ်၍ နေလျှင် ရုပ်ကို ပိုင်းခြားသိ၏။

ဝေဒနာကို။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ပိုင်းခြားသိ၏။ ထိုသူသည် ရုပ်ကို ပိုင်းခြားသိလျှင်။ ဝေဒနာကို ပိုင်းခြားသိလျှင်။ သညာကို ပိုင်းခြားသိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ကို ပိုင်းခြား သိလျှင်။ ဝိညာဏ်ကို ပိုင်းခြားသိလျှင် ထိုသူသည် ရုပ်မှ လွတ်၏၊ ဝေဒနာမှ လွတ်၏၊ သညာမှ လွတ်၏၊ သင်္ခါရတို့မှ လွတ်၏၊ ဝိညာဏ်မှ လွတ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှု စိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ်၏၊ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်၏" ဟု ငါ ဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဧကာဒသမသုတ်။

------

### ၁၂ - အနိစ္စာနုပဿီသုတ်

၁၄၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ယုံကြည်၍ ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသားအား ဤတရား အစဉ်သည် ဖြစ်၏၊ ရုပ်၌ မမြဲဟု အစဉ်ရှု၍ နေရာ၏။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ မမြဲဟု အစဉ်ရှု၍ နေရာ၏။ပ။ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်၏ဟု ငါ ဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

------

### ၁၃ - ဒုက္ခာနုပဿီသုတ်

၁၄၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ယုံကြည်၍ ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသားအား ဤတရားအစဉ်သည် ဖြစ်၏၊ ရုပ်၌ ဆင်းရဲ၏ဟု အစဉ်ရှု၍ နေရာ၏။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ ဆင်းရဲ၏ဟု အစဉ်ရှု၍ နေရာ၏။ပ။ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်၏ဟု ငါ ဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တေရသမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၄) ၄ - ကုက္ကုဠဝဂ် ===

## ၁၄ - အနတ္တာနုပဿီသုတ်

၁၄၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ယုံကြည်၍ ရဟန်းပြုသော အမျိုးကောင်းသားအား ဤတရားအစဉ်သည် ဖြစ်၏၊ ရုပ်၌ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ဟု အစဉ်ရှု၍ နေရာ၏။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ ကိုယ်'အတ္တ' မဟုတ်ဟု အစဉ်ရှု၍ နေရာ၏။ ရုပ်၌ ကိုယ်'အတ္တ' မဟုတ်ဟုအစဉ်ရှု၍ နေလျှင်။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ ကိုယ်'အတ္တ' မဟုတ်ဟု အစဉ်ရှု၍ နေလျှင် ရုပ်ကို ပိုင်းခြားသိ၏၊ ဝေဒနာကို။ပ။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ပိုင်းခြားသိ၏၊ ထိုသူသည် ရုပ်ကို ပိုင်းခြား သိလျှင်။ ဝေဒနာကို ပိုင်းခြားသိလျှင်။ သညာကို ပိုင်းခြားသိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ကို ပိုင်းခြားသိလျှင်။ ဝိညာဏ်ကို ပိုင်းခြားသိလျှင် ရုပ်မှ လွတ်၏၊ ဝေဒနာမှ လွတ်၏၊ သညာမှ လွတ်၏၊ သင်္ခါရ တို့မှ လွတ်၏၊ ဝိညာဏ်မှ လွတ်၏။ "ပဋိသန္ဓေနေမှု အိုမှု သေမှုစိုးရိမ်မှု ငိုကြွေးမှု ကိုယ်ဆင်းရဲမှု စိတ်ဆင်းရဲမှု ပြင်းစွာ ပင်ပန်းမှုတို့မှ လွတ်၏။ ဆင်းရဲအပေါင်းမှ လွတ်၏ "ဟု ငါ ဆို၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စုဒ္ဒသမသုတ်။**

**လေးခုမြောက် ကုက္ကုဠဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၅) ၅ - ဒိဋ္ဌိဝဂ် ===

### ၁ - အဇ္ဈတ္တသုတ်

၁၅၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို စွဲ၍ မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ပ။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ် ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို စွဲ၍ မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာ့ဆင်းရဲ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲ မပြုလျှင် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်နိုင်ရာသေးသလော။ မဖြစ်နိုင်ပါ အသျှင် ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ပ။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ချမ်းသာလော၊ ဆင်းရဲလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို အစွဲမပြုလျှင် မိမိသန္တာန်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲသည် ဖြစ်နိုင်ရာသေးသလော။ မဖြစ်နိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၅) ၅ - ဒိဋ္ဌိဝဂ် ===

## ၂ - ဧတံ မမသုတ်

၁၅၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "ဤကား ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤကား ငါ ဖြစ်၏၊ ဤကား ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှုသနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ ။ပ။ ဝိညာဏ် ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှု၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှုရာသလော။ မရှုရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုလျှင် "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှုရာသလော။ မရှုရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၅) ၅ - ဒိဋ္ဌိဝဂ် ===

## ၃ - သောအတ္တာသုတ်

၁၅၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှားနှလုံး သွင်း၍ "ထိုအတ္တသည် ထိုလောကသည် ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ မြဲသည် ခိုင်ခံ့သည် တည်တံ့သည် ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်ရအံ့" ဟု ဤသို့သော အယူ ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "ထိုအတ္တ သည် ထိုလောကသည် ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ မြဲသည် ခိုင်ခံ့သည် တည်တံ့သည် ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်ရအံ့"ဟု ဤသို့သော အယူ ဖြစ်ပေါ်၏။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရ။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "ထိုအတ္တသည် ထိုလောကသည် ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ မြဲသည် ခိုင်ခံ့သည်တည်တံ့သည် ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘော မရှိသည် ဖြစ်ရအံ့" ဟု ဤသို့သော အယူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသောဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲ မပြုလျှင် "ထိုအတ္တသည် ထိုလောကသည် ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ မြဲသည် ခိုင်ခံ့သည် တည်တံ့သည် ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်ရအံ့" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ချမ်းသာလော၊ ဆင်းရဲလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုလျှင် "ထိုအတ္တသည် ထိုလောကသည် ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ မြဲသည် ခိုင်ခံ့သည် တည်တံ့သည် ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသည် ဖြစ်ရအံ့" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာ သလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှာ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၅) ၅ - ဒိဋ္ဌိဝဂ် ===

### ၄ - နောစမေသိယာသုတ်

၁၅၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "ငါ မဖြစ်ခဲ့မူ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ ငါသည် မဖြစ်တော့ဆိုလျှင် ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ မဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့သော အယူ ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "ငါ မဖြစ်ခဲ့လျှင် ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ ငါသည် မဖြစ်တော့ဆိုလျှင် ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ မဖြစ်လတ္တံ့" ဟု ဤသို့သော အယူဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ် ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "ငါ မဖြစ်ခဲ့မူ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ ငါသည် မဖြစ်တော့ဆိုလျှင် ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ မဖြစ်တော့လတ္တံ့" ဟု ဤသို့သော အယူ ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "ငါ မဖြစ်ခဲ့မူ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ ငါသည် မဖြစ်တော့ဆိုလျှင် ငါ့ဥစ္စာဟူ၍ မဖြစ်တော့လတ္တံ့" ဟု ဤသို့သော အယူ ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ချမ်းသာလော၊ ဆင်းရဲလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "ငါမဖြစ်ခဲ့လျှင် ငါ့ဥစ္စာဟု မဖြစ်ရာ၊ ငါသည် မဖြစ်တော့ဆိုလျှင် ငါ့ဥစ္စာဟု မဖြစ်တော့လတ္တံ့" ဟု ဤသို့သော အယူ ဖြစ် နိုင်ရာသေးသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမင်္ဂကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၅) ၅ - ဒိဋ္ဌိဝဂ် ===

## ၅ - မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုတ်

၁၅၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ မှားသော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား သာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ မှားသော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ မှားသော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်ကို။ပ။ အစွဲမပြုလျှင် မှားသော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ချမ်းသာလော၊ ဆင်းရဲလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ် ကို အစွဲမပြုလျှင် မှားသော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

## ၆ - သက္ကာယဒိဋ္ဌိသုတ်

၁၅၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာကိုယ်၌ မှားသောအယူ 'သက္ကာယဒိဋ္ဌိ' သည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော် တို့အား တရားတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာကိုယ်၌ မှားသော အယူသည်ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာကိုယ်၌ မှားသော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း။ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည်။ပ။ ရုပ်ကို အစွဲ မပြုလျှင် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာကိုယ်၌ မှားသော အယူသည် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော။ပ။ ထိုဝိညာဏ်ကို အစွဲမပြုလျှင် ထင်ရှားရှိသော ခန္ဓာကိုယ်၌ မှားသော အယူသည် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

## ၇ - အတ္တာနုဒိဋ္ဌိသုတ်

၁၅၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ အတ္တဟု စွဲလမ်းသော အယူ 'အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ' သည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတော်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ အတ္တဟု စွဲလမ်းသော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာ ရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ အတ္တဟု စွဲလမ်းသော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း။ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည်။ပ။ ထိုရုပ်ကို အစွဲ မပြုလျှင် အတ္တဟု စွဲလမ်းသော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင် ဘုရား။ မမြဲသော။ပ။ ထိုဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုလျှင် အတ္တဟု စွဲလမ်းသော အယူသည် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

## ၈ - အဘိနိဝေသသုတ်

၁၅၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း အနှောင်အဖွဲ့တို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း အနှောင်အဖွဲ့တို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း အနှောင်အဖွဲ့တို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင် ဘုရား။ မမြဲသော။ပ။ ထိုဝိညာဏ်ကို အစွဲမပြုလျှင် နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း အနှောင်အဖွဲ့တို့ ဖြစ်ပေါ် နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၅) ၅ - ဒိဋ္ဌိဝဂ် ===

## ၉ - ဒုတိယ အဘိနိဝေသသုတ်

၁၅၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း ပိတ်ပင်တားမြစ်ကြောင်း တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း ပိတ်ပင်တားမြစ်ကြောင်း တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း ပိတ်ပင်တားမြစ်ကြောင်း တရားတို့ ဖြစ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း။ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော။ပ။ ထိုဝိညာဏ်ကို အစွဲမပြုလျှင် နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း ပိတ်ပင် တားမြစ်ကြောင်း တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကုန်သလော။ မဖြစ်ပေါ်နိုင်ကုန်ပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === (၁၅) ၅ - ဒိဋ္ဌိဝဂ် ===

### ၁၀ - အာနန္ဒသုတ်

၁၅၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကား ကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရား ဟောတော်မူပါလော့၊ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားတော်ကို နာရ၍ တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်း ပြီးလျှင် မမေ့မလျော့ ပြင်းစွာ လုံ့လပြုလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏" ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဉစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ်'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ် သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဉစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့် လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

**ငါးခုမြောက် ဒိဋ္ဌိဝဂ် ပြီး၏။**

**ဥပရိပဏ္ဏာသက ပြီး၏။**

**ခန္ဓသံယုတ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၂ - ရာဓသံယုတ်

### === ၁ - ပဌမဝဂ် ===

### ၁ - မာရသုတ်

၁၆၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "သေခြင်း သေခြင်း" ဟု ဆိုအပ်၏၊ အဘယ်မျှဖြင့် သေခြင်း ဖြစ်ပါသနည်း ဟု လျှောက်၏။

ရာဓ ရုပ်ရှိလျှင် သေခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ သေစေသူသည် လည်းကောင်း၊ သေသူသည် လည်းကောင်း ရှိရာ၏။ ရာဓ ထိုသို့ ဖြစ်သောကြောင့် သင်သည် ရုပ်ကို သေခြင်းတရားဟု ရှုလော့၊ သေစေသူဟု ရှုလော့၊ သေသူဟု ရှုလော့၊ ရောဂါဟု ရှုလော့၊ အနာဟု ရှုလော့၊ ငြောင့်ဟု ရှုလော့၊ ဆင်းရဲဟု ရှုလော့၊ ဆင်းရဲကြောင်း ဖြစ်၏ ဟု ရှုလော့၊ ထိုရုပ်ကို ဤသို့ ရှုသူတို့သည် ကောင်းစွာရှုသူတို့ မည်ကုန်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ပ။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် သေခြင်း တရားသည် လည်းကောင်း၊ သေစေသူသည် လည်းကောင်း၊ သေသူသည် လည်းကောင်း ရှိရာ၏။

ရာဓ ထိုသို့ဖြစ်သောကြောင့် သင်သည် ဝိညာဏ်ကို သေခြင်းတရားဟု ရှုလော့၊ သေစေသူဟု ရှုလော့၊ သေသူဟု ရှုလော့၊ ရောဂါဟု ရှုလော့၊ အနာဟု ရှုလော့၊ ငြောင့်ဟု ရှုလော့၊ ဆင်းရဲဟု ရှုလော့၊ ဆင်းရဲကြောင်း ဖြစ်၏ ဟု ရှုလော့၊ ထိုဝိညာဏ်ကို ဤသို့ ရှုသူတို့သည် ကောင်းစွာ ရှုသူတို့ မည်ကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ကောင်းစွာ ရှုခြင်းသည် အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း။ ရာဓ ကောင်းစွာ ရှုခြင်းသည် ငြီးငွေ့ခြင်း အကျိုးရှိ၏။ အသျှင်ဘုရား ငြီးငွေ့ခြင်းသည် အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း။ ရာဓ ငြီးငွေ့ခြင်းသည် စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း အကျိုးရှိ၏၊ အသျှင်ဘုရား စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းသည် အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း။ ရာဓ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းသည် လွတ်မြောက်ခြင်း အကျိုးရှိ၏။ အသျှင်ဘုရား လွတ်မြောက်ခြင်းသည် အဘယ် အကျိုးရှိပါသနည်း။ လွတ်မြောက်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း အကျိုးရှိ၏။ အသျှင်ဘုရား နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်းသည် အဘယ်အကျိုး ရှိပါသနည်း။ ရာဓ ပြဿနာ လွန်သွားပြီ၊ ပြဿနာ၏ အဆုံးကိုယူရန် မစွမ်းနိုင်၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းသည် နိဗ္ဗာန်သို့ သက်ဝင် ၏၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်လဲ လျောင်းရာရှိ၏၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အဆုံးရှိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - ပဌမဝဂ် ===

## ၂ - သတ္တသုတ်

၁၆၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "ကပ်ငြိမှု ကပ်ငြိမှု" ဟု ဆိုအပ်၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်မျှလောက်ဖြင့် "ကပ်ငြိမှု" ဟု ဆိုအပ်ပါသနည်းဟု လျှောက်၏။ ရာဓ ရုပ်၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ'၊ စွဲမက်မှု 'ရာဂ'၊ နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'၊ တပ်မက်မှု'တဏှာ' ကို ထိုရုပ်၌ ကပ်ငြိတတ် အလွန် ကပ်ငြိသောကြောင့် "ကပ်ငြိမှု" ဟု ဆိုအပ်၏။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ'၊ စွဲမက်မှု 'ရာဂ'၊ နှစ်သက်မှု 'နန္ဒီ'၊ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ကို ထိုဝိညာဏ်၌ ကပ်ငြိတတ် အလွန် ကပ်ငြိသောကြောင့် "ကပ်ငြိမှု" ဟု ဆိုအပ်၏။

ရာဓ ဉပမာသော်ကား သူငယ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ သူငယ်မတို့သည် လည်းကောင်း မြေမှုန့် အိမ်ငယ်တို့ဖြင့် ကစားကုန်၏၊ ထိုမြေမှုန့်အိမ်ငယ်တို့၌ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း လိုချင်မှု ကင်းခြင်း ခင်တွယ်မှု ကင်းခြင်း မွတ်သိပ်မှု ကင်းခြင်း ပူလောင်မှု ကင်းခြင်း တပ်မက်မှု ကင်းခြင်း မဖြစ်ကြသေးသမျှ ထိုမြေမှုန့်အိမ်ငယ်တို့ကို တွယ်တာကုန်၏၊ ကစားကုန်၏၊ လိုလားကုန်၏၊ မြတ်နိုးကုန်၏။ ရာဓ သူငယ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ သူငယ်မတို့သည် လည်းကောင်း ထိုမြေမှုန့် အိမ်ငယ် တို့၌ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်း လိုချင်မှု ကင်းခြင်း ခင်တွယ်မှု ကင်းခြင်း မွတ်သိပ်မှု ကင်းခြင်း ပူလောင်မှု ကင်းခြင်း တပ်မက်မှု ကင်းခြင်း ဖြစ်လာကြသောအခါ ထိုမြေမှုန့်အိမ်ငယ်တို့ကို လက်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ခြေတို့ဖြင့် လည်းကောင်း ကြဲဖြန့် ကုန်၏။ လွှင့်ပစ်ကုန်၏၊ ဖျက်ဆီးကုန်၏၊ ကစားမှု ပြီးဆုံးသည်ကို ပြုကုန်၏။

ရာဓ ဤအတူ သင်တို့လည်း ရုပ်ကို ကြဲဖြန့်ကုန်လော့၊ လွှင့်ပစ်ကုန်လော့၊ ဖျက်ဆီးကုန်လော့၊ ကစားမှု ပြီးဆုံးသည်ကို ပြုကုန်လော့၊ တဏှာ ကုန်အောင် ကျင့်ကုန်လော့။ ဝေဒနာကို ကြဲဖြန့်ကုန်လော့၊ လွှင့်ပစ်ကုန်လော့၊ ဖျက်ဆီးကုန်လော့၊ ကစားမှု ပြီးဆုံးသည်ကို ပြုကုန်လော့၊ တဏှာကုန်အောင် ကျင့်ကုန်လော့။ သညာကို။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိညာဏ်ကို ကြဲဖြန့်ကုန်လော့၊ လွှင့်ပစ်ကုန်လော့၊ ဖျက်ဆီး ကုန်လော့၊ ကစားမှု ပြီးဆုံးသည်ကို ပြုကုန်လော့၊ တဏှာကုန်အောင် ကျင့်ကုန်လော့။ ရာဓ မှန်၏၊ တဏှာကုန်ခြင်းသည် နိဗ္ဗာန် မည်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒုတိယသုတ်။**

------

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

## ၃ - ဘဝနေတ္တိသုတ်

၁၆၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "ဘဝနှောင်ကြိုး၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ ဘဝနှောင်ကြိုး၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် ဘဝ နှောင်ကြိုးပါနည်း၊ အဘယ်သည် ဘဝနှောင်ကြိုး၏ ချုပ်ငြိမ်းရာ ပါနည်းဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရာဓ ရုပ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှု ကပ်ရောက်စွဲလမ်းမှု စိတ်၏ ဆောက်တည်ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း အနုသယတို့ကို ဘဝနှောင်ကြိုးဟု ဆိုအပ်၏၊ ထိုလိုချင်မှု စသည်တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာကို ဘဝနှောင်ကြိုး၏ ချုပ်ငြိမ်းရာဟု ဆိုအပ်၏။ ဝေဒနာ၌ ။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ ။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှု ကပ်ရောက် စွဲလမ်းမှု စိတ်၏ ဆောက်တည်ကြောင်း အမှားနှလုံး သွင်းကြောင်း အနုသယတို့ကို ဘဝနှောင်ကြိုးဟု ဆိုအပ် ၏၊ ထိုလိုချင်မှု စသည်တို့၏ ချုပ်ငြိမ်းရာကို ဘဝ နှောင်ကြိုး၏ ချုပ်ရာဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

## ၄ - ပရိညေယျသုတ်

၁၆၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏၊ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရာဓ ပိုင်းခြားသိသင့်သော တရားတို့ကို လည်းကောင်း၊ ပိုင်းခြားသိခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပိုင်းခြား သိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို လည်းကောင်း ဟောပြအံ့၊ ထိုတရားကို နာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ "အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ" ဟု အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရာဓ ပိုင်းခြား သိသင့်သော တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ရာဓ ရုပ်သည် ပိုင်းခြား သိသင့်သော တရားတည်း၊ ဝေဒနာသည် ပိုင်းခြား သိသင့်သော တရားတည်း၊ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ပိုင်းခြား သိသင့်သော တရားတည်း၊ ဤတရားတို့ကို ပိုင်းခြားသိသင့်သော တရားတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။ ရာဓ ပိုင်းခြား သိခြင်း ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စွဲမက်မှု ကုန်ခြင်း, အမျက်ထွက်မှု ကုန်ခြင်း,တွေဝေမှု ကုန်ခြင်းကို ပိုင်းခြား သိခြင်းဟု ဆိုအပ်၏။ ရာဓ ပိုင်းခြား သိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ "ရဟန္တာ" ဟု ဆိုအပ်၏၊ ထိုအသျှင်ကား ဤသို့ အမည်ရှိ၏၊ ဤသို့ အနွယ်ရှိ၏၊ ရာဓ ဤအသျှင်ကို ပိုင်းခြား သိပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

## ၅ - သမဏသုတ်

၁၆၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရာဓ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာ ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရတို့ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တို့တည်း။

ရာဓ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုး တို့၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြကုန်။ ရာဓ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို သမဏတို့ ၌လည်း သမဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌လည်း ဗြာဟ္မဏဟု မသမုတ်အပ်ကုန်၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏ အဖြစ် အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏ အဖြစ် အကျိုးငှါ လည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ မနေကြရကုန်။

ရာဓ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုး တို့၏ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိကြကုန်၏၊ ထိုအသျှင်တို့ကို သမဏတို့၌လည်း သမဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ဗြာဟ္မဏတို့၌လည်း ဗြာဟ္မဏဟု သမုတ်အပ်ကုန်၏၊ ထိုအသျှင်တို့သည် သမဏအဖြစ် အကျိုးငှါ လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏအဖြစ် အကျိုးငှါ လည်းကောင်း ယခုဘဝ၌ပင် ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာနေကြရကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

------

## ၆ - ဒုတိယ သမဏသုတ်

၁၆၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရာဓ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုး တို့နည်း၊ ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ် ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။

ရာဓ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏ တို့သည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုး တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မသိကြကုန်။ပ။ ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ပြုကာ ရောက်၍ နေကြရကုန်၏ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

### ၇ - သောတာပန္နသုတ်

၁၆၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရာဓ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုးတို့နည်း၊ ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။

ရာဓ အရိယာတပည့်သည် ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးမျိုး တို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိခြင်း ကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်၏ ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

=== ၁ - ပဌမဝဂ် ===

### ၈ - အရဟန္တသုတ်

၁၆၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရာဓ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့သည် ဤငါးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်ငါးမျိုး တို့နည်း၊ ရုပ်ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ပ။ ဝိညာဏ် ဟူသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့တည်း။

ရာဓ ဤဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးမျိုးတို့၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ သာယာဖွယ်ကို လည်းကောင်း၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း၊ ထွက်မြောက်မှုကို လည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိလျက် မစွဲလမ်းမူ၍ ကိလေသာမှ လွတ်သောကြောင့် ဤရဟန်းကို အာသဝေါ ကုန်ပြီးသူ၊ ကျင့်သုံးပြီးသူ၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စကို ပြုပြီးသူ၊ ဝန်ကို ချပြီးသူ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော ကိုယ်ကျိုးသို့ ရောက်ပြီးသူ၊ ဘဝနှောင်ကြိုး သံယောဇဉ် ကုန်ပြီးသူ၊ ကောင်းစွာ သိ၍ ကိလေသာမှ လွတ်မြောက်သူ ရဟန္တာဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့် တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - ပဌမဝဂ် ===

## ၉ - ဆန္ဒရာဂသုတ်

၁၆၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရာဓ ရုပ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှုကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ဤသို့ ပယ်သော် ထိုရုပ်သည် ပယ်အပ်ပြီး၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီး၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီး၊ နောင်အခါ ထပ်၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝေဒနာ၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှုကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ဤသို့ ပယ်သော် ထိုဝေဒနာသည် ပယ်အပ်ပြီး၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီး၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီး၊ နောင်အခါ ထပ်၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှုကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ဤသို့ ပယ်သော် ထိုသင်္ခါရတို့ကို ပယ်အပ်ပြီး၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီး၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီး၊ နောင်အခါ ထပ်၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်သည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှုကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ဤသို့ ပယ်သော် ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်အပ်ပြီး။ပ။ သဘော မရှိကုန် သည် ဖြစ်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - ပဌမဝဂ် ===

## ၁၀ - ဒုတိယ ဆန္ဒရာဂသုတ်

၁၆၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရာဓ ရုပ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှု ကပ်ရောက် စွဲလမ်းမှု စိတ်၏ ဆောက်တည်ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း အနုသယတို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ဤသို့ ပယ်သော် ထိုရုပ်သည် ပယ်အပ်ပြီး၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီး၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီး၊ နောင်အခါ ထပ်၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝေဒနာ၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှု ကပ်ရောက် စွဲလန်းမှု စိတ်၏ ဆောက်တည်ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း အနုသယတို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့။ ဤသို့ ပယ်သော် ထိုဝေဒနာ သည် ပယ်အပ်ပြီး၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီး၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီး၊ နောင်အခါ ထပ်၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောမရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့။ သညာ၌ ။ သင်္ခါရတို့၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှု ကပ်ရောက် စွဲလမ်းမှု စိတ်၏ ဆောက်တည်ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း အနုသယတို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ဤသို့ ပယ်သော် ထိုသင်္ခါရတို့ကို ပယ်အပ်ပြီး၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီး၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာ ကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီး၊ နောင်အခါ ထပ်၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိကုန်သည် ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှု စွဲမက်မှု နှစ်သက်မှု တပ်မက်မှု ကပ်ရောက် စွဲလမ်းမှု စိတ်၏ ဆောက်တည်ကြောင်း အမှား နှလုံးသွင်းကြောင်း အနုသယတို့ကို ပယ်ကြကုန်လော့၊ ဤသို့ ပယ်သော် ထိုဝိညာဏ်ကို ပယ်အပ်ပြီး၊ အမြစ်ရင်းကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်အပ်ပြီး၊ နုတ်ပြီးသော ထန်းပင်ရာကဲ့သို့ ပြုအပ်ပြီး၊ တစ်ဖန် မဖြစ်အောင် ပြုအပ်ပြီး၊ နောင်အခါ ထပ်၍ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

**ပဌမဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

### ၁ - မာရသုတ်

၁၇၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏-အသျှင်ဘုရား “သေခြင်း သေခြင်း” ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် သေခြင်းပါနည်းဟု (လျှောက်၏)။ ရာဓ ရုပ်သည် သေခြင်း တရားတည်း၊ ဝေဒနာသည် သေခြင်း တရားတည်း၊ သညာသည် သေခြင်း တရားတည်း၊ သင်္ခါရတို့သည် သေခြင်း တရားတို့တည်း၊ ဝိညာဏ်သည် သေခြင်း တရားတည်း။ ဤသို့ မြင်သော အကြားအမြင် ရှိသော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် “လွတ်မြောက်ပြီ” ဟု အသိဉာဏ် ဖြစ်၏၊ “ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ် (မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

### ၂ - မာရဓမ္မသုတ်

၁၇၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား “သေခြင်းသဘော သေခြင်းသဘော” ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် သေခြင်း သဘောပါနည်းဟု ဤစကား ကို လျှောက်၏။ ရာဓရုပ်သည် သေခြင်း သဘောတည်း၊ ဝေဒနာသည် သေခြင်း သဘောတည်း၊ သညာသည် သေခြင်း သဘောတည်း၊ သင်္ခါရတို့သည် သေခြင်း သဘောတို့တည်း၊ ဝိညာဏ်သည် သေခြင်း သဘောတည်း။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

=== ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

## ၃ - အနိစ္စသုတ်

၁၇၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "မမြဲ မမြဲ" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် မမြဲပါသနည်းဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ရာဓ ရုပ်သည် မမြဲ၊ ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ သညာသည် မမြဲ၊ သင်္ခါရတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

------

## ၄ - အနိစ္စဓမ္မသုတ်

၁၇၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "မမြဲခြင်း သဘော မမြဲခြင်းသဘော" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် မမြဲခြင်း သဘောပါနည်းဟု လျှောက်၏။ ရာဓရုပ်သည် မမြဲခြင်း သဘောတည်း၊ ဝေဒနာသည် မမြဲခြင်း သဘောတည်း၊ သညာသည် မမြဲခြင်း သဘော တည်း၊ သင်္ခါရတို့သည် မမြဲခြင်း သဘောတို့တည်း၊ ဝိညာဏ်သည် မမြဲခြင်း သဘောတည်း။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထသုတ်။

------

## ၅ - ဒုက္ခသုတ်

၁၇၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "ဆင်းရဲ ဆင်းရဲ" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် ဆင်းရဲပါနည်းဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ ရာဓ ရုပ်သည် ဆင်းရဲတည်း၊ ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲတည်း၊ သညာသည် ဆင်းရဲတည်း၊ သင်္ခါရတို့သည် ဆင်းရဲတို့တည်း၊ ဝိညာဏ် သည် ဆင်းရဲတည်း။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စမသုတ်။

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

### ၆ - ဒုက္ခဓမ္မသုတ်

၁၇၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "ဆင်းရဲခြင်းသဘော ဆင်းရဲခြင်းသဘော" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် ဆင်းရဲခြင်း သဘောပါနည်းဟု လျှောက်၏။ ရာဓရုပ်သည် ဆင်းရဲခြင်း သဘောတည်း၊ ဝေဒနာသည် ဆင်းရဲခြင်းသဘောတည်း၊ သညာသည် ဆင်းရဲခြင်း သဘောတည်း၊ သင်္ခါရတို့သည် ဆင်းရဲခြင်း သဘောတို့တည်း၊ ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲခြင်း သဘောတည်း။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

### ၇ - အနတ္တသုတ်

၁၇၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ပါ သနည်းဟု လျှောက်၏။ ရာဓ ရုပ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ ဝေဒနာသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ သညာသည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်၊ သင်္ခါရတို့သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်ကုန်၊ ဝိညာဏ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်။ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသောပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

### ၈ - အနတ္တဓမ္မသုတ်

၁၇၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သဘောကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သဘော" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သဘောပါနည်းဟု လျှောက်၏။

ရာဓ ရုပ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သဘောတည်း၊ ဝေဒနာသည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သဘောတည်း၊ ဥညာ သည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည်ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သဘောတည်း၊ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

## ၉ - ခယဓမ္မသုတ်

၁၇၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "ကုန်ခြင်း သဘော ကုန်ခြင်းသဘော" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် ကုန်ခြင်း သဘောပါနည်းဟု လျှောက်၏။ ရာဓ ရုပ်သည် ကုန်ခြင်း သဘောတည်း၊ ဝေဒနာသည် ကုန်ခြင်းသဘောတည်း၊ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့ သည်။ ဝိညာဏ်သည် ကုန်ခြင်းသဘောတည်း၊ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

## ၁၀ - ဝယဓမ္မသုတ်

၁၇၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "ပျက်ခြင်းသဘော ပျက်ခြင်းသဘော" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည ပျက်ခြင်း သဘောပါနည်းဟု လျှောက်၏။ ရာဓ ရုပ်သည် ပျက်ခြင်း သဘောတည်း၊ ဝေဒနာသည် ပျက်ခြင်းသဘောတည်း၊ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့ သည်။ ဝိညာဏ်သည် ပျက်ခြင်း သဘောတည်း၊ ဤသို့မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ ဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

------

## ၁၁ - သမုဒယဓမ္မသုတ်

၁၈၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘော" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောပါ နည်းဟု လျှောက်၏။ ရာဓ ရုပ်သည် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောတည်း၊ ဝေဒနာသည် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောတည်း၊ ဥညာ သည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောတည်း၊ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဧကာဒသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - ဒုတိယဝဂ် ===

## ၁၂ - နိရောဓဓမ္မသုတ်

၁၈၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား အသျှင်ဘုရား "ချုပ်ခြင်းသဘော ချုပ်ခြင်းသဘော" ဟု ဆိုအပ်ပါ၏၊ အသျှင်ဘုရား အဘယ်သည် ချုပ်ခြင်း သဘောပါနည်းဟု လျှောက် ၏။ ရာဓ ရုပ်သည် ချုပ်ခြင်း သဘောတည်း၊ ဝေဒနာသည် ချုပ်ခြင်းသဘောတည်း၊ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ချုပ်ခြင်းသဘောတည်း၊ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် ပြီး၏။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၃ - အာယာစနဝဂ် ===

### ၁-၁၁ - မာရာဒိသုတ္တ ဧကာဒသကသုတ်

၁၈၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားဟောတော်မူ ပါလော့၊ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားကို ကြားနာပြီးလျှင် တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းလျက် မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုကာ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏” ဟု ( ဤစကားကို လျှောက်၏)။

ရာဓ သေခြင်း၌ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို သင် ပယ်ရမည်၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်၊ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ ရာဓ အဘယ်သည် သေခြင်းနည်း။ ရုပ်သည် သေခြင်းတည်း၊ ထိုသေခြင်း၌ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို သင် ပယ်ရ မည်၊ စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်၊ လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည် သေခြင်းတည်း၊ ထိုသေခြင်း၌ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို သင် ပယ်ရမည်။ပ။ သညာသည် သေခြင်းတည်း၊ ထိုသေခြင်း၌ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို သင် ပယ်ရမည်။ပ။ သင်္ခါရတို့သည် သေခြင်းတည်း၊ ထိုသေခြင်း၌ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို သင် ပယ်ရမည်။ပ။ ဝိညာဏ်သည် သေခြင်းတည်း၊ ထိုသေခြင်း၌ လိုချင်မှု‘ဆန္ဒ’ ကို သင် ပယ်ရမည်။ပ။ ရာဓ သေခြင်း၌ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို သင် ပယ်ရမည်။

၁၈၃။ ရာဓ သေခြင်းသဘောရှိသော တရား၌ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို စွဲမက်မှု‘ရာဂ’ ကို လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို သင် ပယ်ရမည်။

၁၈၄။ ရာဓ မမြဲသော တရား၌ ။ပ။

၁၈၅။ ရာဓ မမြဲသော သဘောတရား၌ ။ပ။

၁၈၆။ ရာဓ ဆင်းရဲသော တရား၌ ။ပ။

၁၈၇။ ရာဓ ဆင်းရဲသော သဘောတရား၌ ။ပ။

၁၈၈။ ရာဓကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်သော တရား၌ ။ပ။

၁၈၉။ ရာဓကိုယ် ‘အတ္တ’ မဟုတ်သော သဘောတရား၌ ။ပ။

၁၉၀။ ရာဓ ကုန်ခြင်းသဘော၌ ။ပ။

၁၉၁။ ရာဓ ပျက်ခြင်းသဘောတရား၌ ။ပ။

၁၉၂။ ရာဓ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောတရား၌ လိုချင်မှု ‘ဆန္ဒ’ ကို စွဲမက်မှု ‘ရာဂ’ ကို လိုချင်စွဲမက်မှု ‘ဆန္ဒရာဂ’ ကို သင် ပယ်ရမည်။ပ။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၃ - အာယာစနဝဂ် ===

### ၁၂ - နိရောဓဓမ္မသုတ်

၁၉၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ အသျှင်ရာဓသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တော်အား အကျဉ်းအားဖြင့် တရားဟောတော် မူပါလော့၊ တပည့်တော်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ယင်းတရားကို ကြားနာပြီးလျှင် တစ်ယောက်တည်း ကိန်းအောင်းလျက် မမေ့မလျော့ လုံ့လပြုကာ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ နေလိုပါ၏" ဟု (ဤစကားကို လျှောက်၏)။

ရာဓ ချုပ်ခြင်း သဘောတရား၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို သင်ပယ်ရမည်။ ရာဓ အဘယ်သည် ချုပ်ခြင်း သဘောနည်း။ ရာဓ ရုပ်သည် ချုပ်ခြင်း သဘောတည်း၊ ထိုရုပ်၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို သင် ပယ်ရမည်။ပ။ ဝေဒနာသည် ချုပ်ခြင်း သဘောတည်း၊ ထိုဝေဒနာ၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို သင် ပယ်ရမည်၊ သညာသည် ချုပ်ခြင်း သဘောတည်း၊ ထိုသညာ၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို သင်ပယ်ရ မည်။ သင်္ခါရတို့သည် ချုပ်ခြင်း သဘောတည်း၊ ထိုသင်္ခါရတို့၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို သင်ပယ်ရမည်။ပ။ ဝိညာဏ်သည် ချုပ်ခြင်း သဘောတည်း၊ ထိုဝိညာဏ်၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ'ကို သင် ပယ်ရမည်။ပ။ ရာဓ ချုပ်ခြင်း သဘော၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို သင်ပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

**သုံးခုမြောက် အာယာစနဝဂ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၄ - ဥပနိသိန္နဝဂ် ===

### ၁-၁၁ - မာရာဒိသုတ္တ ကောဒသကသုတ်

၁၉၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရာဓ သေခြင်း၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို သင် ပယ်ရမည်။ ရာဓ အဘယ်သည် သေခြင်းနည်း။ ရာဓရုပ်သည် သေခြင်းတည်း၊ ထိုသေခြင်း၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို သင် ပယ်ရမည်။ပ။ ဝိညာဏ်သည် သေခြင်းတည်း၊ ထိုသေခြင်း၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို သင် ပယ်ရမည်။ပ။ ရာဓ သေခြင်း၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကိုသင် ပယ် ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၉၅။ ရာဓ သေခြင်းသဘောတရား၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို သင် ပယ်ရမည်၊ စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို သင်ပယ်ရမည်၊ လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို သင် ပယ်ရမည်။ပ။

၁၉၆။ ရာဓ မမြဲသော တရား၌ ။ပ။

၁၉၇။ ရာဓ မမြဲခြင်းသဘောတရား၌ ။ပ။

၁၉၈။ ရာဓ ဆင်းရဲသော တရား၌ ။ပ။

၁၉၉။ ရာဓ ဆင်းရဲခြင်း သဘောတရား၌ ။ပ။

၂၀၀။ ရာဓကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော တရား၌ ။ပ။

၂၀၁။ ရာဓကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်သော သဘောတရား၌ ။ပ။

၂၀၂။ ရာဓ ကုန်ခြင်းသဘော၌ ။ပ။

၂၀၃။ ရာဓ ပျက်ခြင်းသဘောတရား၌ ။ပ။

၂၀၄။ ရာဓ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း သဘောတရား၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို သင် ပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

------

## === ၄ - ဥပနိသိန္နဝဂ် ===

## ၁၂ - နိရောဓ ဓမ္မသုတ်

၂၀၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော အသျှင်ရာဓအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-ရာဓ ချုပ်ခြင်း သဘောတရား၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို သင် ပယ်ရမည်။ ရာဓ အဘယ်သည် ချုပ်ခြင်းသဘောနည်း။ ရာဓ ရုပ်သည် ချုပ်ခြင်း သဘောတည်း။ ထိုရုပ်၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို သင် ပယ်ရမည်။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် ချုပ်ခြင်း သဘောတည်း၊ ထိုချုပ်ခြင်း သဘော၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို သင် ပယ်ရမည်။ ရာဓ ချုပ်ခြင်း သဘောတရား၌ လိုချင်မှု 'ဆန္ဒ' ကို စွဲမက်မှု 'ရာဂ' ကို လိုချင်စွဲမက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' ကို သင် ပယ်ရမည်ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**လေးခုမြောက် ဥပနိသိန္နဝဂ် ပြီး၏။**

**ရာဓသံယုတ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## ၃ - ဒိဋ္ဌိသံယုတ်

### === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

### ၁ - ဝါတသုတ်

၂၀၆။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်၊ မြစ်တို့သည် မစီးကုန်၊ကိုယ်ဝန်ဆောင်တို့သည် မဖွားကုန်၊ လနေတို့သည် မထွက်ကုန်၊ မဝင်ကုန်၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူ ဖြစ်သနည်း။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာ ရှေ့ဆောင် ဖြစ်ပါကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသာ အားထားရာ ရှိပါကုန်၏၊ "အသျှင်ဘုရား တောင်းပန်ပါ၏၊ ထိုစကား၏ အနက်ကို မြတ်စွာဘုရားဉာဏ်၌ ထင်ပါစေလော့၊ မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကြားနာရ၍ ရဟန်းတို့သည် ဆောင်ထားရပါကုန် လတ္တံ့"ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နားထောင်ကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပြအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ "ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား" ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား လျှောက်ကုန်၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ စကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်၊ မြစ်တို့သည် မစီးကုန်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်တို့သည် မဖွားကုန်၊ လနေတို့သည် မထွက်ကုန်၊ မဝင်ကုန်၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ပ။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရ တို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်၊ မြစ်တို့သည် မစီးကုန်၊ကိုယ်ဝန်ဆောင်တို့သည် မဖွားကုန်၊ လနေတို့သည် မထွက်ကုန်၊ မဝင်ကုန်၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏ " ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ချမ်းသာလော၊ ဆင်းရဲလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်၊ မြစ်တို့သည် မစီးကုန်၊ကိုယ်ဝန်ဆောင်တို့သည် မဖွားကုန်၊ လနေတို့သည် မထွက်ကုန်၊ မဝင်ကုန်၊ ခိုင်မြဲသော တံခါး တိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာ သလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ဝေဒနာသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ချမ်းသာလော၊ ဆင်းရဲလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်၊ မြစ်တို့သည် မစီးကုန်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်တို့သည် မဖွားကုန်၊ လနေတို့သည် မထွက်ကုန်၊ မဝင်ကုန်၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏ " ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

မြင်အပ်သောအရာ၊ ကြားအပ်သော အရာ၊ တွေ့အပ်သော အရာ၊ သိအပ်သော အရာ၊ ရောက်အပ်သော အရာ၊ ရှာအပ်သော အရာ၊ စိတ်ဖြင့် တွေးဆအပ်သော အရာသည်လည်း မြဲသလော၊

မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော အရာသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော အရာကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်၊ မြစ်တို့သည် မစီးကုန်၊ကိုယ်ဝန်ဆောင်တို့သည် မဖွားကုန်၊ လနေတို့သည် မထွက်ကုန်၊ မဝင်ကုန်၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင် ဘုရား။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရာတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ (ထိုအခါ) ထိုအရိယာတပည့်သည် ဆင်းရဲခြင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ ဆင်းရဲ ဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ၌လည်း ယုံမှားခြင်းကိုပယ် ဖျောက်နိုင်၏၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတပည့်ကို အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိသော ကိန်းသေ မြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဥ္စမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

### ၂ - ဇတံ မမသုတ်

၂၀၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "ဤတရားသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤတရားသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤတရားသည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ် ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "ဤဝိညာဏ် သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဝိညာဏ် ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ် သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာ သလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

မြင်အပ်သော အရာ၊ ကြားအပ်သော အရာ၊ တွေ့အပ်သော အရာ၊ သိအပ်သော အရာ၊ ရောက်အပ်သော အရာ၊ ရှာအပ်သော အရာ၊ စိတ်ဖြင့် တွေးဆအပ်သော အရာသည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော အရာသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော အရာကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ

“ဤတရားသည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤတရားသည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤတရားသည် ငါ၏ကိုယ် ‘အတ္တ’ တည်း” ဟု ဤသို့သော အယူသည်ဖြစ်နိုင် ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤဆိုအပ်ပြီးသော အရာတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ (ထိုအခါ) ထိုအရိယာတပည့်သည် ဆင်းရဲခြင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ပ။ ဆင်းရဲ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတပည့်ကို အပါယ်ကျခြင်း သဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါး လျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

**ဒုတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

## ၃ - သောအတ္တာသုတ်

၂၀၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရား ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ “ထိုအတ္တသည် ထိုလောကသည် ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ မြဲသည် ခိုင်ခံ့သည် တည်တံ့သည် ဖောက်ပြန် ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရား တို့ သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ “ထိုအတ္တသည် ထိုလောကသည် ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ မြဲသည် ခိုင်ခံ့သည် တည်တံ့သည် ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ် ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ “ထိုအတ္တသည် ထိုလောက သည် ထိုငါသည် တမလွန်ဘဝ၌ မြဲသည် ခိုင်ခံ့သည် တည်တံ့သည် ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဝိညာဏ်ကို အကယ်၍ အစွဲမပြုခဲ့မူ “ထိုအတ္တသည်။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောမရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ် သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဤဝိညာဏ်ကို အစွဲမပြုခဲ့မူ “ထိုအတ္တသည်။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

မြင်အပ်သော အရာ၊ ကြားအပ်သော အရာ၊ တွေ့အပ်သော အရာ၊ သိအပ်သော အရာ၊ ရောက်အပ်သော အရာ၊ ရှာအပ်သော အရာ စိတ်ဖြင့် တွေးဆအပ်သော အရာသည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ထိုမမြဲသော တရားကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ “ထိုအတ္တသည် ထိုလောက သည် ထို ငါသည် တမလွန် ဘဝ၌ မြဲသည် ခိုင်ခံ့သည် တည်တံ့သည် ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသည့် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရာတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ (ထိုအခါ) ထိုအရိယာတပည့်သည် ဆင်းရဲခြင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ပ။ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတပည့်ကို အပါယ်ကျခြင်း သဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

## ၄ - နောစမေသိယာသုတ်

၂၀၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံး သွင်း၍ "ငါဟူ၍ မဖြစ်ခဲ့လျှင် ငါ့ဉစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ ငါသည် မဖြစ်တော့လတ္တံ့ဟု ဆိုလျှင် ငါ့ဉစ္စာ ဟူ၍ မဖြစ်တော့ လတ္တံ့" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "ငါဟူ၍ မဖြစ်ခဲ့လျှင် ငါ့ဉစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ ငါသည် မဖြစ်တော့ဟုဆိုလျှင် ငါ့ဉစ္စာဟူ၍ မဖြစ်တော့လတ္တံ့" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာ ရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "ငါဟူ၍ မဖြစ်ခဲ့လျှင် ငါ့ဉစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ ငါသည် မဖြစ်တော့လတ္တံ့ဟု ဆိုလျှင် ငါ့ဉစ္စာဟူ၍ မဖြစ်တော့လတ္တံ့" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ထိုရုပ်ကို အစွဲမပြုခဲ့မူ "ငါဟူ၍ မဖြစ်ခဲ့လျှင် ငါ့ဉစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ ငါသည်မဖြစ်တော့လတ္တံ့ဟု ဆိုလျှင် ငါ့ဉစ္စာဟူ၍ မဖြစ်တော့လတ္တံ့" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသ လော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။

မြင်အပ်သော အရာ၊ ကြားအပ်သော အရာ၊ တွေ့အပ်သော အရာ၊ သိအပ်သော အရာ၊ ရောက်အပ်သော အရာ၊ ရှာအပ်သော အရာ၊ စိတ်ဖြင့် တွေးဆအပ်သော အရာသည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ထိုအရာကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "ငါဟူ၍ မဖြစ်ခဲ့လျှင် ငါ့ဉစ္စာဟူ၍ မဖြစ်ရာ၊ ငါသည် မဖြစ်တော့လတ္တံ့ဟု ဆိုလျှင် ငါ့ဉစ္စာဟူ၍ မဖြစ်တော့လတ္တံ့" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာ သလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရာတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ (ထိုအခါ) ထိုအရိယာတပည့်သည် ဆင်းရဲခြင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ပ။ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတပည့်ကို အပါယ်ကျခြင်း သဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

## ၅ - နတ္ထိဒိန္နသုတ်

၂၁၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံး သွင်း၍ ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။

“ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ဟုန်းပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှု တို့၏ အကျိုးဝိပါက သည် မရှိ၊ ဤလောကသည် မရှိ၊ တစ်ပါးသော လောကသည် မရှိ၊ အမိသည် မရှိ၊ အဖသည် မရှိ၊ သေ၍ တစ်ဖန်ဖြစ် သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်။

ဤလောကကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော လောကကို လည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားနိုင်ကုန်သော ဖြောင့်မှန်သော အရိယာမဂ်သို့ ရောက်ကုန်သော ကောင်းသော အကျင့် ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် လောက၌ မရှိကုန်။

ဤသတ္တဝါသည် မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေး ဖြစ်၏၊ သေသောအခါ မြေဓာတ်သည် မြေဓာတ်အစုသို့ ဆိုက်၏၊ ရောက်၏။ ရေဓာတ်သည် ရေဓာတ်အစုသို့ ဆိုက်၏၊ ရောက်၏။ မီးဓာတ်သည် မီးဓာတ်အစုသို့ ဆိုက်၏၊ ရောက်၏။ လေဓာတ်သည် လေဓာတ်အစုသို့ ဆိုက်၏၊ ရောက်၏။

နာမ်က္ခန္ဓတို့သည် ကောင်းကင်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကုန်၏၊ ညောင်စောင်းလျှင် ငါးခုမြောက်ရှိသော ယောကျ်ားတို့သည် သူသေကောင်ကို ယူ၍ သွားကုန်၏၊ သင်္ချိုင်း တိုင်အောင် သူသေကောင်တို့သည် ထင်ကုန်၏၊ အရိုးတို့သည် ခိုအဆင်း ကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ အလှူတို့သည် ပြာအဆုံး ရှိကုန်၏။

အလှူပေးခြင်းကို လူမိုက်တို့က ပညတ်ထား၏။ အချို့သူတို့သည် (ပေးလှူခြင်းစသည်) ရှိ၏ဟူသော ဝါဒကို ပြောဟောကုန်၏၊ ထိုသူတို့၏ စကားသည် အချည်းနှီး ဖြစ်ကုန်၏၊ မှားယွင်းကုန်၏၊ ယောင်ယမ်း ပြောဆိုသော စကား ဖြစ်၏။ လူမိုက်ဖြစ်စေ၊ ပညာရှိဖြစ်စေ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးလျှင် ပြတ်စဲကုန်၏၊ ပျက်စီးကုန်၏၊ သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ကုန်” ဟု ဤသို့သော အယူ ဖြစ်သနည်း။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ “ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ။ပ။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသော် အသက်ပြတ်ကုန်၏၊ ပျောက်ပျက်ကုန်၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ကုန်” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ပ။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ “ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယစ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ။ပ။ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးသော် အသက်ပြတ်ကုန်၏၊ ပျောက်ပျက်ကုန်၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ကုန်” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ ထိုရုပ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့လျှင် “ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယစ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ။ပ။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသော် အသက်ပြတ် ကုန်၏၊ ပျောက်ပျက်ကုန်၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ကုန်” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ပ။ သညာသည်။ သင်္ခါရ တို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ထိုဝိညာဏ်ကို အစွဲမပြုခဲ့မူ “ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယစ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ။ပ။ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးသော်

အသက်ပြတ်ကုန်၏၊ ပျောက်ပျက်ကုန်၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ကုန်” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

မြင်အပ်သော အရာ၊ ကြားအပ်သော အရာ၊ တွေ့အပ်သော အရာ၊ သိအပ်သော အရာ၊ ရောက်အပ်သော အရာ၊ ရှာအပ်သော အရာ၊ စိတ်ဖြင့် တွေးဆအပ်သော အရာသည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ထိုတရားကို အစွဲမပြုခဲ့လျှင် “ပေးလှူခြင်းသည် မရှိ၊ ယစ်ပူဇော်ခြင်းသည် မရှိ။ပ။ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီးသော် အသက်ပြတ် ကုန်၏၊ ပျောက်ပျက်ကုန်၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ကုန်” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင် ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရာတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ (ထိုအခါ) ထိုအရိယာတပည့်သည် ဆင်းရဲခြင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ပ။ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတပည့်ကို အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

## ၆ - ကရောတောသုတ်

၂၁၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရား ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ “ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ဖြတ်သူ ဖြတ်စေသူ၊ နှိပ်စက်သူ နှိပ်စက်စေသူ၊ ပူဆွေးအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ ပင်ပန်းအောင် ပြုသူ ပြုစေသူ၊ တုန်လှုပ်သူ တုန်လှုပ်စေသူ၊ အသက်ကို သတ်သူ (သတ်စေသူ)၊ ခိုးယူသူ (ခိုးယူစေသူ)၊ အိမ်ကို ဖောက်ထွင်းသူ (ဖောက်ထွင်းစေသူ)၊ (ရွာကို) တိုက်ခိုက်လုယူသူ (တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ)၊ တစ်အိမ်တည်းကို တိုက်ခိုက် လုယူသူ (တိုက်ခိုက်လုယူစေသူ)၊ ခရီးလမ်း၌ စောင့်၍ လုယက်သူ (လုယက်စေသူ)၊ သူ့မယားကို သွားလာသူ (သွားလာစေသူ)၊ မမှန်သော စကားကို ပြောသူ (ပြောစေသူ) တို့သည် မကောင်းမှုကို ပြုအပ်သော်လည်း ပြုအပ်သည် မမည်။

ဤမြေပေါ်ရှိ သတ္တဝါတို့ကို သင်တုန်းဓားစက်ဖြင့် တစ်စုတည်းသော အသားစု အသားပုံ ဖြစ်အောင် အကယ်၍ ပြုစေကာမူ ထိုအကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု မရှိ၊ မကောင်းမှု ဖြစ်ခြင်း မရှိ။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ တောင်ဘက်ကမ်း၌ နေသော သူသည်လည်း အသက်ကို သတ်လျက် သတ်စေလျက်၊ ဖြတ်လျက် ဖြတ်စေလျက်၊ နှိပ်စက်လျက် နှိပ်စက်စေလျက် သွားစေကာမူ ထို (သတ်ခြင်းစသော) အကြောင်းကြောင့် မကောင်းမှု မရှိ၊ မကောင်းမှု ဖြစ်ခြင်း မရှိ။ ဂင်္ဂါမြစ်၏ မြောက်ဘက်ကမ်း၌ နေသောသူ သည်လည်း လှူလျက် လှူစေလျက်၊ ပူဇော်လျက် ပူဇော်စေလျက် သွားစေကာမူ ထိုလှူခြင်း (စသောအကြောင်း)ကြောင့် ကောင်းမှုမရှိ၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ။ အလှူပေးခြင်း ဣန္ဒြေကို ဆုံးမခြင်း

သီလစောင့်စည်းခြင်း အမှန်ဆိုခြင်းတို့ကြောင့် ကောင်းမှု မရှိ၊ ကောင်းမှုဖြစ်ခြင်း မရှိ” ဟု ဤသို့သော အယူ ဖြစ်သနည်း။

မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ “ပြုသူ ပြုစေသူ။ပ။ ကောင်းမှုသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု ဖြစ်ပေါ်ခြင်း မရှိ” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ ထိုရုပ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ “ပြုသူ ပြုစေသူ။ပ။ ကောင်းမှုသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် မရှိ” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ “ပြုသူ ပြုစေသူ။ပ။ ကောင်းမှုသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည်မရှိ” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

မြင်အပ်သော အရာ၊ ကြားအပ်သော အရာ၊ တွေ့အပ်သော အရာ၊ သိအပ်သော အရာ၊ ရောက်အပ်သော အရာ၊ ရှာအပ်သော အရာ၊ စိတ်ဖြင့် တွေးအပ်သော အရာသည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ထိုတရားတို့ကို အစွဲမပြုခဲ့မူ “ပြုသူ ပြုစေသူ။ပ။ ကောင်းမှုသည် မရှိ၊ ကောင်းမှု ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် မရှိ” ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရာတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ (ထိုအခါ) ထိုအရိယာတပည့်သည် ဆင်းရဲခြင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ပ။ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတပည့်ကို အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

## ၇ - ဟေတုသုတ်

၂၁၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံး သွင်း၍ ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။

“သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးရန် အကြောင်းသည် မရှိ၊ အထောက်အပံ့သည် မရှိ၊ အကြောင်း မရှိ အထောက်အပံ့ မရှိဘဲ သတ္တဝါတို့သည် ညစ်ညူးကုန်၏၊ သတ္တဝါတို့ စင်ကြယ်ရန် အကြောင်းသည် မရှိ၊ အထောက်အပံ့သည် မရှိ၊ အကြောင်း မရှိ အထောက်အပံ့ မရှိဘဲ သတ္တဝါတို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏၊ [မိမိပြုလုပ်မှုသည်မရှိ၊ သူတစ်ပါးကို ပြုလုပ်ပေးမှုသည် မရှိ၊ ယောကျ်ားတို့ ပြုလုပ်မှုသည် မရှိ][၁] ခွန်အားသည် မရှိ၊ လုံ့လသည် မရှိ၊ ယောကျ်ားတို့ ခွန်အားသည် မရှိ၊ ယောကျ်ားတို့ အားထုတ်မှုသည်

မရှိ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါ၊ အလုံးစုံသော သက်ရှိသတ္တဝါ၊ အလုံးစုံသော ထင်ရှားဖြစ်သော သတ္တဝါ၊ အလုံးစုံသော သက်ရှိအရာတို့သည် အစွမ်းမရှိကုန်၊ ခွန်အား မရှိကုန်၊ လုံ့လ မရှိကုန်၊ ဖြစ်မြဲအတိုင်း ဆုံဆည်းသည့် အတိုင်း သဘာဝအတိုင်း အမျိုးမျိုး ဖြစ်ကုန်၍ ဇာတ်အထူး ခြောက်မျိုးတို့၌ သာလျှင် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားကုန်၏" ဟူသော အယူဖြစ်သနည်း။

မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာလျှင် အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိ လျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "အကြောင်း မရှိ၊ အထောက်အပံ့ မရှိ။ပ။ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရ ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ပ။ သညာရှိလျှင်။ပ။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "အကြောင်း မရှိ၊ အထောက်အပံ့ မရှိ။ပ။ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားရကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "အကြောင်း မရှိ၊ အထောက်အပံ့လည်း မရှိ။ပ။ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားရကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာ သလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာ သည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "အကြောင်းမရှိ၊ အထောက်အပံ့ မရှိ။ပ။ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ခံစားရကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာ သလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

မြင်အပ်သော အရာ၊ ကြားအပ်သော အရာ၊ တွေ့အပ်သော အရာ၊ ရောက်အပ်သောအ ရာ၊ ရှာအပ်သောအရာ၊ စိတ်ဖြင့် တွေးဆအပ်သော အရာသည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဤတရားကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "အကြောင်း မရှိ၊ အထောက်အပံ့ မရှိ။ပ။ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားရကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာ သလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရာတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက် နိုင်၏၊ (ထိုအခါ) ထိုအရိယာတပည့်သည် ဆင်းရဲခြင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက် နိုင်၏။ပ။

ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရိယာ တပည့်ကို အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

၁။ ဤသံယုတ်ပါဠိတော်၌ ကွင်းအတွင်း [ ] စကားရပ် မပါ၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ သာမညဖလသုတ်၌ အပြည့်အစုံ ပါရှိသည်။

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

### ၈ - မဟာဒိဋ္ဌိသုတ်

၂၁၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံး သွင်း၍ ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။

“ဤခုနစ်ပါးသော အစုတို့သည် ပြုလုပ်ထားအပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ပြုလုပ်ထားစေအပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ဖန်ဆင်း ထားအပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ဖန်ဆင်းထားစေအပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ မြုံကုန်၏၊ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏၊ ထိုအစုတို့သည် မတုန်လှုပ်ကုန်၊ မဖောက်ပြန်ကုန်၊ အချင်းချင်း မညှဉ်းဆဲ နိုင်ကုန်။ အချင်းချင်း ချမ်းသာရန် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲရန် လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲရန် လည်းကောင်း မတတ်နိုင်ကုန်။ ခုနစ်ပါးတို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ မြေအစု၊ ရေအစု၊ မီးအစု၊ လေအစု၊ ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲ၊ ခုနစ်ခုမြောက် အသက် တို့တည်း။

ဤခုနစ်ပါးသော အစုတို့သည် ပြုလုပ်ထားအပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ပြုလုပ်ထားစေအပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ဖန်ဆင်း ထားအပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ဖန်ဆင်းထားစေအပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ မြုံကုန်၏၊ တောင်ထွတ်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏၊ ထိုအစုတို့သည် မတုန်လှုပ်ကုန်၊ မဖောက်ပြန်ကုန်၊ အချင်းချင်း မညှဉ်းဆဲနိုင် ကုန်။ အချင်းချင်း ချမ်းသာရန် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲရန် လည်းကောင်း၊ ချမ်းသာဆင်းရဲရန် လည်းကောင်း မတတ်နိုင် ကုန်။ [ထိုအစုတို့၌ သတ်သူ သတ်စေသူ၊ ကြားသူ ကြားစေသူ၊ သိသူ သိစေသူများ မရှိကုန်။ ][၁] အကြင်သူသည် ထက်စွာသော လက်နက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်စေကာမူ ထိုသူသည်လည်း တစ်ဦး တစ်ယောက်ကိုမျှ သတ်သည် မမည်၊ လက်နက်သည် ခုနစ်ပါးသော အစုတို့၏ အကြား ဟင်းလင်းသို့ ကျရောက်၏ဟု အယူရှိ၏။

ဤတစ်သန်း လေးသိန်း ခြောက်ထောင် ခြောက်ရာသော အဓိက သတ္တဝါမျိုးများ၊ ငါးရာသော ကံများ၊ ငါးပါးသော ကံများ၊ သုံးပါးသော ကံများ၊ (ပြည့်သော) ကံများ၊ ထက်ဝက်သော ကံများ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော အကျင့်များ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးသော အန္တရကပ်များ၊ ခြောက်မျိုးသော ဇာတ်အထူးများ၊ ရှစ်ပါးသော ယောကျ်ားတို့၏ အရွယ်များ၊ လေးထောင့်ကိုးရာသော အသက်မွေးမှုများ၊ လေးထောင့်ကိုးရာသော ပရိဗိုဇ်များ၊ လေးထောင့်ကိုးရာသော နဂါးတို့ နေရာများ၊ နှစ်ထောင်သော ဣန္ဒြေများ၊ သုံးထောင်သော ငရဲများ၊ သုံးဆယ့်ခြောက်မျိုးသော မြူဓာတ် (တည်ရာ) များ၊ ခုနစ်မျိုးသော သညာရှိ ပဋိသန္ဓေများ၊ ခုနစ်မျိုးသော သညာမဲ့ ပဋိသန္ဓေများ၊ ခုနစ်မျိုးသော အဆစ် ပဋိသန္ဓေများ၊ ခုနစ်မျိုးသော နတ်များ၊ ခုနစ်မျိုးသော လူများ၊ ခုနစ်မျိုးသော မြေဘုတ်ဘီလူးများ၊ ယုနစ်ခုသော အိုင်ကြီးများ၊ ခုနစ်ခု သော အဖုကြီးများ၊ ခုနစ်ရာသော အဖုငယ်များ၊ ခုနစ်ခုသော ချောက်ကြီးများ၊ ခုနစ်ရာသော ချောက်ငယ်များ၊ ယုနစ်ခု သော အိပ်မက်ကြီးများ၊ ခုနစ်ရာသော အိပ်မက်ငယ်များ၊ ရှစ်သန်းလေးသိန်းသော မဟာကပ်များ ရှိကုန်၏။

ယင်း (မဟာကပ်တို့) ပတ်လုံး လူမိုက်ဖြစ်စေ၊ ပညာရှိဖြစ်စေ (တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့) ပြေးသွား ကျင်လည်၍ ဆင်းရဲ ကုန်ဆုံးခြင်းကို ပြုကြလတ္တံ့။ ထိုအတွင်း (ဆင်းရဲကုန်ဆုံးခြင်း) မရှိ။ “ငါသည် ဤသီလဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဤကျင့်ဝတ်ဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ ဤခြိုးခြံမှုဖြင့်သော် လည်း ကောင်း၊ ဤအကျင့်မြတ်ဖြင့်သော် လည်းကောင်း မရင့်သေးသော ကံကိုမူလည်း ရင့်စေမည်၊ ရင့်ပြီးသော ကံကိုမူလည်း တွေ့၍ တွေ့၍ ပျက်စီးစေမည်ဟု ဤသို့ ပြုပြင်နိုင်ခြင်း မရှိ။ ချမ်းသာဆင်းရဲသည်

စရွတ်တောင်းဖြင့် ခြင်ထားသကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ သံသရာသည် အပိုင်းအခြား ပြုထားပြီး ဖြစ်၏၊ အတိုးအဆုတ် မရှိ၊ အလွန် အယုတ်မရှိ၊ ချည်လုံးကို ပစ်လိုက်သော် (ချည်ရှိသရွေ့)သာ ပြေလျက် ပြေးသွား သကဲ့သို့ ဤအတူ လူမိုက်ဖြစ်စေ၊ ပညာရှိဖြစ်စေ (တစ်ဘဝမှတစ်ဘဝသို့) ပြေးသွား ကျင်လည်၍ ဆင်းရဲ ကုန်ဆုံးခြင်းကို ပြုလတ္တံ့." ဟု ဤသို့သော အယူ ဖြစ်သနည်း။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ " ဤခုနစ်ပါးသော အစုတို့သည် ပြုလုပ်ထားအပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ပြုလုပ် ထားစေအပ်သည် မဟုတ်ကုန်။ပ။ ကုန်ဆုံးလတ္တံ့." ဟု ဤသို့သေ အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ပ။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "ဤခုနစ်ပါးသော အစုတို့သည် ပြုလုပ်ထား အပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ပြုလုပ်ထားစေအပ်သည် မဟုတ်ကုန်။ပ။ ကုန်ဆုံးခြင်းကို ပြုလတ္တံ့." ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "ဤခုနစ်ပါးသော အစုတို့သည် ပြုလုပ်ထား အပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ပြုလုပ်ထားစေအပ်သည် မဟုတ်ကုန်။ပ။ ကုန်ဆုံးခြင်းကို ပြုလတ္တံ့." ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

မြင်အပ်သော အရာ၊ ကြားအပ်သော အရာ၊ တွေ့အပ်သော အရာ၊ သိအပ်သော အရာ၊ ရောက်အပ်သော အရာ၊ ရှာအပ်သော အရာ စိတ်ဖြင့် တွေးဆအပ်သော အရာသည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ထိုတရားကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "ဤခုနစ်ပါးသော အစုတို့သည် ပြုလုပ်ထား အပ်သည် မဟုတ်ကုန်၊ ပြုလုပ်ထားစေအပ်သည် မဟုတ်ကုန်။ပ။ ဆင်းရဲ ကုန်ဆုံးခြင်းကို ပြုလတ္တံ့." ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင် ဘုရား။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရာတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ (ထိုအခါ) ထိုအရိယာတပည့်သည် ဆင်းရဲခြင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက် နိုင်၏။ပ။ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတပည့်ကို အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

၁။ [ ] ကွင်းအတွင်း စကားရပ်များ၊ ဤသံယုတ်ပါဠိတော်၌ မပါ၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ သာမညဖလသုတ်၌ အပြည့်အစုံ ပါရှိသည်။

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

### ၉ - သဿတဒိဋ္ဌိသုတ်

၂၁၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "လောကသည် မြဲ၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "လောကသည် မြဲ၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ပ။ သင်္ခါရတို့ ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "လောကသည် မြဲ၏"ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့လျှင် "လောကသည် မြဲ၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာ သလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့လျှင် "လောကသည် မြဲ၏" ဟု ဤသို့သဘော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

မြင်အပ်သော အရာ၊ ကြားအပ်သော အရာ၊ တွေ့အပ်သော အရာ၊ သိအပ်သော အရာ၊ ရောက်အပ်သော အရာ၊ ရှာအပ်သော အရာ၊ စိတ်ဖြင့် တွေးဆအပ်သော အရာသည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲ သော အရာသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော ဤတရားကို အစွဲ မပြုခဲ့လျှင် "လောကသည် မြဲ၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရာတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ (ထိုအခါ) ထိုအရိယာ တပည့်သည် ဆင်းရဲခြင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ပ။ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတပည့်ကို အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

### ၁၀ - အသဿတဒိဋ္ဌိသုတ်

၂၁၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "လောကသည် မမြဲ" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ ။ပ။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့လျှင် "လောကသည် မမြဲ" ဟု ဤသို့သောအယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင် ဘုရား။

မြင်အပ်သော အရာ၊ ကြားအပ်သော အရာ၊ တွေ့အပ်သော အရာ၊ သိအပ်သော အရာ၊ ရောက်အပ်သော အရာ၊ ရှာအပ်သော အရာ၊ စိတ်ဖြင့် တွေးဆအပ်သော အရာသည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဤတရားကို အစွဲ မပြုခဲ့လျှင် "လောကသည် မမြဲ" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာ သလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရာတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ (ထိုအခါ) ထိုအရိယာတပည့်သည် ဆင်းရဲခြင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက် နိုင်၏။ပ။ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတပည့်ကို အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

### ၁၁ - အန္တဝါသုတ်

၂၁၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "လောကသည် အဆုံးရှိ၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ကိန်းသေ မြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဧကာဒသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

### ၁၂ - အနန္တဝါသုတ်

၂၁၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "လောကသည် အဆုံးမရှိ" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ ပ။ ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏ ဟုဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒွါဒသမသုတ်။**

------

### ၁၃ - တံဇီဝံတံ သရီရံသုတ်

၂၁၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်တည်း" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့ အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တေရသမသုတ်။**

------

### ၁၄ - အညံဇီဝံ အညံ သရီရံသုတ်

၂၁၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှားနှလုံး သွင်း၍ "အသက်တခြား ကိုယ်တခြား" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စုဒ္ဒသမသုတ်။**

------

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

### ၁၅ - ဟောတိ တထာဂတောသုတ်

၂၂၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏ "ဟူသော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့ အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါး လျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပန္နရသမသုတ်။**

------

### ၁၆ - န ဟောတိ တထာဂတောသုတ်

၂၂၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မဖြစ် "ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင် ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သောဠသမသုတ်။**

------

### ၁၇ - ဟောတိစ နစ ဟောတိ တထာဂတောသုတ်

၂၂၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ်၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်"ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ကိန်းသေ မြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သတ္တရသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁ - သောတာပတ္တိဝဂ် ===

### ၁၈ - နေဝဟောတိ နနဟောတိ တထာဂတောသုတ်

၂၂၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်" ဟူသော အယူ သည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို အစွဲမပြုခဲ့မူ "သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

မြင်အပ်သော အရာ၊ ကြားအပ်သော အရာ၊ တွေ့အပ်သော အရာ၊ သိအပ်သော အရာ၊ ရောက်အပ်သော အရာ၊ ရှာအပ်သော အရာ၊ စိတ်ဖြင့် တွေးဆအပ်သော အရာသည်လည်း မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော အရာသည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော တရားကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "သတ္တဝါသည်သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ၌ အရိယာတပည့်သည် ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အရာတို့၌ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ (ထိုအခါ) ထိုအရိယာတပည့်သည် ဆင်းရဲခြင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ကြောင်း၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ၌ လည်း ယုံမှားခြင်းကိုပယ် ဖျောက်နိုင်၏၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌လည်း ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ရဟန်းတို့ ဤအရိယာတပည့်ကို အပါယ်လေးပါးသို့ ကျခြင်းသဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဖြစ်၏ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌာရသမသုတ်။**

**သောတာပတ္တိဝဂ် ပြီး၏။**

**အဋ္ဌာရသ ဝေယျာကရဏ ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - ဒုတိယဂမနဝဂ် ===

## ၁ - ဝါတသုတ်

၂၂၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားတို့ကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားတို့ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်၊ မြစ်တို့သည် မစီးကုန်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်တို့သည် မဖွားကုန်၊ လနေတို့သည် မထွက်ကုန်၊ မဝင်ကုန်၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်။ပ။ တံခါးတိုင် ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်။ပ။ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်။ပ။ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆင်းရဲရှိ လျှင် ဆင်းရဲကို အစွဲပြု၍ ဆင်းရဲကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်။ပ။ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်။ပ။ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆင်းရဲရှိလျှင် ဆင်းရဲကို အစွဲပြု၍ ဆင်းရဲကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်၊ မြစ်တို့သည် မစီးကုန်၊ကိုယ်ဝန်ဆောင်တို့သည် မဖွားကုန်၊ လနေတို့သည် မထွက်ကုန်၊ မဝင်ကုန်၊ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဌမသုတ်။**

------

၂၂၅-၂၄၀။ [ရှေ့ဝဂ်၌ကဲ့သို့ ဖြေပုံ တစ်ဆယ့်ရှစ်မျိုးတို့ကို ချဲ့ရမည်]။

**သတ္တရသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - ဒုတိယဂမနဝဂ် ===

### ၁၈ - နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိသုတ်

၂၄၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည် လည်း မဟုတ်" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည် လည်း မဟုတ် " ဟူသော အယူသည်ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆင်းရဲရှိလျှင် ဆင်းရဲကို အစွဲပြု၍ ဆင်းရဲကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည် လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို အစွဲမပြုခဲ့မူ "သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆင်းရဲရှိလျှင် ဆင်းရဲကို အစွဲပြု၍ ဆင်းရဲကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် " ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌာရသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - ဒုတိယဂမနဝဂ် ===

### ၁၉ - ရူပီအတ္တာသုတ်

၂၄၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည်ဖြစ်သနည်း။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆင်းရဲရှိလျှင် ဆင်းရဲကို အစွဲပြု၍ ဆင်းရဲကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ဝေဒနာသည်။ပ။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆင်းရဲရှိလျှင် ဆင်းရဲကို အစွဲပြု၍ ဆင်းရဲကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဧကူနဝီသတိမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - ဒုတိယဂမနဝဂ် ===

### ၂၀ - အရူပီအတ္တာသုတ်

၂၄၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ရုပ်မရှိ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ (ပေယျာလ)။

**ဝီသတိမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - ဒုတိယဂမနဝဂ် ===

### ၂၁ - ရူပီစ အရူပီစ အတ္တာသုတ်

၂၄၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ အတ္တသည် ရုပ်ရှိသည်လည်း ဟုတ်၏၊ ရုပ် မရှိသည်လည်း ဟုတ်၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏။

**ဧကဝီသတိမသုတ်။**

------

### ၂၂ - နေဝ ရူပီ နာရူပီအတ္တာသုတ်

၂၄၅။ အတ္တသည် ရုပ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ ရုပ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏။

**ဗာဝီသတိမသုတ်။**

------

### ၂၃ - ဧကန္တသုခီသုတ်

၂၄၆။ အတ္တသည် စင်စစ် ချမ်းသာ ရှိ၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏။

**တေဝီသတိမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၂ - ဒုတိယဂမနဝဂ် ===

### ၂၄ - ဧကန္တဒုက္ခီသုတ်

၂၄၇။ အတ္တသည် စင်စစ် ဆင်းရဲရှိ၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏။

**စတုဝီသတိမသုတ်။**

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၂ - ဒုတိယဂမနဝဂ် ===

### ၂၅ - သုခဒုက္ခီသုတ်

၂၄၈။ အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ ရှိ၏၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏။

**ပဉ္စဝီသတိမသုတ်။**

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၂ - ဒုတိယဂမနဝဂ် ===

### ၂၆ - အဒုက္ခမသုခီသုတ်

၂၄၉။ အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏ဟု။ပ။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း ၍ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏ " ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆင်းရဲရှိလျှင် ဆင်းရဲကို အစွဲပြု၍ ဆင်းရဲကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏ " ဟူသော အယူ သည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။

သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆင်းရဲရှိလျှင် ဆင်းရဲကို စွဲလမ်း၍ ဆင်းရဲကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဗ္ဗီသတိမသုတ်။**

**ဒုတိယပေယျာလ ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၃ - တတိယဂမနဝဂ် ===

### ၁ - န ဝါတသုတ်

၂၅၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်၊ မြစ်တို့သည် မစီးကုန်၊ ကုယ်ဝန်ဆောင်တို့သည် မဖွားကုန်၊ လနေတို့သည် မထွက်ကုန်၊ မဝင်ကုန်၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။ အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်။ပ။" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်။ပ။ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား ။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲမပြုခဲ့မူ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်။ပ။ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲရှိလျှင် ထိုဆင်းရဲကို အစွဲပြု၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်၊ မြစ်တို့သည် မစီးကုန်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်တို့သည် မဖွားကုန်၊ လနေတို့သည် မထွက်ကုန်၊ မဝင်ကုန်၊ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏။

ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်။ပ။ ခိုင်မြဲသော တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲရှိလျှင် ထိုဆင်းရဲကို အစွဲပြု၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်။ပ။ တံခါးတိုင် ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟု ဤသို့သော အယူသည် ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

**ပဌမသုတ်။**

------

၂၅၁-၂၇၄။ [ဒုတိယဝဂ်၌ကဲ့သို့ နှစ်ဆယ့်လေးသုတ်တို့ကို ဖြည့်အပ်ကုန်၏]။

**ပဉ္စဝီသတိမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၃ - တတိယဂမနဝဂ် ===

## ၂၆ - အဒုက္ခမသုခီသုတ်

၂၇၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲ မရှိ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ရုပ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာသလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲရှိလျှင် ထိုဆင်းရဲကို အစွဲပြု၍ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင် ဘုရား။ပ။ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသော ဝိညာဏ်ကို အစွဲ မပြုခဲ့မူ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်နိုင်ရာ သလော။ မဖြစ်နိုင်ရာပါ အသျှင်ဘုရား။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲ၏၊ ထိုဆင်းရဲရှိလျှင် ထိုဆင်းရဲကို အစွဲပြု၍ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်နိုင်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဗ္ဗီသတိမသုတ်။**

**တတိယပေယျာလ ပြီး၏။**

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၄ - စတုတ္ထဂမနဝဂ် ===

### ၁ - န ဝါတသုတ်

၂၇၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်၊ မြစ်တို့သည် မစီးကုန်၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်တို့သည် မဖွားကုန်၊ လ နေတို့သည် မထွက်ကုန်၊ မဝင်ကုန်၊ တံခါးတိုင် ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟူသော အယူသည်ဖြစ်သနည်း။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်။ပ။ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "လေတို့သည် မတိုက်ကုန်။ပ။ တံခါးတိုင်ကဲ့သို့ တည်ကုန်၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန် သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ချမ်းသာလော၊ ဆင်းရဲလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော ရုပ်ကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဉစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ် သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဉစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်း ဖြစ်သော အကြမ်း အနု လည်း ဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ရုပ် အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟုဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဝေဒနာအားလုံးကို။ သညာအားလုံးကို။ သင်္ခါရ အားလုံးတို့ကို။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်း ဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်း ဖြစ်သော ဝိညာဏ် အားလုံးကို "ဤ ဝိညာဏ်သည် ငါ့ဉစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော။ပ။ ဤမဂ် ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီဟု သိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဌမသုတ်။**

------

၂၇၇-၃၀၀။ [ဒုတိယဝဂ်၌ကဲ့သို့ နှစ်ဆယ့်လေးသုတ်တို့ကို ဖြည့်အပ်ကုန်၏]။

**ပဥ္စဝီသတိမသုတ်။**

------

## === ၄ - စတုတ္ထဂမနဝဂ် ===

## ၂၆ - အဒုက္ခမသုခီသုတ်

၃၀၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်တရားရှိလျှင် အဘယ်တရားကို အစွဲပြု၍ အဘယ်တရားကို အမှား နှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲ မရှိ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်သနည်း။

အသျှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့အား တရားတို့သည် မြတ်စွာဘုရားသာ အရင်းခံ ရှိပါကုန်၏။ပ။ ရဟန်းတို့ ရုပ်ရှိလျှင် ရုပ်ကို အစွဲပြု၍ ရုပ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏။ ဝေဒနာရှိလျှင်။ သညာရှိလျှင်။ သင်္ခါရတို့ရှိလျှင်။ ဝိညာဏ်ရှိလျှင် ဝိညာဏ်ကို အစွဲပြု၍ ဝိညာဏ်ကို အမှားနှလုံးသွင်း၍ "အတ္တသည် ချမ်းသာဆင်းရဲ မရှိ၊ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မြဲ၏" ဟူသော အယူသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ရုပ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ရုပ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော ရုပ်ကို မစွဲလမ်းခဲ့မူ "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။ ဝေဒနာသည်။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝိညာဏ်သည် မြဲသလော၊ မမြဲသလော။ မမြဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဝိညာဏ်သည် ဆင်းရဲလော၊ ချမ်းသာလော။ ဆင်းရဲပါ အသျှင်ဘုရား။ မမြဲသော ဆင်းရဲသော ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသော ဝိညာဏ်ကို "ဤဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ကိုယ် 'အတ္တ'တည်း" ဟု ရှုခြင်းငှါ သင့်လျော်ပါမည်လော။ မသင့်လျော်ပါ အသျှင်ဘုရား။

ရဟန်းတို့ ထို့သို့ဖြစ်သောကြောင့် အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်း ဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ရုပ် အားလုံးကို "ဤရုပ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤရုပ်သည် ငါ၏ ကိုယ်'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။ ဝေဒနာအားလုံးကို။ သညာအားလုံးကို။ သင်္ခါရအားလုံးတို့ကို။ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်လည်းဖြစ်သော အတွင်း အပြင်လည်းဖြစ်သော အကြမ်း အနုလည်းဖြစ်သော အယုတ် အမြတ်လည်းဖြစ်သော အဝေး အနီးလည်းဖြစ်သော ဝိညာဏ် အားလုံးကို "ဤ ဝိညာဏ်သည် ငါ့ဥစ္စာ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ မဟုတ်၊ ဤဝိညာဏ်သည် ငါ၏ ကိုယ် 'အတ္တ' မဟုတ်" ဟု ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မှန်ကန်သော ပညာဖြင့် ရှုရမည်။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ မြင်သော အရိယာတပည့်သည် ရုပ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝေဒနာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သညာ၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ သင်္ခါရတို့၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ဝိညာဏ်၌လည်း ငြီးငွေ့၏၊ ငြီးငွေ့သော် စွဲမက်မှု ကင်း၏၊ စွဲမက်မှု ကင်းခြင်းကြောင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်၏၊ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော် "လွတ်မြောက်ပြီ" ဟူသော အသိဉာဏ်သည် ဖြစ်၏၊ "ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ ပြုဖွယ်(မဂ်)ကိစ္စကို ပြုပြီးပြီ။ ဤမဂ်ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ် မရှိတော့ပြီ" ဟုသိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

[ရှေးဦးစွာသော ဂမနဝဂ်၌ တစ်ဆယ့်ရှစ်သုတ်တည်း၊ ဒုတိယဂမနဝဂ်၌ နှစ်ဆယ့်ခြောက်သုတ်၊ တတိယဂမနဝဂ်၌ နှစ်ဆယ့်ခြောက်သုတ်၊ စတုတ္ထဂမနဝဂ်၌ နှစ်ဆယ့်ခြောက်သုတ်တို့ကို ချဲ့အပ်ကုန်၏]။

**ဒိဋ္ဌိသံယုတ် ပြီး၏။**

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၄ - သြက္ကန္တသံယုတ် ===

### ၁ - စက္ခုသုတ်

၃၀၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိသည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ နားသည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ နှာခေါင်းသည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ လျှာသည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ကိုယ်သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ စိတ်သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ ယုံကြည်သက်ဝင်သူကို သဒ္ဓါသို့ အစဉ်လျှောက်၍ မဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မြဲခြင်းသို့ သက်ဝင်သူ၊ သူတော်ကောင်းတို့ ဖြစ်ရာဘုံသို့ သက်ဝင်သူ၊ ပုထုဇဉ်တို့ ဖြစ်ရာဘုံကို လွန်မြောက်သူ၊ ငရဲ တိရစ္ဆာန်မျိုး ပြိတ္တာဘုံတို့၌ ဖြစ်ရမည့် ကံကို ပြုခြင်းငှါ မထိုက်သူ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် မပြုရဘဲ သေခြင်းငှါ လည်း မထိုက်သူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ ပညာ၏ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ကပ်ရောက်ရှုနိုင်သူကို ပညာသို့ အစဉ်လျှောက်၍ မဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မြဲခြင်းသို့ သက်ဝင်သူ၊ သူတော်ကောင်းတို့ ဖြစ်ရာဘုံသို့ သက်ဝင်သူ၊ ပုထုဇဉ်တို့ ဖြစ်ရာဘုံကို လွန်မြောက်သူ၊ ငရဲ တိရစ္ဆာန်မျိုး ပြိတ္တာဘုံတို့၌ ဖြစ်ရမည့် ကံကို ပြုခြင်းငှါ မထိုက်သူ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် မပြုရဘဲ သေခြင်းငှါလည်း မထိုက်သူဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူကို အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဌမသုတ်။**

------

## === ၄ - သြက္ကန္တသံယုတ် ===

### ၂ - ရူပသုတ်

၃၀၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်တတ်ကုန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ အသံတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်တတ်ကုန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။

အနံ့တို့သည် မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်တတ်ကုန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ အရသာတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်တတ်ကုန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ အတွေ့တို့သည် မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်တတ်ကုန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ သဘောတရားတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်တတ် ကုန်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ယုံကြည်သက်ဝင်သူကို သဒ္ဓါသို့ အစဉ်လျှောက်၍ မဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မြဲခြင်းသို့ သက်ဝင်သူ၊ သူတော်ကောင်းတို့ ဖြစ်ရာဘုံသို့ သက်ဝင်သူ၊ ပုထုဇဉ်တို့ ဖြစ်ရာဘုံကို လွန်မြောက်သူ၊ ငရဲ တိရစ္ဆာန်မျိုး ပြိတ္တာဘုံတို့၌ ဖြစ်ရမည့် ကံကို ပြုခြင်းငှါ မထိုက်သူ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် မပြုရဘဲ သေခြင်းငှါလည်း မထိုက်သူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ ပညာ၏ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ကပ်ရောက် ရှုနိုင်သူကို ပညာသို့ အစဉ်လျှောက်၍ မဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မြဲခြင်းသို့ သက်ဝင်သူ၊ သူတော်ကောင်းတို့ ဖြစ်ရာဘုံသို့ သက်ဝင်သူ၊ ပုထုဇဉ်တို့ ဖြစ်ရာဘုံကို လွန်မြောက်သူ၊ ငရဲ တိရစ္ဆာန်မျိုး ပြိတ္တာဘုံတို့၌ ဖြစ်ရမည့်ကံကို ပြုခြင်းငှါ မထိုက်သူ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် မပြုရဘဲ သေခြင်းငှါလည်း မထိုက်သူဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူကို အပါယ်သို့ကျခြင်း သဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒုတိယသုတ်။**

------

### ၃ - ဝိညာဏသုတ်

၃၀၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ စက္ခုဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ သောတ ဝိညာဏ်သည်။ ဃာနဝိညာဏ်သည်။ ဇိဝှါဝိညာဏ်သည်။ ကာယဝိညာဏ်သည်။ မနောဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ဗဖာက်ပြန် တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။

ရဟန်းတို့။ပ။ အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၄ - သြက္ကန္တသံယုတ် ===

### ၄ - သမ္ဖဿသုတ်

၃၀၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိအတွေ့သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ နား အတွေ့သည်။ နှာခေါင်းအတွေ့သည်။ လျှာအတွေ့သည်။ကိုယ်အတွေ့သည်။ စိတ်အတွေ့သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ ယုံကြည် သက်ဝင်သူကို သဒ္ဓါသို့ အစဉ်လျှောက်၍ ။ပ။ အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

### ၅ - သမ္ဖဿဇာသုတ်

၃၀၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုး တစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ နားအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာသည်။ပ။ နှာခေါင်းအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာသည်။ပ။ လျှာအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာသည်။ပ။ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ဝေဒနာသည်။ပ။ စိတ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ ယုံကြည် သက်ဝင်သူကို သဒ္ဓါသို့အစဉ်လျှောက်၍ ။ပ။ အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဥ္စမသုတ်။**

------

### ၆ - ရူပသညာသုတ်သုတ်

၃၀၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်း၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'သညာ' သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုး တစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ အသံ၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'သညာ'သည်။ အနံ့၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'သညာ' သည်။ အရသာ၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'သညာ' သည်။ အတွေ့၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'သညာ' သည်။ သဘောတရား၌ ဖြစ်သော မှတ်သားမှု 'သညာ' သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ ယုံကြည် သက်ဝင်သူကို သဒ္ဓါသို့ အစဉ်လျှောက်၍ ။ပ။ အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

## === ၄ - ဩက္ကန္တသံယုတ် ===

### ၇ - ရူပသဉ္စေတနာသုတ်

၃၀၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်း၌ စေ့ဆော်မှု ‘စေတနာ’ သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ အသံ၌ စေ့ဆော်မှု ‘စေတနာ’ သည်။ အနံ့၌ စေ့ဆော်မှု ‘စေတနာ’သည်။ အရသာ၌ စေ့ဆော်မှု ‘စေတနာ’ သည်။ အတွေ့၌ စေ့ဆော်မှု ‘စေတနာ’ သည်။ သဘောတရား၌ စေ့ဆော်မှု ‘စေတနာ’ သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ ယုံကြည်သက်ဝင်သူကို သဒ္ဓါသို့ အစဉ်လျှောက်၍ ။ပ။ အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

------

### ၈ - ရူပတဏှာသုတ်

၃၀၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်း၌ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ အသံ၌ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည်။ အနံ့၌ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည်။ အရသာ၌ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည်။ အတွေ့၌ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည်။ သဘောတရား၌ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ ယုံကြည်သက်ဝင်သူကို သဒ္ဓါသို့ အစဉ်လျှောက်၍ ။ပ။ အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဋ္ဌမသုတ်။

------

### ၉ - ပထဝီဓာတုသုတ်

၃၁၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မြေဓာတ်သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ ရေဓာတ် သည်။ မီးဓာတ်သည်။ လေဓာတ်သည်။ ကောင်းကင်ဓာတ်သည်။ ဝိညာဏ်ဓာတ် သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုး တစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ ယုံကြည်သက်ဝင် သူကို သဒ္ဓါသို့ အစဉ်လျှောက်၍ ။ပ။ အထက်မဂ် သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဟု ဆိုအပ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၄ - ဩက္ကန္တသံယုတ် ===

### ၁၀ - ခန္ဓသုတ်

၃၁၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ ဝေဒနာသည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ သညာသည်။ သင်္ခါရတို့သည် မမြဲကုန်၊ ဖောက်ပြန်တတ်ကုန်၏၊ တစ်မျိုး တစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဝိညာဏ်သည် မမြဲ၊ ဖောက်ပြန်တတ်၏၊ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဖြစ်တတ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ ယုံကြည်သက်ဝင်သူကို သဒ္ဓါသို့ အစဉ်လျှောက်၍ မဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မြဲခြင်းသို့ သက်ဝင်သူ၊ သူတော်ကောင်းတို့ ဖြစ်ရာဘုံသို့ သက်ဝင်သူ၊ ပုထုဇဉ်တို့ ဖြစ်ရာဘုံကို လွန်မြောက်သူ၊ ငရဲ တိရစ္ဆာန်မျိုး ပြိတ္တာဘုံတို့၌ ဖြစ်ရမည့် ကံကို ပြုခြင်းငှါ မထိုက်သူ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် မပြုရဘဲ သေခြင်းငှါလည်း မထိုက်သူဟု ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ ပညာ၏ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ကပ်ရောက် ရှုနိုင်သူကို ပညာသို့ အစဉ်လျှောက်၍ မဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် မြဲခြင်းသို့ သက်ဝင်သူ၊ သူတော်ကောင်းတို့ ဖြစ်ရာဘုံသို့ သက်ဝင်သူ၊ ပုထုဇဉ်တို့ ဖြစ်ရာဘုံကို လွန်မြောက်သူ၊ ငရဲ တိရစ္ဆာန်မျိုး ပြိတ္တာဘုံတို့၌ ဖြစ်ရမည့်ကံကို ပြုခြင်းငှါ မထိုက်သူ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် မပြုရဘဲ သေခြင်းငှါလည်း မထိုက်သူဟု ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားတို့ကို ဤသို့ သိသူ ဤသို့ မြင်သူကို အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘော မရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ဟု ဆိုအပ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

**ဩက္ကန္တသံယုတ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - ဥပ္ပါဒသံယုတ် ===

### ၁ - စက္ခုသုတ်

၃၁၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု၊ အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။ နား၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု ။ပ။ နှာခေါင်း၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု။ပ။ လျှာ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု။ပ။ကိုယ်၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု။ပ။ စိတ်၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု၊ အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ မျက်စိ၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏။ နား၏ ချုပ်မှု။ပ။ နှာခေါင်း၏ ချုပ်မှု။ပ။ လျှာ၏ ချုပ်မှု။ပ။ကိုယ်၏ ချုပ်မှု။ပ။ စိတ်၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - ဥပ္ပါဒသံယုတ် ===

### ၂ - ရူပသုတ်

၃၁၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု၊ အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။ အသံတို့၏။ အနံ့တို့၏။ အရသာတို့၏။ အတွေ့တို့၏။ သဘောတရားတို့၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု၊ အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏။ အသံတို့၏။ အနံ့တို့၏။ အရသာတို့၏။ အတွေ့တို့၏။ သဘောတရားတို့၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှု၊ အိုခြင်းသေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏ ဟု (ဟောတော် မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - ဥပ္ပါဒသံယုတ် ===

### ၃ - ဝိညာဏသုတ်

၃၁၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ စက္ခုဝိညာဏ်၏ စ၍ ဖြစ်မှု တည်တံ့မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။ပ။ မနောဝိညာဏ်၏ စ၍ ဖြစ်မှု တည်တံ့မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ စက္ခုဝိညာဏ်၏ ချုပ်မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏။ပ။ မနောဝိညာဏ်၏ ချုပ်မှု သည် ။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

### ၄ - သမ္ဖဿသုတ်

၃၁၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိအတွေ့၏ စ၍ ဖြစ်မှု တည်တံ့မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ် ပေါ်မှု မည်၏။ပ။ စိတ်အတွေ့၏ စ၍ ဖြစ်မှု တည်တံ့မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုမည်၏။

ရဟန်းတို့ မျက်စိအတွေ့၏ ချုပ်မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏။ပ။ စိတ်အတွေ့၏ ချုပ်မှု သည် ။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

### ၅ - သမ္ဖဿဇာသုတ်

၃၁၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိ အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ၏ စ၍ ဖြစ်မှု တည်တံ့မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။ပ။ စိတ် အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ၏ စ၍ ဖြစ်မှု တည်တံ့မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ မျက်စိ အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏။ပ။ စိတ် အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - ဥပ္ပါဒသံယုတ် ===

### ၆ - သညာသုတ်

၃၁၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၏ စ၍ ဖြစ်မှု တည်တံ့မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း ၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။ပ။ သဘောတရား၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု၊ အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဆင်း၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၏ ချုပ်မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏။ပ။ သဘောတရားတို့၌ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - ဥပ္ပါဒသံယုတ် ===

### ၇ - သဉ္စေတနာသုတ်

၃၁၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်း၌ စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ၏ စ၍ ဖြစ်မှု တည်တံ့မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။ပ။ သဘောတရားတို့၌ စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု၊ အသစ် ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဆင်း၌ စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ၏ ချုပ်မှု။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏။ပ။ သဘော တရားတို့၌ စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သတ္တမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - ဥပ္ပါဒသံယုတ် ===

### ၈ - တဏှာသုတ်

၃၁၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်း၌ တပ်မက်မှု'တဏှာ' ၏ စ၍ ဖြစ်မှု တည်တံ့မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း ၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။ပ။ သဘောတရား၌ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု၊ အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အဆင်း၌ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ၏ ချုပ်မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏။ပ။ သဘောတရားတို့၌ တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - ဥပ္ပါဒသံယုတ် ===

### ၉ - ဓာတုသုတ်

၃၂၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မြေဓာတ်၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု၊ အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။ ရေဓာတ်။ မီးဓာတ်။ လေဓာတ်။ ကောင်းကင်ဓာတ်။ ဝိညာဏ်ဓာတ်၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု၊ အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤမြေဓာတ်၏ ချုပ်မှုသည်။ပ။ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏။ ရေဓာတ်။ မီးဓာတ်။ လေဓာတ်။ ကောင်းကင်ဓာတ်။ ဝိညာဏ်ဓာတ်၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၅ - ဥပ္ပါဒသံယုတ် ===

### ၁၀ - ခန္ဓသုတ်

၃၂၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု၊ အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ တည်တံ့မှု၊ အသစ်ဖြစ်ပေါ်မှု၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ စ၍ ဖြစ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ တည်တံ့မှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်မှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ ရုပ်၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏။ ဝေဒနာ၏။ သညာ၏။ သင်္ခါရတို့၏။ ဝိညာဏ်၏ ချုပ်မှု ငြိမ်းမှု ကွယ်ပျောက်မှုသည် ဆင်းရဲ၏ ချုပ်မှု၊ ရောဂါတို့၏ ငြိမ်းမှု၊ အိုခြင်း သေခြင်း၏ ကွယ်ပျောက်မှု မည်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

**ဥပ္ပါဒသံယုတ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၆ - ကိလေသသံယုတ် ===

### ၁ - စက္ခုသုတ်

၃၂၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိ၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ နား၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ နှာခေါင်း၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ လျှာ၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ကိုယ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ စိတ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းသည် ဤခြောက်ဌာနတို့၌ စိတ်ညစ်ညူးမှုကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်ခြင်းသို့ ညွတ်၏၊ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အထုံရပြီးသော စိတ်သည် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတို့၌ ပြုရန် သင့်လျော်သည် ဖြစ်၍ ထင်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၆ - ကိလေသသံယုတ် ===

### ၂ - ရူပသုတ်

၃၂၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်းတို့၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ အသံတို့၌ ။ အနံ့တို့၌ ။ အရသာတို့၌ ။ အတွေ့တို့၌ ။ သဘောတရားတို့၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းသည် ဤခြောက်ဌာနတို့၌ စိတ်ညစ်ညူးမှုကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်ခြင်းသို့ ညွတ်၏၊ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အထုံရပြီးသော စိတ်သည် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သော တရားတို့၌ ပြုရန် သင့်လျော်သည် ဖြစ်၍ ထင်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၆ - ကိလေသသံယုတ် ===

## ၃ - ဝိညာဏသုတ်

၃၂၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ စက္ခုဝိညာဏ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ သောတဝိညာဏ်၌ ။ ဃာနဝိညာဏ်၌ ။ ဇိဝှါဝိညာဏ်၌ ။ ကာယဝိညာဏ်၌ ။ မနောဝိညာဏ်၌ လိုချင် တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းသည် ဤခြောက်ဌာနတို့၌ စိတ်ညစ်ညူးမှုကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်ခြင်းသို့ ညွတ်၏၊ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အထုံရပြီးသော စိတ်သည် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သော တရားတို့၌ ပြုရန် သင့်လျော်သည် ဖြစ်၍ ထင်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

## ၄ - သမ္ဖဿသုတ်

၃၂၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိအတွေ့၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ နားအတွေ့၌ ။ နှာခေါင်းအတွေ့၌ ။ လျှာအတွေ့၌ ။ကိုယ်အတွေ့၌ ။ စိတ်အတွေ့၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းသည်။ပ။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတို့၌ ပြုရန် သင့်လျော်သည် ဖြစ်၍ ထင်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

## ၅ - သမ္ဖဿဇာသုတ်

၃၂၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မျက်စိအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ နားအတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ၌ ။ နှာခေါင်း အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ၌ ။ လျှာ အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ၌ ။ကိုယ်အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ၌ ။ စိတ် အတွေ့ကြောင့် ဖြစ်သော ဝေဒနာ ၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှုမည်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းသည်။ပ။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတို့၌ ပြုရန် သင့်လျော်သည် ဖြစ်၍ ထင်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၆ - ကိလေသသံယုတ် ===

### ၆ - သညာသုတ်

၃၂၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်းမှတ်သားမှု 'သညာ' ၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ အသံမှတ်သားမှု 'သညာ' ၌ ။ အနံ့ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၌ ။ အရသာ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၌ ။ အတွေ့ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၌ ။ သဘောတရား မှတ်သားမှု 'သညာ' ၌ လိုချင် တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းသည်။ပ။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရား တို့၌ ပြုရန် သင့်လျော်သည် ဖြစ်၍ ထင်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

### ၇ - သဉ္စေတနာသုတ်

၃၂၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်းကို စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ အသံကို စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ၌ ။ အနံ့ကို စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ၌။ အရသာကို စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ၌ ။ အတွေ့ကို စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ၌ ။ သဘောတရားကို စေ့ဆော်မှု 'စေတနာ' ၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းသည်။ပ။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရား တို့၌ ပြုရန် သင့်လျော်သည် ဖြစ်၍ ထင်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

### ၈ - တဏှာသုတ်

၃၂၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ အဆင်းကို တပ်မက်မှု၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ အသံကို တပ်မက်မှု၌ ။ အနံ့ကို တပ်မက်မှု၌ ။ အရသာကို တပ်မက်မှု၌ ။ အတွေ့ကို တပ်မက်မှု၌ ။ သဘော တရားကို တပ်မက်မှု၌ လိုချင် တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းသည်။ပ။ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက်ပြုအပ်သော တရားတို့၌ ပြုရန် သင့်လျော်သည် ဖြစ်၍ ထင်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၆ - ကိလေသသံယုတ် ===

### ၉ - ဓာတုသုတ်

၃၃၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ မြေဓာတ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ ရေဓာတ်၌ ။ မီးဓာတ်၌ ။ လေဓာတ်၌ ။ ကောင်းကင်ဓာတ်၌ ။ ဝိညာဏ်ဓာတ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းသည် ဤခြောက်ဌာနတို့၌ စိတ်ညစ်ညူးမှုကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်ခြင်းသို့ ညွတ်၏၊ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အထုံရပြီးသော စိတ်သည် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သော တရားတို့၌ ပြုရန် သင့်လျော်သည် ဖြစ်၍ ထင်၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

နဝမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၆ - ကိလေသသံယုတ် ===

### ၁၀ - ခန္ဓသုတ်

၃၃၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ရုပ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။ပ။ ဝိညာဏ်၌ လိုချင်တပ်မက်မှု 'ဆန္ဒရာဂ' သည် စိတ်၏ ညစ်ညူးမှု မည်၏။

ရဟန်းတို့ အကြင်အခါ ရဟန်းသည် ဤငါးဌာနတို့၌ စိတ်ညစ်ညူးမှုကို ပယ်အပ်ပြီး ဖြစ်၏၊ ထိုအခါ ထိုရဟန်း၏ စိတ်သည် ထွက်မြောက်ခြင်းသို့ ညွတ်၏၊ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အထုံရပြီးသော စိတ်သည် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ မျက်မှောက် ပြုအပ်သော တရားတို့၌ ပြုရန် သင့်လျော်သည် ဖြစ်၍ ထင်၏ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒသမသုတ်။

ကိလေသသံယုတ် ပြီး၏။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၇ - သာရိပုတ္တသံယုတ် ===

### ၁ - ဝိဝေကဇသုတ်

၃၃၂။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင် သာရိပုတြာသည် နံနက်အချိန် သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ပြီးလျှင် သာဝတ္ထိပြည်သို့ ဆွမ်းခံ အလို့ငှါ လှည့်လည် တော်မူပြီးလျှင် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲခဲ့၍ နေ့သန့်စင်ရန် အန္ဓဝန်တောသို့ ချဉ်းကပ်၍ တစ်ခုသော သစ်ပင် ရင်း၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထို့နောက် ညချမ်းအခါ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထပြီးလျှင် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံ ဖြစ်သော ဇေတဝန် ကျောင်းသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူလေ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတြာ ကြွလာသည်ကို အဝေးမှပင် မြင်၍ အသျှင်သာရိပုတြာအား “ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သင်၏ ဣန္ဒြေတို့သည် အလွန်ကြည်လင်ကုန်၏၊ မျက်နှာအဆင်းသည် အလွန်စင်ကြယ်၏၊ အလွန်ဖြူစင် တောက်ပ၏၊ အသျှင်သည် ယနေ့ အဘယ်နေခြင်းဖြင့် နေခဲ့ပါသနည်း” ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင် ငါသည် ကာမတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက် ’ နှင့် တကွ ဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွဖြစ်သော ‘နီဝရဏ’ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ထိုငါ့အား “ပဌမဈာန်ကို ငါ ဝင်စား၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ပဌမဈာန်ကို ငါဝင်စားခဲ့ပြီ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ပဌမဈာန်မှ ငါ ထခဲ့ပြီ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်သောကြောင့် သာလျှင် အသျှင် သာရိပုတြာသည် ငါဟု စွဲယူမှု ‘ဒိဋ္ဌိ’၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’၊ ထောင်လွှားမှု ‘မာနာနုသယ’ တို့ကို အချိန်ကြာမြင့်စွာ ကပင် ကောင်းစွာ ပယ်နုတ်အပ်ခဲ့လေပြီ၊ ထို့ကြောင့် အသျှင်သာရိပုတြာအား “ပဌမဈာန်ကို ငါဝင်စားနေ၏” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ပဌမဈာန်ကို ငါ ဝင်စားခဲ့ပြီ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ပဌမဈာန်မှ ငါထခဲ့ပြီ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်နိုင်တော့ချေဟု (မိန့်ဆို၏)။

**ပဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၇ - သာရိပုတ္တသံယုတ် ===

### ၂ - အဝိတက္ကသုတ်

၃၃၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မြင်၍ ။ပ။ အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သင်၏ ဣန္ဒြေတို့သည် အလွန်ကြည်လင်ကုန်၏၊ မျက်နှာအဆင်းသည် အလွန်စင်ကြယ် ၏၊ အလွန်ဖြူစင်တောက်ပ၏၊ အသျှင်သည် ယနေ့ အဘယ် နေခြင်းဖြင့် နေခဲ့ပါသနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင် ငါသည် ဝိတက်ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည် ကြည်မှု 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်ပွါး စေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည် ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ထိုငါ့အား "ဒုတိယစျာန်ကို ငါ ဝင်စားနေ၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဒုတိယစျာန်ကို ငါ ဝင်စားခဲ့ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဒုတိယစျာန်မှ ငါ ထခဲ့၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ် ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်သောကြောင့် သာလျှင် အသျှင် သာရိပုတြာသည် ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' တို့ကို အချိန်ကြာမြင့်စွာကပင် ကောင်းစွာ ပယ်နုတ်အပ်ခဲ့ လေပြီ၊ ထို့ကြောင့် အသျှင် သာရိပုတြာအား "ဒုတိယ စျာန်ကို ငါဝင်စားနေ၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဒုတိယစျာန်ကို ငါ ဝင်စားခဲ့ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "ဒုတိယစျာန်မှ ငါထခဲ့ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်နိုင်တော့ချေဟု (မိန့်ဆို၏)။

**ဒုတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၇ - သာရိပုတ္တသံယုတ် ===

### ၃ - ပီတိသုတ်

၃၃၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မြင်၍ ။ပ။ ငါ့သျှင် သာရိပုတြာ သင်၏ ဣန္ဒြေတို့သည် အလွန်ကြည်လင်ကုန်၏၊ မျက်နှာအဆင်းသည် အလွန်စင်ကြယ်၏၊ အလွန်ဖြူစင်တောက်ပ၏၊ အသျှင် သည် ယနေ့ အဘယ်နေခြင်းဖြင့် နေခဲ့ပါသနည်းဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင် ငါသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိ,သမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှု လျက် နေ၏၊ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ'ကိုလည်းကိုယ်ဖြင့် ခံစားရ၏၊ အကြင် (တတိယစျာန်) ကြောင့် ထိုသူကို "လျစ်လျူရှုသူ၊ သတိရှိသူ၊ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ" ဟု အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြောကြားကုန်၏၊ ထိုတတိယစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ထိုငါ့အား "တတိယစျာန်ကို ငါဝင်စားနေ၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တတိယစျာန်ကို ငါ ဝင်စားခဲ့ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တတိယစျာန်မှငါ ထခဲ့၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာသည် ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' တို့ကို အချိန်ကြာမြင့်စွာကပင် ကောင်းစွာ ပယ်နုတ်အပ်ခဲ့လေပြီ၊ ထို့ကြောင့် အသျှင် သာရိပုတြာအား "တတိယစျာန်ကို ငါ ဝင်စားနေ၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တတိယစျာန်ကို ငါဝင်စားခဲ့ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "တတိယစျာန်မှ ငါ ထခဲ့ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်နိုင်တော့ချေဟု (မိန့်ဆို၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၇ - သာရိပုတ္တသံယုတ် ===

### ၄ - ဥပေက္ခာသုတ်

၃၃၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မြင်၍ ။ပ။ ငါ့သျှင်သာရိပုတြာ သင်၏ ဣန္ဒြေတို့ သည် အလွန်ကြည်လင်ကုန်၏၊ မျက်နှာအဆင်းသည် အလွန်စင်ကြယ်၏၊ အလွန်ဖြူစင် တောက်ပ၏၊ အသျှင်သည် ယနေ့ အဘယ်နေခြင်းဖြင့် နေခဲ့ပါသနည်းဟု လျှောက်၏။

ငါ့သျှင် ငါသည် ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးက ပင် ချုပ်နှင့်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ ဆင်းရဲချမ်းသာ မရှိသော 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထစျာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ထိုငါ့အား "စတုတ္ထစျာန်ကို ငါ ဝင်စား၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "စတုတ္ထစျာန်ကို ငါ ဝင်စားခဲ့ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "စတုတ္ထစျာန်မှငါ ထခဲ့၏ " ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်သောကြောင့် သာလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာသည် ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဥစ္စာ ဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' တို့ကို အချိန်ကြာမြင့်စွာကပင် ကောင်းစွာ ပယ်နုတ်အပ်ခဲ့လေပြီ၊ ထို့ကြောင့် အသျှင်သာရိပုတြာအား "စတုတ္ထစျာန်ကို ငါ ဝင်စားနေ၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "စတုတ္ထစျာန်ကို ငါ ဝင်စားခဲ့ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "စတုတ္ထစျာန်မှ ငါ ထခဲ့ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်နိုင်တော့ချေဟု (မိန့်ဆို၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၇ - သာရိပုတ္တသံယုတ် ===

### ၅ - အာကာသာနဉ္စာယတနသုတ်

၃၃၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်သာရိပုတြာကို မြင်၍ ။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် ရူပသညာ အားလုံး ကို လွန်မြောက်ခြင်းကြောင့် ပဋိဃသညာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာနတ္တသညာတို့ကို နှလုံး မသွင်းခြင်းကြောင့် "ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ" ဟု စီးဖြန်း၍ ရသော အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ပ။ ထခဲ့၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်နိုင်တော့ချေဟု (မိန့်ဆို၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၇ - သာရိပုတ္တသံယုတ် ===

### ၆ - ဝိညာဏဥ္စာယတနသုတ်

၃၃၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ အသျှင်အာနန္ဒာသည်။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် အာကာသာနဉ္စာယတနစျာန်ကို အကြွင်းမဲ့ လွန်မြောက်၍ ဝိညာဏဥ္စာယတနစျာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ပ။ ထခဲ့၏ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်နိုင် တော့ချေဟု (မိန့်ဆို၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

### ၇ - အာကိဉ္စညာယတနသုတ်

၃၃၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည်။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် ဝိညာဏဥ္စာယတနစျာန်ကို အကြွင်းမဲ့ လွန်မြောက်၍ "တစ်စုံတစ်ခုမျှ မရှိ" ဟု စီးဖြန်းသော အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ပ။ ထခဲ့၏ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်နိုင်တော့ချေဟု (မိန့်ဆို၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၇ - သာရိပုတ္တသံယုတ် ===

### ၈ - နေဝသညာ နာသညာယတနသုတ်

၃၃၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည်။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် အာကိဉ္စညာယတနစျာန်ကို လွန်မြောက်လျက် နေဝသညာနာသညာယတနစျာန်နှင့် ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ပ။ ထခဲ့၏ ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်နိုင်တော့ချေဟု (မိန့်ဆို၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၇ - သာရိပုတ္တသံယုတ် ===

### ၉ - နိရောဓသမာပတ္တိသုတ်

၃၄၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည်။ပ။ ငါ့သျှင် ငါသည် နေဝသညာ နာသညာယတနစျာန်ကို အကြွင်းမဲ့ လွန်မြောက်လျက် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေ၏။ ငါ့သျှင် ထိုငါ့အား "ငါသည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်) ကို ဝင်စား၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်)ကို ဝင်စားခဲ့ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်) မှထခဲ့၏" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်သောကြောင့်သာလျှင် အသျှင်သာရိပုတြာသည် ငါဟု စွဲယူမှု 'ဒိဋ္ဌိ'၊ ငါ့ဥစ္စာဟု တပ်မက်မှု 'တဏှာ'၊ ထောင်လွှားမှု 'မာနာနုသယ' တို့ကို အချိန်ကြာမြင့်စွာကပင် ကောင်းစွာ ပယ်နုတ်အပ်ခဲ့လေပြီ၊ ထို့ကြောင့် အသျှင်သာရိပုတြာအား "ငါသည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်)ကို ဝင်စားနေ၏" ဟူ၍ လည်း ကောင်း၊ "သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓ သမာပတ်)ကို ဝင်စားခဲ့ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ "သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်) မှ ထခဲ့ပြီ" ဟူ၍ လည်းကောင်း ဤသို့ စိတ်အကြံ မဖြစ်နိုင်တော့ချေ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

နဝမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၇ - သာရိပုတ္တသံယုတ် ===

### ၁၀ - သုစိမုခီသုတ်

၃၄၁။ အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်သာရိပုတြာသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ရှဉ့်နက်တို့ကို အစာကျွေးရာ ဖြစ်သော ဝေဠုဝန် ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် နံနက် အချိန် သင်းပိုင်ကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူဆောင်ပြီးလျှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သို့ ဆွမ်းအလို့ငှါ ဝင်လေ၏၊ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ပြီးသော် နံရံတစ်ခုကို မှီကာ ထိုဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေး တော်မူ၏၊ ထိုအခါ သုစိမုခီပရိဗိုဇ်မသည် အသျှင်သာရိပုတြာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်သာရိပုတြာအား ဤစကားကို လျှောက်၏-

အသျှင်ရဟန်း အောက်သို့ ငုံ့၍ စားပါသလော၊ နှမ ငါသည် အောက်သို့ ငုံ့၍ မစားပါ။ အသျှင်ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် အထက်သို့ မော့၍ စားပါသလော၊ နှမ ငါသည် အထက်သို့ မော့၍ မစားပါ။ အသျှင်ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် အရပ် လေးမျက်နှာသို့ လှည့်၍ စားပါသလော၊ နှမ ငါသည် အရပ် လေးမျက်နှာသို့ လှည့်၍ မစားပါ။ အသျှင်ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် အထောင့် အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လှည့်၍ စားပါ့သလော၊ နှမ ငါသည် အထောင့် အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လှည့်၍ မစားပါဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ရဟန်း "အောက်သို့ ငုံ့၍ စားပါသလော" ဟု ဤသို့ မေးလတ်သော် "နှမ ငါသည် အောက်သို့ငုံ့၍ မစားပါ" ဟု ဆို၏၊ အသျှင်ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် "အထက်သို့ မော့၍ စားပါသလော" ဟု ဤသို့မေးသော် "နှမ ငါသည် အထက်သို့ မော့၍ မစားပါ" ဟု ဆို၏၊ အသျှင်ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် "အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လှည့်၍ စားပါသလော" ဟု ဤသို့ မေးသော် "နှမ ငါသည် အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လှည့်၍ မစားပါ" ဟု ဆို၏၊ အသျှင်ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် "အထောင့် အရပ် လေးမျက်နှာသို့ လှည့်၍ စားပါသလော" ဟု ဤသို့မေးသော် "နှမ ငါသည် အထောင့် အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လှည့်၍ မစားပါ "ဟုဆို၏။ အသျှင်ရဟန်း သို့ဖြစ်လျှင် အဘယ်သို့ စားပါသနည်းဟု လျှောက်၏။

နှမ မြေကြန်အတတ် ဟူသော (မင်္ဂဖိုလ်မှ) ဖီလာအတတ်ဖြင့် မှားသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးကြသော သမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့ကို အောက်သို့ ငုံ့၍ စားသူတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

နက္ခတ်အတတ် ဟူသော (မင်္ဂဖိုလ်မှ) ဖီလာအတတ်ဖြင့် မှားသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးကြသော သမဏ ဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့ကို အထက်သို့ မော့၍ စားသူတို့ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

တမန်မှု အစေအပါးအမှုဖြင့် သွားခြင်းကို အားထုတ်ခြင်းဖြင့် မှားသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးကြသော သမဏဗြာဟ္မဏ အားလုံးတို့ကို အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လှည့်၍ စားသူတို့ဟု ဆိုအပ် ကုန်၏။ အင်္ဂဝိဇ္ဇာအတတ်ဟူသော (မင်္ဂဖိုလ်မှ) ဖီလာအတတ်ဖြင့် မှားသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးကြသော သမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့ကို အထောင့်အရပ် လေးမျက်နှာသို့ လှည့်၍ စားသူတို့ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏။

နှမ ငါကား မြေကြန်အတတ်ဟူသော (မင်္ဂဖိုလ်မှ) ဖီလာအတတ်ဖြင့် မှားသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက် မမွေး၊ နက္ခတ်အတတ်ဟူသော (မင်္ဂဖိုလ်မှ) ဖီလာအတတ်ဖြင့် မှားသော အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက် မမွေး၊ တမန်မှု အစေအပါး အမှုဖြင့် သွားခြင်းကို အားထုတ်ခြင်းဖြင့် မှားသော အသက် မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မမွေး၊ အင်္ဂဝိဇ္ဇာ အတတ်ဟူသော (မင်္ဂဖိုလ်မှ) ဖီလာအတတ်ဖြင့် မှားသော အသက် မွေးခြင်းဖြင့် အသက် မမွေး၊ တရားသဖြင့် ဆွမ်းကို ရှာ၏၊ တရားသဖြင့် ဆွမ်းရှာ၍ စား၏ဟု မိန့်ဆို၏။

ထိုအခါ သုစိမုခီပရိဗိုဇ်မသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ဝယ် လမ်းမတစ်ခုမှ လမ်းမတစ်ခုသို့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် "သာကီဝင်မင်းသား ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့သည် တရားနှင့် လျော်စွာ အစာကို စားကုန်၏၊ သာကီဝင် မင်းသား ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့သည် အပြစ် မရှိသော အားဖြင့် အစာကို စားကုန်၏၊ သာကီဝင်မင်းသား ဘုရား သားတော် ရဟန်းတို့အား ဆွမ်းလှူကြကုန်လော့" ဟု ဤသို့ ပြောကြားလေ၏။

**ဒသမသုတ်။**

**သာရိပုတ္တသံယုတ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၈ - နာဂသံယုတ် ===

### ၁ - သုဒ္ဓိကသုတ်

၃၄၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ နဂါးမျိုးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း- ဥ၌ ဖြစ်သော 'အဏ္ဍဇ' နဂါး၊ သားအိမ်၌ ဖြစ်သော 'ဇလာဗုဇ' နဂါး၊ အညစ်အကြေးတို့၌ ဖြစ်သော 'သံသေဒဇ' နဂါး၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်သော 'ဩပပါတိက' နဂါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ နဂါးမျိုးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်းဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၈ - နာဂသံယုတ် ===

### ၂ - ပဏီတတရသုတ်

၃၄၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ နဂါးမျိုးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း - အဏ္ဍဇနဂါး၊ ဇလာဗုဇနဂါး၊ သံသေဒဇနဂါး၊ ဩပပါတိကနဂါးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် အဏ္ဍဇနဂါးတို့ထက် ဇလာ ဗုဇနဂါး၊ သံသေဒဇနဂါး၊ ဩပပါတိကနဂါးတို့သည် သာ၍ မြတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် အဏ္ဍဇနဂါး၊ ဇလာဗုဇနဂါးတို့ထက် သံသေဒဇနဂါး၊ ဩပပါတိကနဂါး တို့သည် သာ၍ မြတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် အဏ္ဍဇနဂါး၊ ဇလာဗုဇနဂါး၊ သံသေဒဇနဂါး တို့ထက် ဩပပါတိကနဂါးတို့သည်သာ၍ မြတ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ နဂါးမျိုးတို့ သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၈ - နာဂသံယုတ် ===

## ၃ - ဥပေါသထသုတ်

၃၄၄။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏၊ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၍ မြတ်စွာဘုရားအား- "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော အဏ္ဍဇနဂါးတို့ ဥပုသ် ကျင့်သုံးကြကာ ကိုယ်ကို စွန့်ထားခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော အဏ္ဍဇနဂါးတို့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပေါ်၏- " ငါတို့သည် ရှေးကကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြုခဲ့ကြ၏၊ နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြုခဲ့ကြ၏၊ စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြုခဲ့ကြ၏၊ ထိုငါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြုခဲ့ကြကုန်သည် နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြုခဲ့ကြကုန်သည် စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြုခဲ့ကြကုန်သည် ဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြရကုန်၏၊ ငါတို့သည် ယနေ့ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို အကယ်၍ ကျင့်ကြရလျှင် နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို အကယ်၍ ကျင့်ကြရလျှင် စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို အကယ်၍ ကျင့်ကြရလျှင် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ နတ်ရွာလောကသို့ ရောက်ကြရ ပေကုန်အံ့၊ ယခုအခါ ငါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်အံ့၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်အံ့၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်အံ့ " ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော အဏ္ဍဇနဂါးတို့ ဥပုသ် ကျင့်သုံးကြကာ ကိုယ်ကို စွန့်ထားခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

## ၄ - ဒုတိယ ဥပေါသထသုတ်

၃၄၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ထိုအခါ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့။ပ။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော ဇလာဗုဇနဂါးတို့ ဥပုသ် ကျင့်သုံးကြကာ ကိုယ်ကို စွန့်ထား ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ [အားလုံးကို ချဲ့ရမည်]။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော ဇလာဗုဇနဂါးတို့ ဥပုသ် ကျင့်သုံးကြကာ ကိုယ်ကို စွန့်ထားခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၈ - နာဂသံယုတ် ===

## ၅ - တတိယ ဥပေါသထသုတ်

၃၄၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သံသေဒဇနဂါးတို့ ဥပုသ် ကျင့်သုံးကြကာ ကိုယ်ကို စွန့်ထားခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

[အားလုံးကို ချဲ့ရမည်]။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သံသေဒဇနဂါးတို့ ဥပုသ် ကျင့်သုံးကြကာ ကိုယ်ကို စွန့်ထားခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

## ၆ - စတုတ္ထ ဥပေါသထသုတ်

၃၄၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော ဩပပါတိကနဂါးတို့ ဥပုသ် ကျင့်သုံးကြကာ ကိုယ်ကို စွန့်ထားခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါ နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော ဩပပါတိကနဂါးတို့အား ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏- "ငါတို့သည် ရှေးကကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြုခဲ့ကြကုန်၏၊ နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြုခဲ့ကြကုန်၏၊ စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြုခဲ့ကြကုန်၏၊ ထိုငါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြုခဲ့ကြကုန်သည် နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြုခဲ့ကြကုန်သည် စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြုခဲ့ကြကုန်သည် ဖြစ်၍ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိက နဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြ၏။

ငါတို့သည် ယခုအခါကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို အကယ်၍ ကျင့်ကြရလျှင် နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို အကယ်၍ ကျင့်ကြရလျှင် စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို အကယ်၍ ကျင့်ကြရလျှင် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော သူတို့၏ လားရာ နတ်ရွာ လောကသို့ ရောက်ကြရပေကုန်အံ့။ ယခု အခါ ငါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်အံ့၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်အံ့၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်ကုန်အံ့" ဟု အကြံ ဖြစ်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော ဩပပါတိကနဂါးတို့ ဥပုသ် ကျင့်သုံးကြကာ ကိုယ်ကို စွန့်ထားခြင်း၏ အကြောင်း ကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၈ - နာဂသံယုတ် ===

### ၇ - သုတသုတ်

၃၄၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည်ကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ ထိုသူသည် "အဏ္ဍဇနဂါးတို့ကား အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာ များကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏။ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (ဟောတော် မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၈ - နာဂသံယုတ် ===

### ၈ - ဒုတိယ သုတသုတ်

၃၄၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဇလာဗုဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ပ။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဇလာဗုဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (ဟောတော် မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၈ - နာဂသံယုတ် ===

### ၉ - တတိယ သုတသုတ်

၃၅၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ သံသေဒဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။ပ။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ သံသေဒဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၈ - နာဂသံယုတ် ===

### ၁၀ - စတုတ္ထ သုတသုတ်

၃၅၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိက နဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ် သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည်ကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ ထိုသူသည် "ဩပပါတိကနဂါးတို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာ များကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိက နဂါးတို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိကနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိကနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၈ - နာဂသံယုတ် ===

### ၁၁-၂၀ - အဏ္ဍဇဒါနူပကာရသုတ် ဆယ်သုတ်

၃၅၂-၃၆၁။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည်ကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ ထိုသူသည် "အဏ္ဍဇနဂါးတို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာများကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ထမင်းကို ပေးလှူ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ အဏ္ဍဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ရဟန်း ဤသည်ပင် အကြောင်း တည်း။ပ။ ထိုသူသည် အဖျော်ကို ပေးလှူ၏။ပ။ အဝတ်ကို ပေးလှူ၏။ပ။ ယာဉ်ကို ပေးလှူ၏။ပ။ ပန်းကို ပေးလှူ၏။ပ။ နံ့သာကို ပေးလှူ၏။ပ။ နံ့သာပျောင်းကို ပေးလှူ၏။ပ။ အိပ်ရာကို ပေးလှူ၏။ပ။ နေရာကျောင်းကို ပေးလှူ၏။ပ။ ဆီမီးကို ပေးလှူ၏။ပ။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**ဝီသတိမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၈ - နာဂသံယုတ် ===

### ၂၁-၅၀ - ဇလာဗုဇာဒိဒါနူပကာရသုတ် သုံးဆယ်

၃၆၂-၃၉၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဇလာဗုဇနဂါးတို့၏။ပ။ သံသေဒဇနဂါးတို့၏။ပ။ ဩပပါတိကနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက် အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ ထိုသူသည် "ဩပပါတိကနဂါးတို့သည် အသက်ရှည် ကုန်၏၊ အဆင်းလှကုန်၏၊ ချမ်းသာ များကုန်၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏။ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိကနဂါးတို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ထမင်းကို ပေးလှူ၏။ပ။ အဖျော်ကို ပေးလှူ၏။ပ။ ဆီမီးကို ပေးလှူ၏။ပ။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိကနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိကနဂါးတို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

[ဤပေယျာလဖြင့် ဆယ်သုတ် ဆယ်သုတ်တို့ကို ပြုအပ်ကုန်၏၊ ဤသို့လျှင် ယောနိလေးပါးတို့၌ အဖြေလေးဆယ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ ရှေးဆယ်သုတ်တို့နှင့်တကွ သုတ်ပေါင်း ငါးဆယ် ဖြစ်၏။]

**နာဂသံယုတ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၉ - သုပဏ္ဏသံယုတ် ===

### ၁ - သုဒ္ဓိကသုတ်

၃၉၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဂဠုန်မျိုးတို့သည် ဤလေးမျိုးတည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ဥ၌ ဖြစ်သော 'အဏ္ဍဇ' ဂဠုန်၊ သားအိမ်၌ ဖြစ်သော 'ဇလာဗုဇ' ဂဠုန်၊ အညစ်အကြေးတို့၌ ဖြစ်သော 'သံသေဒဇ' ဂဠုန်၊ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်သော 'ဩပပါတိက' ဂဠုန်တို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ဂဠုန်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၉ - သုပဏ္ဏသံယုတ် ===

### ၂ - ဟရန္တိသုတ်

၃၉၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဂဠုန်မျိုးတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- အဏ္ဍဇဂဠုန်။ပ။ ရဟန်းတို့ ဂဠုန်တို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် အဏ္ဍဇဂဠုန်တို့သည် အဏ္ဍဇနဂါး တို့ကိုသာ သုတ်ချီနိုင်ကုန်၏၊ ဇလာဗုဇနဂါး သံသေဒဇနဂါး ဩပပါတိကနဂါးတို့ကို မသုတ်ချီနိုင်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဇလာဗုဇ ဂဠုန်တို့သည် အဏ္ဍဇနဂါး ဇလာဗုဇနဂါး တို့ကိုသာ သုတ်ချီနိုင်ကုန်၏၊ သံသေဒဇနဂါး ဩပပါတိကနဂါးတို့ကို မသုတ်ချီ နိုင်ကုန်။ ရဟန်းတို့ သံသေဒဇဂဠုန်တို့သည် အဏ္ဍဇနဂါး ဇလာဗုဇနဂါး သံသေဒဇနဂါးတို့ကိုသာ သုတ်ချီနိုင်ကုန်၏၊ ဩပပါတိကနဂါးတို့ကို မသုတ်ချီနိုင်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဩပပါတိကဂဠုန်တို့သည် အဏ္ဍဇနဂါး ဇလာဗုဇ နဂါး သံသေဒဇနဂါး ဩပပါတိကနဂါးတို့ကို သုတ်ချီနိုင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဂဠုန်တို့သည် ဤလေးမျိုး တို့တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၉ - သုပဏ္ဏသံယုတ် ===

## ၃ - ဒွယကာရီသုတ်

၃၉၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတစ်ပါးသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် ရှိခိုး၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည်ကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ ထိုသူသည် "အဏ္ဍဇဂဠုန်တို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာများ ကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (ဟောတော် မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၉ - သုပဏ္ဏသံယုတ် ===

### ၄-၆ - ဒုတိယာဒိ ဒွယကာရီသုတ် သုံးသုတ်

၃၉၅-၃၉၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင် ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဇလာဗုဇဂဠုန်။ပ။ သံသေဒဇဂဠုန် ။ပ။ ဩပပါတိကဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည်ကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ ထိုသူသည် "ဩပပါတိကဂဠုန်တို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာ များကြ၏ " ဟု ကြားအပ်ဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိကဂဠုန်တို့ ၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိကဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိကဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၉ - သုပဏ္ဏသံယုတ် ===

### ၇-၁၆ - အဏ္ဍဇဒါနူပကာရသုတ် ဆယ်သုတ်

၃၉၈-၄၀၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သောသူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ ထိုသူသည် "အဏ္ဍဇဂဠုန်တို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာ များကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက် စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ထမင်းကို ပေးလှူ၏။ပ။ အဖျော်ကို ပေးလှူ၏။

အဝတ်ကို ပေးလှူ၏။ ယာဉ်ကို ပေးလှူ၏။ ပန်းကို ပေးလှူ၏။ နံ့သာကို ပေးလှူ၏။ နံ့သာပျောင်းကို ပေးလှူ၏။ အိပ်ရာကို ပေးလှူ၏။ နေရာကျောင်းကို ပေးလှူ၏။ ဆီမီးကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အဏ္ဍဇဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**သောဠသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၉ - သုပဏ္ဏသံယုတ် ===

### ၁၇-၄၆ - ဇလာဗုဇဒါနူပကာရသုတ်

၄၀၈-၄၃၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင် ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဇလာဗုဇဂဠုန်တို့၏။ပ။ သံသေဒဇ ဂဠုန်တို့၏။ပ။ ဩပပါတိကဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက် အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ ထိုသူသည် "ဩပပါတိကဂဠုန်တို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာ များကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက် စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိကဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။ ထိုသူသည် ထမင်းကို ပေးလှူ၏။ပ။ အဖျော်ကို ပေးလှူ၏။ပ။ ဆီမီးကို ပေးလှူ၏။ပ။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိကဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဩပပါတိကဂဠုန်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**ဆစတ္တာလီသမသုတ်။**

[ ဤသို့ အပေါင်းအားဖြင့် လေးဆယ့်ခြောက်သုတ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ]

**သုပဏ္ဏသံယုတ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၀ - ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ် ===

### ၁ - သုဒ္ဓိကသုတ်

၄၃၈။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ပ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏- "ရဟန်းတို့သင်တို့အား ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုးတို့ကို ဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ အမြစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့ ရှိကုန်၏၊ အနှစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့ ရှိကုန်၏၊ အကာနံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့ ရှိကုန် ၏၊ အခေါက်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့ ရှိကုန်၏၊ အပွေးနံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့ ရှိကုန်၏၊ အရွက်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့ ရှိကုန်၏၊ အပွင့်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့ ရှိကုန်၏၊ အသီးနံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့ ရှိကုန်၏၊ အရည်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့ ရှိကုန်၏၊ အနံ့ နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့ ရှိကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤနတ်တို့ကို ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုးတို့" ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

### ၂ - သုစရိတသုတ်

၄၃၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည်ကိုယ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ နှုတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ စိတ်ဖြင့် နှစ်မျိုးသော ကံကို ပြု၏၊ ထိုသူသည် "ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာများကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (ဟောတော် မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၀ - ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ် ===

### ၃ - မူလဂန္ဓဒါတာသုတ်

၄၄၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အမြစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုသူသည် "အမြစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာများကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အမြစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် အမြစ်နံ့သာကို ပေးလှူ၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အမြစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အမြစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင် တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၀ - ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ် ===

### ၄-၁၂ - သာရဂန္ဓာဒိဒါတာသုတ် ကိုးသုတ်

၄၄၁-၄၄၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အနှစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အကာနံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အခေါက်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အပွေးနံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အရွက်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အပွင့်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အသီး နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အရည်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အနံ့ နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည်ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ၊ ထိုသူသည် "အနှစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာများကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အနှစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အကာနံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အခေါက် နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အပွေးနံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အရွက်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အပွင့်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အသီးနံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အရည်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အနံ့ နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် အနှစ်နံ့သာတို့ကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အကာနံ့သာတို့ကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အခေါက်နံ့သာ တို့ကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အပွေးနံ့သာတို့ကို ပေးလှူ၏။

ထိုသူသည် အရွက်နံ့သာ တို့ကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အပွင့်နံ့သာတို့ကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အသီးနံ့သာတို့ကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အရည်နံ့သာတို့ကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် အနံ့ နံ့သာတို့ကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အနံ့ နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက် ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အနံ့ နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင် တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒွါဒသမသုတ်။**

------

## === ၁၀ - ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ် ===

## ၁၃-၂၂ - မူလဂန္ဓာဒါနူပကာရသုတ် ဆယ်သုတ်

၄၅၀-၄၅၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အမြစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည်ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ ၊ ထိုသူသည် "အမြစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာများကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏။

ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အမြစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ထမင်းကို ပေးလှူ၏။ပ။ အဖျော်ကို ပေးလှူ၏။ အဝတ်ကို ပေးလှူ၏။ ယာဉ်ကို ပေးလှူ၏။ ပန်းကို ပေးလှူ၏။

နံ့သာကို ပေးလှူ၏။ နံ့သာပျောင်းကို ပေးလှူ၏။ အိပ်ရာကို ပေးလှူ၏။ နေရာကျောင်းကို ပေးလှူ၏။

ဆီမီးကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အမြစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့ ၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အမြစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင် တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

**ဗာဝီသတိမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၀ - ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ် ===

## ၂၃-၁၁၂ - သာရဂန္ဓာဒိဒါနူပကာရသုတ် ကိုးဆယ်

၄၆၀-၅၄၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အနှစ်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ပ။ အကာနံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ အခေါက်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ အပွေးနံ့သာ၌ အစိုးရ သော နတ်တို့၏။ အရွက်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။

အပွင့်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ အသီးနံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏။ အရည်နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့ ၏။ အနံ့ နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင်အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုသူသည် "အနံ့ နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာများကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး။ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အနံ့ နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ထမင်းကို ပေးလှူ၏။ပ။ အဖျော်ကို ပေးလှူ၏။ အဝတ်ကို ပေးလှူ၏။ ယာဉ်ကို ပေးလှူ၏။ ပန်းကို ပေးလှူ၏။

နံ့သာကို ပေးလှူ၏။ နံ့သာပျောင်းကို ပေးလှူ၏။ အိပ်ရာကို ပေးလှူ၏။ နေရာကျောင်းကို ပေးလှူ၏။

ဆီမီးကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အနံ့နံ့သာ၌ အစိုးရသောနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အနံ့နံ့သာ၌ အစိုးရသော နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင် တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒွါဒသသတိမသုတ်။**

[ ဤသို့ အပေါင်းအားဖြင့် တစ်ရာ့တစ်ဆယ့်နှစ်သုတ်တို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ]

**ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၁ - ဝလာဟကသံယုတ် ===

### ၁ - သုဒ္ဓိကသုတ်

၅၅၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ဝလာဟကနတ်မျိုးတို့ကို ဟောပြအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့။ ရဟန်းတို့ ဝလာဟကနတ်မျိုးတို့ဟူသည် အဘယ်တို့နည်း၊ ရဟန်းတို့ အအေးကို ပြုတတ်သော ဝလာဟကနတ်၊ အပူကို ပြုတတ်သော ဝလာဟကနတ်၊ ဆီးနှင်း ကျစေတတ်သော ဝလာဟကနတ်၊ လေတိုက်ခတ်စေတတ်သော ဝလာဟကနတ်၊ မိုးရွာစေတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့သည် ရှိကြကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဤနတ်တို့ကို ဝလာဟကနတ်မျိုးတို့ဟု ဆိုအပ် ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၁ - ဝလာဟကသံယုတ် ===

### ၂ - သုစရိတသုတ်

၅၅၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဝလာဟကနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည်ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့်ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုသူသည် "ဝလာဟကနတ် တို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာများကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏။

ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဝလာဟကနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဝလာဟက နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဝလာဟကနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၁ - ဝလာဟကသံယုတ် ===

## ၃-၁၂ - သီတဝလာဟကဒါနူပကာရ ဆယ်သုတ်

၅၅၂-၅၆၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အအေးကို ပြုတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့ ၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည်ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုသူသည် "အအေးကို ပြုတတ်သော ဝလာဟက နတ်တို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာများကြ၏"ဟု ကြားအပ် ဖူး၏၊ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အအေးကို ပြုတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ"ဟု ဤသို့ အကြံဖြစ်၏၊ ထိုသူသည် ထမင်းကို ပေးလှူ၏။ပ။ ဆီမီးကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အအေးကို ပြုတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အအေးကို ပြုတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒွါဒသမသုတ်။**

------

## === ၁၁ - ဝလာဟကသံယုတ် ===

## ၁၃-၅၂ - ဥဏှဝလာဟကဒါနူပကာရသုတ်

၅၆၂-၆၀၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ အပူကို ပြုတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့၏။ပ။ ဆီးနှင်းကျစေတတ်သော ဝလာဟကနတ် တို့၏။ပ။ လေတိုက်ခတ်စေတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့၏။ပ။ မိုးရွာစေတတ်သော ဝလာဟက နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်း ကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ နှုတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏၊ စိတ်ဖြင့် ကောင်းသော အကျင့်ကို ကျင့်၏။ ထိုသူသည် "မိုးရွာစေတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့သည် အသက်ရှည်ကြ၏၊ အဆင်းလှကြ၏၊ ချမ်းသာများကြ၏" ဟု ကြားအပ်ဖူး၏။ ထိုသူအား "ငါသည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မိုးရွာစေတတ်သော ဝလာဟကနတ် တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်၏။

ထိုသူသည် ထမင်းကို ပေးလှူ၏။ပ။ ဆီမီးကို ပေးလှူ၏။ ထိုသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မိုးရွာစေတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။

ရဟန်း ဤလောက၌ အချို့သော သူ၏ ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မိုးရွာစေတတ်သော ဝလာဟက နတ်တို့၏ အသင်းဝင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည် ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒွေပညာသမသုတ်။**

------

## ၅၃ - သီတဝလာဟကသုတ်

၆၀၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား တစ်ရံတစ်ခါ အေးခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း အအေးကို ပြုတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့ဟူ၍ ရှိကုန်၏၊ အကြင်အခါ၌ ထိုနတ်တို့အား "ငါတို့သည် ကိုယ်ပိုင်မွေ့လျော်မှုဖြင့် နေကြရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါ ထိုနတ်တို့၏ စိတ်တောင့်တ မှုကို အကြောင်းပြု၍ အအေးဖြစ်၏။

ရဟန်း တစ်ရံတစ်ခါ အေးခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တေပညာသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၁ - ဝလာဟကသံယုတ် ===

### ၅၄ - ဥဏှဝလာဟကသုတ်

၆၀၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား တစ်ရံတစ်ခါ ပူခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက် ၏။

ရဟန်း အပူကို ပြုတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့ဟူ၍ ရှိကုန်၏၊ အကြင်အခါ၌ ထိုနတ်တို့အား "ငါတို့သည် ကိုယ်ပိုင် မွေ့လျော်မှုဖြင့် နေကြရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါ ထိုနတ်တို့၏ စိတ်တောင့်တမှုကို အကြောင်းပြု၍ အပူဖြစ်၏။

ရဟန်း တစ်ရံတစ်ခါ ပူခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

စတုပညာသမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၁ - ဝလာဟကသံယုတ် ===

### ၅၅ - အဗ္ဘဝလာဟကသုတ်

၆၀၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား တစ်ရံတစ်ခါ ဆီးနှင်းကျခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း ဆီးနှင်းကျခြင်းကို ပြုတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့ဟူ၍ ရှိကုန်၏၊ အကြင်အခါ၌ ထိုနတ်တို့အား "ငါတို့သည် ကိုယ်ပိုင် မွေ့လျော်မှုဖြင့် နေကြရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါ ထိုနတ်တို့၏ စိတ်တောင့်တ မှုကို အကြောင်းပြု၍ ဆီးနှင်းကျမှု ဖြစ်၏။

ရဟန်း တစ်ရံတစ်ခါ ဆီးနှင်းကျခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဉ္စပညာသမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၁ - ဝလာဟကသံယုတ် ===

### ၅၆ - ဝါတဝလာဟကသုတ်

၆၀၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား တစ်ရံတစ်ခါ လေတိုက်ခတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကား ကို လျှောက်၏။

ရဟန်း လေတိုက်ခတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့ဟူ၍ ရှိကုန်၏၊ အကြင်အခါ၌ ထိုနတ်တို့အား "ငါတို့ သည် ကိုယ်ပိုင်မွေ့လျော်မှုဖြင့် နေကြရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို့ အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါ ထိုနတ်တို့၏ စိတ်တောင့်တမှုကို အကြောင်းပြု၍ လေတိုက်ခတ်၏။

ရဟန်း တစ်ရံတစ်ခါ လေတိုက်ခတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဆဋ္ဌပဉ္စသမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၁ - ဝလာဟကသံယုတ် ===

### ၅၇ - ဝဿဝလာဟကသုတ်

၆၀၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား "အသျှင်ဘုရား တစ်ရံတစ်ခါ မိုးရွာခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု ဤစကားကို လျှောက်၏။

ရဟန်း မိုးရွာခြင်းကို ပြုတတ်သော ဝလာဟကနတ်တို့ဟူ၍ ရှိကုန်၏၊ အကြင်အခါ၌ ထိုနတ်တို့အား "ငါတို့သည် ကိုယ်ပိုင် မွေ့လျော်မှုဖြင့် နေကြရမူ ကောင်းလေစွ" ဟု ဤသို အကြံ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုအခါ ထိုနတ်တို့၏ စိတ် တောင့်တမှုကို အကြောင်းပြု၍ မိုးရွာ၏။

ရဟန်း တစ်ရံတစ်ခါ မိုးရွာခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သတ္တပဉ္စသမသုတ်။

သတ္တပဉ္စသသုတ္တန် ပြီး၏။

ဝလာဟကသံယုတ် ပြီး၏။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ် ===

### ၁ - ရူပအညာဏသုတ်

၆၀၇။ အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ အရံဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက်စကား ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဂေါတမ 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် အဆုံးရှိ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် အဆုံးမရှိ' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'ထိုအသက်သည် ထိုကိုယ်တည်း' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'အသက်သည် တခြားကိုယ်သည် တခြား' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်းဖြစ် မဖြစ်လည်းမဖြစ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤအမျိုးမျိုးကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ် ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဝစ္ဆ ရုပ်၌ မသိခြင်းကြောင့်, ရုပ်ဖြစ်ကြောင်း၌ မသိခြင်းကြောင့်, ရုပ်ချုပ်ရာ၌ မသိခြင်းကြောင့်, ရုပ်ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မသိခြင်းကြောင့် 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်း ကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤသို့အားဖြင့် ဤအမျိုးမျိုး ကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ဝစ္ဆ 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤအမျိုးမျိုး ကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည် ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ် ===

### ၂ - ဝေဒနာအညာဏသုတ်

၆၀၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဘုရား 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည်မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤအမျိုးမျိုး ကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဝစ္ဆ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၌ မသိခြင်းကြောင့်, ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ဖြစ်ကြောင်း၌ မသိခြင်းကြောင့်, ခံစားမှု'ဝေဒနာ' ချုပ်ရာ၌ မသိခြင်းကြောင့်, ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မသိခြင်းကြောင့် 'လောက သည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ် သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤသို့အားဖြင့် ဤအမျိုးမျိုးကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ဝစ္ဆ 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤအမျိုးမျိုး ကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒုတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ် ===

## ၃ - သညာအညာဏသုတ်

၆၀၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဂေါတမ 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည်မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် 'ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤအမျိုးမျိုးကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဝစ္ဆ မှတ်သားမှု'သညာ' ၌ မသိခြင်းကြောင့်, မှတ်သားမှု'သညာ' ဖြစ်ကြောင်း၌ မသိခြင်းကြောင့်, မှတ်သားမှု 'သညာ' ချုပ်ရာ၌ မသိခြင်းကြောင့်, မှတ်သားမှု 'သညာ' ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မသိခြင်းကြောင့် 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည်မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤသို့ အားဖြင့် ဤအမျိုးမျိုး ကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ် ကုန်၏။

ဝစ္ဆ 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည် မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤအမျိုးမျိုးကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**တတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ် ===

### ၄ - သဒ္ဓါရအညာဏသုတ်

၆၁၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဂေါတမ 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည်မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤအမျိုးမျိုးကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဝစ္ဆ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၌ မသိခြင်းကြောင့်၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ဖြစ်ကြောင်း၌ မသိခြင်းကြောင့်၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ'တို့ ချုပ်ရာ၌ မသိခြင်းကြောင့်၊ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မသိခြင်းကြောင့် 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည်မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤသို့အားဖြင့် ဤအမျိုးမျိုး ကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ဝစ္ဆ 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ် သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤအမျိုးမျိုး ကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည် ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

=== ၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ် ===

## ၅ - ဝိညာဏအညာဏသုတ်

၆၁၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဂေါတမ 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤအမျိုးမျိုး ကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ် ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။

ဝစ္ဆ ဝိညာဏ်၌ မသိခြင်းကြောင့်, ဝိညာဏ် ဖြစ်ကြောင်း၌ မသိခြင်းကြောင့်, ဝိညာဏ်ချုပ်ရာ၌ မသိခြင်းကြောင့်, ဝိညာဏ်ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မသိခြင်းကြောင့် 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည် လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤသို့အားဖြင့် ဤအမျိုးမျိုး ကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ဝစ္ဆ 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤအမျိုးမျိုး ကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည် ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည် ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဉ္စမသုတ်။**

------

## ၆-၁၀ - ရူပအဒဿနစသော ငါးသုတ်

၆၁၂-၆၁၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဂေါတမ 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤအမျိုးမျိုးကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက် အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း " ဟု (လျှောက်၏)။

ဝစ္ဆ ရုပ်၌ မမြင်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ရုပ်ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မမြင်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၌ မမြင်ခြင်းကြောင့်။ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၌ ။ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၌ ။ပ။ ဝိညာဏ်၌ မမြင်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မမြင်ခြင်းကြောင့်။ပ။

**ဒသမသုတ်။**

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ် ===

### ၁၁-၁၅ - ရူပအနဘိသမယစသော ငါးသုတ်

၆၁၇-၆၂၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆရုပ်၌ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ပ။ ရုပ်ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ပ။

သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၌ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ပ။

သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၌ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ပ။

သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၌ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ပ။

သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ ဝိညာဏ်၌ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ပ။

**ပန္နရသမသုတ်။**

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ် ===

### ၁၆-၂၀ - ရူပအနနုဗောဓစသော ငါးသုတ်

၆၂၂-၆၂၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေပြီးသော ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဂေါတမ။ပ။ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း" ဟု (လျှောက်၏)။ ဝစ္ဆရုပ်၌ လျော်စွာမသိခြင်းကြောင့်။ပ။ ရုပ်ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်။ပ။

သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၌ ။ပ။

သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၌ ။ပ။

သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၌ ။ပ။

သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ ဝိညာဏ်၌ လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်။ပ။ ဝိညာဏ်ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်။ပ။

**ဝီသတိမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ် ===

### ၂၁-၂၅ - ရူပအပ္ပဋိဝေဓစသော ငါးသုတ်

၆၂၇-၆၃၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ အသျှင်ဂေါတမ။ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း ။ပ။ ဝစ္ဆ ရုပ်၌ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ပ။ ဝစ္ဆဝိညာဏ်၌ ထိုထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ပ။

**ပဉ္စဝီသတိမသုတ်။**

------

### ၂၆-၃၀ - ရူပအသလ္လက္ခဏစသော ငါးသုတ်

၆၃၂-၆၃၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆရုပ်၌ မမှတ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ဝစ္ဆဝိညာဏ်၌ မမှတ်ခြင်းကြောင့်။ပ။

**တိံသတိမသုတ်။**

------

### ၃၁-၃၅ - ရူပအနုပလက္ခဏစသော ငါးသုတ်

၆၃၇-၆၄၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆရုပ်၌ လျော်စွာ မမှတ်ခြင်းကြောင့်။ပ။ ဝစ္ဆ ဝိညာဏ်၌ လျော်စွာ မမှတ်ခြင်းကြောင့် ။ပ။

**ပဉ္စတိံသတိမသုတ်။**

------

### ၃၆-၄၀ - ရူပအပ္ပစ္စုပလက္ခဏစသော ငါးသုတ်

၆၄၂-၆၄၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆရုပ်၌ စွဲမြဲစွာ မမှတ်ခြင်းကြောင့်။ ပ။ ဝစ္ဆဝိညာဏ်၌ စွဲမြဲစွာ မမှတ်ခြင်းကြောင့်။ပ။

**စတ္တာလီသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ် ===

### ၄၁-၄၅ - ရူပအသမပေက္ခဏစသော ငါးသုတ်

၆၄၇-၆၅၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆရုပ်၌ ကောင်းစွာ မရှုခြင်းကြောင့်။ပ။ ဝစ္ဆဝိညာဏ်၌ ကောင်းစွာ ရှုခြင်းကြောင့်။ပ။

**ပဉ္စစတ္တာလီသမသုတ်။**

------

### ၄၆-၅၀ - ရူပအပ္ပစ္စုပေက္ခဏစသော ငါးသုတ်

၆၅၂-၆၅၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ ရုပ်၌ စွဲမြဲစွာ မရှုခြင်းကြောင့်။ပ။ ဝစ္ဆ ဝိညာဏ်၌ စွဲမြဲစွာ မရှုခြင်းကြောင့်။ပ။

**ပညာသမသုတ်။**

------

### ၅၁-၅၄ - ရူပအပ္ပစ္စက္ခကမ္မစသော လေးသုတ်

၆၅၇-၆၆၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆဂေါတ္တပရိဗ်ိဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှုတ်ဆက် ပြောဆိုပြီးလျှင် တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏- "အသျှင်ဂေါတမ 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤသို့အားဖြင့် ဤအမျိုးမျိုးကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း " ဟု (လျှောက်၏)။

ဝစ္ဆ ရုပ်၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်, ရုပ်ဖြစ်ကြောင်း၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်, ရုပ်ချုပ်ရာ၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်, ရုပ်ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်။ပ။

သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ' ၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်။ပ။ ခံစားမှု 'ဝေဒနာ'ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်။ပ။

သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ မှတ်သားမှု 'သညာ' ၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်။ပ။ မှတ်သားမှု 'သညာ' ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်။ပ။

သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ ပြုပြင်မှု 'သင်္ခါရ' တို့၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်။ပ။ ပြုပြင်မှု'သင်္ခါရ' တို့ ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်။ပ။

**စတုပညာသမသုတ်။**

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၁၂ - ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ် ===

### ၅၅ - ဝိညာဏအပ္ပစ္စက္ခကမ္မသုတ်

၆၆၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဝစ္ဆ ဝိညာဏ်၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်, ဝိညာဏ် ဖြစ်ကြောင်း၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်, ဝိညာဏ်ချုပ်ရာ၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့်, ဝိညာဏ်ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့် ၌ မျက်မှောက်ပြုမှု မရှိခြင်းကြောင့် 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း ။ပ။ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက ၌ ဤသို့အားဖြင့် ဤအမျိုးမျိုးကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။

ဝစ္ဆ 'လောကသည် မြဲ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် မမြဲ' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် အဆုံးရှိ၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'လောကသည် အဆုံးမရှိ' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'ထိုအသက်သည်ပင် ထိုကိုယ်တည်း' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'အသက်သည် တခြားကိုယ်သည် တခြား' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ် မဖြစ်လည်း မဖြစ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ 'သတ္တဝါသည် သေသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်' ဟူ၍ လည်းကောင်း လောက၌ ဤအမျိုးမျိုးကုန်သော အယူတို့ ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကား ဤသည်ပင်တည်း၊ အထောက်အပံ့ကား ဤသည်ပင်တည်းဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဉ္စပညာသမသုတ်။**

**ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ် ပြီး၏။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၁ - သမာဓိမူလကသမာပတ္တိသုတ်

၆၆၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့ သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည်ကား ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာသူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို နို့ထက် နို့ဓမ်းကို နို့ဓမ်းထက် ဆီဦးကို ဆီဦးထက် ထောပတ်ကို ထောပတ်ထက် ထောပတ်ကြည်ကို အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု ဆိုရသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာသူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ပဌမသုတ်။

------

=== ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

## ၂ - သမာဓိမူလကဌိတိသုတ်

၆၆၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကိုတည်တံ့ရန်(ထားမှု)၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ကို တည်တံ့ရန်(ထားမှု) ၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည်ဈာန်၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်ကို တည်တံ့ရန် (ထားမှု) ၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို တည်တံ့ရန် (ထားမှု) ၌လည်းလိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်ကို တည်တံ့ရန် (ထားမှု) ၌လည်း လိမ္မာသူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံးဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို နို့ထက် နို့ဓမ်းကို နို့ဓမ်းထက် ဆီဦးကို ဆီဦးထက် ထောပတ်ကို ထောပတ်ထက် ထောပတ်ကြည်ကို အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု ဆိုရသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်ကို တည်တံ့ရန် (ထားမှု) ၌လည်း လိမ္မာသူသည် အထက်ဆုံးဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယသုတ်။

------

## ၃ - သမာဓိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ်

၆၆၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်မှ ထမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်မှ ထမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူ သည် ဈာန်၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်မှ ထမှု၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌ လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်မှ ထမှု၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်မှ ထမှု၌လည်း လိမ္မာသူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တတိယသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၄ - သမာဓိမူလကကလ္လိတသုတ်

၆၆၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌ သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ကို ခံ့အောင်ပြုမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည်ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌လည်း လိမ္မာသူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စတုတ္ထသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၅ - သမာဓိမူလကအာရမ္မဏသုတ်

၆၆၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ ကသိုဏ်း အာရုံတို့၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၏ ကသိုဏ်း အာရုံတို့၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌ လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်၏ ကသိုဏ်း အာရုံတို့၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ ကသိုဏ်း အာရုံတို့၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်၏ ကသိုဏ်း အာရုံတို့၌လည်း လိမ္မာသူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဥ္စမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၆ - သမာဓိမူလကဂေါစရသုတ်

၆၆၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ)တို့၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ)တို့၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ)တို့၌လည်း လိမ္မာသူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံးဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆဋ္ဌသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၇ - သမာဓိမူလကအဘိနီဟာရသုတ်

၆၆၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌လည်း လိမ္မာသူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သတ္တမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၈ - သမာဓိမူလကသက္ကစ္စကာရီသုတ်

၆၆၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ အရိုအသေ ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌သာ အရိုအသေ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်၌ အရိုအသေလည်း ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ အရိုအသေလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်၌ အရိုအသေလည်း ပြုလေ့ရှိသော သူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၉ - သမာဓိမူလကသာတစ္စကာရီသုတ်

၆၇၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ အမြဲမပြတ် ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌သာ အမြဲမပြတ် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်၌ အမြဲမပြတ်လည်း ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ အမြဲမပြတ်လည်း ပြုလေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်၌ အမြဲမပြတ်လည်း ပြုလေ့ရှိသော သူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**နဝမသုတ်။**

------

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၁၀ - သမာဓိမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ်

၆၇၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်အား လျော်က်ပတ်သည်ကို ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်အား လျော်က်ပတ်သည်ကိုသာ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်အား လျော်က်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်အား လျော်က်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်အား လျော်က်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ရှိသော သူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဒသမသုတ်။**

--------

**[သမာဓိမူလက ပြီး၏။]**

------

### ၁၁ - သမာပတ္တိမူလကဌိတိသုတ်

၆၇၂။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို တည်တံ့ရန် ထားမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ကို တည်တံ့ရန် ထားမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်ကို တည်တံ့ရန် ထားမှု၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၏။ ဈာန်ကို တည်တံ့ရန် ထားမှု၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်ကို တည်တံ့ရန် ထားမှု၌လည်း လိမ္မာသူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံးဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဧကာဒသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၁၂ - သမာပတ္တိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ်

၆၇၃။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်မှထမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်မှ ထမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်မှ ထမှု၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်မှ ထမှု၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ ဈာန်ရသူသည်။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒွါဒသမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၁၃ - သမာပတ္တိမူလကကလ္လိတသုတ်

၆၇၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

တေရသမသုတ်။

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

## ၁၄ - သမာပတ္တိမူလကအာရမ္မဏသုတ်

၆၇၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ (ကသိုဏ်း) အာရုံတို့၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၏ (ကသိုဏ်း) အာရုံတို့၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်၏ (ကသိုဏ်း) အာရုံတို့၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ (ကသိုဏ်း) အာရုံတို့၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**စုဒ္ဒသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

## ၁၅ - သမာပတ္တိမူလကဂေါစရသုတ်

၆၇၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ)တို့၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ)တို့၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပန္နရသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၁၆ - သမာပတ္တိမူလကအဘိနီဟာရသုတ်

၆၇၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သောဠသမသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၁၇ - သမာပတ္တိမူလကသက္ကစ္စသုတ်

၆၇၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို အရိုအသေ ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ကိုသာ အရိုအသေ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်ကို အရိုအသေလည်း ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို အရိုအသေလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**သတ္တရသမသုတ်။**

------

=== ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

## ၁၈ - သမာပတ္တိမူလကသာတစ္စသုတ်

၆၇၉။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ အမြဲမပြတ် ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌သာ အမြဲမပြတ် ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်ကို အမြဲမပြတ်လည်း ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို အမြဲမပြတ်လည်း ပြုလေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌာရသမသုတ်။**

------

## ၁၉ - သမာပတ္တိမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ်

၆၈၀။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်းဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်အား လျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်အားလျောက်ပတ်သည်ကိုသာ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်ဝင်စားမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်အား လျောက်ပတ်သည် ကိုလည်း ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤ လောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်အား လျောက်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်အား လျောက်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ရှိသော သူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို နို့ထက် နို့ဓမ်းကို နို့ဓမ်းထက် ဆီဦးကို ဆီဦးထက် ထောပတ်ကို ထောပတ်ထက် ထောပတ်ကြည်ကို အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု ဆိုရသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်ဝင်စားမှု၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်အား လျောက်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ရှိသော သူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဧကူနဝီသတိမသုတ်။**

**[သမာပတ္တိမူလက ပြီး၏။]**

------

## === ၁၃ - စျာနသံယုတ် ===

### ၂၀-၂၇ - ဌိတိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ်စသော ရှစ်သုတ်

၆၈၁-၆၈၈။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ စျာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော စျာန်ရသူသည် စျာန်ကို တည်တံ့ရန် ထားမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ စျာန်မှ ထမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော စျာန်ရသူသည် စျာန်မှ ထမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ စျာန်ကို တည်တံ့ရန် ထားမှု၌ မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော စျာန်ရသူသည် စျာန်ကို တည်တံ့ရန် ထားမှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ စျာန်မှ ထမှု၌လည်း မလိမ္မာ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော စျာန်ရသူသည် စျာန်ကို တည်တံ့ရန် ထားမှု၌လည်း လိမ္မာ၏၊ စျာန်မှ ထမှု၌ လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဝီသတိမသုတ်။**

--------

[ရှေးမူလကတို့ကဲ့သို့ နှစ်ဆယ့်ခုနစ်သုတ်မြောက် ဌိတိမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ် တိုင်အောင် ရှစ်သုတ် တို့ကို ဖြည့်စွက် အပ်ကုန်၏။ ဌိတိမူလက ပြီး၏။]

------

### ၂၈-၃၄ - ဝုဋ္ဌာနမူလကကလ္လိတသုတ်စသော ခုနစ်သုတ်

၆၈၉-၆၉၅။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ စျာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ် လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော စျာန်ရသူသည် စျာန်မှ ထမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ စျာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌ မလိမ္မာ။ စျာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ စျာန်မှ ထမှု၌ မလိမ္မာ။ စျာန်မှ ထမှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ စျာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌ လည်း မလိမ္မာ။ စျာန်မှ ထမှု၌လည်း လိမ္မာ၏၊ စျာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**အဋ္ဌဝီသတိမသုတ်။**

--------

[ရှေးမူလကတို့ကဲ့သို့ သုံးဆယ့်လေးသုတ်မြောက် ဝုဋ္ဌာနမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ် တိုင်အောင် ခုနစ်သုတ်တို့ကို ဖြည့်စွက်အပ်ကုန်၏။ ဝုဋ္ဌာနမူလက ပြီး၏။]

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၃၅-၄၀ - ကလ္လိတမူလကအာရမ္မဏသုတ်စသော ခြောက်သုတ်

၆၉၆-၇၀၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဈာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ ကသိုဏ်း (အာရုံ)တို့၌ မလိမ္မာ။ ဈာန်၏ ကသိုဏ်း (အာရုံ) တို့၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌ မလိမ္မာ။ ဈာန်ကိုခံ့အောင် ပြုမှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်၏ ကသိုဏ်း (အာရုံ) တို့၌လည်း မလိမ္မာ။ ဈာန်ကို ခံ့အောင် ပြုမှု၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ ကသိုဏ်း (အာရုံ) တို့၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဉ္စတိံသတိမသုတ်။**

--------

[ရှေးမူလကတို့ကဲ့သို့ လေးဆယ်မြောက် ကလ္လိတမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ် တိုင်အောင် ခြောက်သုတ် တို့ကို ဖြည့်စွက် အပ်ကုန်၏။ ကလ္လိတမူလက ပြီး၏။]

------

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

### === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၄၁-၄၅ - အာရမ္မဏမူလကဂေါစရသုတ်စသော ငါးသုတ်

၇၀၂-၇၀၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဈာန်၏ ကသိုဏ်း (အာရုံ) တို့၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ)တို့၌ မလိမ္မာ။ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ ကသိုဏ်း (အာရုံ) တို့၌ မလိမ္မာ။ ဈာန်၏ ကသိုဏ်း (အာရုံ) တို့၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌လည်း မလိမ္မာ။ ဈာန်၏ ကသိုဏ်း (အာရုံ) တို့၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဧကစတ္တာလီသမသုတ်။**

--------

[ရှေးမူလကတို့ကဲ့သို့ လေးဆယ့်ငါးသုတ်မြောက် အာရမ္မဏမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ် တိုင်အောင် ငါးသုတ်တို့ကို ဖြည့်စွက်အပ်ကုန်၏။ ကလ္လိတမူလက ပြီး၏။]

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၄၆-၄၉ - ဂေါစရမူလကအဘိနီဟာရသုတ်စသော လေးသုတ်

၇၀၇။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌ မလိမ္မာ။ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌ မလိမ္မာ။ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌လည်း မလိမ္မာ။ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ)တို့၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို ရှေးရှု ဆောင်မှု၌လည်း လိမ္မာ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ကို နို့ထက် နို့ဓမ်းကို နို့ဓမ်းထက် ဆီဦးကို ဆီဦးထက်ထောပတ်ကို ထောပတ်ထက် ထောပတ်ကြည်ကို အထက်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု ဆိုရသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ)တို့၌လည်း လိမ္မာ၊ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌လည်း လိမ္မာသော သူသည်။ပ။ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ဆစတ္တာလီသမသုတ်။**

---------

၇၀၈။ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်ကို အရိုအသေ ပြုလေ့မရှိ။ပ။ [ချဲ့အပ်၏]။

**သတ္တစတ္တာလီသမသုတ်။**

----------

၇၀၉။ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ အမြဲမပြတ် ပြုလေ့မရှိ။ပ။

**အဋ္ဌစတ္တာလီသမသုတ်။**

---------

၇၁၀။ ဈာန်၏ ကျက်စားရာ (အာရုံ) တို့၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်အား လျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလေ့မရှိ။ပ။

**ဧကူနပညာသမသုတ်။**

**[ဂေါစရမူလက ပြီး၏။]**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၅၀-၅၂ - အဘိနီဟာရမူလကသက္ကစ္စသော သုံးသုတ်

၇၁၁။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ အရိုအသေ ပြုလေ့မရှိ။ ဈာန်၌သာ အရိုအသေ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌ မလိမ္မာ။ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌လည်း မလိမ္မာ၊ ဈာန်၌ အရိုအသေလည်း ပြုလေ့မရှိ။ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌လည်း လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ အရိုအသေလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဌမသုတ်။**

--------

၇၁၂။ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်၌ အမြဲမပြတ် ပြုလေ့မရှိ။ပ။

**ဒုတိယသုတ်။**

---------

၇၁၃။ ဈာန်ကို ရှေးရှုဆောင်မှု၌သာ လိမ္မာ၏၊ ဈာန်အား လျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလေ့မရှိ။ပ။

**တတိယသုတ်။**

**[အဘိနီဟာရမူလက ပြီး၏။]**

------

### ၅၃-၅၄ - သက္ကစ္စမူလကသာတစ္စကာရီစသော နှစ်သုတ်

၇၁၄။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ဈာန်၌ အရိုအသေသာ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်၌ အမြဲမပြတ် ပြုလေ့မရှိ။ ဈာန်၌ အမြဲမပြတ်သာ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်၌ အရိုအသေ ပြုလေ့မရှိ။ ဈာန်၌ အရိုအသေလည်း ပြုလေ့မရှိ၊ ဈာန်၌ အမြဲမပြတ်လည်း ပြုလေ့မရှိ။ ဈာန်၌ အရိုအသေလည်း ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်၌ အမြဲမပြတ်လည်း ပြုလေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင်။ပ။ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

**ပဌမသုတ်။**

၇၁၅။ ဈာန်၌ အရိုအသေသာ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်၌ လျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလေ့မရှိ။ပ။

**ဒုတိယသုတ်။**

------

# ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်

## === ၁၃ - ဈာနသံယုတ် ===

### ၅၅ - သာတစ္စမူလကသပ္ပါယကာရီသုတ်

၇၁၆။ သာဝတ္ထိနိဒါန်း။ ရဟန်းတို့ ဈာန်ရသူတို့သည် ဤလေးမျိုးတို့တည်း။ အဘယ်လေးမျိုးတို့နည်း ဟူမူ- ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌ အမြဲမပြတ်သာ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်အား လျောက်ပတ်သည်ကို ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်အား လျောက်ပတ်သည်ကိုသာ ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်၌ အမြဲမပြတ် ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌ အမြဲမပြတ်လည်း ပြုလေ့မရှိ ဈာန်အား လျောက်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့မရှိ။ ရဟန်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သော ဈာန်ရသူသည် ဈာန်၌ အမြဲမပြတ်လည်း ပြုလေ့ရှိ၏၊ ဈာန်အား လျောက်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ရှိ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌ အမြဲမပြတ်လည်းပြု၊ ဈာန်အား လျောက်ပတ်သည်ကိုလည်း ပြုလေ့ရှိသော ဈာန်ရသူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံးဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နွားမထက် နို့ရည် နို့ရည်ထက် နို့ဓမ်း နို့ဓမ်းထက် ဆီဉ ဆီဉထက် ထောပတ် ထောပတ်ထက် ထောပတ်ကြည်ကို ထိုအားလုံးတို့တွင် အမြတ်ဆုံးဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူသာလျှင် ထိုလေးမျိုးတို့တွင် ဈာန်၌ အမြဲမပြတ်လည်းပြု၊ ဈာန်အား လျောက်ပတ် သည် ကိုလည်း ပြုလေ့ရှိသော ဈာန်ရသူသည် အထက်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အကြီးဆုံး ဖြစ်၏၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အလွန်ဆုံး ဖြစ်၏၊ အမွန်ဆုံး ဖြစ်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို လွန်စွာ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြလေကုန်ပြီ။

ပဉ္စပညာသမသုတ်။

[စုဏ္ဏိယသုတ် ငါးဆယ့်ငါးသုတ်တို့ကဲ့သို့ ထို့အတူ ချဲ့အပ်ကုန်၏။]

ဈာနသံယုတ် ပြီး၏။

## ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် ပြီး၏။

------